BAKIŞ

YALÇIN KÜÇÜK

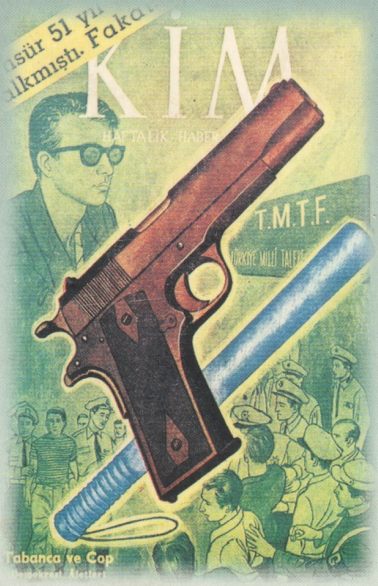

EKLERLE 2. BASKI

AKIŞ YAYINCILIK

BAKIŞ

Bakış, Yalçın Küçük,
Birinci Baskı, Ekim 1996, İstanbul
İkinci Baskı, Eylül 1997 İstanbul
Baskı, Mart Matbaacılık
Akış Yayıncılık
Tel&Fax: (0212) 292 29 45
Büyükparmakkapı Sokak No: 20/4
Beyoğlu / İstanbul

YALÇIN KÜÇÜK

BAKIŞ

AKIŞ YAYINCILIK

Kapak:
1960 öncesinde Orhan Birgit, Sadun Tanju, A.İhsan Göğüş, Özcan Ergüder tarafından çıkartılan etkin, haftalık Kim dergisi kapağı.
Kapakta görülen gözlüklü genç, Yalçın Küçük.

İÇİNDEKİLER

BİRİNCİ BÖLÜM

Manzara 13
Bu Memleket Bizimdir 23
Hadep Üzerine 25
Kemalizm Üzerine 33
Öküz'e Konuşmalar 67

İKİNCİ BÖLÜM

Habitat Dünya Soluna Karşıdır 85
Olağanüstü Hal Artık İllegaldir 93
Birleşik Halk Partisi Zamanıdır 99

Demirel Siyasete Kan Sokandır 115
Yeni Devlet Televizyonu: Tgrt 120
Refah Partisi Kapatılmalıdır 127
Türk Bayrağını İndirmek, Birliği Reddetmektir 137
Demirel Üçüncü Mc'yi Kurdu 149
Göçen Yiğitler, İşgale Canını Sıkanlardır 186

EK BÖLÜM

Birinci Ek

Demokratik "Sol" Parti İçin Ecevit'e
Haksız Rekabet Davası 202

İkinci Ek

Refah'a Dava 212

SUNUŞ

"Devrimci, dağlar kadar büyük kayalar üzerindeki kılcal damarlar kadar ince yarıklarda bir narin dağ çiçeğinin, yaşam ile ölüm arasındaki mikroskobik titreyişlerinden büyük mesajlar alabilendir.

Devrimci politikacı, bu mesajları, güce yüklenmede ve güç biriktirmede kullanabilendir.

Devrimci politikacı, kendisiyle, düşman merkezler arasında eylemli-bilgi oyunları kuran ve oynayandır.

(...)

Devrimci politika, eninde-sonunda, bir bilgi sorunudur. Devrimcilik, eninde-sonunda, epistemolojik süreçtir." (A.Öcalan-Y.Küçük, Kürt Bahçesinde Sözleşi, Başak Yay., s.19)

Bu sözlerin bir bölümü, içinde yeraldıkları çalışmanın yayınlandığı Nisan 1993 tarihine göre bile yeni değil. Yalçın Küçük yoldaşın bir dönem yazı ve konuşmalarının 'lait motive'idir; politika, sanat ve bilimin, devrimcideki içiçeliği anlatılıyor.

Yukarıdaki sözlerin diğer bölümü ise, daha az biliniyor. Buna karşılık, anlaşılabilmesi için büyük bir kolaylığa sahibiz. Çünkü, 'Bakış', herşeyden önce, düşman merkezlerin sinir sistemine sızarak tahribat yaratmak amacıyla kurgulanmış bir 'eylemli-bilgi oyunu'dur.

Ancak, genel olarak Türkiye devrimciliğinin bu alanı doldurabildiği söylenemez. Nedenleri bir yana, belirtilerini tespit etmek mümkün.

Bir: Devrimci merkezlerin önemli bir bölümü, açıklama-yazılardaki ifadelerle söylenirse, şiddetli bir ayin eşliğinde, yönetimden, yönetim bilgi ve becerisinden gittikçe uzaklaşmaktadır.

İki: Devrimci merkezlerle düşman merkezler arasında bir de 'bataklık' vardır. Bu bataklık, eski solcu, aydınlarla ve Kürt devrimci mücadelesinin etkilediği açık politika alanlarında çoğunlukla yönetimde olan, yeni Kürt kariyeristleriyle doludur. Yönetim bilgi ve becerisi bu cenahta, varolan yönetimle uzlaşma imkanı olarak anlaşılmaktadır.

* * *

Tüm bu söylenenler, 'Bakış'ın içeriğiyle olduğu kadar yayınlanış şekliyle de ilgilidir.

Kitap, Yalçın yoldaşın 'basın açıklamaları'ndan oluşuyor. Açıklama-yazılar, bir kitap haline getirilmeden önce, sınırlı sayıda ve posta yoluyla, belli 'merkez'lere gönderilmiştir.

Bu 'merkez'lerin açıklanması gerekir. Herşeyden önce bildirilmesi gereken, henüz 'karşı tarafa geçmemiş' aydın ve pisliğe bulaşmamış kurum yöneticilerinin dışında, 'bataklık'takiler, parti yöneticileri, tekelli basın ve kimi köşe yazarları, açıklama-yazıları zamanında okuyabilmişlerdir. Yazıların yayınlanması umulmamıştır; okunmaları yeterli görülmüştür.

* * *

Anayasa Mahkemesi'nin, Yılmaz-Çiller hükümetiyle ilgili güven oylamasını iptal kararı üzerine Yılmaz'ın ne yapacağı tartışılırken, karar Resmi Gazete'de yayınlanır yayınlanmaz istifa edeceği yazılmıştır. Yılmaz, hemen istifa etmiştir.

Örtülü ödenek tartışmalarında, örtülü ödemelerin denetlenemeyeceği konusunda sözbirliğine varıldığında, zamanında Menderes'ten örtülü harcamalarının hesabının sorulduğu yazılmıştır; daha sonra Hüsamettin Cindoruk da örtülü ödenekle ilgili Yassıada'dan sözetmiştir.

Refah Partisi'nin kapatılması ile ilgili açıklama yazılarda, bu işe Şevket Kazan'dan başlanabileceği yazılmıştır. Mesut Yılmaz, hiç aklında yokken muhalefet yapmaya karar vermiş ve Kazan'ı, hükümeti düşürme programının ilk maddesi olarak açıklamıştır; daha sonra hepsinden birden vazgeçmiştir.

Daha çıplak yansımalar da var. Emin Çölaşan, Yalçın Yolda'şın açıklama-yazılarını çarpıtarak, bozarak, yazı konusu etmiştir. Söyledikleri, bir süre önce Washington'da toplanan "Mit'çiler enternasyonali"nde Türk mit'inden katılan Mehmet Eymür'ün, Yalçın Yoldaş'la ilgili 'rapor'unun tıpatıp aynısıdır.

* * *

Açıklama-yazıların pek azı Demokrasi gazetesinde yayınlanmıştır. Yazılar, Demokrasi'ye de yayınlanması için gönderilmemiştir; yayınlananlar, gazete yönetiminin kendi seçimidir.

Özellikle Demokrasi'de yayınlanmayan yazılarda, Kürt hareketinin açık alanlarındaki kariyerizmden söz ediliyor. Gazete ve televizyonda köşe verilen, baş yorumcu yapılan Mahir Kaynak'ın, Hasan Mezarcı'nın, Altan Tan'ın, Kürt hareketini açıkça islamcı çizgiye çekmek istedikleri, sosyalistlerle bağların koparılmasını istedikleri, belirtiliyor.

Kuşkusuz, Kürt açık hareketi özgürdür; ancak, son Hadep Kongresi'ndeki bayrak olayından sonra, kimi yöneticilerinin Amerikan ve Alman elçiliklerini dolaşmaları, Türkiye sosyalistlerini hiç hesaba katmamaktır. Amerika ve Almanya, emperyalisttir.

Türkiye sosyalizminin Kürt mücadelesindeki yeri Kürt davetinden bağımsızdır. Türkiye sosyalistleri üzerlerine düşeni yaparlar; ancak, Kürtler yobazlarla içiçe olacaklarsa, aynı tabloda görülmezler.

* * *

'Bakış', kuşkusuz güncel politika yazılarından oluşuyor. Ancak, yapılan güncel yazıcılığın çok ötesindedir. Tarih ve teori yoğunluğu ile, her somutluk tek bir yola çıkıyor: Kürtler için de, Türkler için de tek kurtuluş yolu toptan kurtuluştur.

AKIŞ YAYINCILIK

BİRİNCİ BÖLÜM

MANZARA

Bir "manzara" çizmek istiyorum, "görünüş" demektir ve "nazar" ile ilgili olması gerekiyor, "görüş" anlamındadır; önce nasıl baktığımın işaretlerini vermek durumundayım.

Bir: Şu "Anadolu Atatürk" liseleri maskaralığına kesinlikle son vermekten yanayım; ancak sömürgelerde "ulusal" dili yok edecek kadar bir emperyalist ülkenin dili öğretilebilir, buna isyan etmek zorundayız. Ülkemizde, bu ölçüde, amerikanca bilen yurtsever insan ihtiyacı yoktur; soysuz yetiştirmek ise bir ülkenin "ulusal"politikası olmamalıdır, öyle düşünüyorum.

İki: Bir "Dergimiz" vardı, yazarları arasında Behice Boran, Kemal Burkay, Ahmet Aras, Kurthan Fişek, Cem Boyner'in partisini miras alan Hüseyin Ergun ve diğerleri vardı, şimdi karışık olduğumuz anlaşılıyor, başka konuların yanında Kürt Sorunu'nda büyük açılımlara sahne olmuştur; ben Emek Dergimiz'de, Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nin eğitim dilinin İngilizce olmasına karşı çıkıyordum, hala da karşı çıkıyorum ve iktidarımızda, ulusal dillerimizin dışında hiçbir dil-

de eğitime izin vermeyeceğimizi tekrarlıyorum. Şuna inanıyorum, dilini sevmeyen halkını sevmeyen'dir ve halk sevgisi, bizim için, Tanrı Sevgisi'nin yerinedir.

Diline titiz olmayan, inancımıza göre, halkından kopuk bir soysuz'dur.

Gerekli titizlik, iki yanı keskin bir bıçak olmak durumundadır, menfa'da, bir Kürdistan Şurası kurulurken buna "parlamento" denmesinden acı duyduğumu tekrarlıyorum. Kürtler, şura'ya "parlamento" derlerse, dillerini ne zaman geliştirecekler ve Hep'liler, Dep'liler bütün uyarılarıma karşın, Türklerin moğolca olduğunu bilmedikleri, ancak ırkçılığın bir nişanı yaptıkları, "kurultay" sözcüğünden kopamazlarsa, onurlu bir birlik için gerekli kopuşa ne zaman başlayacaklar? Bunları leninist anlamda "ezen ulusun" yazarı olarak sevgiyle kaydediyorum iyilikle alınmasını diliyorum: "Tanrı önünde", çok açık yazmak zorundayım; bende, Tanrı korkusu yoktur ve yerine halk korkusu vardır. Bende, Tanrı bağlılığı yoktur ve halk bağlılığı vardır. Bende Tanrı'ya güven yoktur ve eninde sonunda, halka güven vardır. Bizimki artık, Tanrı'yı değil emekçi halkı güzelleme'dir. Bizim mücadelemiz, emekçi halkımızın, mutlak iktidara, mutlak bilgiye ve mutlak güzelliğe kavuşması içindir; bu nedenle dilimize sevgimiz, mutlak'tır.

Nazar'ımı açmayı sürdürüyorum.

Üç: Terörist televiz-yonların, spiker ve sunucularının Türkçe dersi ve Türkçe fonetikten sınavdan geçirilmesini ve bunun için yasal düzenlemeler yapılmasını şiddetle savunuyorum. Böylece Washington tarafından Amerikan Tv'ye baş spiker atanan, ancak vurguları, sözcük ve heceler yerine gözüne ve kaşına vuran peltek Ali Kırca ve kız takipçilerinden kurtulabileceğimizi sanıyorum.

Dört: Orta öğretimde yardımcı ve zorunlu ders olarak, Arapça'nın ve özellikle Farsça'nın öğretilmesini çok yararlı ve gerekli buluyorum; bunu "tarihimizden kopmamak" türü bir göstermelik nedenle değil dilimizi daha iyi konuşabilmek için yararlı buluyorum .

Beş: İmam-hatip okulları, kökten kapatılmalıdır.

Altı: İmam-hatip lisesi mezunlarının, daha sonra hukuk ve siyasal bilgiler fakültesini bitirmiş olsalar bile, yargıçlık, savcılık, kaymakamlık, valilik ve öğretim üyeliklerinde çalışabilmeleri yasaklanmalıdır ve yargı, mülkiye ve üniversiteler, imam-hatiplilerden ayıklanmalıdır. Bunları, topraklarımızla ilgili bir manzara çizmeden önce, nazarıma ilk önce çarpan tartışma alanları oluğu için özellikle ve öncelikle kaydediyorum.

Mümkün mü? Acaba biz altmışlı yıllarda gücümüzden ve irademizden çok daha ileriye mi atıldık? "Biz" dediğimiz, Türkiye soludur ve acaba "biz" iktidarı almayı değil de iktidarda olanları ürkütmeyi mi oynadık ve gericiliği kendimize karşı örgütlenmeye mi zorladık? Acaba, doksan yılları başı serhildanları da Türkiye Kürtleri için altı iyi kurulmamış bir ürkütme hareketi miydi; "kitab" kodadlı kitap'ta bunun bir cevabı var, "prova" olarak niteleniyor.

Parantez içinde yazmalıyım, Başkan Apo, geçmişteki pek çok ilerlemeyi bir prova olarak saymak eğilimini gösteriyor ve bu nedenle Kürt boyutunu şimdilik bırakıyorum. Öyleyse, parallelik, altmış ortası Türkiye solu ile doksan ortası Türkiye yobazlığı arasındadır; Erbakan ve tayfası, çok hayırlı bir iş yapmışlar ve bütün fincancı katırlarını ürkütmüşlerdir. Şimdi toplumun her tarafında, Erbakan yobazlarının yarattığı bir ürküntü uçurumu görülüyor ve daha önemlisi, Erbakan'ın iplerini ellerinde tutanlar, iplerine güvenemez hale geliyorlar.

Açık olan ve açıkça görünen şudur: İslam ve imam-hatip okulları, devletin bir programıdır ve çok açık olarak söylemek gerekirse hep ve hep, Türk Genelkurmayı'nın bir politik senaryosu olmuştur. Bu son derece kanıtlıdır, Erbakan yobazlarından milletvekili Hüseyin ile ilgili olarak, Genelkurmay kasasından çıkartılıp televizyonlara verilen bir video kaseti, imam-hatip tayfasının Harp Okulu'na girme niyetlerini ortaya çıkarınca bir tartışma başlamıştır; tartışma, imam-hatiplilere lise statüsünün, 12 Mart Darbesi ve üniversitelere girme imkanının da,

12 Eylül Darbesi ile verildiğini netlikle ortaya çıkarmış bulunuyor.

Açıktır, imam-hatip'leri açanlar da, bunlardan, savcı-yargıç ve kaymakam-vali yapanlar da, Türk Genelkurmayı'dır. Bunu, bizi, Türkiye solunun ve arkasından gelen Kürt rönesansı'nı kemikleştirdikleri ideolojileriyle durduramayacakları için yaptılar ve şimdi açtıkları karanlık kuyunun eşiğindedirler. Bu, insanlarımızın, her sabah kendi kendine birkaç kez tekrarlaması gereken bir hakikat'tır; herkesin ezberlemesini ve ezberlemeyenlere ezberletmesini öneriyorum.

Bir: Bizim bir "Toplumsal Kurtuluş" dergimiz vardı, "biz" burada, seksenli yıllardan itibaren "Türk" polisinin ayrı ve bağımsız bir parti olarak geliştiğini açıklıkla yazıyorduk. Şimdi, Türk Genelkurmayı'nın sözü, Türk polisine geçmemektedir; polis, katil sanıklarını, basın ve televizyonun her türlü kanıtları hergün yaymasına ve bir zamanlar "titreten" Dgm'lerin tutuklama kararı çıkarmasına karşın, yakalamamaktadır.

İki: Türkiye, hakkında tutuklama kararı verilenlerin resmi işi polis olan devlet memurları tarafından korunduğu dünyanın en garip ülkesi olmuştur. Artık, polis, ayrıdır ve bir yeni yeniçeri güruhu durumundadır.

Üç: İlerde yazacağım, ülkemizin tanınmış kötülük komisyoncularından birisi Murat Belge'dir; Murat Belge, daha "Yürüyüş" Dergimiz'de şiddetle karşı çıktığımız ve Washington'un damgasını taşıyan ve bugün "ülkü ocakları" için, Tüsiad için, odalar birliği için, kullanılan "sivil toplum" lafının ve Abdurrahman Dilipak'ın da tanıtımını üstleniyordu. Bir zamanlar Türkiye solunu kandırabilmek için "melek" görünen Dilipak, şimdi net yobaz kimliğini ve İkinci Mahmut'a nefretini açığa çıkarmaktan geri kalmıyor; haklıdır, Mahmut, o zaman yeniçeri adını taşıyan bir pislik ve cinayet yuvasını topa tutabilmiştir.

Dört: Polis, bugün ayrı bir yapıdır ve bu yapıda yobazlık en

büyük güce sahip bulunuyor. Kim bugün, ülkemizin aydınlık günlerini istiyorsa, polisin karanlık güçlerin elinde ve kendisine karşı bir örgüt olduğunu kabul etmek durumundadır. İmam-hatip liseleri, okul değil, Türkiye'nin en gerici partisinin, eğitimcilerinin yetiştirildiği bir "devlet" yapısıdır. Polis, öğrencilerimizi, emekçilerimizi, analarımızı, aydınlarımızı katlederken, coplarken, bunu, aldığı emirlerden daha çok, bir yobazlık örgütü olduğu için, kendiliğinden, kendi ideolojisinden, çatlı ahlaksızlığına, taliban kan içiciliğine sahip olduğu için yapıyor.Demek oluyor, Refah'ın durumu çok açıktır; silahlı örgütü, "Türk" polisidir. Eğitimci ordusu ise, imam-hatip liseleridir.

Güzel; karanlık manzara belli oluyor.

Bir: Kim bugün ülkemizin aydınlığını özlüyorsa, gerçekçi olmak zorundadır ve "Türk" adalet sisteminin karanlık güçlerin bir cihazı olduğunu kabul etmek zorundadır.

İki: Anayasa Mahkemesi, önüne getirilen bütün emekçi partilerini kapatmakta bir an bile tereddüt etmemiştir. Anayasa Mahkemesi, bugün bir emekçi partisi kasabı konumundadır.

Üç: Yobaz Erbakan, Anayasa Mahkemesi'nin özelleştirme ile ilgili kararından hoşnutluğunu, "işte Yüce Mahkeme ilk kez, bizim lehimize bir karar verdi" sözleriyle belli edince, bu Mahkeme'nin Çerkez Başkanı Güngör, "dur hele, bizim kararımız olmazsa, Mesut Yılmaz hükümeti düşmez ve siz hükümet olamazdınız, sizi de biz hükümet yaptık" diyebilmiştir. Doğru demiştir.

Dört: Temyiz'in başkanı, ünlü "prodüktör" Ümit Utku'nun kardeşidir, aynı ahlakta birisidir ve başkanlık seçiminde, ülkücü futbolcu Tanju'yu hapisten çıkarmaya dayalı bir seçim kampanyası yürütmüştür.

Beş: Ankara'nın bize iddianame yetiştiremeyen faşist savcısı Nusret Demiral, emekli olunca faşist partiye katılmıştır; Kayseri'de beni yargılamamak için kaçacak yer arayan ve sonra katılmadığım bir cel-

sede mahkum eden, Dgm başkanı Durdu, faşist partiden aday olmuştur, Malatya'da beni yargılayan Dgm başkanı refah'lıdır, Ankara Dgm'de, bir zamanlar solcu iddianameleri, katib-i savcısı, şimdi tutuklama makinası, yedek yargıcı-binbaşı Ülkü Coşkun, kafadan faşist'tir.

Altı: Hiç hak savunmamış insanlardan halk savunması beklenemez; Mesut Yılmaz ve Deniz Baykal'ın ikisinin de kafalarının keçelenmiş olmasından ciddi olarak kuşku duyuyorum. Bir kez, Dgm kuruluş yasalarını okumalarını öneriyorum; Dgm yasasına göre, bir yedek yargıcın bile kendisine istediği sanığı getirmeyen polis amirini hemen tutuklama yetkisi vardır. İstanbul Dgm ise, haklarında tutuklama kararı verilen polisler açısından kalbura benziyor; eğer, Dgm savcısı veya başkanı bu işin içinde olmasaydı, pek çok görevlinin hemen tutuklanmış olduklarını görecektik; içindedirler. Manzara açıktır; adalet cihazı, Türk gericiliğinin örgütlerinden birisidir.

Demek oluyor, bugün çizmek istediğim manzara pek büyük netlikle ortaya çıkıyor; Refah için, devlet parti seminercilerini hazırlıyor, maaşlarını veriyor ve binalarını yaptırıyor, imam-hatipler, yobaz partinin, eğitim işleri için TC tarafından kurulmuş seminerci yetiştirme kuruluşlarıdır. Devlet, Avrupa'ya gönderdiği din adamlarıyla, Avrupa'nın yobazlaştırılmasını ve işçilerin Refah'a yazılmasını üstüne almıştır. İkincisi, Türk polisi, Refah'ın özgürce politika yapabilmesi için, Refah'ın rakiplerini ortadan kaldırmaya yönelik, bir silahlı yapıdır.

Çok açıkçası, Türk polisini, meşru bir kuruluş olarak değil, karanlık partinin, silahlı örgütü olarak düşünmek gereği var. Üçüncüsü, adalet cihazı bağımsız değil, yobaz örgütünün legal rakiplerini temizlemeye yönelik, ülkemizi aydınlık yayın ve kitaplardan arındıran, legal partilerin önünü kesen, bir karanlık yapı'dır. İşte Refah'ın beşte birlik "büyük" başarısının arkasındaki büyük sır burada yatıyor. Bu bir devlet işidir ve Re-

fah'ı yaşatan, Genelkurmay'dır. Şimdi Genelkurmay, eserinin karanlığından ürkmüşe benziyor.

Bir soru var, acaba çizdiğim manzara çok mu kaba, acaba çok kaba çizgiler nedeniyle Refah ile Türkeş arasındaki farkı ihmal mi ediyorum; böyle bir soru yerindedir. Aslında ihmal etmiyorum; nedenleri var.

Bir: Ben hücreye konduğumda, Dal'da görevli polisleri, Refahlı veya Türkeşli olmaları açısından pek ayıramıyorum; bunlar, baskı söz konusu olduğunda, aynı şeyin şeyidirler.

İki: Tekrarlıyorum, bugünkü bir "Üçüncü Milliyetçi Cephe" Hükümeti'dir ve yetmişli yıllarda kurulan birinci ve ikinci MC, Demirel'in başkanlığında bir Erbakan ve Türkeş hükümetleridir.

Üç: Erbakan'ın, Türkeş'in, Demirel'in üçünün de siyasal doğumları aynıdır ve bindokuzyüz altmışlı yılların ilk yarısıdır; Türkiye solunun yükselmesi üzerine, Washington tarafından politikaya sokulan üç figür'dür.

Dört: İki milletvekili sahibi iken Türkeş'e başbakan yardımcılığı veren Demirel'dir ve 1991 tarihinde, Türkeş ve tayfasını, parlamentoya sokan da Erbakan oluyor. Fazla ayırmam gerekmiyor.

Ancak yine de ayırmak durumundayım; Erbakan ile Türkeş arasındaki fark, Mesut Yılmaz ile Tansu Çiller arasındaki üslup farkı düzeyinde kalıyor. Bir: Bazı deneme ve yanılmalarından sonra, her ikisi oyunlarını kararlaştırmış görünüyorlar ve Mesut Yılmaz'ın kendisine seçtiği rol, Erbakan'ın dublörlüğüdür. Nakşibendi şeyhi Coşan'ın elini öperek, nakşibendi, Eyüp Aşık, Cemil Çiçek, Ali Coşkun, Korkut Özal'la bir vitrin yaparak, Erbakan'ın seksen yılı Konya Belediye Başkanı Mehmet Keçeciler'i yardımcı tutarak, politika yapacağını sanıyor. Yerinde sayıyor ve artık, Madam Çiller kadar bile bir şansa sahip görünmüyor. Bu cinayet şebekesi ile ilgili olarak kendisine verilen bilgileri kullanmak bile Yılmaz'a bir şans getirmiyor; şu ana

kadar Yaşar Kemal'den başka bir kimseyi kazanamadığını görüyoruz.

İki: Artık bunları parti saymak çok zordur; başka hiçbir neden olmasa bile, sadece şu Birlik Partisi'ni meclise sokması bir skandal sayılmalıdır ve Yılmaz'ı sandalyesinden etmeye yetmelidir, hiçbir etkisi olmuyor. İdeoloji bir kenara bırakılabilir ve bir parti lideninin kendi oyunlarını bozacak bir manga yaratması tepkiyle karşılanabilir; karşılanmıyor, çünkü, hepsi parti açısından değil, karanlık çıkarları ve ideolojileri açısından bakıyorlar.

Üç: Türkeş tayfasının en kan dökücü olduğu zamanda, yönetim kadrosunda, Yaşar Okuyan, öğrenciliğinde yüzünden tokatımızı eksik etmediğimiz Agah Güner vardı ve bunlar, bunlarla beraber, bir babanın solcu oğlunun katili olduğunu bugün de haykırdığı Yaşar Dedelek ve benzerleri, Mesut Yılmaz'ın yönetimindedirler. Madam Çiller'in, Türkeş'in partisinin şimdiki haline ve geleceğine talip olduğu anlaşılıyor.

Dört: Madam Çiller'in ülkücülere ve Madam Çiller'in cinayet işlerinden sorumlu veziri Ağar'a ise ülkücülerin daha çok sahip çıkması, şu anda görülen manzara ayrıntıları arasına giriyor. Beş: Silahlı kuvvetler içindeki "laik görüntülü" eğilimlere uyarak, Madam Çiller'in ve katil ülkücü tayfasının daha laik bir hava çalmaları ve bir ülkücü-asker darbe hazırlamaları ihtimal dahiline geliyor.

Altı: Böyle bir darbe, Washington'dan destek alabilir; soğukkanlı düşünme buna işaret ediyor.

Türk Silahlı Kuvvetleri'ni de monolitik, bir bütün olarak, düşünmek doğru görünmüyor. Bir: Bu hafta, Hürriyet'te yazan, Washington'un, Refah nezdindeki ajanı İlnur Çevik, General Karadayı başta olmasa, Refah'ın durumunun çok daha zor olacağını anlatmaya çalışıyordu.

İki: Washington'un, Refah Hükümeti'nden şikayetleri yanında çok büyük yararlar da elde ettiği açık olarak ortaya çıkıyor; Was-

hington, Refah'ı laisizm planında sıkıştıran Ordu'nun, Refah'tan İsrail Cephesi'nde sürekli ödün koparmasını hayranlıkla karşılıyor olmalıdır.

Üç: Washington'un Nato'yu Doğu'ya açma politikası, Moskova'nın sert muhalefeti ile karşılaşırken, Genelkurmay'ın Letonya ile askeri ittifak imzalaması, tümüyle bir Washington senaryosu'dur. Washington, tıpkı ellili yıllarda olduğu türden ve daha yoğun ölçüde, Türkiye'nin Kuzey Komşusu'nu, Türkiye aracılığıyla rahatsız ediyor ve kışkırtıyor.

Dört: Bu kışkırtmadan en çok kazançlı çıkan, kuşkusuz Kürtler ve Elenler oluyorlar; ancak, Türk Silahlı Kuvvetleri'nde bütün kadroların böyle bir politikayı kabul etmesini beklememek gerekiyor.

Beş: Bu hafta bölünmüş Türkiye, Washington'a taşınmıştı ve kuşkusuz gazetecileri de gittiler. Gidenlerden, Hürriyet'ten, Ferai Tınç, "ABD Dışişleri'nden bir diplomatın" kendisine söylediklerini yazıyordu ve ben aktarıyorum: "Türkiye ile ilgili bir karar vermek, görüş oluşturmak için, Hükümet'le temas yetmiyor. Onun yanı sıra Cumhurbaşkanı, Çevik Bir Paşa, Onur Öymen'i de mutlaka görmek istiyoruz. İşler çok uzuyor ama ancak o zaman durumun daha net bir resmini çekebiliyoruz."

Galiba daha net; ben, geçen yılın Ekim ayından itibaren, bürokrasinin üst kademelerinde, bir "yeni cumhuriyet partisi" oluştuğunu haber veriyordum ve bunun yöneticisi üçlüsü olarak, General Bir, Öymen ve Mit Müsteşarı Sönmez'i sayıyordum. Burada bir uyum çıkıyor, bir fark var, Demirel'dir; ancak, Demirel, benim için hep fuzuli bir adamdır. Ancak bu Yeni Cumhuriyet Partisi'nin pek güçlü olmadığını eklemem gerekiyor.

Manzara mı?

Bir televizyona konuşan Genelkurmay eski Başkanı Çeçen General Güreş, otuz koruma ile gezebildiğini söylüyor ve hala

öldürülmekten korktuğunu ekliyordu. Hürriyet'e kendisini anlatması için bir sayfa ayrılan Emin Çölaşan ise, pek güçlü korumaları olduğunu, menemen yumurta sevdiğini, ancak zırhlı araba ile bir yere gidebildiğini, hep evde olduğunu, karısını, çok "Atatürkçü" bulduğunu söylüyor ve en çok da televizyonların "evet-hayır" programlarını ve bir de "şaka-maka" dizilerini sevdiğini anlatıyordu.

Peki ben bütün bunlardan ne sonuç çıkarıyorum? Önce şaşıyorum, bu düzeni hala neden yıkamadığımıza şaşıyorum. Sonra, sorumluyu buluyorum; başta ben, sorumlu biziz.

Ve manzara işte budur.

22 Şubat, D.Y

"BU MEMLEKET BİZİMDİR"*

Arkadaşlarım, Dostlarım, Hevalen Mın, Yoldaşlarım

Bir toprak en saf olanlarındır.

Bir ülke en doğru olanlarındır.

Bir yurt uğruna savaşanlarındır.

Bizim en son savaşımız iki yüz yıldır sürüyor: Bizim bu "iki yüz yıl" savaşımız, şair, müzisyen, yenilikçi Sultan Üçüncü Selim ile başlıyor. İlk büyük kaybımızdır. Ancak durmuyor. Savaşımız sürüyor.

Bizim bu savaşımız, Rusçuk Yaranı ile, Tanzimatçılarla, Jön-Türklerle, Anadolu Kurtuluşçularıyla, Şefik Hüsnü ile, Nazım Hikmet ile, Doktor Hikmet ile, Reşat Fuat ile, Behice Boran ile, Sabiha Sertel ile, Halide Edip ile, Aziz Nesin ile, Mehmet Ali Aybar ile, Yusuf ile, Hüseyin ile, Deniz ile, Ulaş ile, Mahir ile, Kaypakkaya ile, Vedat ve Taylan ile, Bahçeli'de Latif ile, Erdal Eren ile, Musa Anter ile, Vedat Aydın ile, Hüseyin ile, Aysel ile, Kemal ile, Haki ile, Mahsum ile, Mazlum ile, yüzlerce ve binlerce Türk, Kürt, Çerkez, Arap kahraman ile sürüyor. Bizimki iki yüz yıllık bir kahramanlar savaşıdır.

Bizimki iki yüz yıllık bir yenilik-gericilik savaşıdır. Aydınlık'ın karanlık'a savaşıdır. İnsan aklını, hülyayı ve ortakçı felsefeyi egemen kılma savaşıdır.

Savaşımız sürüyor. Sizleri bu onur dolu, sınav dolu savaşın arkadaşları olarak sevgiyle selamlıyorum. Zafer önümüzdedir.

Yoldaşlarım,

Bu savaş dolu iki yüz yılımızın son otuz yılı, en zorlu ve en

**19 Ocak 1997 tarihinde SİP tarafından düzenlenen 'Bu Memleket Bizim' mitingine gönderilen mesaj. (y.n)*

kanlısıdır. Otuz yıldır, topraklarımızı bir Amerikan sömürgesi haline getirmek isteyenlere, rejimimizi, bir tekelli polis devletine çevirmek isteyenlere, ülkemizin her metrekaresine bir demir perde çekmek isteyenlere, evrenin en erişilmez süsü olan insan başını bir örümcek ağına dönüştürmek isteyenlere, aklın egemenliğini yıkıp cinleri akıl tahtına oturtmak isteyenlere, bu Orta Çağ cephesine karşı, savaşıyoruz. Kayıplarımız çoktur. Fakat bu savaşın bu aşamasında güvenimiz en çoktur.

Kendinize güveniniz. Yolunuza güveniniz. Çünkü şimdi tarihimizin yolumuzun en güvenli dönemindeyiz. Bu otuz yıllık savaşta ateşin çemberinden saflaşarak geliyoruz. Saflaştık; kamyonları, fadimeleri çatlatan bir saflık'tır. Bu çatlaktan fışkıran ise sadece doğruluğumuz ve savaşımızın haklılığıdır. Yoldaşlarımız, bütün çatlaklardan fışkıran gerçekler, sadece ve sadece, bizlerin, doğruluğunu kanıtlamaktadırlar.

Bu otuz yıllık iç savaş, bizden pek çok sevdiğimizi almıştır. Fakat bu otuz yıllık iç savaş, bize, çelik kadar sağlam ve kılıç kadar keskin doğruluğumuzu vermiştir. Otuz yıldır, kanıt ile, sezgi ile, bilim ile, söylediklerimizin hepsi doğrulanmıştır. Bugün her birimiz birer canlı doğruyuz; her birimiz, sadece ve sadece, yürüyen doğrularız.

Bu, büyük bir güçtür. Biz doğruyuz, karşımızdakiler korkak ve hainlerdir. Çarpışmalardan çıkan saf doğru artık budur .

Yoldaşlarımız, yolumuz doğrudur. Yolumuz, bir kez daha doğru çıkmıştır. Son otuz yıldaki bütün doğrularımız sağlanmış ve bize yapılan bütün hainlikler ispatlanmıştır.

Bu bizim kendimize büyük güvenimizdir.

Bu, bizim bütün silahlardan daha güçlü silahımızdır. Yolumuza ve kendimize güvenimiz tamdır ve tam olmalıdır.

Bizimki insan aklına dayalı, hülya dolu, ortakçı bir toplum savaşıdır. Bizimki insanlığı yakalama savaşıdır. Bizimki, insanlığın tümünü bu yeni Orta Çağ'dan kurtarma savaşıdır. Bu savaşta doğrulandık, bu savaşta saflaştık. Uğruna saflaşıyoruz, memleketimizi hak ediyoruz.

Yoldaşlarım, yakın zamanda aranızda olma umuduyla hepinize "varolun" diyorum. Sizi sevgimle selamlıyorum. Zafer bizimdir.

HADEP ÜZERİNE

Halkın Demokrasi Partisi, Hadep'in, pek zor koşullar altında politika yaptığını söylemek, bilineni tekrarlamaktan başka bir anlama gelmiyor; Hadep, hiçbir uygar toplumda olmaması gereken zor koşullar altında var olmaya çalışıyor. Uygar olmayan son uygulamalardan ikisi ayrıca önemlidir, daha sonradan, Dgm savcısı Nuh Mete'nin bile "önemsiz" bulduğu bir bayrak olayı bahane edilerek yöneticilerin tutuklanması ve bir ara tahliye kararından sonra bu yöneticilerin ağır cezalara çarptırılmalarından söz ediyorum. Bu iki olayı tahlil etmek istiyorum.

"Bayrak" olayı, bir yanıyla provokatif ve diğer yanıyla bir basiret bağlanması niteliğindedir, ancak bunun etrafında yaratılan yüksek tansiyon, aynı güne denk gelen bir başka olayın unutulmasına yol açıyor. Bu, Diyarbakır'da faşist yayınlarıyla tanınan, bu nedenle Kürtçe televizyon yayınları yapmasına izin verilen "Söz" tesislerinin, PKK gerillaları tarafından basılması ve pek çok ölüme sahne olmasıdır. Devlet'in buna çok içerlediğini düşünmek

için nedenler var; çünkü, PKK uzun bir zamandır böylesine kapsamlı bir eylem yapmıyordu.

Hadep yöneticilerinin bundan sonraki salıverilmeleri, sakince geçen ve PKK Genel Başkanı Öcalan'ın çözüme yönelik çözümlemelerinin bazı köylü "Türk" sol örgütlerince "kemalist" olarak nitelenerek suçlandığı bir noktadadır; daha sonraki ağır cezalarla çelişir bir biçimde, bu tahliye'yi, hukukçu gözüyle, mahkemenin ilerde bir beraat kararını önemli ölçüde muhtemel görmesine bağlamak zorunluluğu var. Sonra yeni bir tutuklama kararı içermeyen bir ağır mahkumiyet kararı çıkmıştır, ancak çok garip'tir, bu mahkumiyetten hemen önce Genelkurmay, Irak Kürdistanı semalarında, bir Türk helikopterinin içinde, takviyeli bir tabur ya da eksik bir alayın komuta kademesini meydana getirebilen bir subay grubuyla, düştüğünü açıklıyordu, bunun büyük bir infial kaynağı olabileceğini ve bu anlamsız mahkumiyet kararının da bu kızgınlıkla yazıldığını düşünmek mümkündür.

Mümkün olan gerçeği yansıtmıyor mu? Devlet'in reflekslerini, Hadep'i ve PKK eylemliliğini yakından izlemeye çalışan birisi olarak, yansıttığından kuşku duymuyorum. Çok açık olarak yazıyorum: Hadep, kendisinin olmayan eylemlerden dolayı, terörize ediliyor ve yönetenleri ile fedakar mensupları, ölüm de dahil insanlıkdışı yaptırımlara layık görülüyor. Çok trajik olduğu kesindir, ancak benim saptamam doğruysa, sonuçları daha da trajiktir.

Bir partinin kendisinin olmayan eylemlerden ve kontrol etmesi imkansız gelişmelerden dolayı, ağır yaptırımlarla karşılaşması, son derece umutsuz bir kapıya işaret ediyor; ancak bunda, az da olsa, bir bölüm Hadep'lilerin, güçlerini aşan bir kontrolör imajı vermelerinin ve daha da kötüsü, Devlet'in de önemli ölçüde böyle bir beklenti içine girmesinin de rolü var: Devlet, beklediğine uymayan her sert gelişme karşısında, sert tepkisini, Hadep'in üzerine akıtıyor; durum budur.

Tablo, bir parti çalışması için açık kapı bırakmıyor, vahim görünüyor. Ancak yoğunlukla düşünüldüğünde, kapı'nın o kadar da kapalı olmadığını ve şimdiye kadar yapılmayan ve yapılması gereken pek çok işin bulunduğunu saptamak mümkündür. Bunu şöyle özetleyebilirim. Hadep, havada, henüz organlaşmamış bir yapı'dır ve sık sık ağır yaptırımlarla karşılaşmasında bu hafiflik'in çok büyük payı olmalıdır.

Kendi katkısının olmadığı bir halk hareketliliğinin üzerinde bir politik hareket, yapmadığı işlerden sorumlu tutulmamak için, hızla kendi gücünü yaratmak zorundadır; Hadep'in bir yayını, bir sendikası veya dernek içinde politik faaliyeti, bir radyosu, hatta bir kurulu bile bulunmamaktadır. Halbuki, Türkiye'de "parti" böyle anlaşılıyor; gerçi, Chp'nin, Dyp'nin, Anap'ın veya benzerlerinin de, yayını, dernekleri, sendikaları, bilim kurulları bulunmuyor, ancak, biz hepimiz, buraya Hadep'te dahil, bunları "devlet partisi" sayıyoruz.

Bunun karşılığında, bizim çok uzağımızda olan Mhp veya Refah'ın yayınları, radyoları, televizyonları ve kurulları biliniyor; bizim bu tarafımızda ise, Türkiye İşçi Partisi, yayın ve kurul demekti ve bugün de Sosyalist İktidar Partisi ile Türkiye solunun dışına itmek istediği İşçi Partisi'nin pek çok yeni yayını olduğu ve yenilerini istedikleri kesindir.

Hadep, kapatılan "demokrasi" gazetesi ile Med-tv'yi ileri sürebilir; bunu ileri sürmek doğru değildir.

Benim hakkında olumlu bir yargıya sahip olmadığım bu gazetede, Refah artıkları, Türk solunun döküntüleri vardır ancak Hadep yoktur. Bu gazete ve hatta kendi meşruiyetini kazanmaya başlayan ve özellikle haberlerinde büyük ilerlemeler kateden Med-tv ile ilgili söylenecek ve eleştirilecek nokta, buralarda Hadep'in hiç olmamasıdır.

Bu "olmama" sorunu, bana göre Hadep'in hafifliklerinin başında geliyor; parti olmak bütüne sahip çıkmaktır. Ben, Hadep'in bir "Kürt"

partisi olduğu iddialarını tereddütle karşılayanlardanım, çıkışında tam bunun tersi iddialar olduğunu biliyorum; ancak, "Kürtlük" Hadep'in söyleminin başında bir yer alıyor ve bu, doğrudur. Peki, başında yer alıyor da, Hadep bu konuda ne düşünüyor; bunu bilmek çok zordur ve hatta Hadep'in bir çözümü olduğuna inanmak imkansızdır. Hadep'in Kürt sorununda "bize çok kötü yapıyorlar" demekten ve arada bir, "barış imzaları" toplamaktan başka bir adımını göremiyoruz; eylülist darbeden önce, bazı fabrikalarına silme faşist, bazı fabrikalarına silme Tip'li alan İshak Alaton'un barış imzalarının devlet nezdinde de bir değeri yoktur. Anap, Susurluk için yedi milyon imza topladı; herhalde seka'da kağıt hamuru olmuştur; ayrıca, devletin "biz kırk kişiyiz birbirimizi biliriz" mantığı vardır. Bunları önemseyemeyiz; net olan, Kürt Çözümü'nde Hadep ne diyor, bunu Hadepliler dahil bilenin olmamasıdır.

Çok ürkütücü olan nokta, Hadep yönetiminde bir siyasi birikimin ve bilginin olmamasıdır; particilik, toplum yaşamına her an müdahale etmektir. 28 Şubat, artık, yakın tarihte bir önemli dönemeç oldu; o gece, biz, o sırada Hadep başkanvekili Ahmet Türk ve eski yöneticilerden Ahmet Karataş ile beraber, Med-tv'de bir açık oturum yapıyorduk, geç zaman Mgk bildirisi geldi, oturumu yöneten arkadaşımız, dikkatle inceleme imkanı bulamıyordu. Ben aldım, "çok yeni" dedim, bir görüş değişikliğinden, şiddetin irticaya yöneldiğinden söz ettim; doğru mu, doğru çıktı ama, çıkmasa da söylemeye mecburdum. Risklidir ancak sorumluluk budur, parti yöneticiliği en büyük sorumluluktur; Hadep'te bunu eksik görüyoruz. Bir görüş çıkaramıyor; teşhis budur.

Bir: Demokrasi Gazetesi'nin yayın kuruluna, Erbakan ve Türk solu döküntüleri getirilince, ben çok sert tepki gösterdim, bir süre sonra yazmayı kestim. İki: Med-tv'ye bir açık oturuma gidiyordum, Parlamento Başkanı Yaşar Kaya'da olacaktı, sevindim, söyleyeceklerim vardı, gelmemiş Mahmut Kılıç Dostumuz vardı, söyledim, aktarmasını istedim; Kaya, Özgür Politika'da "Mustafa Kemal, Necmet-

tin Erbakan" başlıklı yazılar yazıyordu. Erbakan'ın Kemal Paşa'nın tırnağı olamaması bir yana, böyle bir başlığın Kürt Davası'na ve Kürt Halkı'na zarar getirdiğini anlattım, Mahmut Bey Dostumuz, hak verir göründü ve aktaracağını söyledi. Yaşar Kaya, aklınca, Erbakan'a küfretmiş oluyordu, yaptığı öğrenci politikasıdır. Üç: Bu ara, özellikle savaşı, bütün kaynaklardan izlemek için de, Med-tv'yi dikkatle izliyorum, haberlerini ve özellikle dünya haberlerini pek beğeniyorum, dünyanın her yanındaki devrimci oluşumları eksik etmiyorlar, bu vesileyle farkettim; "panel" programının jeneriğinde, bazı Hadep ve parlamento büyüklerinden başka, eskiden, bir İngiliz lord, bir Hollanda'lı araştırıcı ve başkaları da vardı, sadece Hasan Mezarcı ve Şanar Yurdatapan yer alıyor. Küçük, ama, Türkiye aydını olarak onurum kırıldı; demek Türkiye'den biz, Kürt Dostu olarak, bir Erbakan artığı ve bir de konser organizatörü bir arkadaşımızı çıkartmışız. Kuşkusuz, fark eder etmez aktardım; iyi karşıladılar, tesadüfen olduğunu söylediler; umarım, değiştirirler, eğer bu kadar eksikliysek, hep yüzümüze vurmamış olurlar.

Peki bunları neden aktarıyorum? Bunları, benim değil, Hadep yapması zorunludur. Daha da önemlisi, Türkiye'de açık politika yapan Hadep bunları kendi sorunu olarak duymadıkça, çok hafif kalır; parti olmak, tüm sorumu duymaktır.

Asıl noktaya geliyoruz; görülüyor, bunlar, hiç açığa çıkmadan da yapılabiliyor. Ancak Hadep'le ilgili son zamanlarda ortaya çıkan bazı acıklıklar, daha ciddi ve benim açımdan daha sakıncalıdır. Burada Kürt Hareketi'nin Türk Devleti yöneticilerinin çok çarpıttıkları bir paradoksu da ortaya çıkıyor; Hadep ile PKK arasında kesin bir paralellik kuruluyor. Halbuki pek çok yerde yoktur ve terslik vardır; PKK Genel Başkanı bütün konuşmalarında net bir Refah ve şeriat karşıtı söylemi dillendiriyor. Ancak Hadep, ve tümüyle açık Kürt Hareketi, tamı tamamına, ülkemizi Orta Çağ karanlığına götürmek isteyenlerin yanına düşmüştür. Bu çok va-

him bir durumdur; yiğit ve aydınlık yanlısı Kürt Halkına büyük bir haksızlık olma bir yana içlerinde benim onurlu emeğim de dahil, pek çok emeği berbat eden bir tutumdur. Bunu ülkemizde ödleklerden başka kabul edecek yeni veya eski aydın ya da hareket bulmak zordur.

Bir: Bizim sol tarihimiz, "faşist Mhp kapatılsın" yürüyüşleriyle onurludur. İki: Bizim düzenimizde ve kitaplarımızda faşist ve şeriat partilerine yer yoktur. Üç: Hadep yöneticilerinin bundan habersiz olmaları çok acıdır ve bazı yöneticilerinin ise, "bizi kapatırken sustunuz, biz sizi savunuyoruz" demeleri, bir esnaf ikramıdır.

Dört: Kapatılmayı gerektiren hukuk durumu nettir, ben, daha bir yıl önce kapatılması için gerekli açıklama ve başvuruları yaptım; Genelkurmay ve Başsavcılık bizim arkamızda kalmıştır.

Beş: Hadep yönetiminin bize Refah'ı imam-hatip okullarını layık görmesi ise, bizim için, tam bir hayal kırıklığı nedenidir.

Bu yakınlarda ön plana çıkararak, tekrarladığımı hatırlıyorum; Kemal Paşa ve çevresinin, Kürt mütegallibesiyle ittifaklar kurmasının sadece olumlu yanı bulunmuyor, arkasından Ethem Partizanları ile Suphi Hareketi'nin tasfiyesi gelmiştir. Ayrıca, Bayar-Menderes istibdatına karşı mücadele edenler, şeriat olarak Said-i Kürdi'yi ve istibdadın destekçileri olarak, gençlikte ve politikada Kürtleri bulmuşlardır. Şimdi Hadep, hergün için bir darbe uydurarak, Çiller-Erbakan Tayfası'nın utangaç destekçisi durumuna düşüyor. Bu Kürt Halkımıza da kara çalma anlamındadır.

Dahası var; çok ilginç, öyleydiler veya böyleydiler, İzmir'de Dyp'nin yedi milletvekili vardı, altısı ayrıldılar. Edirne'den çıktılar, Hatay'dan Arap kökenli birisi çıktı, geriye, bu İstanbul cezaevinde pek çok yiğidimize ölümü tek yol yapan, Diyarbakır hapishanesinde pek çok canımızı insanlıkdışı zulümlerle öldüren bu zalim hükümeti destekleyenler, sadece Ohal valileri ve katil oldukları yo-

lunda fezleke düzenlenen polisler ile bir de Kürt milletvekilleridir. "Maaşallah mıh gibiler"; Kürt milletvekillerini içlerinde eski Hep'ten milletvekili Salih Sümer de var, Erbakan ve Çiller'in kuyruğundan koparmak mümkün olmuyor.

Hadep, "bunlar ayrı biz ayrıyız" diyebilir ve derse, bu doğrudur. Ancak Hadep'in en büyük hafifliği bunu dememesi ve kendisini gerici Kürtlükten ayırıcı bir söylem ve politika sahibi olmamasıdır. Bu anlaşılabilir bir tutum değildir; hem Hadep'in Kürt gericiliğine karşı bir mücadele açmaması ve hem de Kürt gericiliğinin bundan ürkmemesi çok ürkütücüdür.

Bütün bunlara ek olarak, Hadep'in Türkiye solu olarak, Ödep'in kuyruğuna yapışması ise, daha az öğretici değildir. Damat Ferit çocuklarının, Menderes artıklarının, inkarcı bar müdavimlerinin anafor bir akımı olan ödlekler partisinin üç kuyruğu vardır; birisi, büyükelçiliklerin, diğeri devletin ve üçüncüsü de Hadep'in elindedir. Ödlekler ile Chp'nin, birisinin en son olarak "kesintisiz demokrasi" ahmaklığını bularak, diğerinin, Amerikancı İstanbul televizyonlarının üfürmeleriyle havalanarak "erken seçim" diye ayaklarını yere vurması, Washington'a uygundur. Ödlekler, Ay-ti-vi ve Yeni yüzyılın, Chp, Star'ın partileridir; Hadep, sanki, ödleklerin kuyruğunu yol bilmektedir.

Emeğin Partisinin çalışmalarını izleyemiyorum; Sip'in hem Kürt Davası'nda tutarlı bir birlikten yana olması ve bunu her zaman göstermesi ve hem de sosyalizm bayrağını dalgalandırması takdire değer bir durumdur. İp ve Aydınlık'a sadece saptanan olumsuz yanlarıyla bakmamak gerekir; politikada mücadele önemlidir, ülkücü katillere karşı verdikleri mücadele, benim için, her türlü övgünün üstündedir.

Ayrıca Kürt Davası'nda, sürdürmemekle birlikte çok önemli katkıları olmuştur ve şimdi Aydınlık'ta Rafet Ballı ağırbaşlı ve mümkün ölçüde bilgilendiren, bir üslup tutturmuştur. Ödlekler'in ve bugün yönetimini ellerinde tutan Tkp ve Dev-yol kalıntılarının,

sadece Kürt Davası'na değil, her davaya sadece ihanetleri vardır; Hadep politika eksikliğini, bunlarla ilkeli işbirliği arayarak gidermek durumundadır. Bunun, Sip ve İp'te de olumlu yansımalan mümkündür.

Ancak asıl çözüm burada değildir; asıl çözüm, parti olmaktadır. Bizim bölgemizde ise şimdi parti olmak, Türkiye İşçi Partisi'nin onurlu pratiğini, Tudeh, Farsça "halk" demektir ve Baas'ı Arapça, "rönesans" anlamındadır, bu son ikisinin şoven boyutlarını bir kenara atıp gözönüne getirerek partileşmek demektir.

Yapılması gereken budur.

Yapılmazsa, yapılır.

KEMALİZM ÜZERİNE

Kapitalizm-Sosyalizm Savaşı mı? Kesin görünen, çok kısa bir zaman önce bazılarının ileri sürdükleri türden Kuzey-Güney veya çok yakın zamanda bazı Amerikalıların denedikleri gibi, "uygarlıklar arası" savaş olmadığıdır; belki tarihe damgasını vuran uzun bir Doğu-Batı Savaşı'dır. Yirminci yüzyılın ortasında, Mao'nun yönetiminde Çin Devrimi'nin bir Doğu yürüyüşü olduğundan ve bir süre için Batı'yı işgal etmese bile Avrupa aydınlarını fethettiğinden kuşku duymuyoruz. Buna karşılık, Lenin'in liderliğinde Rusya Devrimi daha tartışmalı görünüyor; Avrupalı Marx ve Engels'i esin kaynağı almasına karşılık, Batılılar hiç benimsemediler ve kötülemek istedikleri zaman da, "doğulu despotizmi" dediler. Buna da bakarak, bolşevizme karşı Batı'nın yürüttüğü Haçlı Seferi'ni, daha uzun bir Doğu-Batı Savaşı şemsiyesi altında düşünmek mümkün görünüyor. En azından böyle bir zihin denemesinde önemli sakınca görmüyorum.

Böyle bir deneme için bir neden daha var; yakın zamanlarda, Nato'nun ve Avrupa Birliği'nin, Avrupa'nın Doğusu'na, söz uygunsa, eski "sovyet" ülkelerine doğru genişleme kararını, Bulgaris-

tan'ın bile hem Nato ve hem de Avrupa Birliği'ne girebilmek için bir heyecanlı bekleyiş içine girmesini, Batı'nın en tutucu yayınlarından birisi olan ve bu yanıyla Batı'nın vicdanı sayılabilecek The Economist Dergisi'nin, "Avrupalıların eline beş yüzyıldan beri geçen en iyi şans" olarak değerlendirmesini çok düşündürücü buluyorum.(1) Çünkü bu değerlendirmede, Osmanlılar'ın Belgrad'a kadar egemen olmasıyla, sovyet sosyalizminin Budapeşte'ye kadar ilerlemesi arasında bir ayrım hissedilmiyor; beş yüzyıllık bir Doğu ilerleyişinin, Birinci Dünya Harbi ve Soğuk Savaş ile tasfiye edildiği anlatılıyor. Şimdi, Batı'nın askeri ve ekonomik kuvvetleri, Doğu Avrupa'yı yeniden zaptetmek üzere Doğu'ya doğru yürüyüş halindedir; bunu anlatmak istiyor.

Avrupa'nın kara vicdanı olarak gördüğüm Economist'in bu değerlendirmesini fazla önemsemek eğiliminde değilim; benim kemalizm'i yeniden çözümleme çabalarım sırasında ve kemalizm'i anlamada geliştirdiğim yaklaşımın bazı unsurlarına paralel düştüğü için, değinmekte yarar buluyorum. Çünkü kemalizmde, insanlığın en uzun savaşı olan Doğu-Batı Savaşı'nın etkileri var.

Çok kısa bir özet yapma durumundayım; Hunların, Türk ya da Türkler'e akraba olmaları muhtemeldir, ancak tarih biliminin bu konuda net bir kanıtı olmadığı gibi, bundan sonra da bir netlik mümkün görünmüyor. Bu bilinemezlik bir yana, künyeleri meçhul Asyalı bu acımasız kavmin büyük sürüler haline Avrupa'nın ortasına kadar akınlar düzenlediği ve Atilla'nın liderliğindeki baskınlarıyla, Roma İmparatorluğu'nu, bütün kurumlarıyla birlikte yakıp kavurduğu kesindir. Batı'ya Hun akınlarından sonra Avrupa'da artık kentli Greko-Romen uygarlığından söz etmek mümkün olamıyor; kentler köylere, yollar taş yığınlarına, insan beyni keçeye dönüşüyor ve biz buna, "Orta Çağ" diyoruz. Orta Çağ, insan belleğinin silinmesidir ve bizler, insanlığın bu birinci ve pek kapsamlı bellek silme operasyonunu, büyük ölçüde, Atilla ve Hun sürülerine borçluyuz.

Roma'nın, İstanbul'a ve uygarlığın Anadolu'ya sığınması işte bu

zamandadır; Avrupa, o zamanlar, "Uzak Batı" denilen, Fransa'da toparlanmaya çalışırken, İspanya üzerinden gelen arap-islam baskısını duymaya başlıyor. Arap-islam akıncıları, İspanya ile yetinmeyerek Fransa içlerine doğru kemirici savaşlarını sürdürüyorlar; sekizinci yüzyılın başında Frank Prensi Mantel tarafından durduruluyorlar ve bu durduruluş, Mantel'e, "Avrupa'nın Kurtarıcısı" ünvanını kazandırıyor. Ancak tarih perspektifiyle bakıldığında, rahatlamanın uzun sürmediğini görüyoruz; on birinci yüzyılın sonlarına doğru, Avrupa veya Roma, sığındığı, Küçük Asya'da, bu kez tarih sahnesine Selçuklu adıyla çıkmaya namzet, Türk akıncılarının baskısıyla karşılaşıyorlar, görkemli ve mağrur Roma İmparatoru'nun, Selçuk Prensi Alpaslan'ın atak okçularına esir düşmesinin Avrupa'da kıyamete yakın bir etki yarattığını, sonuçlarından çıkarabiliyoruz. Çünkü Alpaslan'ın Anadolu kapısını zorlamasından sadece yirmi beş yıl sonra, göğüslerine taktıkları haç nedeniyle "Haçlılar" olarak bilinen Avrupa'nın karşı akını başlıyor. Kuşkusuz, başka sosyal ve siyasal nedenlere de dayanan bu Haçlı Seferleri, pek çok tarihçiye göre iki yüzyıl sürüyor; ancak on dördüncü yüzyılın sonundaki Niğbolu'yu da gecikmiş bir "Haçlı Seferi" sayacak olursak, tam üç yüzyıldır. Böylece üç yüzyıllık, belli bir Doğu-Batı Savaşı'ndan söz edebiliyoruz. Böyle bir çatışmanın, Batı insanında, Doğu ile ilgili pek çok fikri sabite'ye ve hurafe'ye neden olabileceğini tahmin etmek hiç de zor sayılmamalıdır.

Haçlı Seferleri, Doğu'nun Batı'ya ilerleyişini durduramıyor; on beşinci yüzyıla geldiğimizde, İstanbul'u küçük bir ada olarak geride bırakan Doğulular, bu kez Osmanlı Türkleri olarak, çoktan Avrupa'ya yerleşmiş bulunuyorlar. Öyle görünüyor, bu ilerleyiş içinde, İstanbul'un fethini daha çok sembolik değerde ele almak durumundayız; yürüyüşün durduğu yer, Viyana Kapısı'dır ve ikincisi, 1683 yılındadır, Osmanlı kuvvetleri açısından yüz kızartıcı bir bozgundur ve bunu izleyen 1699 tarihli Karlofça Barışı, Doğu için, yenilgi ve utanç döneminin başı olmaktadır. Bundan sonra sadece Osmanlı Türkleri için değil, bu arada komşu İran İmparatorluğu için de,

sürekli küçülme, sürekli aşağılanma ve bunun sonucunda, sürekli olarak güven kaybetme dönemi başlıyor. Artık Doğulu, en yiğiti dahil, her zaman başının bir yanı bir yana eğik adamdır.

Kolonyalizm ve emperyalizm çağı mı; Doğu'da insanın insanlığından da çıkarılışı tarihidir.

Artık Doğulu, kendine güvenini yitirmiş bir canlı'dır.

Belki de en önde olan, insanlığından ve öz-güveninden en çok uzaklaşan'dır.

Avrupa'yı olduğu kadar kemalizmi anlamada bu kısa tarih analizinin önemli olduğunu düşünüyorum. Avrupa'yı anlamada, böyle bir çözümlemeyle olmasa da, bir başka yönden Doğu'nun baskın etkisine işaret edenler var; Filistin asıllı Amerikalı öğretim üyesi Edward Said, bunlardan birisidir ve Said, kolonyalist ve emperyalist zamanda Avrupa'nın davranışına bakarak, Doğu ya da "Orient" imajını, doğrudan doğruya Batı'nın yarattığını söyleyecek kadar ileri gidiyor. Said'e göre, tümüyle gerçeklerden kopuk olmasa bile, aslında "Doğu", Batı'nın kendisini görmek için çizdiği, bir tür ters bir ayna'dır. (2) Avrupa, hem ezildiği ve hem de ezdiği süreçlerin etkisiyle, kendisini anlamak ve anlatmak için, Doğu imajında, bir "öteki" kimliğini yaratıyor.

Bu çözümleme, en azından benim için, Doğulu reformatörleri anlamada da, zengin ipuçları sağlıyor; yirminci yüzyılın başlarında, Çin'den başlayıp Bombay'dan geçerek Mısır'a kadar uzanan bir çizgide, bütün yenilikçilerde silinmez bir damga olarak, Avrupa karşısında bir eziklik ve kendi dünyasında bir güvensizlik sendromu görebiliyoruz. Osmanlı'nın son zamanında, Osmanlı şemsiyesi altında yaşayan Türk, Kürt, Arap ya da Ermeni bütün burjuva demokratlarda bu hastalığı net bir biçimde teşhis edebiliyoruz; Jön-Türkler ve bunların kırımlardan arkaya kalan ikinci ya da üçüncü takımı olan Anadolu kurtuluşçularında ise bu hastalığı yüksek düzeyde saptamak mümkündür.

Yalnız, bu kadar değil; kemalizmi kuran kadrolar, bu hastalığa

yakalanmış olmakla birlikte başka etkilere de sahiptir ve bu nedenle tanınmaları daha karışık bir nitelik taşıyor. Kemalizmin kurucu kadrolarında, aşırı güvensizlikle aşırı güveni hep içiçe görüyoruz; bu öylesine baskın bir karakter çizgisi haline geliyor ki, bir yanıyla, "cihana bedel" edebiyatı ve diğer yanıyla, İstanbul'a her ayak basan Batılı film yıldızının ağzına, "erkeklerinizin ününü duydum" sözünü yapıştırabilmek için aşırı yaltaklanma örneğiyle de, bir güvensizlik-güven bulamacı olarak bugüne kadar kendisini sürdürebiliyor.

Jön-Türkler'in ve bunların üçüncü takımı olan kemalistlerin yirminci yüzyılın başında birden bire büyük bir güven hücumuyla karşılaşmalarında en önemli etki, 1904 yılında başlayan, Rus-Japon Savaşı ve bunun hızlı gelişimidir. Bu savaş ve savaşın hemen başında, Rus donanmasının ve ordusunun bir yenilgiden diğerine koşması; Çin'de, İran'da ve Türkiye'de, belki yakın zamanda, Vietnam gerillalarının Amerikan ordularını yenmesinden çok daha büyük bir şaşkınlık ve sevinç yaratmıştır. Afrika yerlileri arasında bile dalgalanmalar yarattığı konusunda kayıtlar var, ancak, İran ve Türkiye'deki etki her türlü tahminin üstündedir; çünkü, tam iki yüzyıldır, bu iki onurlu görkemli imparatorluğu, Hemingway'ın balığına çeviren ve üstelik aşağılayan bu Rus İmparatorluğu'nu o zamana kadar adı duyulmamış ve üstelik hıristiyan olmayan bir kavmin rezil etmesi, Türkler ve İraniler'de hem bir tür kendi zaferleri duygusunu yaratmış ve hem de Batı'nın yenilebileceği yolunda kıvılcımlar çakmasına yol açmıştır. Doğuluların çoğu, Japonya'nın Rusya'yı perişan etmesini, Doğu'nun Batı'yı yenmesi olarak algılamışlardır. Doğu'lunun derininde de bir Doğu-Batı Savaşı duygusu bulunduğu kesindir.

İran, Türk ve Çin burjuva devrimlerini, bu algılamaya ve kazanılan güven duygusuna bağlama durumundayız; ancak bunun için başta Lenin'in ki olmak üzere Sovyet çözümlemelerinde bir değişiklik yapma zorunluluğunu duyuyoruz. Lenin ve Lenin'e bağlı olarak Sovyet edebiyatı, adlarını kaydettiğim, Doğu'nun büyük burjuva-demokratik devrimlerini, 1905 Rusya burjuva devrimine bağlama

eğilimde oldular; şimdi benim bu çözümlemem çerçevesinde, Rusya Devrimi'ni de, bir başlangıç değil, aynı etkinin sonuçlarından birisi saymak daha doğrudur. İmparatorluk halkları, dış başarısızlıklara çok duyarlıdırlar; Japonya'nın Rus Çarlığı'nın onurunu kırmasıyla birlikte, ilk patlamanın Rusya'da olması ve bunun da, diğer ülkelerde ek yansımalar yapması, daha mantıklıdır. 1905 Rusya Şubat Devrimi'ni, Doğu kavimlerini sürekli zillete garkeden eden Rus Çarı'nın iki yıldan az bir zamanda ikinci kez yenilmesi olarak anlamak yerindedir; böyle bir anlayıştan, İran, Türkiye ve Çin'deki devrimci demokratların ayaklanmalarının kavranmasına mesafe çok kısadır.

Bu kadar değil; kim ne derse desin, Türk bağımsızlık savaşının sonuçları, başta hep yenilen ordularda subaylık yaparak büyüyen üç orgeneral, Mustafa Kemal, İsmet ve Fevzi olmak üzere Kurtuluş'un yöneticileri için, belki de mucize'den öte bir sonuçtur. Unutulmayacağını sanıyorum; mücadele, eline bir cetvel alıp haritaları küçük küçük devletlere bölen, özel yaşamında gerçekten alık Amerikan Cumhurbaşkanı Wilson'dan "manda" dilenmesiyle başlamıştır ve pek çok kez belgeleriyle gösterdiğim gibi, Kemal Paşa dahil, manda koparmayı "kurtuluş" saymayan lider yoktur. Ancak beni daha önce okumuş olanlardan özür dileyerek tekrarlıyorum; şimdi daha açık olarak yazdığım bu eziklik ve güvensizlik sendromu içinde, yirminci yüzyılın başındaki ilericilerin manda istemeyi kurtuluş görmelerini anlayışla karşılayabiliyorum. Diğer taraftan, daha sonraki sosyalist-devrimci kuşakların, bu mücadele sırasında, emekçi katmanların tasfiye edilmesinin ve daha sonra da, cumhuriyetin bir amerikancı sermaye diktatoryasına dönüşmesinin bilincine vardıklarında, kurtuluş mücadelesine yabancılaşmaları ve eleştirmeleri de, aynı ölçüde, anlaşılabilir bir durumdur; yalnız, bu mücadelenin ve kısa zamanda elde edilen başarıların, yönetenlerde, büyük bir güven seli yaratması da, sosyo-psikolojik açıdan, kaçınılmazdır.

Kurtuluş mücadelesinin, kısa sayılacak bir zaman aralığında ve parmakla sayılı cephe savaşlarından sonra, beklenenden çok daha geniş bir coğrafyada siyasal otoritesini kurmasında, Kemal

Paşa'nın vesvesenin sınırında aşırı temkinli önderliği kadar, emperyalistlere, egemenlik alanına, bolşevik virüsünü ve Sovyetler'e de, emperyalist asker ve üsleri sokmayacağı yollu güvence vermeyi bir politika bilmesinin de rolü büyüktür. Bu politika, kemalist denemelere, Sovyet yazınında cömertçe ve Batı dışişleri bakanlıklarında ise yeterli ölçüde övgü kazandırmıştır; böylece, kemalizmin kendisini, olduğundan daha fazla önemsemesinin kapıları açılmış olmaktadır.

Böylece, Cumhuriyet'in kurucu kadrolarının psikolojisi için önemli bir anahtar elde ettiğimizi düşünüyorum; büyük bir güvensizlik uçurumunun üstüne atılmış güven köprülerinden ibarettir. Bu psikoloji, bütün kemalist program ve düzenlemelere yansıyor; hepsinde güven, itici güvensizlik hapının üzerindeki ince şokola tabakasıdır. Yalnız bu olgu psikolojik düzlemden eylem programına geçerken, bu geçişin gerektirdiği transformasyonu da gösteriyor; psikolojik düzlemde güvensizlik olan eylem programında tereddüt'tür. Kemalizmin her programı başlı başına bir tereddüt'tür; bu, yamalı ve kararsız olma anlamına da geliyor.

Kemalizmin zaman zaman kendisini, Batı ile Doğu arasında bir köprü olarak sunmak istemesi ve köprü olmaya pek büyük değerler yüklemesi de, bu çözümleme ile tutarlıdır. Çünkü eğer köprü'yü "kişiliksiz bir yol" olarak tanımlamayacaksak, peki nasıl tanımlarız; köprü, her zaman tereddüt ve yönsüzlük telkin ediyor. Sadece kemalist Türkler değil, komşu rızaist İraniler de köprü olma iddasındadır; bu iddaların hepsinde Batı karşısında derin ezikliğin etkilerini görmek durumundayız.

Peki bu anahtar, gerçekten önemli mi ve benim sandığım kadar bir açıcı güce sahip mi, şimdi kemalizmin en zorlu ve en tartışmalı iki alanını ele alarak bu soruyu tartışmak istiyorum. Bu alanlardan birisi, bekleneceği gibi, laisizim alanıdır; burada sorulması gereken soru da, kemalizmin laik bir programı olup olmadığı ve varsa, ne ölçüde laik olduğudur. Bir cevap ararken, pratikten çıkarılabilecek

iki argümana hemen işaret edebilecek durumdayım; Cumhuriyet Türkiyesi'nde yönetenlerin iki kez büyük bir laisizm kaygısına kapıldıklarını ve bunu önemli politik manevralara çevirebildiklerini görüyoruz. Bunlardan birisi, 1925 ve ikincisi, 1996 yılından sonradır; ancak aradan altmış yıl geçmesine karşın, Türk yönetenlerinin bu iki laisizm gerginliğinin aslında tek nedenli olduğunu saptayabilecek durumdayız. Birincisi, nakşibendi Şeyh Sait'in Kürt ayaklanmasından ve diğeri nakşibendi Necmettin Hoca'nın iktidarın tamamını istediği konusunda ciddi işaretler vermesinden sonradır; her ikisinde de rejim, camilerde ve tarikatlarda büyüyen bir tehditle karşılaştığı değerlendirmesini yapıyor. Her ikisinde de, amacını, laisizmden daha çok, kendisini tehdit eden bu iktidar odaklarını kontrol altına almakla sınırlandırıyor. Kemalizmin, bu iki büyük laisizm kaygısında da, insan aklını özgürleşme anlamında bir laisizm programından çok, kontrolden çıkan tarikatları eski politik sisteme bağlayabilmek için, okullara ve camilere hakim olma kaygısı esas'tır.

Çok açık olarak söylenebilecek şudur; Türkiye'de henüz, laisizmin, politik değil bir felsefi program olduğu düşüncesi, hiçbir zaman, yönetenlerin aklına doğmamıştır. Türkiye solunun çok büyük bir bölümü de, laisizmin, aklın özgürce hareket etmesinin önündeki engelleri kaldırma programı olduğunu görmekten uzaktır; "tarikatlara özgürlük" istemenin, aklı örümcek ağıyla işlemez hale getirmek demek olduğunu anlayamayan "solcu" çoktur. Bunlar, ister islamik ister katolik ya da musevi olsun, aşırı dinselliğin insanlığı bir yeni Orta Çağ'a çekmek olduğunu ve benim çok önce "Quo Vadimus" (3) çalışmamla haber verdiğim gibi insanlığın bir yeni Orta Çağ'a girdiğin i farkedemeyen Orta Çağ yaratıklarıdır; bu incelemeyi yazdığım bu haftada, Paris'in, dünyanın her yanından, en gerici papa ile dünya katolik gününü kutlamak için gelen, bu dünyanın en yobaz adamını, "Jean Paul, nous vous aimons" çığlıklarına boğan, dört yüz bin "genç" Orta Çağlı tarafından zaptedilmesi bile bunlar için uyarıcı olamamaktadır. İnsan aklını, uzun yolda taş yemiş bir otombil camına benzetmede, isevi, musevi ve muhammedi yobazlar arasında bir ayrım yapılamayacağını,

henüz "aydın" sözcüğünün anlamını bilmeyen Türkiye'nin ezik solcularına anlatmak pek zordur; ancak, bunları solcu ve aydın saymamak, en doğru ve en kestirme yol'dur.

Bunları kaydediyorum, bununla birlikte önemsemiyorum; çünkü, benim, Türkiye'de laisizm programının, cumhuriyet tarihinin herhangi bir kesitinde ciddiyetle uygulandığından ciddi ölçüde kuşku duymam için başka nedenlerim var. Bunlardan birisi, bizim kendimizi laik saymamız ve buna karşı pek çok komşu Arap ülkesini ise laik saymamamızla ilgilidir; acaba haklı mıyız, bunu sormamız için haklı gerekçeler bulabiliyoruz. Bir: Butros Gali artık biliniyor ve Mısırlı'dır, hıristiyandır ve son olarak Birleşmiş Milletler genel sekreterliği yapmıştır. Fakat Butros Gali, bundan önce de, Mısır'da bakanlık yapmıştır ve babası veya dedesi ise başbakanlık görevinde bulunmuştur. Bütün bunlar, bu sözde "laik olmayan" Mısır'da gerçekleşiyor; peki cumhuriyet tarihinde, bir hıristiyanın bakanlık yaptığı Türkiye'de görülmüş müdür? İki: Baas, Suriye ve Irak'ta iktidardadır ve Baas'ın önde gelen kurucusu hıristiyan Mişel Eflak'tır. Kurucusu hıristiyan olan bir partiyi cumhuriyet Türkiyesi'nde iktidarda düşünmenin imkanı var mıdır? Üç: Şu anda bile Saddam'ın yardımcılarından birisi hıristiyandır ve Suriye ordusunda ermeni subay ve er pek çoktur. Bunları, Türkiye'de düşünmek mümkün müdür? Bir yabancının ölüsü bulunduğunda hemen erkeklik organını inceleyerek sünnetine bakmayı usül haline getiren ülke bizimki değil mi? Bizim, isimlerini saydığım Arap ülkelerinden daha laik olduğumuz konusunda, kendimizi, ikna etmemiz zorunluluğu ortaya çıkıyor.

Diğer taraftan, cumhuriyet'in ve kemalizmin laisizmini tartışırken beni en çok meşgul eden konulardan birisi, Maraş, Antep ve Urfa'nın durumudur. Bu üç ilimizi, cumhuriyet tartışmaları nedeniyle, sık sık andığım ve ön plana çıkardığım, okuyucularım tarafından biliniyor; yine okuyucularımdan özür dileyerek bu üç ilimizin tartışmalara getirdiği yeni boyutları özetlemek istiyorum. Bir: Daha Kemal Paşa, kurtuluş mücadelesinde, aktif rol almadan buralarda bir halk direnişi ve savaşı yaşanıyor. İki: Bu üç ilimizin, kurtuluş mücadelesine

katkıları, Kemal Paşa sonrası yıllarda kabul ediliyor ve bunlara, "kahraman", "gaz" ve "şanlı" ünvanları veriliyor; bu da biliniyor. Üç: Aynı ölçüde bilinmeyen veya pek az bilinen, benim ısrarla vurguladığım bir nokta ise, kurtuluş mücadelesine kadar bu üç ilimizin önemli ölçüde ermeni yurdu olduğudur. Halk mücadelesinde, ermeni zenginlerinin mallarına el koyma hırsı ve ermenilerin, Fransız üniformasıyla ortaya çıkmalarının rolü ayrıca önemlidir. Bütün bunlar hatırlatmalardır ve bir hatırlatma daha ekleyebiliyorum. Dört: Ancak başta Maraş, sonra Urfa, artan ölçüde Antep, şimdi Türkiye gericiliğinin tahkim edilmiş kaleleri durumundadırlar; bu üç il, şeriat ve şer tarlaları durumundadırlar. Daha da önemlisi, buraların, şeriat kuvvetlerine teslimi, hem Refah'tan önce başlıyor ve hem de hükümetleri aşıyor; bir tür, cumhuriyetin "devlet politikası" niteliği taşıyor.

Daha açık söyleyebilirim miyim? "Kemalist" cumhuriyet, başlangıcında Türk unsurlar eksikli olan bu illeri, kemalistleştirmeyi değil, yobazlaştırmayı tercih etmiştir ve bunu, partiler üstü ve hükümetler dışı bir politika bilmiştir. Bu saptamam doğru mudur; eğer doğruysa kemalizm açısından son derece ciddi uzantılara sahip olduğu kesindir. Ben doğru olduğunu sanıyorum ve bunu kemalizmin aşırı güvensizliği olarak yorumluyorum; kemalizm, korumak durumunda olduğu hiçbir yer veya kurumu, kemalizme bırakamıyor. Demek oluyor, kemalizm, kendisine aşırı güvensiz ve tereddütlerle dolu bir program'dır.

Şimdi asıl daha önemli bir noktaya geliyorum; kemalizmin çok eleştirilen "güneş dil teorisi" ve "tarih savı" denemelerini, yeni bir ışıkla yeniden değerlendirmek istiyorum. Bazılarına göre büyük "günah" sayılan bu kemalist arayışları ele alırken kendi tutumumu net olarak ortaya koymayı yararlı görüyorum; bir kez ben bu tür arayışları çok "büyük günah" sayma eğiliminde hiç olmadım. Bunun iki örneğini hemen kaydedebilecek durumdayım; Batı gericiliği, otuzlu yıllarda, Sovyet genetikçi Trofim Denisoviç Lysenko'nun, genetik determinizmin dışına çıkma denemelerini, daha

sonraki yıllarda sosyalizm adına büyük bir "günah keçisi" haline getirmişti, hatırlandığını sanıyorum, ben bu tür arayışlara sempatiyle bakıyorum ve bilimsel bir iradeciliği, nerede görürsem, sevgiyle yazıyorum. Beş yıllık planları başarıyla uygulamış, güven kazanmış, Sovyet insanının toplumsal gücün sınırlarını araştırması olarak sayıyorum. Aynı biçimde, Kürtlüğün Rönesansı'nda dostumuz Cemşid Bender'in, tarihin bütün ayrıntılarını Kürtlüğe indirgeme yolundaki aşırı ancak sevimli çıkışlarını da sempatiyle karşılıyorum; denemedir ve yer yer çubuğun tersine bükülmesinde haklı akıl vardır. İşte böyle bir zihinsel serüvenci çizgimle ve yakınımızda Kürt Cephesi'nde daha ölçü dışı çıkışların yapıldığı bir zamanda, kemalizmde bulunan bu iki aşırılığı, çok daha kısa ve çok daha bilimsel olarak, ayrıca mümkün olan en yüksek soğukkanlılıkla, ele almanın zamanının geldiğini düşünüyorum. Bu, bir anlamda, kemalizmin dostuyla da düşmanıyla da, bilimsel bir hesaplaşmadır.

Kısa ömürlü kemalist dil savı, aslında son derece basittir ve bütün dillerin kaynağında Türkçe'nin olduğu iddiasından ibarettir. Kemalist yazında bu sav, sadece bir iddia olarak kalmıştır ve kanıt olarak da bazı yabancı dilbilimcilerin, önemli ölçüde değiştirilmiş saptamaları ile yetinilmiştir. Otuzlu yılların başında alevlenmiş bu dil savı, çok kısa bir zamanda, doğal bir ölüme terkedilmiştir; kemalistler de savunmayı bırakmışlar, sözü edildiğinde gülümsemekle yetinmişler ve karşıtları ise sürekli olarak, kemalist dil savını bir aşırılık olarak kemalizmin başına kakmışlardır. Özet, budur ve şimdi ben bunu tartışmaya açıyorum.

Şu soru sorulabilir; kemalist dil savı gerçekten bir bilim dışı aşırılık mıdır ve gerçekle hiç bağı yok mu ve de varsa nerede gerçeklikten kopuyor? Bu soruya verebileceğim cevap, kemalist dil savının gerçekle bağı olduğu ve bazı marangozluk işlemlerinden sonra, önemli ölçüde savunabileceğidir.

Bu paradoksun çözümü, Boğazköy Kazıları'nda ve insanlığın hitit denilen etice'yi keşfindedir; burada en önemli nokta, insanlığın,

Tevrat'ta "Hatti" olarak geçen ve bizim "Eti" olarak dilimize aldığımız, bu büyük imparatorluğun keşfinin Osmanlı'nın son utanç dönemi ile Cumhuriyet'in kuruluş yıllarına rastlamasıdır. Daha net olarak söylenebilecek olan şudur; Alman Doğu Derneği'nin Osmanlı Yönetimi'nden Boğazköy'de kazı imtiyazı aldığı 1906 yılından [4], bütün tabletlerin okunduğu ve "Hatti" bilmecesinin çözüldüğü, 1933 yılına kadar, bilim dünyasından çıkan gazete okuyucusu insana kadar büyük bir heyecan dalgasının yayıldığını biliyoruz. İnsanlık, o zamana kadar, Dilce ve Fırat'ın yaptığı Mezopotomya ve Nil Deltası'nın dışında bir başka uygarlık beşiği bilmiyordu ve şimdi yine iki nehir arasında, Anadolu'nun rüzgarlı ve verimli vadilerinde, yep yeni bir uygarlık bulunuyordu; bu bulgu hala heyecan vericidir, ancak her keşfin ilk heyacanı mutlaka abartılıdır. Uygarlık ayrı, bir büyük keşif de, eti halkının hem aynı zamanda pek çok dili kullandıkları, sonradan buraya gelen hitit dilinin ise kesin hint-avrupa ailesinden olduğudur; eğer hint-avrupa ise, bütün dillerin anası olmasa bile, bütün avrupa dilleriyle aynı aileden olduğu kesindir. Anadolu kurtuluşçuları, yazgılarını henüz bilmezken, gençliklerinde, büyük bir zillet içinde büyürken, Anadolu'da büyük bir uygarlık, dil biliminde "ana" olmadığı için, bütün dillerin anası olmasa bile, Avrupa'nın bütün dillerinin indirgenebileceği bir dilin haberlerini alıyorlardı ve yirmili yıllarda, Anadolu'nun yeni egemenleri oldukları zaman da, düğümün çözüldüğünü görüyorlardı.

Anadolu'nun eti toprağı olduğu ve bugünkü Avrupalılarla aynı aileden gelen bir dilin konuşulduğunun keşfedilmesinin, hep yenik, ezik, Türklükleri az gelişmiş veya hiç gelişmemiş, beklentileri aşan bir kurtuluş mücadelesinden geçen, kurucu kadrolar üzerindeki rahatlatıcı etkisini tahmin etmek zor olmamalıdır; Malatya'nın adının Milid, Maraş'ın adının Marqasi, Adana'nın adının Adana olarak hitit'den geldiğini, "adanalı" olarak eti toprağında adanawanai dendiğini bilmek, bir tür yeni bir dünyaya açılımdır. Bu açılımın bir boyutunu anlatabilmek için, sanskritçe ile Avrupa dilleri arasında paralellikler bulunmasının, Fransız ve Alman bilimi üzerindeki zıt etkisini

hatırlatmak durumundayım; karşılaştırmalı lengüistik, Fransa'da hiç gelişmezken Almanya bunun merkezi olabilmiştir. Anlaşılabilir bir nedeni var; Fransızlar dilleriyle övünüyor ve bütün dilleri küçümsüyordu, halbuki sanskritçe ile akrabalığın bulunması, Almanca'nın da Fransızca ile aynı aileden geldiğini gösteriyordu ve Almancayı da, Fransızca ile aynı başlangıç merdivenine oturtarak, bir aşağılık kompleksinden kurtarıyordu. Bu benzetmenin ışığında, Eti uygarlığının keşfinin ise, Anadolu kurtuluşçuları için bir başka "kurtuluş" olduğunu görebiliyoruz; Yunani'ler karşısında, Anadolu, önce bir eşitlik ve hatta tarih açısından bir öncelik kazanıyordu, uygarlık ve dil merkezi, Atina'dan Anadolu'nun ortasına kayıyordu. Sarılmanın bir nedenini de burada aramalıyız.

Şimdi, "güneş dil savı" denemelerinde yanlış ile doğru'yu birbirinden ayıracak durumdayız; eğer bu denemede, "Türk" sözcüğünü çıkarıp yerine "Anadolu" sözcüğünü koyacak olursak, vulger anlatımdaki bazı aşırılıklar bir yana, özünde bir yanlışlık göremiyoruz. Eğer "Türk" olmaktan hiçbir eziklik duymadan, "ben Anadoluluyum" diyebiliyorsak, "anadolu" sözcüğünün de ufukta ilk beliren ve bu nedenle güneşin doğuşu anlamında elence olduğunu unutmama koşuluyla, bu dil denemesinin son derece masum olduğu sonucuna varabiliyoruz.

Kemalist tarih savı'na geliyorum, ancak, benim burada asıl üzerinde durduğum, çözümleme açısından önemli olan, savların kendisinden daha çok, ilk kurtuluşçu kadroların "Türklük" ile "Anadoluluk" arasında bir tereddüt yaşadıklarını gösterebilmektir. Bu nedenle diğer araştırıcıları, yirmili yılların sonları ve otuzlu yıllardaki entellektüel hareketimizi bir de bu tereddüt açısından incelemeye davet ediyorum; benim sahip olduğum, ipuçları, yönetici aydın kadrolar arasında bir "anadolucu grubu" olduğu yönündedir.

Kemalizmin tarih deneme ve aşırılıklarına gelince, burada işimiz daha kolay görünüyor ve bu kolaylığın hatırı için, benim, zaman zaman "Mr. Sumer" olarak da bilinen, yahudi kökenli,

Ukrayna doğumlu, Amerikalı bilim adamı Samual Noah Kramer'i hatırlatmam gereklidir. Profesör Kramer, sumerolojide kurucu bilim adamlardan birisi olmasa bile, başta İstanbul müzelerinde saklanan çivi yazılarını yıllar yılı okuyarak, bu büyük Anadolu-Mezopotamya uygarlığı hakkında çok açıklayıcı çalışmalar yapan son derece mütevazi bir bilim adamıdır; "Tarih Sumer'de Başlar", Profesör Kramer'in kitabının adıdır ve yakın zamanlarda, Muazzez İlmiye Çığ tarafından çok tatlı bir Türkçe ile dilimize kazandırılan bu çalışma benim Macar Ligeti'nin "Bilinmeyen İç Asya" kitabı gibi okumaya doyamadığım kitaplardan birisidir. (5) Burada işaret edilmesi gereken bir nokta, "tarih sumer'de başlar" sözünün, Kramer ile beraber çivi yazısı okumuş çevirmen Muazzez İlmiye Hanım'a değil, yazarına ait olduğudur; İngilizcesi, "History Begins at Sumer" olan bu kitap, Fransazca'ya aynı anlamda, "l'Histoire commence a Sumer" olarak çevrilmiştir. Demek, tarihin sumer'lerde başladığı, Türkler tarafından uydurulmuş bir söz olmaktan uzaktır; bunu, bilim dünyasının bir icadı saymak durumundayız.

Eklenecek iki nokta kalıyor, birincisi saptama ve ikincisi soru'dur. Birinci nokta şudur; sumer araştırmacıları, Batılılar tarafından yapılan bir Osmanlı alan çalışmasıdır, ilk kazıların ve buluntuların, o zamanlar Osmanlı toprağı olan Suriye ve Irak'ta yapıldığını biliyoruz. Daha çok on dokuzuncu yüzyılın ikinci yarısında başlıyor ve bulgular, Osmanlı'nın yıkılışına doğru açılıyor ve heyacan kazanıyor. Osmanlı'nın son ve Cumhuriyet'in ilk aydın kuşağından meraklı olanların, "Gılgamış" Destanı'nı da içine alan bu uygarlığın açılımından haberdar olduklarını düşünmek durumundayız.

Soru da bir bilimsel saptamaya dayanıyor, bütün sumerologlar, bu büyük uygarlık kurucularının, Mezopotomya'ya dışardan geldiklerini kabul etmekle birlikte, nereden geldiklerini bilemiyorlar; dolayısıyla hangi kavimden oldukları da bir soru'dur. (6) Bu soruya bir zamanlar verilen ve sonradan terkedilen cevaplardan birisi, konunun ilk araştırıcılarından Sir H.C. Rawlison'a aittir; Rawlison, uzun yüzlü ve uzun sakallı sumerlerin Asya'dan gelmiş, Türk kavminden

insanlar olabileceğini ileri sürüyordu. Rawlison, buna kanıt olarak, sumer dilinin bitişimli dillerden olduğunu saptıyor ve Türkçe'nin bu yapıda dillerin en gelişmiş bir örneği olmasına dayanıyordu.

Türkçe'nin bitişimli dillerden ve bu dil türünün belki de en mükemmel örneği olduğundan dilbilimciler hiç kuşku duymuyorlar;(7) böyle dilleri, diğerlerinden ayırt etmek ise çok kolaydır. Şöyle gösterebilirim, "yemek", İngilizce "eat" ve Fransızca "manger" sözcükleriyle ifade ediliyor; "yedirmek" ise, İngilizce'de "make eat" ve Fransızca'da "faire manger" olarak anlatılabiliyor, ancak bunun yerine, Türkçe'de olduğu gibi, sözcüğün içine "-dir" morfem'i bitiştirerek yeni bir anlam elde etmek, bu tür dillerin özelliğidir. İngilizce'de zor olan, Fransızca'da ancak "faire faire manger" olarak söylenebilecek bir anlam, Türkçe'de "ye-dir-t-mek" örneğinde olduğu gibi bir "-t" morfemi ile sağlanıyor. Sumerce'nin de bitişimli bir yapıya sahip olması, bundan yüz elli yıl kadar öncesinden başlayarak, bu büyük uygarlığın sahiplerinin Türk olabileceği savlarının ortaya atılmasına yol açabiliyordu.

Zayıf bir iddiadır; çünkü, artık diller ile kavimler ve uluslar arasında birebir ilişki kurma, aksine pek çok örnek nedeniyle, oldukça çürümüştür. Bir Alman kavmi olan Frank'lar, bugünkü Fransa'ya gelip isimlerini vermeden önce konuşulan selt'çenin, Latince kelt'çe, Büyük Britanya'da Galler'de de konuşulmasına, Wales deniyor, Osmanlı'daki Wlah'ların, biz "Eflak" olarak biliyoruz, aynı dili konuşmalarına ve hatta Ankara adının, bu dilden "ankr", demir atma anlamından geldiğini ileri sürülmesine karşın, Ankara'nın İran dillerinde "angur", üzüm, sözcüğünden gelmesi de mümkündür, bunların hangi milletten olduğunu ve aynı olup olmadığını bilemiyoruz. Bu ayrı, Türkçe'deki kadar mükemmel olmasa bile bitişimli diller çoktur ve Amerika'daki kızılderili dillerin bir bölümü de bu türdendir. Bugün ise, sumer'lerin Türklerden geldiği yollu bir ciddi iddia yoktur; bu geride kalmıştır. İddia terk edildiği zamanda bile, Türk tarih tezinin dayanağı yapılması, kuşkusuz, ayıplanacak bir durumdur.

Ama yine de yapılıyor, bilimsellik düzeyinin düşük olduğu yerlerde görüyoruz; bizim Kürtlerimiz de yapıyorlar ve Kürtler'le med'lerin aynı olduğunu tekrarlayıp duruyorlar. Bunu, Kürdoloji'nin kurucusu, bilim adamı olmadan önce Rus Çarlığı memuru ve asıl önemlisi bir dilbilimcisi olmayan Minorskiy bir kez ileri sürdü ve sonra, yanlış olduğunu kabul ederek geri aldı; Kürtlerimiz geri almıyorlar. Bir yanlışı yayıyorlar ve bu ise, benim bir başka saptamamı, ön plana getiriyor. Türkoloji'nin bir İngiliz ve kürdoloji'nin bir Rus keşfi olduğu yolundaki saptamam, bizlere, hem türkolojiyi ve hem de kürdolojiyi içindeki emperyalist yanlışlık, tahrifat ve abartmalardan temizleme konusunda büyük sorumluluklar yüklüyor. Ne yazık, bizler henüz, sorumluluklarımıza layık olmaktan çok uzak bir noktadayız.

Biz de yapıyoruz; bir yanıyla hem sumer'leri ve hem de eti'leri asimile etmiş durumdayız. Devletçiliğin sıcak zamanlarında, şimdi satışa çıkartılan büyük sanayi komplekslerine, "sumer-bank" ve "eti-bank" adlarını vermemizin ötesinde, bunları isim olarak da kullanıyoruz. Rastlantı değil, gayreti imkanlarından fazla olan dil emekçisi Püsküllüoğlu'nun "Çocuk Adları Sözlüğü", "eti" ve "sumer" sözcüklerini Türk çoçuklarının ismi olarak veriyor. Püsküllüoğlu, "eti" için, "Anadolu'da büyük bir uygarlık kurmuş Orta Asyalı bir ulus" derken, imanlı bir kemalist olarak, "sümer" için, Mezopotamya'da milattan önce dört bin yılında "devlet kuran bir Türk kavmi" demekten kendisini alamıyor. (8) Çok ilginç, Püsküllüoğlu'nun bu sözlüğü, bir başka açıdan denediğimde, bana güven veriyor; çünkü, hem "cem" ve hem de, "murat" sözcükleri, Türk çocuklarına isim olarak burada yer almıyor. "Cem" isminin öyküsünü bir başka incelememde kaydetmiştim; "murat" ise, Arapça sözcükten gelmekle birlikte, pek çok arap çocuk isimleri sözlüğünde yer almıyor ve buna karşın ermeni çocuk isimleri sözlüğünde önemli bir yer tutuyor.(9) İsimlerin söylenişine gelince, biz Türkler, başka dillerden aldığımız sözcükleri kullanırken, Farsça'dan aldığımız, "guldan" ya da "gulşan", her ikisi de, çiçek demek olan "gul" sözcüğü ile içinde bulunulan yeri

gösteren "-dan" veya "-şan" eklerinden oluşan ve tam karşılığı çiçek bahçesi demek olan, bu iki ismi, "gülden" ve "gülşen" yapmamız gibi, Hatti'yi, Almanlar gibi önce "Ati" yapıyor ve sonra ağzıma uygun Eti'ye ve Sumer'i de, tıpkı gul'da görüldüğü üzere Sümer'e çeviriyoruz. Böylece de Sumer'de başlayan tarihi, Türkler ile başlatmış oluyoruz.

Bütün bunlar çok mu yanlış; önce saptamamız gereken nokta, bir kez isimlerde kalıcılık hariç, şimdi tarihi kendimizden başlatmayı bırakmış olmamızdır. Ben, bunu bırakmak yerine, Türk'lüğü bu kadar ön plana çıkarmayı bırakmış olmayı tercih ederdim ve hala da tercih ediyorum. Şunu da söyleyebiliyorum; sadece Anadolulu olmak değil, aynı zamanda Büyük İskender'in, Roma'nın ve Osmanlı uygarlığının mirasına sahip çıkarak, bu bölgeden olduğumuzu söyleyerek, Türklüğümden hiçbir eziklik duymadan, dilimi güzel konuşmaktan büyük bir sevinç duyarak, bölgelilik bilinciyle, dünya tarihimizi bölgemizden başlatmada hiçbir yanlış göremiyorum. Doğru'dur, yalnız kemalist popagandistler, önemli bir bilimsel gevşeklikle, bir tereddüt sürecinden geçerek, haklı olarak savunabilir olanı bırakıp, haksız olarak bile savunalamayacak bir konumu seçmişlerdir.

Kuşkusuz burada kullandığım sözcük, "tereddüt", bu seçimin beraberinde getirdiği ve yaşanan acıları anlatmaktan çok uzaktır ve bu açıdan bakılırsa, çekilen zahmetlerle bir tür alay bile sayılabilir. Böyle bir niyetim olmadığının kolaylıkla kabul edileceğini biliyorum; ancak bu sözcüğü seçmemin daha başka nedenleri de bulunmaktadır. Birincisi, Türkiye Cumhuriyeti, bir yanıyla, Kürt Savaşı'nın acıları ve diğer yanıyla, ekonomik midesinden gelen emperyalist sancılarla yeni bir tereddütlü döneme giriyor; bunu olumlu yönde bir gelişme sayıyorum. Burada aklımda olan, Türk Kuvvetleri'nin son kez, Kuzey Irak'a girişi sırasında yapılan açıklamalardır; önce Genelkurmay Başkanlığı bu çok kapsamlı operasyonuna, uluslararası hukuktan bir gerekçe ararken, Kuzey Irak'taki "Kürdistan Demokrat Parti" Lideri Mesut Barzani'nin davetini seçmiştir.

Bu önemlidir; gerçi, Kürt de olsa, Türk Ordusu'nun bir aşiret liderini muhatap alarak böylesine büyük bir askeri harekete kalkması, her türlü görkem iddialarıyla çelişiyorsa da, bu seçişte ve ısrarla, Türk Devleti, resmen, "Kürdistan" sözcüğünü ve Kürtler'in varlığını kabul etmiş olmaktadır.

Dikkatlerden kaçan bu noktayı benim fark etmemin ve bunun önemini belirtmemin, belki de çok kişisel bir nedeni var; ben şu anda, Türkiye'de, sadece ve sadece "kürdistan" sözcüğünü yazıda kullandığım için ve başkası da bulunamayınca, şu anda Türkiye Barolar Birliği Başkanı, pek demokrat Profesör Eralp Özgen'in "kürdistan sözcüğünü söylemek suçtur" diyen bilirkişi raporuyla hapse mahkum durumdayım. Dava, Avrupa Mahkemesi gündemindedir ve ben de, bu önemli doktrin değişikliğine dayanarak bir tashih-i karar istemi hazırlamak üzereyim; ancak durum budur ve üstelik aynı yerde ve aynı sözden dolayı ikinci bir ceza temyiz'dedir, ben de bu hükümleri yatmak için dönüş hazırlığı yapıyorum. Belki de bu nedenle, şimdi ve her gün bütün devlet erkanının telaffuz ettiği bir sözcüğü önceden yazmaktan dolayı iki hapis hükmünü çekmeye hazırlanırken, bu hazırlığın dayanılabilir ağırlığıyla, pratik kemalizmde, de facto değişikliklerden sonra bir de de jure transformasyona kapı açan bu yeni tereddütü görebiliyorum.

Pek acı yüklü bir süreci "tereddüt" gibi son derece hafif bir sözcükle anlatmayı seçmemin bir nedeni de, aşırı eziklik ve güvensizlikten sonra belli başarı kıvılcımlarının çakmasıyla, Türkiye'de kemalizm olarak fışkıran olgunun, Doğulu pek çok kavimde de gözlenebilmesidir; komşu İran bunun tipik örneğidir. Daha önceki bazı incelemelerimde, Türkiye'de kemalizmin gelişmesiyle, İran'da rızaizm diyebileceğimiz reformasyon hareketleri arasında paralelliklere işaret ettiğimi sanıyorum; paralellikler öylesine güçlü ki, zaman zaman ben, hangisinin hangisine modellik ettiğinde bile kuşkuya düşüyorum. Bir: Yirmili yıllarda, sanıldığının aksine, bir değil iki Türk dinastisi tarihe karışıyor; muhafız alay komutanı Rıza Han'ın devirdiği Kaçar Hanedanı, bugün Anadolu'da her yerde görülen "kaçar" soyadlılarını da

içine alan bir Türk aşiretidir. İki: Mustafa Kemal'in devirmek değil tahta geçmek istediği yollu bazı rivayetler mevcuttur; Albay Rıza'nın Kemal Paşa'dan hemen sonra cumhurbaşkanı olmak istediği, ancak muhafazakar İranlı reformatörlerin buna razı olmayıp tahtı verdikleri kesindir. Üç: Tahran entelijansiyası, Doğu'da, Bombay, Kahire ve İstanbul aydınlarından farklı olarak Batı etkilerine hep kapalı kalmıştır; ancak, Rıza, tahtı aldıktan sonra, laisizm, giysi, şapka, hukuk planlarında benzer reformları uygulamaya koymuştur. Dört: Rıza'nın kendisine hanedan adı olarak aldığı "pehlevi" sözcüğü, bir aşireti, bir insanı, bir hanedanı temsil etmiyor; eski İran dillerinin birisinin adıdır ve buna, irancanın atası demek de mümkündür. Rıza, dilin atasını soyadı yaparken, Kemal Paşa, milletin atasını ad olarak almıştır. Beş: Benzerlikleri ayrı bir kitap çalışmasına bırakıyorum, ancak tahtan kovulduktan sonra yerine geçen oğlu, Pers İmparatorluğu'nun görkemini de sahiplenerek, hanedanının ikibin beşyüz yıllık olduğunu, göz kamıştırıcı törenlerle ve hollywood filmleri dekorları içinde kutlayabilmişti. Humeynist dönemde olmasa bile, Pehlevi döneminde, İran entelijansiyasının temel çizgilerinden birisi, Doğu ile Batı arasında köprü olmaktır.

Çok ilginç sayılabilir, aynı olgunun çok daha göze batıcı açılımını, henüz kalıcı başarılar sağlamaktan uzak Kürt Halkı'nda ve aydınlarında görebiliyoruz; şimdi kısaca, bu dilleri ve tarihi, kendinden başlatma sendromonun a la kurda fışkırması üzerinde durmak istiyorum. Yalnız önce "görmek" sözcüğünü açıklamam gerekiyor; anlamı iki aşamalıdır. Birinci aşamada, Kürtler arasında bu sendromun pek ölçü dışı açılımlarını görüyoruz ve ikinci aşamada, Kürtler arasında, bu tür ham çıkışlara hiçbir itirazın dillendirilmediğini saptıyoruz. Daha da önemlisi, bütün bu dünya uygarlığı ve dillerinin Kürt merkezine indirgenmesinde bilimsel kaygı, diğer bütün örneklerden çok daha azdır; Kürt yazıcıları, bizim Hasan İzzettin Dinamo'ya rahmet okutan bir savruklukla, güneş dil ve tarih savlarının a la kurda versiyonlarını sunuyorlar.

Kürt asıllı Amerikalı araştırmacı, Harvard Üniversitesi'nden,

Mehrdad Izady'ın, "a concise handbook" alt başlığıyla yayınlanan "The Kurds" adlı çalışması, bu planda en ölçü dışı ve kürdolojide en fazla tepki toplayanıdır; Harvard'lı Izady, bu çalışmasında, ilgili ya da ilgisiz, ancak çok geniş bir bibliyografya ile süslediği savlarında, hemen hemen, İsa'dan on bin öncesine kadar bir zaman aralığında, Kürdistan'da, Anadolu'da, İran'da ve Mezopotomya'daki her uygarlık ile önemli her siyasal yapıyı, Kürt olarak ilan etmekte gecikmiyor. Yöntemi çok basittir; karşılaştığı isimlerde, "q" veya "k" harfini görürse, bunlardan "kürd" sözcüğüne atlamakta hiçbir tereddüt göstermiyor ve buna da görkemli bir Kürt uygarlığı bindiriyor.

Kitabının hemen hemen her yanı böyledir, ben sadece bir örnekle yetinmek istiyorum; "the name Qutil" diyor, "Qutil adı", etnik anlamda kürd'ün en eski versiyonu, "the earlist version of the ethnic term Kurd", olarak sunuluyor. (10) Bu yapıldıktan sonra, sonra çok kolaylıkla akıyor; bu Qutils'ler, yani Kürdler, İsa'dan üç bin yıl kadar, bir yandan "homonogenization period of Kurdish society" Kürt toplumunun homonjen bir yapıya kavuşmalarını sağlıyorlar, arkasından Sumer'leri egemenlikleri altına alarak bir Sumer hanedanı kuruyorlar ve Sumer'ler bu Qutils Kürtlerinden Tirigan'ın zamanında bir zaferden diğerine koşuyor. Bu "Tirigan" başka iki açıdan da önemli oluyor, İsa'dan iki-üç bin yıl önce tarih sahnesine çıkmakla birlikte, Kürtlüğün klasik dönemindeki "Tirikan" aşireti olarak devam ediyor, Sumer'lerin Kürt kralı Tirigan'dan gelen bu aşiret bugün de yaşıyor, "important Kurdish tribe of the late classical period, the Tirikan, who still live to the north of the Zibaris"; ikinci olarak burada da kalmayarak, Tigran ya da Digran olarak, Kürtlüğünü saklı tutarak, Ermeniler'e bile kral oluyor, "another ruler of Kurdish origin, Tigran, the king of Armenians"(11) ve böylece Kürtlük, çok kısa bir paragrafla, bölgemizdeki bütün devlet ve imparatorlukları yönetmekle kalmıyor, damgasını da vuruyor. Doktor İzady'nin çalışmasının her sayfası, Kürtlük adına böylesine altın halkalarla doludur.

Kürt asıllı, Harvard'lı, Amerikalı Doktor İzady'nin çalışmasından

bu kadar söz etmenin yeteceğini sanıyorum; ancak bir nokta var ki, bir başka açıdan son derece açıklayıcıdır ve bu nedenle, ben bundan söz etmekten ve bu çalışma üzerinde biraz daha durmaktan geri kalamıyorum. Ne ölçüde hatırlanacağını bilemiyorum, 1992 yılı sonları ve 1993 yılı başında, ülkemizde, benim önceki bir incelememde "sivil ajanlar" olarak adlandırdığım bir grup, bunlar başta Murat Belge ve Çetin Altan'ın iki oğlu Ahmet ve Mehmet, Kürt silahlı eylemliliğinin çok yüksek olduğu bir dönemde, "ver kurtul" sloganıyla, çok güçlü bir basın kampanyası başlatmışlardı; Türkiye Kürdistanı'nın Türkiye'ye bir yük olduğunu ve Türkiye'nin bunu vermesi halinde bir yükten kurtulacağını ileri sürüyorlardı. Öylesine perişan iktisat ve mantık argümanları kullanıyorlardı ki, ben yine bunlara da yetişmek zorunda kaldım ve iktisatlarının yanlış ve mantıklarının pek çürük olduğunu gösterdim. Bir süre sonra da sustular; doğrusu, her zamanki iyimserliğimle, ben, uygun mantık ve iktisat dersleri ile bunları ikna ettiğimi düşünüyordum. Kuşkusuz o zamanlar Kürt asıllı, Amerikalı Doktor İzady'yi de ve böyle bir kitabının olduğunu da bilmiyordum; şimdi, bu "ver kurtul" sloganının, Amerikan Dışişleri Bakanlığı'nın ya da Cia'nin bir nabız yoklaması olduğunu ve bunu Izady'nin ortaya attığını, Türkiye'deki sivil ajanların bir süre yaydıktan sonra, Kürtler arasında bile bir ikna gücü kazanamaması nedeniyle, vazgeçmiş olabileceklerine de ihtimal veriyorum.

Şimdi bir kez tanımak imkanını da bulduğum bu garip kürdoamerikan'ın bu kitabı yazmadaki tek amacının bu "ver kurtul" sloganını denemek olup olmadığını ciddi olarak düşünüyorum; çalışmasının bir yerinde, bir zamanlar Amerika Dışişleri Bakanlığı'nın politikası olan "Büyük Kürdistan" Devleti'nden söz ediyor, Amerikanca, "greater pan-Kurdish sovereign state" diyor ve böyle bir devletin Türkiye Cumhuriyeti için ne kadar hoş olacağı üzerine bir güzel paragraf yazıyor. Buraya da alıyorum, "it does not require much sophistication to see that for Turkey to shed such an area and population, it would be shedding only liability" (12) diyor; "Türkiye'nin

böyle bir bölge ve nüfusu koparıp atmasının bir yükten kurtulmak demek olduğunu görmek için fazla ayrıntılı delillere ihtiyaç yoktur" anlamına geliyor. İşte böyle bir veciz ifadeden sivil ajanlardan Belge ve Çetinaltanzadeler, birkaç aylık, "ver kurtul" kampanyasını çıkarabiliyorlar. Kitabın yayınlanma tarihi ile bu sivil ajan kampanyası arasında tam bir uyum vardır.

İki nokta önemlidir; birincisi, aynı tarihlerde "kürdistan" sözcüğünü suç sayan Türkiye Devleti "ülkesiyle bölünmez" bildiği topraklardan bir parçayı alıp başkasına hediye etme kampanyasında hiçbir suç bulmuyor; kuşkusuz suç bulmaması iyidir, ancak çelişkileri görebilmek, bilimde ilerlemenin motorlarından birisidir. İkinci nokta, bu ilginç kitabın arkasına konan çok kısa biyografik bil gidir; bundan, Doktor Izady'nin asıl uzmanlığının Kürdistan haritaları olduğunu ve Amerikan Kongresi'nin altkomitelerinde, Kürt sorunu nedeniyle görüşüne başvurulan uzmanlar arasında yer aldığını anlıyoruz. Böylece, büyük ihtimalle ve en azından, Doktor Izady'nin, Washington'un nabzını tuttuğunu söyleyebilecek durumdayız. Dolayısıyla, Türk Hükümeti'nin, bu sivil ajanların Kürdistan ile ilgili olarak "ver kurtul" kampanyasına sessiz kalması anlaşılabilir, olmaktadır.

Anlaşılır mı? Belki paradoksal görünebilir, ancak ben, Tanrı'nın, bu apoist kürtleri, Türkler'in başına, kemalizmi daha anlaşılır yapmak için gönderdiğine inanmaya başlıyorum. Sanki, kemalizmi, bütün aşırılılıklarından aklamak için çalışıyorlar ve sanki tek işleri de budur. Bilgi düzleminde ve gerekli soğukkanlılıkla baktığımızda, böyle bir sonuç kaçınılmazdır.

Bu kadar da değil, örnek olsun, Faik Bulut'un, "Kürt Dilinin Tarihçesi" namlı kitabçesini her elime alışımda, Hasan İzzettin Dinamo'nun ruhunun önünde yüzümün kızardığını duyuyorum ve binlerce özür diliyorum, Türkiye Solu'nun yükseliş döneminde, altmışlı yıllarda, ben sevimli Dinamo'nun böylesine savruk ve çalakalem yazmasından çok rahatsızlık duyuyordum; kuşkusuz o zamanlar,

bu dünyaya bir Faik Bulut'un gelebileceğini tahmin de edemiyordum. Şimdi, "Sevgili Dinamo, beni affet" diyorum.

Kitabçesine eklenen biyografik bilgilerden Bulut'un pek çok dili bildiğini öğreniyoruz; ancak kitabını incelediğimizde, buna inanmakta güçlük çekiyoruz. Çünkü bu çalışmasında, Bulut'un bildiğini ileri sürdüğü dillerden yararlandığını gösteren bir tek işaret bile yoktur, hiçbir kürdoloğu aslından okumadığını, bir tek lengüistik kitabı bile karıştırmadığını ve kürt dilleri hakkında hiçbir bilimsel bilginin sahibi olmadığını kolaylıkla anlıyoruz. Bütün kaynağının, Kuzey Irak'a gittiğinde bulduğu, muhtemelen soranca yazan, birkaç Süleymaniye Kürdünün yazdıklarıdır; ben, kırmancifon her kürdün sorani de konuştuğu iddiasını çok duymakla birlikte, henüz anlayanını ve çalışanını da görmedim. Paris'te iki yıl, Doğu Uygarlıkları ve Dilleri Enstitüsü'nde soranca tahsil ettim, sınıflarımda bir tek Kürt yoktu; dolayısıyla, Bulut'un bütün bilgisinin kulaktan dolma olmasını büyük bir ihtimal olarak tutuyorum.

Bulut, şunları yazıyor: "Kuşkusuz biz, Zazaca lehçesinin Kürtçe'den ayrı bir dil, Dersimce ve Hozatça şive veya ağızlarının Kürtçe ve Zazacadan apayrı birer dil olduğunu kanıtlayabilecek her türlü bilimsel çalışmaya saygı duyarız. Fakat, günümüze kadar çalışma yapmış Kürt uzman ve araştırmacılarının, Zazaca'nın bağımsız bir dil, hele helen Etice (Dersimce) ve Hurice (Hozatça)'nin apayrı bir dil olduğuna ilişkin herhangi bir çalışmasına rastlayabilmiş değiliz." (13) Doğrusu ben zazaca çalışmadım, ancak iran dillerini çalışıyorum, bu nedenle söyleyebilecek durumdayım; böylesine ukala ve böylesine bilime uzak bir paragrafa ilk kez rastlıyorum. Ayrıca Bulut'un kendi kitabında da, bir tarihçi, ancak dil bilimcisi olmayan Minorskiy'in önceleri zazacanın bir diyalekt olduğunu ileri sürdüğünü ve ancak sonra bundan vazgeçerek zazaca'nın ayrı bir dil olduğunu kabul ettiğini de okuyoruz.

Burada Bulut ile bir dil tartışmasına girmek istemiyorum ve doğrusu, zazaca'nın kürtçe'nin diyalekti olup olmaması da hem be-

ni ilgilendirmiyor ve hem de hiç de önemli görünmüyor. Ben burda, dayanaksız aşırılıklara ve bunların gelişigüzel ortaya atılmasına işaret etmek istiyorum; bu nedenle sadece bir kaynak göstermekle yetinmek durumdayım. Bu kaynaktan, beni, kırmanci ve soranca'da sınıf arkadaşım İsviçreli genç bir kürdolog hanım haberdar etmişti, Profesör Lecoq'un dersinden söz ederek çok ilgimi çekeceğini, Kürtler'in ilgilenmediğini, sadece bir tek Kürt öğrencisi olduğunu, onun da, Mösyö Lecoq, zazacanın ayrı bir dilolduğunu söyler söylemez, büyük bir terbiyesizlikle, sınıfı terkettiğini anlatmıştı; doğrusu, yeni yılda, Sorbonne Nouvelle'de, küçücük bir sınıfta, bu olağanüstü hoş Fransız Hoca'nın "Linguistique et Philologie Iraniennes" adlı dersini bir yıl boyunca, büyük bir bilimsel hazla izledim, eğer benim aptal olduğum kanısı uyanmayacağını bilsem, dersinin gerektirdiği okumaların çoğunu şimdi yapmış olduğum için, son yılımda bir kez daha izlemek istiyorum. Kürtçe dahil İran dillerinin bu tanınmış uzmanı ve Kürt halkının dostu bu Fransız bilim adamı zazacayı ayrı bir dil sayıyor ve bizlere verdiği yazılı ve çok değerli ders notlarının 24. sayfasında Kürtçe'yi ve 25. sayfasında zazaca'yı ayrı bir dil olarak, lengüistik özellikleriyle anlatıyor. Buraya almak istemiyorum, İran dillerinin ve bu arada Kürt dilinin bütün angloamerikan uzmanları da zazacayı ayrı bir dil sayıyorlar. Pek cahil ve pek ukala Bulut'un bunlardan hiç haberdar olmadığı kesindir.

Peki önemli mi? Beni, Dinamo'nun önünde pek mahcup eden bu cahil ve ukala Kürt, eğer bir tek dilbilimi kitabı karıştırmış olsaydı veya diller tarihi ile ilgili bir tek kaynağa başvursaydı, bir dilin diyalekt ya da bağımsız dil olmasının hiç de önemli olmadığını görürdü; dil ile diyalek arasındaki fark, ya coğrafi ya da siyasal, ancak kalıcı, sınırlardır. Eğer kalıcı coğrafi ya da siyasal sınırlar varsa, diyalekt zaman içinde bağımsız dil oluyor; biz, Fransızca'nın böyle bir evrim geçirdiğini biliyoruz, yalnız, Fransızca'nın ne zaman diyalekt aşamasını geride bırakıp ayrı bir dil olduğunu bilemiyoruz. Bildiğimiz bir nokta da, zazafon halkın, Kürt veya başka bir kavimden olmalarını söyleyebilmemiz için, zazacanın diyalekt ya da bağımsız dil ol-

ması hiç önemli değildir; bu nedenle bir kez daha görüyoruz, cahiller, her zaman açık kapıyı zorlarlar.

Sadece Dinamo'dan mı, şimdi bütün güneş dil savı savcılarını aklayacak bir paragraf daha aktarmak üzereyim; kuşkusuz, yine bu cahil ve ukala Kürt'ün kitabından alıyorum: "Acaba şu sonuca doğru mu gidiyoruz? Farsça Kürtçe'nin anası değil, Kürtçe Farsça'nın anasıdır." Kuşkusuz fazla iddialı bir görüş. Fakat Avesta'yı anaç dil kaynağı alırsak, bu görüş biraz doğru." (14) Okuyucularımın, bu ukala Kürt yazıcısının "biraz doğru" sözündeki tevazuyu fazla önemsemeyeceğini sanıyorum, çünkü, Bulut, sayfalar boyu, benim izlemeye aklımın ermediği argümanlarla, Farsça'nın Kürtçe'den çıktığını kesinlikle ispat ettiğini yazıyor.

Ne denebilir? "Avesta'yı anaç dil" olarak almayı öneriyor, dilbiliminde böyle bir kategorinin olmadığını söylemek yeter mi? Biz sürekli "hint-avrupa dili" diyoruz, acaba böyle bir dilin olmadığını, tarihte hiçbir kimsenin hint-avrupa dilinden konuşmadığını, bunun, tıpkı "kapitalizm" türünden bir zihinsel ve ancak önemli kategori ve bir büyük soyutlama olduğunu söylemek yetecek mi? Dilbiliminde, "ana dil-baba dil" ayrımı veya dillerin hiyerarşisinin olmadığını, bütün dillerin kendi hallerinde güzel ve bütün dillerin her zaman "gelişkin" olduğunu söylemek yararlı olabilecek mi? Hint-Avrupa dili, göçebe kavimlerle, muhtemelen Anadolu'dan geçip hitit'i bıraktıktan sonra, İran yaylasına gelince, Hint-İran ailesini yaratıyor, hititçenin bulunmayısla "anadoluca" denilen çok ayrı ve yine hint-avrupa ailesinden bir kol çıkıyor; Hint-İran kolundan ise, tarih içinde aşamalar kaydeden iranca, kürtçe, zazaca türünden yaşayan diller, Profesör Lecoq'tan pek üzülerek öğrendiğim gibi, semirkent'teki, "semir" sözcüğünün "temiz" anlamında Türkçe olmasına karşılık, "kent" sözcüğünün ait olduğu soğdca türünden ölü dillerden oluşuyor, hiçbirisi bir diğerinden çıkmıyor. Üç yıldır bu dillerin sırlarını anlamaya çalışıyorum; böyle bir iddia ile ilk kez karşılaşıyorum.

Sonra birisi birisinden çıkacaksa, neden, arapça'da "p" yerine "f" telaffuz edildiği için farsça diyoruz, parsça, kürtçe'den çıkmış olsun? Yaşlı dünya pek çok imparatorluk gördü ama, tarihin gördüğü ilk imparatorluk, Hint'ten Tuna'ya kadar uzanan Pers İmparatorluğu'dur ve bunların, birisi de kendi dilleri olmak üzere, üç dilden yazıtları var. Dara'nın büyük imparatorluğu, Büyük İskender tarafından yıkılınca, kurulan İmparatorluk'ta da, Doğu'lu ve bir anlamda İranlı'dır; İskender'in ölümü üzerine, Selevkos'un Antakya merkezli Selevkos İmparatorlu da, İskender'in generali Selevkos da İskender türü kent kurmaya meraklıdır, Antakya, babasının adıdır ve Akdeniz kıyısındaki Silifke, Antakya'nın limanı şimdi Samandağı denilen Süveydiye, hep bu Selevkos'un adını taşımaktadır, bir tür Elen-Pers İmparatorluğu'dur. Ayrıca bunlar, özellikle İskender, doğu halkları tarafından pek seviliyorlar; sadece İskender'in pek kötü davrandığı zerdüşiler hariç, bütün Doğu halkları, İskender'i nerede ise, yarı peygamber sayıyorlar. Persler, Ege kıyısında Milletos'u düşürerek ve Atina'yı tehdit ederek, ünlü Elen trajedilerinin toplumsal doğuş koşullarını da oluşturuyorlar. İkisi birisinden çıkacaksa, bunların dillerinin, Kürtçe'den çıkması için ne neden olabilir? Pers'teki yazıtları, İranca, elamca ve babilonca olmak üzere karşılaştırmalı üç dildendir; Profesör Lecoq'un öğrencisi olarak en azından bunları şeklen birbirinden ayırabiliyorum.

Kürdoloji'ye ilgim nedeniyle incelediğim Bulut'un "Kürt Dilinin Tarihçesi" kitabı, benim okuduğum tüm kitaplar arasında, ahmaklar için ahmakça yazılmış ahmak kitaplar içinde, başta bir yer tutuyor. Görülüyor, Bulut, Avesta'nın da Kürtçe olduğunu varsayıyor; Avesta, bilindiği üzere, Peygamber Zerdüşt'ün, dinini yazdığı kitabın adıdır. Doğu'nun ilahi belgelerinden birisidir ve bizim yeni Kürtlerimiz böylece Avesta'nın Kürtçe ve Zerdüşt'ün de Kürt olduğunu da ortaya koymuş oluyorlar.

Peki varsaymak yeter mi? İspat gerekmez mi? Bu da yapılmıştır ve yalnız biz, Zerdüşt'ün kürtlüğü konusundaki aydınlığımızı, Bulut'a değil, başka bir Kürt'e, Sıraç Bilgin'e borçluyuz; Bilgin, yakın zaman-

da çıkardığı "Zarathustra" adlı kitabının arka kapağında, kitabının "üç yıllık bir araştırmanın ürünü" olduğunu kaydettikten sonra, "çeşitli alternatifleri tartıştık ve Peygamber'in Kürt kimliğini açıkça ortaya koyduk" diyor. Bu ortaya koyuş, hiç kuşkusuz, insanoğlunun bilgi tarihi açısından, çok büyük ve çok önemli bir katkıdır.

Çünkü bizim "zerdüşt" olarak bildiğimiz ve batılıların "zarathustra" dedikleri peygamber, alaylı Alman filozof Nietzsche'nin sokaktaki adama verdiği imajla ilgisiz ve hatta taban tabana zıt olmak bir yana, ilk büyük çevreci, ilk büyük vejeteryan'dır. Ancak daha da büyük önemi, din dünyasında yaptığı büyük reformdan geliyor; Zerdüşt, insanoğlunu çok tanrılılıktan tek tanrılığa geçiren, "Bilge Tanrı", Ahura Mazda, kavramını yaratandır. Zerdüşt'e kadar, insanoğlunun her büyük ihtiyacının, her korkusunun, her hırsının bir tanrısı vardır, Zerdüşt'ün tanrısı tektir ve kötü ruhlar, Türkçe'ye "dev" olarak aktarılan Farsça, div'ler, sadece ve sadece, insan aklını deneyen kışkırtıcılardır. Yaşamı bir efsane olan, ne zaman yaşadığı kesinlikle bilinmeyen, ancak İsa'dan önce altıncı yüzyılda yaşamış olması muhtemel Zerdüşt, dinini, "Avesta" adı verilen bir kitapta açıklamıştır ve bu kitab ise, İran müslümanlığa geçtikten yüzyıllar sonra, ilk kez, on üçüncü yüzyılda derlenebilmiştir. Beklenebileceği gibi Kürtlerimiz şimdi, artık taraftarı çok azalmış, yalnız kendisi son derece önemli Peygamber'i, önce Avesta'nın dilinin kürtçe olduğunu söyleyerek, kürtleştiriyorlar; benim bu incelememde geliştirdiğim mantık zinciri içinde, çok hoş bir sürpriz olsa bile, kolay denemeyecek, ancak, anlaşılabilir bir çabadır.

Kürt araştırıcı Bilgin'in çok zor bir işi başardığını iddia etmekte olduğundan kuşku duyulmaması gerektiğini hatırlatıyorum; çünkü, standart kaynakların hiçbirisinde, bu yollu bir işaret veya ima'ya rastlamıyoruz. Fransa'da en standart "ne biliyoruz" dizisinde bu konuyu yazan, alanın en yetkili uzmanlarından birisi Du Breuil, Avesta'nın yazım dilinin, eski Doğu İran dili ve eski Afgan diyalektiği olduğunu kaydediyor.(15) Bugün de Afganistan'da Türkmenler'in dışında birisi paştoca olmak üzere bir de afganca konuşuluyor ve bu

hala en eski ve en ortodoks farsça'dır. Bunun ötesinde Avesta'nın standart Fransızca basımının önsözünde de, zerdüşt hakkında bugün bildiklerimizin hepsinin "hypothetique" olduğu kaydedildikten sonra, "en réalite, nous allons voir que l'Avesta n'est pas rédigé dans son ensemble dans une seule langue, mais dans plusieurs dialectes" (16) deniyor; bir şiir kitabı olan Avesta'nın çeşitli bölümlerinin başka başka diyalektlerle yazıldığı belirtiliyor ki, bu, ilk defa telaffuz edildiği tarihten iki bin yıl kadar sonra kodifiye edilen bir metin için normal sayılmalıdır.

Bütün bunları, Bilgin'in ispatının çok zor olduğunu ve ancak yapıldığı takdirde büyük takdirler toplayacağını belirtmek için aktarıyorum; ispatın kendisine geldiğimizde ise yaşadığım hayal kırıklığını saklayamıyorum. Bu hayal kırıklığımı Bilgin'den aldığım iki paragrafla aktarmak istiyorum. Bir: "Mithra, Hititler tarafından da güneş tanrısı olarak benimsenmişti. Kendi sisteminin en büyük tanrısı olan Mithra'nın güneş şeklindeki sembolleri, bu Aryan kavmi tarafından edebileştirilmişti. Böylesi bir sembol eski bir Hitit şehri olan Ergürü'de, yani bugünkü Ankara'daki Etnografya Müzesinde muhafaza edilmektedir. Engür=Üzüm bugünkü Zaza Kürtçesi'nde hala aynı anlamda kullanılmaktadır." (17) Çok güzel ama, benim, burada anlamakta güçlük çektiğim iki nokta ortaya çıkıyor. Birincisi, bu "zaza kürtçesi" tamlamasıyla yeni yeni karşılaşıyorum; şimdiye kadar "zazaca" ve "kürtçe" sözcükleri ile karşılaşıyorduk. İkincisi, bu "engür" sözcüğünün zazaca'da üzüm anlamına gelmesinin de neyi ispat ettiğini göremiyorum; çünkü, Farsça'da "angur" (18) olarak söylenen bu söz, üzüm demektir.

Bir aktarma daha yapıyorum: "Kelime anlamı itibariyle Mithra 'antlaşma' diye tarif edilebilir. Karşıtları olan kötü güçlere 'mithradrug' adı veriliyordu. Drug, bozucu, yalancı, kötülük yapan gibi bir anlam taşıyordu ki, bugünkü Kırmancı Kürtçesi'nde derew şeklinde hala 'yalan' anlamında kullanılıyor." Güzel de, Bilgin Avesta'daki durug'un derew olarak kırmanciye girmesiyle büyük bir ispat yaptığını sanıyor ama, anadan elde edilen bir zazaki ve kulaktan

dolma bir kırmanci ile bilim yapılamıyor; "durug", değişerek "derew" olarak kırmanci'ye girerken, Farsça'da hala durug'tur ve "duruggu", buradaki "gu" Türkiyece'de güya'daki "gu" ve güfte'deki, "gofte", "gü" ile aynıdır ve "duruggu" yalancı anlamına gelmektedir. Sorani'de ise daha yakın "dıro" telaffuz edilmektedir; ben, Kürt dili ve kültürü üzerine yazacaklara, kırmanci'yi iyi öğrenmelerini, çünkü Türkiye kürtlerinin konuştuğu bu dil çok ilginç bir yapıya ve soranca ve farsça'dan farklı olarak Arapça ve Fransızca'da olduğu gibi cinsler ve artiklere sahiptir, ayrıca bizim Kürtlerimiz çok zaman artikleri yutmaktadırlar, ek olarak, biraz sorani çalışmalarını ve bir dilbilimcisine yetecek ölçüde farsça tahsil etmelerini ısrarla tavsiye etmek durumundayım. Ben elimden geldiğince bunları yapıyorum.

Artık özetleyebilirim, Bulut'un kitabı ahmaklar içindir; Bilgin ise, anadili zazaki'nin yardımıyla, Avesta'nın Kürtçe olduğunu ispat ettiğini sanıyor ama, aslında, yaptığı, kırmanci, zazaki ve farsça'nın aynı dil ailesinden olduklarını, pek sistematik olmasa da, göstermekten ibarettir. Ancak ne zahmet; bunu herkes biliyor ve herkes söylüyor ve Zerdüşt, iran halklarının ortak peygamberi olarak olduğu yerde duruyor.

Tekrarlayabilir miyim? Tanrı'nın bu apoist kürtleri, kemalizmi aklamak üzere, dünya yüzüne indirdiğini artık ciddi olarak düşünebiliriz. Geçen yılın bayrak-olaylı hadep kongresinde, duvarlara asılan duvar büyüklüğündeki fotoğraflara ve genel olarak fotoğraf ve heykel tutkusuna bakıldığında, kürtler'in daha kalıcı bir başarı elde etmeden, kemalizmde eleştirdiklerini fazlasıyla sergilediklerini görebiliyoruz. Bunun ötesinde, kürt cephemizde, bir yandan benzer aşırılıklar sergilenirken, diğer yandan da, bilimsel eleştirinin yerini fetişik küfürler alıyor. Neredeyse, okuldan kaçan tembel kürt öğrenci, "öğretmenim kemalist kemalist yürüyordu" türünden veya her gece evine sarhoş gelip karısını döven kürt koca, "bana kemalist kemalist bakıyordu" benzeri gerekçeler icat edebiliyor. Ya da tavla oynayan iki esnafın çocuklarını küfür yarışına özendirmeleri gibi, "hadi haluk heval, şu kemali bir..." veya "fikret heval hocam, şöyle

bir okkalı olsun, konferans var, hazırlanalım.." sözleriyle küfür münazaraları başlatılabiliyor. Bunlar yakışıksız işlerdir.

Peki eleştiri olmayacak mı? Tam tersi, olmalıdır ve hiç durmamalıdır. Durmamasının bir nedeni, bu incelemede önceden değindiğim, Filistin asıllı Amerikalı Profesör Said'in, Batı'nın Doğu'ya bakış çözümlemesinde bulmak mümkündür; Batı, kendisini tanımlayabilmek için, Doğu'yu tarif etmiştir ve hep eleştirmiştir. Türkiye sosyalizmi de, kendisini tarif edebilmek için, kemalizmi mümkün olan gerçeklikle yazmak ve sürekli eleştirmek durumundadır. Türkiye'de kemalizmi eleştirmek, sosyalizmi tanımlamaktır.

Bunun Cumhuriyet tarihimizde, iki örneğini biliyoruz. Bunlardan birisi, Türkiye İşçi Partisi'nin Mehmet Ali Aybar dönemidir. Mehmet Ali Bey, çok köklü, modernist bir Osmanlı aileden gelmesine ve ailesinin, Nazım Hikmet'in de büyük dedesi polonyalı devrimci demokrat yüzbaşı Borjenski ve sonra ilk türkçü Celalettin Paşa, Hareket Orduları Kurmay Başkanı Hüseyin Hüsnü Paşa, kurucu kongrelerin ikinci başkanı İsmail Fazıl Paşa, mücadelede düzenli Konya Kolordusu Komutanı Ali Fuat Paşa ile yenileşmeye katılmasına karşın, dışlanmış bir ruh hali içinde olabilir, kemalist kadrolara hiç güvenmiyordu ve bunu, İşçi Partisi'ne taşıdığı kesindir. Birinci İşçi Partisi, kemalist kadrolara kesin bir güvensizliği temsil ediyordu ve bizim çerkez olarak bildiğimiz adige'lerden Behice Boran'ın liderliğinde ise, bu güvensizlik teorik arayışlara ve Kürt halkı dahil sağlam açılımlara yönelmiştir. 1970 yılı solunda, thkp-thko-tkp-yön bir yanda ve tip öbür yanda, Türkiye ilerici hareketindeki ayrılığın tabanında kemalizmden kopuş vardır. Thkp-thko-tkp-yön, bir bütün olarak, açık ya da kapalı kemalizmi sürdürürken, Türkiye İşçi Partisi, örgütlü gücünü açan bir eleştiri ve kopuş sürecindedir.

Ancak cumhuriyet tarihinde, Türkiye ilerici hareketinde asıl kopuş, Toplumsal Kurtuluş Hareketi ve Dergisi'dir. Aslında buna bir hareket dememek, çok özel koşullarda ortaya çıkan ve bir daha tekrarlanması mümkün olmayan bir efsane saymak daha doğrudur; ancak, bu Kurtuluş Hareketi'yle , Türkiye ilerici hareketi artık sadece

kemalizmden değil kendisiyle de tam bir kopuşu yaşamıştır. Belki vücut olarak zayıflamıştır, fakat kafa olarak artık yeni ve başkadır; bu hareketin, Toplumsal Kurtuluş'un, en çetin düşmanlarının bile artık eskisi gibi kalmaları mümkün değildir. Yaşanan yaşanmıştır ve artık dönüşün bütün köprüleri yıkılmıştır.

Kemalizme, bu rahatlıktan ve kemalizmin bir tereddüt hareketi olduğunu hiç unutmadan yaklaşmak gerekiyor; tereddütün derininde ise bir korku var, korku da, Osmanlı'nın en zilletli dönemine kadar iniyor. Bu zilletli dönemin korkuları ise üçtür; Bir: Her modernizasyon hareketinin karşısında, camiden gelen karşı koyma vardır. Mahmut Şevket Paşa'nın komutan ve Mehmet Ali Bey'in dedesi Hüseyin Hüsnü Paşa'nın kurmay başkanı olduğu, Harekat Ordusu'nun bastırdığı ünlü "31 Mart Va'kası", cami ile ordunun birleşmesinden doğan bir gerici durdurma işidir. İki: Her güçlenme hareketinin karşısında hazineye borç veren zenginler vardır. Üç: Her yeni yapılanmaların karşısında büyük devletlerin elçileri ve elçiliklerin tercümanları vardır. Kemalizm dediğimiz pratik program, bu üç korkuya üç pratik cevap bulabilmiştir. Bir: Kendisini, caminin baskısından uzak tutmak istemiş ve pratik laisizmi bulmuştur. İki: Kendisini, zenginlerin kıskacından kurtarmak istemiş, devlet işletmelerine yönelmiştir. Üç: Büyük devletlerin baskısından korkmuş, bunlardan uzak durmuş ve hep bölgesel ittifaklar kurmuştur. İşte kemalizm, budur.

Bugün ise yoktur. Bir: Öğreniyoruz, Türkiye Cumhuriyeti, şu ana kadar üç tane "devlete büyük hizmet" madalyası vermiştir. Bunlardan sonuncusu Kadir Has, öncesi İzzet Baykal, daha öncesi İhsan Doğramacı'dır. Bunların üçü de Türkiye'nin en büyük zenginlerindendir ve hizmetleri ise, zenginliklerinden bir kırıntı bağışlamaktır. Bu, Osmanlı'nın son zamanından daha büyük bir zillet ortamıdır. Türkiye'de artık hizmet de ödül de, ancak parababalarında sayılmaktadır. İki: Türkiye'de, fazla tüketimden aşırı şişman, burnuyla püro içen, her psikiyatristin zeka özürlü sayabileceği birisi bakan koltuğundadır ve demeç vermek için, basından para al-

maktadır; yalnız, parayı sadece dolar olarak bilmektedir ve öyle kabul etmektedir. Bu zillet, hangimize yetmez ki? Ordu destekli bakanların para olarak dolar bildikleri bir toprakta kemalizm nedir, muz mu? Üç: Türkiye'de bugün her cuma camilerden insanlar şeriat isteğiyle çıkıyorlar ve daha üç gün öncesine kadar, analarımızı saçlarından sürükleyen polis ile sarmaş dolaş olabiliyorlar. İşte bu ülkede her cuma günü, Türkiye Cumhuriyeti Başkanı ve Başbakanı belki de yüzer kişilik korumalarla cuma namazlarına gidiyorlar ve bunu televizyonlarla yayıyorlar. Bunun zilleti hepimiz için yeterlidir. Devlet'in, erbakancı olmayan yobaz yetiştirmeyi en büyük işlev saydığı bir iklimde, kemalistler hangi deliktedir?

Yoktur ve devletin bir kavgası vardır. Türk devlet yönetimini, tarihine uygun olarak, hep bir emperyal pratikler demeti olarak düşünmek mümkündür. Emperyal sistemde, yok etmek değil, bağımlı kılmak esastır. Bir: Devlet, solu, bağımlı kılmak istemektedir ve burada tercihi ödep'tir. Ancak ödep'in dış bağlantıları ve etkisinin barlarla sınırlı kaldığının anlaşılması düşündürücü gelmektedir. İki: Kürt hareketini bağımlı kılmaktadır. Burada hedefi, hadep ve bazı legal yayınlardır ve önemli mesafe alınmıştır. Ancak hadep'in de giderek sadece tabela etkisi yapması, amacına ters düşmektedir. Üç: İslamik hareketi, kendisine bağlamak istemektedir. Burada pek çok deneme vardır ve net olabilmek için vakit henüz erkendir.

Peki? Şu anda ülkemizde kemalizmi hedef almak da, boşluğunu doldurmaya çalışmak da artık bizim gerimizdedir. Kemalistler bir güç olursa kötü mü olur? Yobazların güç olmasından daha iyidir ve daha kötü değildir. Bize düşen, bu ilk kurtarıcı kuşağın da, bizim devrimci panteonumuzda yerlerinin olduğunu bilerek, sürekli olarak eleştirmek, saygılı olmak ve hep eleştirerek, kendimiz olmak ve hep güçlenmektir.

Şimdi uzun bir Doğu-Batı Savaşı sürüyor.

Bu savaşta, şimdi Türkiye'de sosyalist olmak var.

20 Ağustos, D.Y

NOTLAR

1- "This easüward extension of Europe's main defence and economic groupings is historic indeed it offers Europeans their best chance in 500 years to unite in peace."

The Economist, July 19-25, 1997, s.13

2- "De plus, l'Orient a permis l'Europe (ou l'Occident) par contrast; son idee, son image, sa personalité, son expérience."

Edward Said, L' Orientalisme, Seuil, 1978-1980, s.14

3-Y.Küçük, Quo Vadimus, İstanbul, 1985, "Yirminci Yüzyılın Orta Çağı" başlıklı yedinci bölüm.

4- O.R.Gurney, The Hittites, London, l952-1990, s.5

5- S.N. Kramer, Tarih Sumer'de Başlar, Türk Tarih Kurumu, Ankara, 1990

L.Ligeti, Bilinmeyen İç Asya, Türk Tarih Kurumu, Ankara,1986

6 - G. Roux, Les Sumériens sortaient-ils de la mer?

Initiation à l'Orient Ancien, Seuil, 1992, s.39

7- "Turkish may be taken as an example which appoximates very closly to the 'ideal' of the agglutinating type."

John Lyons, Introduction to the Theoretical Linguistics, Cambridge, 1l68, s.188

8- Ali Püsküllüoğlu, Çocuk Adları Sözlüğü, İstanbul, 1996, s.125 ve 169

9- Monique Ekmekdjian, Les Prénoms Arméniens, Marseilles, 1992 s.59

Murad, isminin Araplar arasında ne kadar yaygın olduğunu henüz saptayamadım, dişisi olmayan ve daha çok gayri müslimlerin kullandığı, az kullanılan bir isim olması mümkündür.

Y. et N. Geoffroy, Le livre des prénoms arabes, Casablanca, 1994, s.60

10- Mehrdad Izady, Kurds, Washington DC., 1992, s.28

11- ibid., s.31

12 - ibid., s.202

13- Faik Bulut, Kürt Dilinin Tarihçesi, İstanbul, 1993, s.28

14- ibid., s.157

15 - Paul du Breuil, Le Zoroastrisme, Que Sais-Je? s.25

16- Zoroastre, Avesta -Le Livre sacré des Anciens Perses, Paris, 1996, s.17

17- M.Sıraç Bilgin, Zarahustra, İstanbul, 1995, s.24

18- Gilbert Lazard, Dictionnaire Persan-Français, s.40

ÖKÜZ'E KONUŞMALAR*

ÖKÜZ: *Paris'e yerleşmenizin nedenleri nelerdir?*

KÜÇÜK: Bu soruya, bütün sorularınız için, anahtar olabilecek bir cevapla başlamak istiyorum. Benimle,Türk Aydını arasında "zıtların birliği" ilişkisi var. Ben, hem Türk Aydını'nın tersiyim ve hem de tamamlayıcısı durumundayım. Hem eleştirmeni ve hem de misyonunun sahibi olduğumu düşünüyorum. Artık önüm çok kısalmıştı, her hafta göz altına alınmak önemli değil, artık gözaltı "polislerimi" bile değiştirmişlerdi, her defasında tanımadığım haydut kılıklılar alıp götürüyordu. Hapisanede insan koğuşuna alışır, kapı altından hücresine dönünce, kurtulduğunu düşünür, hep aynı polis alırsa, bir tanıdığın yanında olduğuna inanır, hep aynı işkenceci ise rahatlar, ne de olsa tanıdıktır. Bana kötü işler yapacaklarına inanıyordum, ben neyse, bunun Türk Aydınl'na olacağını kabul ediyordum. Misyonum vardı ve buna hakkım yoktu. Bir de, on yıl kadar, Aziz Nesin ile, Bilgesu ile, Türk Aydını'nı bir direnişten diğerine sürükledik, aydınımızı yordum. Bir süre bensiz

** Öküz Dergisi tarafından yapılan Eylül'97 tarihli söyleşi. (y.n)*

kalmalarını istiyordum. Tabii, Amerikalı bir başbakanı, genelevci bir vergi yönetmenini, Demirel'den bir devlet başkanını kaldıramıyordum. Tüm aydınlar için tepki göstermek gerekliydi.

– Peki, neden Paris?

Aydın'ın zıttıyım. Türk Aydını kolaycıdır ve ben hep kendimi zor'a vururum. Başka diller konuşuyordum, Fransızcam çok zayıftı. Başka yerlerde beni tanıyanlar vardı, Fransa'da yoktu. Bunun için seçtim. Bazan, "Paris'te maoculuk dönemimi yaşıyorum" diyorum. Türkiye'de herkes beni tanıyordu, burada kimse tanımıyor. "Maoculuk dönemim" budur. Bazan Fransız dairelerine gitmem gerekiyor, sıraya giriyorum, Fransız memureleri bana sineğe bakarcasına bakıyorlar. Bana bakan göz bebeklerinde kendimi bir sinek olarak görüyordum ve belki de, bir süre, buna ihtiyacım olduğunu seziyordum.

–Türkiye'de en çok neyi özlediniz?

Yanılıyorsunuz. Yakınlarıma bazan, "ben Nazım'a benzemem" diyorum. Ben sadece sevdiğim insanları özlerim; ben insanım ve yalnızca insan özlerim, onlar da geliyorlar. Vera'nın yazdığı Behramoğlu'nun çevirdiği Nazım Hikmet anılarından utandığımı yazdım. Hele öyle gemili, Varna'lı şiirlerini hiç beğenmem, şiir olarak çok kötü bulurum, hiçbir ülkenin aydınına yakıştıramam. Londra'yı çok severdim, şimdi Paris'i sevmeye başladım, artık her sokağı bana bir ayrı sanat eseri gibi geliyor. En son yazdığım kitabımı severim ve çok özlerim. En son öğrendiğim dili severim, çok kıskanırım ve heyecan duyarım. Şimdi Farsça'dır. Ben her yerde kendimi buluyorum ve yer özlemiyorum.

– Peki, Türk Aydını'nı sevmez misiniz?

Ne demek? Bayılıyorum. Parçası olmak hayatımın en büyük onurudur. Aydın Tezleri'mi biraz da onları rehabilite etmek, yeniden sevdirmek için yazdım. Ruscuk Yaranı'nı, Kemal'i, Mithat'ı, Enver'i, Niyazi'yi Beşir Fuat'ı çok çok severim. Halide Edip'i severim, Behice Hanım'ı pek severim. İlgilendiklerim ve sevdiklerim

çoktur. Bunun objektif dayanakları da var, bakın, komplekse gerek yok; bir Yalçın Küçük'ün, bir Doktor Beşikçi'nin benzerinin Araplar arasından çıkmadığını Irak Kürtleri'nden, İraniler arasında görülmediğini İran Kürtleri'nden çok duydum. Ayrıca Sartre dahil Fransızlar'ın bu örneklere yaklaşamadıklarını ben ekleyebiliyorum. Ancak benim ilgimde eleştiri ve sevgimde şiddet vardır.

– Bütün olarak nasıl buluyorsunuz?

"Zıtların birliği" dedim. Ben çalışkanım, Türk Aydını aşırı tembeldir. Vera, Nazım Hikmet'in Rusça okur-yazar olmadığını yazıyor; bir üniversite tahsili ve yıllardan sonra, ne büyük ayıp! Aydınımız, kendisine çok güvensiz ve kilişecidir. Aydınımızı, Osmanlı'dan gelen aşağılık kompleksinden hala kurtaramadık. Halbuki kurtulmasının bütün maddi koşulları var. Ödül hastası ve şöhret budalasıdır. Camda kendisini seyretmeye bayılıyor.

–Ödül ve şöhret kötü mü?

Sömürge Hindistan'da "Oxford Mezunu" laf iyi iş yapıyormuş, Hintli'nin birisi okuyamamış ve atılmış, kapısına "Oxford'tan Terk" tabelası koymuş ve daha çok iş yapmış. Bizde de şimdi, "Nobel Ödülü Adayı" etiketinin kendisi bir ödül oldu ve Nobel Ödülü'nden bile çok iş yapıyor. Yaşar Kemal ile ilgili bu edebiyat artık ulusal bir utanca dönüştü. "Dünya çapında ünlü yazarımız", lafı da, babasının koyduğu "Yaşar" adının önüne bir isim olarak yerleşti; kim diyor bunu? "Ün", dikilitaş mıdır ki, hep konduğu yerde kalsın! Yaşar'ın artık bazı dışişleri bakanlıklarının Türk masasının dışında hiç bir ünü yoktur. Cemal Süreya, Sezen Aksu için, "hayatında bir şarkı söyledi, hep tekrarlıyor" diyordu, Yaşar Kemal de bütün hayatında bir tek "İnce Mehmet" romanını yazdı ve Batı'da bilinen de onun yazdığı değildir.

– Ne demek, şimdi tezlerinizden bir yenisini mi atıyorsunuz?

Bakın, Aziz Bey'le benim bir dönem çok güzel yakınlığımız oldu. Aziz Bey, bu Yaşar'ı hiç tutmaz ve güvenilmez bulurdu ve ben yumuşatmak istiyordum. Şimdi hak veriyorum ve Ali Nesin vasıtasıyla biz arada bir Aziz Bey'le konuşuyoruz, Ali rüyasında görüyor, ben de

haber gönderiyorum, şimdi de Aziz Bey haklı çıktı. Bir kez Aziz Bey'in anlattığı şudur: "Elysees Sarayı'ndaydık, Mitterand'ın cülusu, Yaşar ile ikimizdik. İkimiz adına Yaşar konuştu. Biraz konuşuyor, sonra çevriliyordu. Her ağzını açınca, söylediği laflardan ben yerin dibine giriyordum. Ama tercüman çevirisini bitirince salon alkıştan kırılıyordu. Bu hep böyle gitti. Sonradan anladım. Tercüman onun söylediklerin çoğunu çevirmiyormuş, kendisi söylüyormuş." Bu doğrudur. Romanlarından dolayı, bunları çeviren, Nazım'ın arkada bıraktığı karısı Münevver'e, Yahudi kökenli karısı Tilda'ya teşekkür etmelidir. Ödül alırsa, onlarındır.

–Yaşar Kemal'i sevmediğiniz anlaşılıyor?

Hayır, çok seviyordum. Ama şimdi tiksiniyorum. Artık, Sakıp ile birlikte bizim Güney'den çıkan ikinci göçek olarak görüyorum. Bize bir kez kendisi anlatıyordu, altmışlı yıllarda, solun yükselişinde, her cuma akşamı aynı aydın evinde buluşurduk, Behice Hanım orada olurdu, bütün sol aydınlar gelirdi, Yaşar da İstanbul'dan katılırdı, bizi güldürürdü. Kendisiyle ilgili hikayeleri anlatırdı, birisi şudur: "Divan'ının önünde Vehbi Koç ile karşılaşmış, Koç sarılıp öpmüş, Koç'un müdürleri, aman beyefendi bu komünisttir, neden öpüyorsun demişler, Vehbi Bey de, Yaşar'ın anlattığına göre, her gördüğüm yerde hem öperim ve hem de Allahım'a şükrederim demiş, sormuşlar, tabii, demiş, adam, romancı oldu, tüccar olsaydı, bize ekmek kalmazdı." Biz buna gülerdik. Şimdi gülmüyorum. Tam bir tüccardır. Hiç bir iş yapmadan ödül topluyor ve Türk oligarşisine yaranmaya çalışıyor. Öyle sanıyorum, Tilda, her sabah, "kalk Yaşar, Güzide kırılmış" veya, "Yaşar, koş koş Feyyaz gitmiş" diye bu köy çocuğunu, bir hastahaneye bir cenazeye gönderiyor. Bunları tanıdığını da sanmıyorum; bizim Güney'de bazı acizler vardır, zenginlerin düğününde, zenginlerden çok sevinir, cenazesinde, zenginlerden çok ağlar. Yaşar, şimdi budur ve bu haliyle Türk Aydın'ı'nın bir parçasıdır ve hepimizin yüzkarası olmuştur. Şimdi Alman Dışişleri Bakanlığı'nın Türkiye Masası hizmetindedir. Mesut Yılmaz'a, Yılmaz'ın anasına ve Alman istihbaratının İstanbul

istasyon şeflerinden birisi olması muhtemel "gazeteci-işadamı" Feyyaz Tokar'a aşkının, Alman kaynaklı olduğunu sanıyorum.

–Öyleyse, Aziz Nesin, Doğu Perinçek, Eşber Yağmurdereli isimleri sizde ne yansıma yapıyor?

Aziz Bey, bir çocuk'tu ve hep çocuk'tu. Bunu büyük övgü olarak söylüyorum, "çocuk" olmak, güzel olmak'tır. Onun da hesapları vardı, ancak çocuk yanıyla bu hesaplarını altüst edebiliyordu. Fakat yeteri kadar "deli" değildi. Ne yazık, "deli" değildi. Bana kızdığı ve hakkımda kampanyalar açtığı zaman, "ben senin yüzüne deli dedim" diyordu. Ben de "mümkün değil, Aziz Bey" diyordum, bana söylememişti, söyleseydi hatırlardım, çünkü ben bana "deli" denmesini ve hele "deli çocuk" denmesini çok isterim, sevdiklerim, beni sevenler, bana "deli çocuk" diyorlar. Aziz Bey, ülkemizin güzel çocuklarından birisidir. Ama ah biraz da deli olabilseydi!

– Perinçek ile ilgili sorumuz..

Son zamanlarda yaptıklarını beğeniyorum. Ülkücü katillere, Amerika'ya karşı, laisizm yanında yaptıklarını beğeniyorum. Ama Doğu'da bir vezin, bir şiir eksikliği görüyorum. Durması gereken yerde duramıyor. Bakın, biz Aziz Bey'le birlikte görkemli Türk Aydın direnişini gerçekleştirdiğimizde, bana, çok zaman "Biz Aziz'i sevmezdik, bize sevdirdin" dediler. Doğru mu, bildiğim Aziz Bey, Türk Aydın'ı içinde sevilen birisi olarak aramızdan göçtü. Benim çöpçatan yanım var, kişiliğimin ve düşüncemin baskın ve akıncı yanı, yumuşak yanını gizliyor; Doğu ile ilgili olarak da böyle bir rol oynamak istiyorum. Türkiye ilericiliğiyle barıştırmak istiyorum. Ama zor; Türk bayrağına saygıyı, solda, belki de önce ben istedim. Güzel de bir bayrak ve bizim de bayrağımız olacak ve saygı gerekiyor. Güzel, Doğu'da yapıyor ve ancak duramıyor, bir yürüyüşte herkesin eline veriyor. Bizim solumuz, henüz bir uçtan öbürüne gittiği için, ideolojide fetiş aşamasını pek aşamadığı için, bunu tepkiyle karşılıyor. Bir de şu son "barış treni" ile ilgili karşı tutum almış, neden? "Barış" sözünü ben de beğenmiyorum, ama,

tren de gelecekse, gelmelidir. İşim zor, fakat, döndüğümde denemekte kararlıyım. Doğu ve arkadaşlarını, Türkiye ilericileriyle barıştırmakta büyük yarar görüyorum.

– "Barış" sözünü sevmiyor musunuz?

"Barış" ve "Demokrat" benim sözlerim değildir; ancak ben Eşber'e geliyorum. Çok seviyordum, şimdi eskisi kadar sevmiyorum. Hüseyin Cahit'in anılarında okumuştum, Osmanlı'nın ünlü muhalifi Ahmet Rıza, hapse, sürgüne dayanıyor ve Hüseyin Cahit yazıyor, Sultan Abdülhamit'in bardağına sürahiden su dökmesine dayanamıyor, artık hamurdur. Oligarşi, bu güzel insanımızı, "sen ne kadar güzelsin" diye diye, "ekranda çok iyi görünüyorsun" ninnileriyle bitirmek üzeredir. Eşber şimdi, kendisine ne sorulursa sorulsun, "barış" diye cevap veren bir oligarşik papağana dönüşmek üzeredir.

– Peki siz, barış'a karşı mısınız?

Önce bu Eşber barışçılığı nereden öğrendi? "Barış insiyatifcisi Şanar", bu laflar nerden çıktı, bu diplomayı kim dağıtıyor? Adama adını sormuşlar, "mülayim" demiş, soran da haline bakmış ve kızmış, "bre sert olsan ne çıkar!" diye kükrüyor. Melike bırakınca, Şanar, barışcı olmayacaktı da ne olacaktı, bunu anlıyorum. Eşber, on altı yıl hapiste mi, "barış inisiyatifcisi" diplomasını aldı? Ben, Kürt Savaşı'nın bitmesini istiyorum. Ateşkes, istiyorum. Kan dökülmesin, istiyorum. Bir çözüm istiyorum. Ama bu neden "barış" olsun? Kürdistan Savaşı, bizim sorunlarımızdan birisidir ve hepsi değildir. Biz otuz yıllık bir hain iç savaştan geliyoruz, pek çok mevzi ve pek çok kale kaybettik. Bizim şimdi "barış" ile çıkmamız, yenilgiyi ve teslimiyeti kabul etmemizdir. Bizim savaşımız aslında yeniden başlıyor. Bunun da ötesinde, biz Kürdistan'ı bir de, Türkiye aydını ile sosyalizmini yeniden tanımlamak için bir ekzersiz alanı seçtik ve tanım yapılmıştır. Eşber'i silkinip kendisine dönmeye çağırıyorum.

– "Demokrat"?

Bakın bana aydını soruyorsunuz, bir bütün olarak "zıtların bir-

liği" dedim ve parça parça cevap veriyorum. Ben "reziztans profesörüyüm"; ellili yılların ikinci yarısında, 12 Mart Sonrası'nda, 12 Eylül Sonrası'nda bütün reziztansları ben yönettim. 12 Mart Rezistans'ında Cumhuriyet Gazetesi'ndeydim, zaman geldi, "ayrılacağım" dedim. İlhan Selçuk yalvarıyordu, "sen Cumhuriyet'in onurusun" diyordu, sonra ayrıldım, ben Cumhuriyet Gazetesi'nin solda kalıp ayrılan tek yazarıyım, Cumhuriyet, bir değirmendir, soldan alır sağa verir, bugün ülkemizin bütün pis sağcıları, Cumhuriyet'tendir, benim oyun bozmama, solda kalarak ayrılmama çok kızdılar ve kampanya açtılar ve benden hala tiksiniyorlar. Ben de tiksiniyorum. Ayrılmamın bir nedeni çok etkili olmam ve bütün olirgarşinin beni özel toplantılarına, yemeklerine, sohbetlerine çağırmaya başlamasıdır. Oligarşi sevgisi ve övgüsüyle beni kuşatıyordu. Vehbi Bey, "istedi" gitmedim, o sıralarda Altan Öymen ile iş yapıyorduk, ısrar etti, kıramadım, memnunum da, bir sabahı Vehbi Koç ile geçirdim, bana kendisini anlattı. Türkiye'nin en zenginleri, Ankara'dan uçakla beni yemeğe çağırıyorlar, bana her şeylerini anlatıyorlardı, Sakıp Sabancı anılarında, tanıştığı "ünlüler" arasında beni de yazıyormuş, ben hatırlamıyorum, öyle kalabalık masa yemeklerinin birisinde olabilir. Ben kaçtım, ben kaçmasını bilirim. Eşber kaçmalıdır. Türk Aydın'ının, kendisini ekranda görme hastalığını reddetmelidir.

– Peki ünlü olmak kötü mü?

Bırakınız kötü olmayı ben "ünlü olma" sözünü hiç anlayamam; bir aydın veya bir devrimci, hiç bir zaman ünlü olmak istemez. "Ün" ilkellerin ve gecekondu kızlarının tutkusudur. Benim tanımadığım insanların beni tanımaları ne demek? Benim beğenmediklerimin beni beğenmeleri neden bana haz versin? Beni sadece benim beğendiklerim beğenmelidir. Bende sadece benim sevdiklerim "değer" bulmalıdır. Türk Aydın'ında bu yok; ancak bunu kuracağız. Döndüğümde bunu kuracağız, bu düzenin ününü paspas yapacağız. Kendi ünsüzlüğümüzde emekçi halkımız olacağız.

– "Demokrat" tepkinize gelebilir miyiz?

Clinton demokrattır, Kohl de demokrattır, Mesut Yılmaz da demokrattır, Demirel de son olarak demokrat oldu, Deniz Baykal, Çiller, Erbakan hep demokrat oldular. Ben nasıl onlar gibi olabilirim? Onlardan ayırmak için, kendimi otobüs firmaları gibi, "hakiki" demokrat, ya da "öz" demokrat olarak mı anmalıyım? Ayrıca benim teorik itirazlarım var. Ben bir devrimciyim ve sosyalist olmaya çalışıyorum. Demek, demokrat olmayı reddediyorum. Reddetmenin ötesinde de hakaret sayıyorum. Bana "demokrat" denmesini küfür sayıyorum.

– Şimdi biz size "demokrat" dersek...

Lütfen, demeyin. Bunu yazdım; Londra'da konferans veriyordum. Ben insan yüzünü çok seviyorum ve insan yüzünün de en çok ya dans ederken ya da gülerken güzel olduğunu görüyorum. İnsanları dans ettiremesem bile hep güldürmeye çalışıyorum, yazılarımda hep gülünç öğeler vardır, kitablarımı okuyanlara hep "gülüyor muydunuz?" diye soruyorum, çok zaman, "evde tek başıma okurken gülmekten kırılıyorum, ailem de beni delirdi, sanıyor" cevabını alıyorum ve buna seviniyorum, Londra'da böyle olmadı. Tkpc çizgisinden birisi sözlerimi beğenmemiş, "biz Yalçın Küçük'ü demokrat sanıyorduk, Nasrettin Hoca çıktı" diyordu. "Nasrettin Hoca" diyerek bana küfrettiğini sanıyordu. Bu Thkp izleyicileri hep böyledir, beni övdüklerini sandıkları zaman küfrederler, küfrettiklerini sandıkları zaman överler. Halbuki Hoca bir filozof'tur, ben ise.. Şimdi çaresini buldum, bana birisi, "demokrat" deyince, "küfretme" diyorum ve ısrar edince ve kendimden gecince, özür dileyerek, "ben de senin anneni demokraterim" diyorum. Şaşırıyor, ama ağır bir söz olduğunu anlayarak susuyor.

–O zaman, mizah, roman ve şiire geçelim mi?

Roman en imkanlı sanat dalıdır. Stendal'ın Julien Sorel'i, orta okuldan beri benim idol'umdur. Balzac'ı dünyanın en meraklı insanı olarak biliyorum, kendimi Balzac'tan sonra dünyaya gelmiş

ikinci meraklı insan olarak görüyorum. Zıtların birliği'ne geliyorum Türk Aydın'ı meraksızdır; bin yaşında bir kadın türü, hiç bir merakı ve heyecanı bulunmuyor. Aydın hareketimiz gerilediği için bir aydın işi olan romanda da gerileme var. Ahmet Altan, Orhan Pamuk, bunlar, daha cümle kurmasını bilmiyorlar. Pamuk, uluslararası yahudi lobisinin ünü'dür. Ancak asıl üzüntüm, şiirimizin kurumasıdır. Şiir, muzikli bir felsefedir. Genç şairleri izlemeye çalışıyorum, bana keder veriyorlar. Mizah'a gelince, ülkedeyken Sizleri izliyordum ve buraya da arada bir gönderiyorlar. Yine en iyisisiniz, ancak bir, ben hep yazılı olana eğilimliyim, ben yazılı mizah düşkünüyüm. Görsel olan, beni pek ilgilendirmiyor. İkincisi, beslenemiyorsunuz. Çölde mizah çok zordur. Roman gerileyince ve şiir kuruyunca, benim türümden dil tutkunları ne yapabilirler?

–Peki ne yapıyorsunuz?

Kendi mizahımı buluyorum, gelen yayınlara ve televizyonlara bakıyorum. Gördüğüm kara mizaha beş dakika gülüyorum ve beş dakika ağlıyorum. Bakın, armatör damatı, otobüs işletmecisi bu Tokar öldü, iki ulusal göçeğimiz, Sabancı ve Kemal, gittiler hem ağlayıp hem güldürdüler ve hakkında da hep "gazeteci-işadamı" deniliyordu. Nasıl olur, İstanbul Gazeteciler Cemiyeti'nin amblemi kalem'di, iş adamı-gazeteci başlıbaşına bir mizahdır. Ama pek doğrudur, Mehmet Barlas, Yavuz Donat, Hasan Cemal, Birand hep hep, bu türdür. Gazetecimiz, işadamı'dır. İşadamımız ise gazetecidir. Yarın "gazeteci-general" de olacak, belki var bile; general, gazetecidir ve gazeteci, general ya da komserdir. Mizah burada var.

Dili seviyorum ve "Cumhurbaşkanı Demirel sert çıktı" sözünü işitiyorum. Günlerce gülüyorum, ağlıyorum. Demirel, nereden "sert çıktı", sandıktan mı, torbadan mı, dondan mı? Türkçede böyle bir söyleyiş yoktur. Bazıları da "sıcak bakıyorlar", ben Paris'te yürürken, Türk devlet yöneticilerinin nasıl sıcak baktıklarını gözümün önüne getirmeye çalışıyorum. Gözlerinin yanına bir soba mı koyuyorlar, kaynak makinası mı var, Yılmaz, sıcak bakar-

ken yakıyor mu? En çok güldüğüm sözlerden birisi de "mesaj verdi" sözüdür; Türkçe'de ve bütün dillerde, "vermek" yakınlık ilişkisidir, mesaj gönderilir; ancak artık ülkemizde herkes "mesaj verek" olmuştur. Bu "verek" sözcüğünü de, sözlüklerde ve daha doğrusu ancak argo sözlüğünde buldum, Fransızca "donant" sözcüğünden çevirme argo bir sözmüş, kolay fahişeler veya oğlanlar için kullanılıyor; şimdi ülkemizde büyüklerimiz çok "mesaj-verek" olmuşlar ve ben buna çok gülüyorum.

Bakın, "roman" soruyorsunuz, ben "Küfür Romanları" kitabımı yazmıştım, bu Ahmet Altan, Latife Tekin, bir süre roman yazmayı bıraktılar ve şimdi yokluğumda yine yazıyorlar. Tekin'in, romanını, aydınımızın, işçimizin ve solumuzun en ezildiği, ağaç olduğu zaman, insanları bırakıp, ağaçları, taşları, roman kahramanı yaptığı için eleştirmiştim; Amerikan çizgi filmleri de öyledir, insanları önce hayvan yaparlar ve sonra bu hayvanların insanımsı tepki göstermesine şaşırır ve sevinirler; insanı geri zekalı yapmanın yollarından birisidir. Aziz Nesin, kuşkusuz benim gibi bilim yolundan gelmiyordu, ancak her halde kendi arkadaşlarının bile hızla aptallaştığını görüyordu ve bu yüzden nüfusumuzun çoğunluğunun aptal olduğunu söylüyordu. Doğaldır, aptallık, bulaşıcıdır; bakın Hasan Cemal, Cumhuriyet'in başına geçince basın hızla aptallaşmaya başladı, Hasan bize yemeğe gelince, iki cümlesi arasında karım bulaşık yıkar veya oğlum ödevlerini yapıp geliyordu , hiç kaybedilmez ve şimdi Mesut Yılmaz nedeniyle, ülke çapında bunu görüyoruz. Şimdi televizyonlarda haberlerden sonra isim söyleme adeti çıktı, çocuk, adını söylüyor ve Yılmaz'ın iki cümlesi arasındaki zamandan daha uzun zaman bekliyor ve daha doğrusu, "bakar, bakar" duruyor, soyadını ancak öyle buluyor. Bu arada, "bakar" Arapça "öküz" demektir, çoçuklumuzda biz, bu sözü kullanıyorduk, Yılmaz da bazan "bakar" bakar" duruyor. Şimdi ben Türk televizyonunu açınca, evdekilere "bakın bakar'lar çıktı" diyorum. Herkes "bakar" oldu. Bunda, Latife'nin katkısı büyüktür ve Latife öncüdür. Bana "mizah var mı" diye soruyorsunuz? "Trafik canavarı, tatil yapmadı?" Ancak bakar'lar dünyası için geçerli bir

sözdür. "Enflasyon canavarı çok çalıştı." Sanki hepimiz öküz olduk ve bizi kandırıyorlar. Latife yollu bir dille, bu yollarda, Koç bu kadar otomobil yaparsa, Sakıp yaparsa, ışıkçı tarikatından ihlas yaparsa, hergün ölürüz; ama hayır, canımızı alan Koç, Sabancı, Işıkçı değil de, kontrolümüzün dışındaki "trafik canavarı" oluyor. Bizi öküz sayıyorlar. Sanki Koç'un, sanki Sakıp'ın, sanki Has'ın serveti artmıyor, sanki enflasyon bunun için değil; "enflasyon canavarı çok çalıştı" diyorlar. Bunu öküzlere anlatsınlar ve eğer "Öküz" bunu anlatmıyorsa, nasıl mizah yapıyor? Canımızı ve paramızı, Koç, Sabancı ve diğerleri alıyor ve bizi öküz sayıp, "canavar aldı" diyorlar. Bizi "bakar" yerine koyuyorlar. Bir de "endeks" var; televizyonda da hep endeks suratlı çirkin insanlara söyletiyorlar. Ben hem gülüyorum ve hem ağlıyorum, "endeks kızdı, düştü ve sonra sevindi, yukarıya çıktı, biraz burda yol aldı, bir döndü" diyorlar ve televizyonunun en ciddi yorumcuları da, Yılmaz hükümeti kuruldu, endeks bunu iyi karşıladı, nasıl yorumluyursunuz" diye sorular çıkarıyorlar. Dünyanın en parazit, en asalak insanların kumarını, "endeks çıktı, endeks indi" diye kutsuyorlar. Bunların hepsi "bakar" ve bizi hep "öküz" sanıyorlar. Ben işte bunlara gülüp ağlıyorum. Bunların üzerine gitmeyenleri de "öküz" sayıyorum.

– Yazdıklarınızdan en çok doğru çıkanlar nelerdir?

İnsan olmak istiyorum. İnsan biraz da yanlışlarıyla insandır. "İnsan, yanlış da yapan hayvandır" desem, belki yine "Yalçın Küçük gibi konuştun" diyecekler! Ne yazık yazdıklarımın hepsi doğru çıktı ve kendimden ürküyorum. Yazdıklarımın bu kadar doğru çıkması üzerinde de çalışıyorum, anlamak istiyorum, henüz tam anlayamadım. Ben sadece en somut ve en riskli olanları söyleyeyim; Bir: Eylül 1980 başında çıkan kitabımda ordunun yönetimi alacağını, Erbakan'ı hapse atacağını ve erbakancılık yapacağını, bu açıklıkta, yazdım, bir haftada doğru çıktı. İki: Ecevit'in hala Türk solunun yıldızı olduğu sırada, artık kendisini generallerin desteklediği bir hükümete hazırladığını yazdım, Tezler'de var, doğru çıktı. Üç: General Bitlis'in ölümünün haftasında, "vezir düşürmesi" yazısıyla, öldürüldüğünü yazdım, şimdi genellikle ka-

bul ediliyor. Dört: Madam, 13 Haziran 1993 tarihinde Dyp başkanlığına oturtuldu, 15 Haziran 1993 tarihinde, bunun, 12 Mart ve 12 Eylül'den sonra üçüncü darbe olduğu yazdım, bugün kabul görüyor. Zıtların birliği diyorum, ben teorik bir insanım, bunu yazdığım için de, bir süre ülkenin dışına çıkmam gerekiyordu. Beş: Geçen yaz, Türk Devleti'nde, İttihat-Terakki'nin devlet içindeki partisine benzeyen bir partileşme olduğunu, General Bir, Müsteşar Öymen ve Müsteşar Sönmez'in bu partinin icra komitesi olarak çalıştıklarını yazdım. Henüz "Susurluk Kazası" ve 28 Şubat toplantısı çok uzaktı, şimdi kabul görüyor. Teorik öngörülerimi bırakıyorum. Kemal Tahir'i faşistlere verelim, Peyami Safa'yı alalım,dedim, faşistler Tahir'i aldılar. Sabahattin Ali'nin polisle işbirliğini yazdım, Aziz Nesin, "sen bir arkeologsun" dedi ve doğruladı, şimdi genellikle doğru sayılıyor. Ruhi Su'nun ermeni kökenli olduğunu yazdım, Paris'teki Ermeniler "bizdendir" diyorlar. Bu kadar, fazlasına yerimiz kalmıyor.

–Peki politikaya girmeyi düşünüyor muzunuz?

Çok yanlış bir soru; ben hep politikanın içindeyim. Ancak hem zıtların birliği nedeniyle hem de benim hakkımdaki rivayetlerden dolayı bunu görmüyorsunuz; Türk Aydın'ı politika deyince hep bir önemli yere gelmek istiyor ve öyle anlıyor. Ben ise istemiyorum, bu nedenle, benim politika dışında olduğum sanılıyor. Ben hep politika içindeyim. Ayrılacağım zamanı da planlıyorum.

Döndüğümde sorumluluk da alabilirim. Çünkü artık Türkiye solunun ve aydınının bütün sorumluluğunu ve misyonunu üzerimde duyuyorum. Behice Hanım, Aybar, Aziz Bey hepsi hepsi, bana bir içgüdü olarak isyanı bırakan Annem ve bana hep ahlaklı olmayı ve kendimle kalmayı öğreten Babam, çoğu benim bu sürgünümde, göçtüler. Artık bütün onur ve sorumluluk benim cılız omuzlarımdadır. Kitaplarımı, yaptıklarımı reddetmiyorum. Ancak yeni bir üslupla ve büyük bir enerjiyle yeniden başlamak üzere gelecek yıl dönmeyi planlıyorum. Bir nokta daha var; Balzac'ı, merak düzleminde önümde gösteriyordum. Ben Fransızlar'dan bir de Robespierre'i severim, pek severim, "incorruptible" derler, "bozulmaz" ya da "rüşvet almaz" anlamındadır, ün kabul etmek de bir

rüşvet almaktır, hepsini reddedebiliyorum, önümde yine Robespierre'i görüyorum, başkalarını bilmem, ben kendimin artık "bozulmaz" olduğuma inanıyorum. Misyon, benim'dir.

– Peki, bunları söylüyorsunuz da, Eşber Yağmurdereli'ye biraz haksızlık yapmıyor musunuz?

Kesinlikle, hayır. Bir kez güzel bir söz var, "köşker sevdiği gönü yere çalar" derler, ben Eşber'i hem seviyorum ve hem de çok onur veren bir geçmişi olduğunu biliyorum. Eşber'in geçmişte yaptıkları ağır; ancak, şimdi yaptıkları ise çok hafif'dir. Halbuki, yaşam bir açıdan da tutarlılıktır. Adlarını vermek istemiyorum, benim güzel ve yazar arkadaşlarım vardı, eylülist günlere gelirken kimisi, yazarlar sendikasına ve kimisi barış derneği'ne kapılandı. Bu ikisi de, birer "seyahat acentası" olarak çalışıyordu. Benim insanların seyahati sevmesine hiç itirazım yok, ancak merakım, sonunda üç seyahat için bütün geçmişlerini unutacaklardı da, neden başında diplomat olmadılar. Eşber, koluna İshak Alaton'u takıp da iki de bir televizyona çıkacaktı, neden ömrünün en güzel günlerini bunları reddederek geçirdi ve bunun için uzun yıl hapis yattı. Bunlar bir yana, bakın, ben Kürt Dostlarıma da söylüyorum, bu tür işlerin yapılmasına itiraz etmiyorum, ancak abartılmasını ve bunlardan önemli sonuçlar beklenmesini yanlış buluyorum. Biz, Sovyetler Birliği Komünist Partisi'nin, Tkp'nin "cephe" politikalarını biliyoruz, biz biliyoruz ve devletler de biliyor. Bu film, çok oynatılmıştır. Eşber'e de söylediğim, babamın güzel bir sözüdür, bana, "oğlum, bu memlekete kasap da lazım, ama, sen olma" diyordu. Ben, babamı dinledim ve kasap olmadım. Eşber de beni dinler, umarım, adını "Barış Yağmurdereli" haline getirmez, "eşber" güzel'dir ve ben Eşberimiz'i istiyorum.

– Anlaşıldı, peki haksızlıktan söz açılmışken, bir soru var, acaba İsmail Beşikçi'ye bir haksızlık yapılmıyor mu, Türk aydınları, Beşikçi'ye karşı kompleksli mi?

Ben kesinlikle haksızlık yapıldığını düşünüyorum. Türk Aydını ve Türk bilimi, Doktor Beşikçi'yi ya görmüyor ya da küçümsüyor;

küçümsemesinin bir nedeni, Beşikçi'yi tek boyutlu ve sektörlü saymasıdır. Ben, Eşber'i böyle bir tehlikeden kurtarmak istiyorum, Eşber nasıl sadece "barış" üzerine konuşuyorsa, Beşikçi de, yalnızca Kürt Sorunu ile ilgileniyor ve bu nedenle inkar etmek istiyorlar. Bu büyük bir haksızlık'tır; çünkü, eski yollardan gitmemiştir ve bir yeni yol açandır ve göz açan insandır. Eğer bugün pek çok insan ve bunların içinde Kürtler başta, Türkiye sınırları içinde Kürt olduğuna inanıyorsa, bunu borçlu olduğumuz insanların başında Beşikçi yeralıyor. Beşikçi, hiç bilmediği Kürt gerçekliğiyle karşılaşınca, bunu hayatının en önemli bilimsel sorunu yapmış ve bütün ömrünü buna ayırmıştır. Dünyada en has ve en yürekli aydın tavırlarından birisini sergilemiştir.

Ben bunu her yerde söylüyorum ve anlatıyorum. İkna ediyorum, 1994 yılında, Norveç'te dünya ifade özgürlüğü konferansına, Bangladeş'li Teslime Nesrin ve Salman Rüdşü gibi birkaç isimle birlikte konuşmacı olarak çağırılmıştım, toplantı Salman Rüştü ve Teslime Nesrin üzerine planlanmıştı. Ben şunu söyledim; Amerikalı Chomsky, Batı dünyasına gelen son aydın, Russell'dir diyordu. Russell, filizoftu, ama bir an her işini bıraktı, silahsızlanmaya kendisini hasretti. Ben ekledim, Chomsy, asıl Batı'daki son aydın'dır, çünkü dilbilimindeki şöhretini bırakıp, bütün ömrünü, medyanın özgürlüğümüz önünde en büyük engel olduğu gerçeğini anlatmaya ayırıyor, hapse atmıyorlar, ama, bütün kapıları yüzüne kapatıyorlar. Bir de şunu ekledim; Beşikçi, Russell, Chomsky türünden ve dünya üzerinde has bir aydındır. Anlattım. Anladılar. Rüştü unutuldu ve konferans Beşikçi'yi ziyaret kararı aldı.

Bu, ülkemizde de anlaşılacaktır. Buna inanıyorum; Beşikçi'nin sadece "mecburi iskan" üzerine yazdıkları, onun Türkiye'de büyük bir bilim adamı olarak kabul edilmesi için yeterlidir. Ama, şimdi aydınımız, bunları görmek istemiyor. Doğrusu Sarı Hocamız da pek görmüyor. Ceza mı alıyor? Bana göre tersidir; ben Beşikçi'yi Türk Devleti'nin başına Tanrı'nın gönderdiği bir ceza olarak görüyorum. Öyle "güzel" öyle umursamadan yatıyor ki. Sanki kesilen her ceza Beşikçi'ye değil, kesenlere iniyor.

– Doğu Perinçek'e "barışcıl" yaklaşımınız, kemalizm konusunda görüşlerinizde de bir değişiklik anlamına geliyor mu?

Bakın, ben buraya geldikten sonra, Show Televizyonu, haftalarca reklamdan sonra bir dizi yayınladı, Türkiye'nin en tutucusunun benim olduğumu ileri sürdü, gerekçesi de herkes safını bırakıyormuş ve ben bırakmıyorum. Ben değişmem; kemalizmi eleştirmek, Türkiye sosyalizminin kendisini tarifidir. Kendisini bulmasıdır. Bunu en çok ben yaptım; izninizle söyleyeyim, ülkemizde kemalizmin tek kampsamlı ve tutarlı eleştirisi benim kitaplarımdadır. Ancak eleştirmek başkadır, kemalistlerle işbirliği başkadır. Bugün Türkiye'de kemalistlerin varlığı değil yokluğu zaaf'tır. Fetişik bir psikozla, biz açık kapıyı zorluyoruz. Bitmiştir ve biz hala baş hedefimiz görüyoruz. Olsalar, biz ayrı tayfa, onlar ayrı tayfa, işbirliği yaparız. Hem yoklukları zaaf'tır, hem de Türkiye sosyalizminin bir "gedik doldurma misyonu" ile eksik kapatmaya kalkması da zaaf'tır. Yoksa da, yok'tur. Doldurma, bizim işimiz değildir. İkincisi, seksenli yıllarda, Perinçek, bizimle ve benimle ortak parti kurmak istiyordu, şimdi aramızdan göçük Mehmet Ali Aybar, Doğu ve benim katıldığım, Şişli'de çok büyük bir toplantı yaptık. Burada ben şunu söyledim, "kemalizm bizi ileri götürmez, biz kemalizmden geri gitmeyiz." Ben hala buradayım. Çok açık söylüyorum, bu sözü ilk önce Avrupa'da kullandım, Kürt legal hareketinin tepesindekileri, köylerimizdeki uzatmalı çavuşlara benzetiyorum, tarihimize, Kürt uzatmalı çavuşların, Ermeni yazarların ve at gözlüğü takmış pek çok kemalistin gözüyle bakamayız ve bakamam. Şimdiden ben bir devrimci panteon kuruyorum, burada Üçüncü Selim yer alıyor. Enver Bey yer alıyor. Burada Kemal Paşa da yer alır. Bizim ilericilik mücadelemiz, Büyük Şehidimiz, şair besteci Sultan Selim'le başlıyor. Bana, mahkemelerde, bazan babamı sorduklarında, "Mithat" diyorum, Mithat Paşa'yı söylüyorum. Aybar, Nesin, Boran, Vedat'lar, Taylan'lar, Mahir'ler, Deniz'ler hep buradalar. Biz ilericiyiz, ama, buraya cami önünden gelmedik. Önceleyenlerimiz var. Üçüncüsü, ben şu anda, Türkiye solunun ve

aydınının çok moralli olması gerektiğini düşünüyorum. Otuz yıllık bir hain iç savaş, Türkiye aydını ve sosyalizminin kökünü kazıyamadı. Önemli kayıplarımız oldu, ancak şu anda bütün temel tezlerimiz haklı çıkmıştır. Ayaktayız, haklıyız ve sevinçliyiz. Ayrıca şu anda ülkemizde mülk sahibi sınıfların, yetenek olarak da ahlak olarak da ülkemizi yönetme hakları olmadığı ortaya çıkmıştır. Bu nedenle şimdi, bir "siyasal marangozluk" peşindeyim. Politikada kan davasına inanmam ve reddederim. Perinçek ve arkadaşları, bizim binalarımızı basmışlardır, çok tartışmalarımız ve kavgalarımız olmuştur. Ancak olumlu işler de yapıyorlar. Ayrıca sayısı önemli değil, benim değerli bildiğimiz aydınlarımızı da çevrelerinde topladılar. Ben, Türkiye aydın ve sosyalist haraketinde savurganlıktan yana değilim; kim mücadele ediyorsa, etmelidir. Bunları yok sayamayız. Çok açık, şu anda hem kemalizme ve hem de Perinçek ve arkadaşlarına yaklaşımım, kuvvetten ve moralden kaynaklanıyor. Türkiye'de sosyalizm vardır, ileri düşünce vardır; Lenin, bize, bir üslup olarak, fazla kuşkulu ve az güvenli olmayı bıraktı. Bunun dışına çıkmalıyız. Sovyet pratiğinin aksine, sosyal mücadele pratiğimizde denemeci olmaktan korkmamalıyız. Korkarsak, politika çıkaramayız. Bir de unutmayalım, Doğu ve arkadaşlarının bir paradoksu var; solcular sağcı sayıyor ve sağcılar, solcu biliyor. Bu nedenle yaptıkları iyi işlerden biz solcular da paydar olduk.

Bana sordunuz, keşke sormasaydınız, ben düşüncemi söylerim. Bakın, bana, Ertuğurul Kürkçü ile Doğu Perinçek arasında tercihimi sorarsanız ve bunu yüz kez sorarsanız, ben bir milyon kez cevap veririm ve "Doğu Perinçek" derim. Kürkçü, Türkiye Solu'nda Demirel methiyeciliğini ilk yapandır. Ama biz Kürkçü'ye de kucak açtık. Dolayısıyla benim bu yaklaşımım değişmekten değil, değişmemekten ve yumuşaklıktan değil, inancımız ve yolumuzun katılığındandır.

24 Ağustos, D.Y.

İKİNCİ BÖLÜM

HABİTAT DÜNYA SOLUNA KARŞIDIR

Habitat, önceki yıllarda, sosyalizmi durdurmak için pazarlanmak istenen "sivil toplum" maskaralığının daha da içi boşaltılmışı olan ve Türkçeye "enco"lar adıyla ithal edilen, oyuncaklarla, feministlerle, döneklerin oynadıkları bir ortaoyunudur.

*

Bu ortaoyununda ilk sahnelerden birisi, dünyanın her yerinde evlerinden, köylerinden, ocaklarından çıkartılan insanların sorunları üzerine kurulmuştur. Yalnız sadece seçmeci körler olan feministlerle eski dönekler, yuvalarından kopartılan karıncalarla bile ilgilenirken, kanla, zorbalıkla, katliamla evlerinden sökülen milyonlarca Kürt insanını görememiştir.

*

Habitat, seçmeci körlerin, bir körleştirme tezgahıdır.

Dünya gericiliğinin, en büyük korkusu ve hedefi, hala dünyanın gecekondularıdır. Asya ve Afrika türü eski topraklar ve Latin Amerika türü, görece olarak yeni keşifler, başta ABD dünya gericiliği için, artık sadece gecekondu alanlarıdır. Gericilik için bu alanlar, bilinmeyeni her zaman içinde saklayan, disipline gelmeyen ve patlamaya hazır yoğunluklardır. Bu nedenle, başta Washington olmak üzere dünya gericiliği, rahatını, dünyanın gecekondularını ya korkutarak ya da uyutarak pasifize etmeye bağlamıştır. So-

nuçta bu, gecekonduları, depolitize etmek demektir; İstanbul'da toplanan Habitat'ın temel amacı da budur.

Nedensiz görünmemektedir. Kapitalist gericiliğe karşı tüm başarılı patlamalar, yirminci yüzyılda ve sonradan gecekondu alanları sayılan bölgelerde gerçekleşmiştir. Sovyet Devrimi, Çin Devrimi ve Küba Devrimi bunlar arasındadır. Bugün bunlardan bazıları tasfiye olmuş ve bazıları da, tasfiye sürecine girmiş bulunmaktadır; ancak tarih ve coğrafyayı unutamayan dünya gericiliği, bütün çabalarını bunların tekrarını ve yeni patlamaları önlemeye yöneltmiş bulunmaktadır.

Washington'un temel ve global politikası, potansiyel patlama zeminleri olarak gördüğü eski toprakları pasifize etmektir. Bunun gerilere uzanan başlangıçları vardır; şimdi Ödp kurucusu Murat Belge'nin komisyonculuğunu yaptığı ve zamanında bizim şiddetle karşı çıktığımız, "Sivil Toplum" afyonu, bu pasifikasyon çabalarından birisi olmuştur. Yetmişli yıllardaki "Sivil Toplum" ithalatı, hem politik mücadeleyi kötülemeye ve hem de ticaret ve sanayi odalarıyla kilise ve camileri politikanın başlıca aktörleri yapmaya yönelik çabalar oldular. İthalatçı Belge'nin "Sivil Toplum" merakı, topraklarımızda, iktidarı alarak düzen değiştirme yönelişlerinin önünü kesmeye yöneliyordu. Şimdilerde bu "Sivil Toplum" afyonu, zamanında taşıdığı marksist izlerden arındırılmış bir biçimde ve Türkçeye "enco" olarak aktarılan "ngo", non-governemental organization, ampulleriyle enjekte edilmek istenmektedir.

İstanbul'da toplanan Habitat'ın amacı, bu enco'ları, dünya ölçüsünde pazarlamaktır.

Pazarlama, "made in usa" damgalıdır.

Sovyet sisteminin çözülmesinden sonra, Bm'nin Washington tarafından işgali, Amerikan girişimlerini kamufle etme olanaklarını da yaratabilmektedir.

Enco'lara, dünya gericiliğinin ihtiyacı olmakla birlikte bunlar başka gereksinimlere de cevap verebiliyorlar; enco'lar, özel hayal kırıklıklarını feminist giysilerle telafi etmek isteyen hanımlarla, kariyerist beklentilerini sosyalist mücadele ve partilerde gerçekleş-

tirememiş olan beylerin yeni şans alanlarıdır. Kadrolarının bir bölümünde doyumsuzluk ve diğer bölümünde ise kaçkınlık temel çizgidir. Bu açıdan bakıldığında, Türk feministleriyle Türkiye İşçi Partisi'nin dönek kadrolarının Habitat'ın vitrinine oturtulmaları bir rastlantı değildir. Bu, hem işin doğasına ve hem de Washington ile Ankara gericiliğinin programlarına uygun bir görevlendirmedir.

İtici olsa da açıklayıcıdır. İstanbul'da toplanan "6 Milyar Enco", ilk oturumlarından birisini, dünyanın her köşesinde, yurtlarından ve evlerinden sürülen insanların sorunlarını incelemeye ayırmıştır. Bu enco enternasyonalinde, karıncalar dahil topraklarından edilen bütün canlılar ele alınmış, ancak TC sınırları içinde, zorla, kanla ve katliamla ocaklarından çıkartılan milyonlarca Kürt insanı görülmemiştir. Unutulmuşlardır. İşte, budur. Enco'lar budur ve politikaları budur. Bu nedenle, mehter takımları, kontr-gerillanın türkücüsü tatlısesli konserlerle, döner derviş seanslarıyla ve feministlerle eski Tip'lilerin eliyle, pazarlanmaktadır.

Enco'culuk seçmeci körlerin işidir.

Hayal kırıklığı ve siyasal kaçkınlık, seçmeci körlük'e açılan kapıdır.

Bütün bunlara karşın, enco'lar ve Habitat'ı abartmamak gereği vardır. Her ikisi de tek başlarına önemli değillerdir; önemleri, bir genel savaşın, çeşitli savaş alanlarından birini veya ikisini oluşturmalarından ileri gelmektedir. Genel olan ise, Amerikan stratejlerinin "Low-Intensity Warfare" adını verdikleri, düşük yoğunluklu savaş hali'dir. Sovyet alanında ilk denemeleri yapılan bu genel savaş bütün şiddetiyle devam etmektedir. Ayrıntılarını, ilk formülasyonunun yapıldığı zamanda, bizim Toplumsal Kurtuluş'umuzda açıkladığımız bu düşük yoğunluklu ancak sürekli savaş halinin temel stratejisi, düzene yönelik devrimci hareketi, henüz oluşum halinde, rüşeym durumunda, teşhis edip ortadan kaldırmaktır.

Bu savaş, temelinde, Washington'un savaşıdır.

Washington, yerel siyasal otoriteler istekli olmasalar bile, bu savaşı yapmak durumundadır. Bunun anlamı ise şudur: Washington, Ankara'nın istememesi halinde bile, Türk ve Kürt Devrimleri'ni çökertmeyi temel politika saymaktadır.

Bu söylenenlerin somut doğrulayıcıları vardır. Bir: Eylülist rejimin, akıttığı kanların kurumaya başladığı sıralarda, Türkiye yönetenleri, yeni bir iç savaşı başlattılar. Bu iç savaş, 1991 yaz aylarında, Diyarbakır'da Vedat Aydın'ın ve İstanbul'da Devrimci Sol Liderleri'nin, aynı anda ve hunharca katledilmeleriyle ilan edildi. Bu iç savaşla, Türk Devleti, bir devlet politikası olarak, yargılayarak cezalandırma yolunu bırakarak, sonradan adına "yargısız infaz" denilen bir yolla, siyasi hedefleri ortadan kaldırmaya başlamıştır. Bu, özellikle bunun açık bir devlet politikası olması, Cumhuriyet tarihinin en cüretli dönemeçlerinden birisidir. Fakat tam bu sırada, bu infazların kesin tarihinde, zamanın ABD Başkanı George Bush, Türkiye'dedir, cinayet kararında ortaklık açıktır. İki: Bu hain iç savaş ile de aradıklarına ulaşamayanlar, yeni bir darbe hazırlığını başlatmakta gecikmediler. Jandarma Genel Komutanı General Eşref Bitlis, gazeteci Uğur Mumcu'nun katledilmeleri, zamanın Devlet Başkanı Özal'ın zamanlı ve bu nedenle de kuşkulu ölümü, bu darbenin hazırlıkları arasına girmiştir. Martçı ve Eylülist darbelerden daha kana ve paraya doymaz bu Çiller-Güreş-Demirel Darbesi, 1993 yaz aylarında gerçekleştirilmiştir; hukuk ve kamu yönetimindeki üstün bir cehaletle, kayıt fonksiyonlarından tümden yoksun bir beynin, bin yılda bir gelen bir izdivacı olan ve bu nedenle darbe için pek gerekli Madam Çiller'in, Dyp başkanlığı ve başbakanlık koltuğuna oturtulması da aynı tarihlidir. Ancak tam bu oturtma sırasında ABD Dışişleri Bakanı W. Christopher İstanbul'a gelmiş ve sonuçlar alınıncaya kadar çabalarını sürdürmüştür.

Bu iki olgunun, Türkiye'deki savaşın, aynı zamanda ve aynı ölçüde, bir Amerikan savaşı olduğunu göstermesinin yanında ortaya çıkardığı başka açıklıklar da vardır. Burada, bunlardan sadece, ikisine işaret etmek durumundayım.

Bir: Türk ve Kürt devrimleri, 1993 tarihli Çiller-Güreş-Demirel darbesiyle, daha öncekilerle karşılaştırılmayacak şiddette bir karşı hücumla karşı karşıya gelmişlerdir. Türk ve Kürt Devrimleri'nde, 1993 yaz aylarından bu yana saptanan ve genel ilerleyişe gölge düşüren bazı gerileme ve bozulmaların bir nedenini de burada görmek zorunludur.

İki: Ancak aynı derece önemli olan, Çiller-Güreş-Demirel karşı hücumunun, Türk ve Kürt ilericiliği kadar, kendi kendisine karşı da yapılmış olmasıdır. Türkiye gericiliği, bu darbe ile, Cumhuriyet'in kuruluşundan bu yana şekillenen sosyal hukuk sistemine, oluşturulan legalite piramitine karşı da büyük bir taarruz başlatmıştır; böylece, Türkiye'de Tanzimat'tan beri yerleştirilmek istenen pek çok burjuva kurumu yıkılmış ve kavramlar ortadan kaldırılmıştır. Ortadan kaldırılanların başında siyasi parti kavramı vardır; büyük ölçüde tahrip edilenlerin en önünde ise seçim ve seçimden kaynaklanan meşruiyet kavramları bulunmaktadır.

Çiller-Güreş-Demirel darbesiyle hem Dyp ve hem de Anap, siyasal parti niteliklerini kaybetmişlerdir.

Kuşkusuz, bu darbe de henüz istediği noktaya ulaşmış olmaktan uzaktır. Yalnız alınan mesafeleri de ihmal etmek mümkün değildir; Türk Devleti, Çiller-Güreş-Demirel darbesiyle kendisini deforme etmeye başlamış ve kendisini kendisi yapan kurumları çok geri bir noktaya itmiştir. Çok daha açık söyleyecek olursam, İstanbul ve Ankara, siyaset sosyolojisi açısından, 1918 ve 1920 dönemine dönmüştür. Böyle bir durumdan ise bugün en çok, kod adı "Refah" olan bir gericilik yararlanmaktadır; geri çekilinen noktanın siyaset sosyolojisi, kod adı ne olursa olsun, gerici siyasetlerin hasatına elverişlidir.

Refah konusunu ayrıca ele alacağım; şimdi yalnızca bir noktaya değinmek istiyorum. Burada altını çizmeye çalıştığım mekanizmalar nedeniyle, Türkiye'nin önde görünen tüm burjuva politikacıları, Demirel, Yılmaz, Cindoruk ve Çiller dahil, Refah'ın değirmenine su taşır hale gelmişlerdir. Refah, kendisinden daha çok, Demirel, Yılmaz, Cindoruk ve Çiller'in çabaları sayesinde oyunu artırmaktadır.

Bu bir süreçtir.

"Sivil Toplum" soysuzluğuyla başlayan ve enco'larla süren, İstanbul'da Refah'lı bir belediye başkanıyla, feminist ve Tip'li döneklere emanet edilen Habitat Oyunu'nu bu çerçevede ele almak durumundayız. Sözde "Sivil Toplum" örgütleriyle pazarlanan

bu toplantının amacı, "üçüncü dünya" da denilen, eski toprak halklarının pasifikasyonu, düzen değiştirme ufku ile bilinçli siyasal örgütlenmelerden uzaklaştırmaktır. 1991 İç Savaşı ve 1993 Darbesi'nin, savaşın yoğunluğunu yükseltmesine karşılık, Habitat, düşük yoğunluklu savaşın genel tipolojisine uygun bir hazırlık olmaktadır. Ancak Habitat, bu genel savaş içinde bir yerdedir.

Türkiye'de sürdürülen düşük yoğunluklu savaş içinde en önemli operasyon, basın ve televizyonun Washington için kadrolanmasıdır. Burada da en büyük başlangıç, eylülist cuntanın Amerikan Büyükelçisi Robert Strauss-Hupe tarafından gerçekleştirilmiştir; Strauss-Hupe, zamanın Cumhuriyet Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Hasan Cemal'i Washington için kaydetmekle süreci başlatmıştır. Cemal, yine Cumhuriyet Gazetesi'nden Ufuk Güldemir'i kendisine benzetmiş ve bunlarla, Washington'un, Türk medya ağı için ciddi hareket başlatmıştır. Güldemir, şimdi Milliyet adına Washington'da dolaşan Tip'li Yasemin Çongar'ı getirmiş; bunlara, Ali Kırca türünden ihtilalcilikten yargılanan dönekler veya Trt'nin başına oturtulan, genellikle Türkiye benzeri ülkelere kadro hazırlayan Washington'daki George-Town Üniversitesi'nden geçen Tayfun Akgüner eklenmiştir. Hürriyet'in Ankara Temsilcisi eski Cumhuriyetçi Sedat Ergin'in durumu henüz net değildir.

Burada, "kadro" sözcüğünü hukuki anlamda kullanmadığımı açıklamak zorundayım; maaşların Washington'dan verilip verilmemesi veya emeklilik kütüklerinin yine Washington'da tutulup tutulmaması artık önemli değildir; Türkiye'deki birikim ve geliştirilen ödüllendirme baremi ve prim sistemleri, artık bu tür merakları gereksiz yapmaktadır. "Kadro" sözcüğünü, birisi için çalışma ve sadakatin yönü açısından kullanıyorum. Bunların birinci sadakatı, tıpkı eylülist cuntanın dışişleri bakanı olan ve bir krizde Hasan Cemal'in cumhurbaşkanı olarak adını ileri sürdüğü ve son seçimlerde Mhp adayı olan İlter Türkmen örneği, hep Washington'adır.

Her yerde varlar; ancak bunların en çok çöreklendiği Sabah Gazetesi ile atv, sadakatı kesinlikle Washington'a olan iki organdır. Bunların Madam Çiller'e sadakatleri de, asıl sadakatlerinin Was-

hington'a yönelik olmasından ileri gelmektedir. Ayrıca, Yeni Yüzyıl Gazetesi ile birlikte, enco'ların ve Habitat'ın en çok bu iki organ tarafından desteklenmesi ve pazarlanması da bir rastlantı sayılmamalıdır. Enco'lar ve Habitat, Washington'un, düşük yoğunluklu savaş stratejisinin bir adımıdır ve bu yüzden Yüzyıl, Sabah ve atv, bunu pazarlamak zorundadır. İş, bu kadar doğrudan ve basittir.

Kuşkusuz başkaları da var; ancak ben en açık uçlar üzerinde duruyorum. Televizyon sisteminin tümü, değişik ölçülerde olsa da, düşük yoğunluklu savaşın bölükleridir. Sayılarının artmasıyla, daha çok, savaşın emrine giriyorlar; reklam gelirlerinin daha büyük sayılara bölünmesinin yol açacağı kayıpları, bir yandan, gazeteci çıraklarını yorumcu ve Türkçe bilmeyenleri, televizyon muhabiri yaparak ve diğer yandan da, istihbaratın önemli bölümünü, İhlas Ajansı, İha kamuflajı ile kontr-gerillaya bağlayarak telafi etmeye çalışan bu geveze kutuları, bütün yayın politikalarını, gecekondu-ları hedef alarak konuşlandırmış durumdadırlar. Geveze kutuları, bir yanda, kendilerinin körüklediği "şarkıcı patlaması" ve diğer yanıyla, cinli, ufolu, üfürükçü programlarıyla, gecekonduları daha da deforme etmeyi amaçlıyorlar. Çünkü, Washington'un temel korkusunun aktüel kaynağı, geniş ve dar anlamıyla gecekondu lardır.

Bugün, karargahı Washington'da olan düşük yoğunluklu savaşın temel yönü, üçüncü dünya da denilen ve gecekondularla örülen topraklarda, solun devrim eşiğine gelmesini önlemektir. Bu, yoksul kütleleri daha da pasifize etmek ve bir kez ocaklarını terk ederek gecekondulara sığınan insanları daha da köksüzleştirmektir. Enco'lar ve Habitat, bu yönelişte yeni bir denemedir.

Aynı zamanda çok öğreticidir.

Ülkemiz topraklarının her parçasına akıtılan kanlar, bir zaman sonra, acı paradokslar olarak fışkırıyor.

Habitat, barınak ve barındırma anlamındadır. Ancak yakın zamanlara, bir kızgınlıkla istifa edinceye kadar, TC Habitat Bakanı, Ohal bölgesini kana boyayan, ünlü hırsız ve işkenceci İstanbul eski emniyet müdürü Şükrü Balcı'nın yetiştirmesi, polis memuru Ünal Erkan'dı; konut yakan, Habitat bakanıdır. Habitat bürokratları ise,

uzun süre Türkiye İşçi Parti'li olarak "Sosyalist Türkiye" diye bağıran dönekler ile Türkiye Komünist Partisi'nin eski bürokratlarıdır. Bunlar, bir arada ve barış içinde Habitat yapıyorlardı. Polis memuru Ünal Erkan, bakanlıktan ayrılarak hiç olmazsa, bu ikiyüzlülüğe son verdi.

Ama ikiyüzlülük devam etmektedir. Türkiye, tarihinin önemli krizlerinden birisini daha yaşıyor; yönetenlerin hepsi, büyük bir moralsizlik bunalımı içine girmiş bulunuyorlar. Yönetenler, en çok "batıyoruz" sözcüğünü kullanmaktadırlar. İşte tam bu sırada, eski solcular, Habitat'ta soytarılık yarışındalar ve bu kokuşmuş düzenden ceplerine kanalize edebildikleri üç-beş doların sıcaklığıyla, "Türkiye başarıya hazır" diye dans etmektedirler.

Son dansları olmasını diliyorum. Bu savaşı eninde sonunda bizim tarafın kazanacağına inanıyorum. Bu nedenle, bugünün sivil toplum, geveze kutusu ve Habitat soytarılarına uygun Habitatlar düşünmekten de kendimi alamıyorum. Bizim Habitatlarımız mutlaka kansızdır.

Bir plancı olarak planlama ile hayali birleştirmelerin yararlarını pek biliyorum. Bu nedenle geleceğin Habitat planlamasını yaparken hayal gücümü de kullanıyorum. Bu nedenle Hasan Cemal'e Yeniköy, Ufuk Güldemir'e Washington ve Ali Kırca'ya da İstiklal Caddesi'nde Ağa Camii umumi helalarının biletçiliğini uygun buluyorum. Bizim özgür toplumumuzda, umumi hela bekçilerinin de dil bilmeleri gerektiğine inanıyorum. Sezen Aksu'nun Kırca'ya, Tatlıses'in Güldemir'e ve mehter takımının da Hasan Cemal'e umumi konser verme özgürlükleri de olacaktır.

Hepinizi de inançlı ve hayal gücü yüksek olmaya çağırıyorum.

Umumi hela biletçilerinin Ali Kırca, Hasan Cemal ve Ufuk Güldemir türünden cadde süpürgecilerinin Sakıp Sabancı ya da Halis Komili familyasından seçildiği bir Türkiye'yi düşünmeye çağırıyorum.

5 Mayıs, Ü.Y

OLAĞANÜSTÜ HAL ARTIK İLLEGALDİR

Yeni bir oylama ile hukuka uydurulmadığı sürece, artık Olağanüstü Hal, illegal'dir. Bölgede yaşayan bütün yurttaşların Ohal karar ve yaptırımlarına karşı ceza ve tazminat davaları açma hakkı ortaya çıkmıştır.

*

Şimdiye kadar Anayasa Mahkemesi'nde dava açma tekelini elinde tutan Chp-Dsp, şimdi Mahkeme'nin son kararının üstünü örtmeye çalışmaktadır. İptaldan sonra yeni bir oylamaya; hukuki değil siyasi nedenle işaret etmek, aynı madalyonun iki yüzü olan Dsp ve Chp için yüzkarasıdır.

*

Dsp Başkanvekili Anayasa Hukuku Profesörü ile Chp Başkanı Anayasa Hukuku Doçenti Baykal'ın, yasaların anayasaya uygunluğunu araştırmayı, Erbakan'ın gayri meşhur bir hukukçusuna bırakmaları, bunların artık, politik olduğu kadar hukukçu olarak da sonlarını göstermektedir.

*

Ayrıca Başbakan Yılmaz ile Yardımcısı Ecevit'in örtülü

ödenek harcamalarının araştırılamayacağını ileri sürmeleri de bir hukuk ayıbıdır. Örtülü ödenek, kayıt dışı değil, sayıştay vizesinden uzak bir hesaptır. 1960 yılında zamanın başbakanı Menderes, bu ödenekten yargılanmıştır.

1. Türkiye'de temsili sistem sona ermiştir. Seçime tabi bütün organlarda, artık azınlık diktatoryası egemendir. Belediye meclisi ve parti genel merkezlerinden sonra, Anayasa Mahkemesi'nin almış olduğu son iptal kararı, Tbmm'nde de bir azınlık diktatoryasının olduğunu göstermektedir. Mahkeme, bu belki de dünyanın en acayip azınlık hükümetinin hukuki dayanaklarını ortadan kaldırmıştır; bu karar yerindedir.

Refah Partisi'nin açtığı dava da, Mahkeme'nin kararı da doğru ve hukuka uygundur. Yalnız bu karar, aynı zamanda, Refah Partisi için yeni bir meşruiyet kapısı olmaktadır. Bu ise, Refah'ı durduracaklarını iddia eden Başbakan Yılmaz ile Yardımcısı Ecevit için bir utanma kapısı olmalıdır.

2. Meclis'te yapılmış olan güvenoylaması Olağanüstü Hal ve Çekiç Güç uzatma kararlarının Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmesi, Türkiye'nin bir hukuk cehenneminde yaşadığını ortaya çıkarmıştır. Kararın yol açtığı ilk açıklık budur.

a) Hükümet çevrelerinin, Meclis Başkanı'nın ve Dsp Başkanı'nın, Mahkeme'nin bir yürütmeyi durdurma kararı almamasını, yeni bir oylamanın gereksizliği için gerekçe göstermeleri, yeni bir hukuk ayıbıdır. Aynı zamanda yönetimin hukuk dayanaklarının ne ölçüde zayıf olduğunu göstermektedir.

Bu arada, İçişleri eski Bakanı ve hukuk baytarı Kalemli'nin, Meclis Başkanı olabilmek için biraz hukuk çalışması zorunluluğu ortaya çıkmaktadır.

b) Türk hukuk sisteminde, yürütmeyi durdurma kararı, ancak asıl kararın gecikeceği ve davaya rüyet eden mahkemenin iptal

konusunda ciddi ipuçları görmesi halinde mümkündür. Türk sisteminde, kesin ve nihai kararını veren bir mahkemenin bir de yürütmeyi durdurma kararı alması düşünülemez, bu abes bir karar olur; çünkü mahkemelerin nihai kararları, bir yürütme'dir ve buna aykırı yürütmeler anında ve kesinlikle dururlar. Bu, hukuk baytarlarının öğrenmeleri gereken bir hukuk alfabesidir.

c) Şimdiye kadar anayasa ve hukuk uleması sıfatlarını kimseye bırakmayan Prof. Soysal ile Doç. Baykal'ın bunları görmemesi, bunları düzeltmemesi, artık Türkiye'nin aydınlık geleceğine düşman birer koltuğa oturmalarından kaynaklanmaktadır. Bulundukları konumlar, gözlerini kör etmiş ve bildiklerini unutturmuştur.

Prof. Soysal'ın konumu ise ayrıca öğreticidir; insanların onurlu bir hapislikten sonra nerelere gelebileceğini de göstermektedir. Artık ülkemizde, bir zamanlar hapse girmenin, özgürlük mücadelesinde tutarlı ve ısrarlı olmayı sağlayamadığı anlaşılmaktadır.

3. Anayasa Mahkemesi kararlarının geriye yürümeyeceği ilkesi, bir hukuk gereği değil, bir kamu düzeni zorunluluğudur. Eğer geriye yürüseydi, örnek olsun, bu hükümet zamanında verilen maaşlar dahil her türlü kamu eylemi hukuk dışı olacaktı; alınmış bütün kararlar ve yapılmış bütün işler aleyhine ceza ve tazminat davası açılabilecekti. Geriye yürümemesi ilkesi, bir kaos'u önlemek içindir. Ancak ileriye yürümesi halinde, ilke olarak, bir kaos söz konusu olamaz.

4. Anayasa Mahkemesi'nin bu kararının hemen yürürlükte olmadığını iddia etmek, Anayasa Mahkemesi'ni, de facto olarak, ortadan kaldırmaktır. Mahkeme'yi, Hükümet'in çok sayıda danışmanlarından birisi haline getirmektir.

Bu arada, Meclis Başkanı hukuk baytarı Kalemli'nin Anayasa Mahkemesi'ni ziyaret ederek sözlü yorum istemesi de usule aykırıdır. Bunun diğer ucunda, bir yargıcın saygın konumunu kaybederek kendisini icranın polemikleri içinde görmeyi seven Anayasa Mahkemesi Başkanı Özden bulunmaktadır. Özden'in, başarısız bir avukatlık deneyiminden sonra zamanın Başbakanı Ecevit tarafından paraşütle yüksek yargıç yapılmasının da bunda rolü olmalıdır.

5. İptal kararının ileriye yürüyeceği kesindir.

Mahkeme'nin geçmiş uygulamasında, aldığı bir kararın, derhal yürümesinin, kamu düzeninde kaos yaratma ihtimali karşısında, yürütme için ayrıca bir süre saptaması örnekleri bulunmaktır. Mahkeme, icraya süre vererek, gerekli hukuk hazırlığına imkan bırakabilmektedir; ancak, bu konuda ayrı bir yürütme tarihi saptanmadığı anlaşılmaktadır. Bu durumda karar, Resmi Gazete'de yayınlandığı andan itibaren yürürlükte olacaktır.

Bu, (a) Yılmaz-Ecevit Hükümeti'nin, (b) Çekiç Güç'ün, (c) Olağanüstü Hal'in, kanunsuz ve uygun sözcüklerle illegal olması demektir.

6. Türkiye'de yönetenler açısından hukuk bitmiştir.

Hukuk, artık sadece, özgürlük mücadelesinin alanlarından birisidir.

Benim özel yaşamım, bunu, bana öğretmektedir. Meslekten hukukçu olmamama karşın, özgürlük mücadelesi beni hukukçu olarak eğitmiştir; böylece, birçok Dgm'de hakkımda açılan davanın yanlış bir maddeye dayandırıldığını ileri sürdüm ve Mahkeme'ye kabul ettirdim. 1402 sayılı yasayla üniversiteden uzaklaştırıldığımda da, yeni yasalarda bütün hukuk kapılarının kapatıldığına inanılmasına karşın, "ben yargı yoluyla dönerim" dedim ve bu yolu hem kendime ve hem de diğer mağdurlara açtım. Benim yaşamım hukukun bir özgürlük gözlüğü olduğunu en azından, bana kanıtlamaktadır.

Prof. Soysal ile Doç. Baykal'ın, meslekten ve ayrıca üniversite kariyerleri itibariyle de hukukçu olmalarına karşın, bunları görememeleri de, bunu kanıtlıyor; özgürlük alanının dışına düşmüşlerdir. Böylece bildikleri hukuku da unutmuşlardır.

7. Türkiye'de ilerici hukukçu ve hukuk kuruluşlarını bunları tartışmaya çağırıyorum.

Türkiye solunu, içi boş sloganları ya da Avrupa'da sol adına çıkan en son modayı ya da sapkınlığı tekrarlamak yerine, yönetim bilgilerini artırmaya davet ediyorum.

8. Daha önemlisi, Ohal bölgesinde yaşayan yurttaşlarımızı, kararın Resmi Gazete'de yayınlanmasından itibaren, içeriği ne olursa olsun, Olağanüstü Hal'in bütün karar ve yaptırımlarına karşı yurttaşlık haklarını kullanmaya, direniş haklarını yürütmeye, ceza ve tazminat davası açmaya ve açma hakkını saklı tutmaya çağırıyorum.

Artık Ohal, kendi hukuk sistemi içinde de illegal'dir.

Yurttaşlarımızın, ceza ve tazminat davaları açma hakları doğmaktadır.

9. Öte yandan, örtülü ödenek'le ilgili olarak ortaya çıkan mali ve siyasi skandal da, zamanla, bir hukuk skandalına dönüşmektedir. Buradaki sorun, sadece, uzun zamandan beri babasının hırsızlığını yazdığım, söylediğim, Madam Çiller'in giderken yarım trilyona yakın bir kamu parasını bavullamasından kaynaklanmıyor; bu, var. Ancak artık, bu, bir yanıyla Madam için normal karşılanır olmuştur.

10. Daha vahim olan yan, Başbakan Yılmaz ile Yardımcısı Ecevit'in örtülü ödenek harcamalarının araştırılamayacağını iddia etmeleridir. Türk mali sisteminde araştırılamayacak ve hesabı sorulmayacak bir kuruşluk ödenek yoktur.

11. Örtülü ödenek, kaydı tutulmamak için değil, Sayıştay'ın vizesinden uzak kalabilmek için düzenlenmiş bir hesaptır ve çeşitli hesaplardan birisidir. Ancak yine de bir kamu hesabıdır ve başbakanlıkta mutlaka kaydı olmak zorundadır.

12. Yassıada'da zamanın başbakanı Adnan Menderes, o zamanki adı, Tahsisat-ı Mesture olan, örtülü ödenek harcamaları nedeniyle yargılanmış ve kayıtlarını göstermiştir.

13. Ayrıca örtülü ödenek'in suikast ya da casusluk için tertiplendiği iddiası da, zorlamadır. Türkiye'de Mit'in ve Genelkurmay'ın casusluk ve suikast ödenekleri vardır; bunların da üstü örtülebilmektedir. Bu ödenek, asıl amacıyla, cumhurbaşkanlarına, bazı koşullarda mahkumları affetme hakkı veren düzeneme türünden, başbakanlara

bazı sosyal yardım imkanı getirmektedir. Bunun ötesi, zorlamadır. Ayrıca hangi amaçla olursa olsun bu ödenekte, bu kadar büyük miktarların bulunması, sistemin mikrop yataklarından birisine dönüşmesini kaçınılmaz yapmaktadır.

Şimdiki bütün işaretler, Madam Çiller'in bu kamu paralarını bavulladığını göstermektedir. Önemli olan, araştırmak kadar para bavulunun hazineye iadesini sağlamaktır.

14. Öyle görünüyor, Başbakan Yılmaz ve Yardımcısı Ecevit, bu skandalı da, ülkemizdeki kangrenleri ameliyat etmek için değil Madam Çiller'e çin işkencesi yapmak için kullanmayı tercih ediyorlar. Madam Çiller'e işkence yaparken ülkemizde ahlakın ve dürüst bir kamu yönetiminin temellerine yeni dinamitler koyuyorlar.

15. Ortaya çıkan durum ikilidir.

a) Türkiye'yi yönetenler, bir intihar histerisine kapılmışlardır. İntihara teşebbüs edeni kurtarmaya giden yöneticiler de intiharın çekiciliğinden kurtulamamaktadırlar.

b) Yönetime aday olanlar ise, her gün yönetimden biraz daha uzaklaşmaktadırlar. Bugünün çürümüş yönetimine karşı olmayı, her gün yönetimden biraz daha uzak, ancak şiddetli bir ayine dönüştürmektedirler.

18 Mayıs,Ü.Y

BİRLEŞİK HALK PARTİSİ ZAMANIDIR

Hülyalı politikacı Lenin'in yanılgısını tekrarlamak durumunda değiliz. Devrimci sosyalist hareketimizi, mekanik ileri geri hesapları ya da eksik kalan işleri sırtlama saflıklarıyla bulandırmaktan sakınmak zorundayız. Birleşik Halk Partisi ile devrimci sosyalist yürüyüşümüz, örgütsel, ideolojik ve teorik planda net bir biçimde birbirinden ayrılmalıdır.

*

"Demokrasi" sözü, artık dünya gericiliğini anlatmaktadır. Bizim saflarımızda bu sözden yarar umanların hepsi, gericiliğe yaranma peşindedir.

*

Sovyet pratiği ise, "barış" sözünü hem lekelemiş ve dünyanın her yerinde, Orhan Apaydın, Erdal Atabek, Ali Sirmen ya da Ataol Behramoğlu örneği oportünistleri ön plana sürüp bütün değer sistemimizi sarsmıştır.

*

Türkiye İşçi Partisi, kısa bir zamanda, sosyalist aydınlar, sendikacılar ve Kürt devrimci politikacılarının bir federasyonu, bir koalisyonu ve bir ortak yürüyüşü olarak gelişmiştir. Ancak devletin tecavüzleriyle boğuştuğu bir sırada, Türkiye Komünist

Partisi'nin, Mihri Belli'nin, Doğu Perinçek-Ertuğrul Kürkçü birlikteliğinin çirkin ve kanlı saldırılarıyla karşılaşmıştır; hem Kürt ve hem de sosyalizm yönelişlerimiz karşısına, Dev-Genç çıkartılmıştır.

*

Türkiye İşçi Partisi'ni tekrarlamak mümkün değildir; büyük dersler içermektedir. Tip, en çok bir "Birleşik Halk Partisi" için zengin derslere sahiptir. Birleşik Halk Partisi, başta Türk ve Kürt olmak üzere tüm halklarımızın iktidara yürüyen atılgan ve yaratıcı halk hareketi olmak durumundadır.

*

Böyle bir atılımda, ilk önde iki engel Hadep ve Ödep'tir. Hadep, şu anda, Türkiye solundan, siyasetten ve Kürt mücadelesinden olmak üzere üç uzaklığı temsil etmektedir. Kariyerist bir kliğin yönetimindedir. Ödep ise pasifist ve oportünisttir.

*

Ancak birleşik halk hareketimiz bunlarla sınırlı değildir. Kariyerizmi, pasifizmi ve oportünizmi aşmak durumundadır.

Anayasa Mahkemesi, zulüm düzeninin tenekeciliğini kabul etmiştir.

Meclisteki üç oylama ile ilgili olarak aldığı kaçınılmaz iptal kararlarının yürürlük tarihini belirleyen gerekçeli kararın yazımını, yürütmenin başı Mesut Yılmaz'ın direktiflerine uygun bir biçimde belirleyerek, hem kuvvetler ayrımı ilkesini bir kez daha ihlal etmiş ve hem de düzen tenekeciliğini büyük bir gönül rahatlığıyla benimsemiştir. Bu, çok sembolik, çok üzüntü veren bir durumdur.

Daha üzüntü veren durum ise, bu ikiyüzlülüğe, bu düzen lehimciliğine, hiçbir tepkinin olmamasıdır. Her üç iptal isteminin de aynı gerekçelere dayandırılmasına karşın, Anayasa Mahkemesi'nin, tıpkı bir tenekeci ustası örneği, bir gerekçeli kararı Yılmaz

ile ilgili gensoru oylamasına ve diğerini de Çekiç Güç ile Ohal konularının Milli Güvenlik Kurulu görüşmelerine yetiştirmesi, ülkemiz açısından çok utandırıcıdır.

Ülkemizin her köşesinde tükenmişlik var.

Anayasa Mahkemesi, bir "Chp Kuruluşu" olarak bilinmektedir; aslında yanıltıcıdır. Mahkeme'yi, düzeni bozacak bir biçimde sadece 1960 yıllarında Türkiye İşçi Partisi kullanmıştır. Böyle olmakla birlikte, doksanlı yıllarda, Chp ve Dsp'nin bir parti olarak Anayasa Mahkemesi'ne ciddi hiçbir başvuruda bulunmaması ve bunun da ötesinde, Anayasa Mahkemesi'nin, bir yanıyla bir sol parti kasaplığına özenmesi ve diğer yanıyla, kararlarında ve kararlarının yürürlüğe konmasında tümüyle yürütmenin emrine girmesi karşısında, utanmaz bir sessizliğe bürünmesi çok düşündürücüdür. Çünkü, nihayet bu iki Parti'nin grup başkanvekilleri, Profesör Mümtaz Bey ve Profesör Oya Hanım, şanlı Siyasal Bilgiler Fakültesi'nden anayasa hukuku profesörleridir. Tükenmişlik sanıldığından da yaygındır.

Tükenmenin bir kanalı şudur: Chp, Jön-Türk geleneğimizden ve Türkiye'nin kurtuluş mücadelesinden izler taşıyan bir hareket olmuştur. Bu hareketin bir süre Halk Partisi ve Shp olarak devam etmesi veya şimdi Chp ve Dsp olarak ikiye ayrılması hiç önemli değildir; bu ayrılık yapay ve kütleleri yanıltması açısından da düzenin ihtiyaçlarına uygundur. Önemli olan, Chp-Dsp ile birlikte, Jön-Türk Geleneği'nin ve Kurtuluş Mücadelesi hatıralarının tümüyle sönmesidir. Artık Chp-Dsp, sadece ve sadece, sömürgeci örgütleridirler. Chp-Dsp ülkemizin en zalim örgütlerinden ikisidir ve aslında birisidir.

Bir: Morrison Süleyman Demirel'i, başbakan ve sonra devlet başkanı yapan, Shp ve Shp'nin hain genel başkanı Erdal İnönü'dür. İki: 1991 yılında ilan edilen kanlı iç savaş, Shp'nin, İnönü'nün, hain-i meşhur Hikmet Çetin'in, yap-satcı Shp genel başkanı Karayalçın'ın, katılımıyla sürdürülmüştür. Üç: 1993 Çiller-Güreş-Demirel Darbesi, bunların ve ancak Dallas dizilerinin Ceyar'ının, yüzü yağlı gözü yaşlı kardeşi Bobi'nin Türk kopyesi Deniz Baykal'ın katılımıyla sürdürülmüştür. Dört:

Çiller'i, başbakanlık koltuğuna oturtan bunlardır. Beş: 1991 İç Savaşı ve 1993 Çiller-Güreş-Demirel Darbesi'yle dökülen kanların, gaspedilen özgürlüklerin hepsi, bu Shp-Chp zalimlerinin eli mahsulüdür.

Shp'ye karşı Chp, başta Çarkmıklı'lar ve Bayındır Holding olmak üzere büyük ve Özcan, Veziroğlu türü daha küçük inşaat sektörü holdingleri tarafından kurulmuştur. Deniz Baykal ve Hikmet Çetin, artık Türkiye'de inşaat sektörü ve bunların yöneldikleri "sıcak para" ticaretinin politikacılarıdır. Bu öyle olduğu için, bunlara rakip olarak, yine bir inşaat sektörü politikacısı olan Murat Parayalçın bulunmuştur. Yapılan çeşitli anketler, Shp-Chp'nin il örgütlerinin de inşaat ve döviz karaborsacılarının egemenliği altında olduğunu göstermektedir.

İnşat sektörü ve kara para tacirleri, karaborsacılar, bugünkü düzenin en önemli dayanağıdır.

Ecevit, politikaya, Ulus Gazetesi'nin fıkra yazarı ve İsmet İnönü'nün İngilizce mütercimi olarak girmiştir. Küçük yanlışları görüp düzeltmek, başkalarının temel politika çizgilerini törpülemek kişiliği ve yaşam biçimi haline gelmiştir. Buna, bir Chp milletvekilinin tek çocuğu olarak her türlü imkana sahip olmasına karşın, bir üniversite bile bitirememesinin, şairliğe heveslenmesine karşın bir şiir kitabı bile çıkaramamasının, politik felsefeye yönelmesine karşın üç sayfalık yazısının da bulunmamasının kompleksleri eklenmiştir; önemli görünmek, artık Ecevit'te büyük bir hastalıktır. Meclis Grubu'nu bir dilsizler ambarına çevirmesi, kendi kendisinin basın sözcülüğünü de yapması, hem bu kompleksi ve hem de artık beyninin daha çok aksamasından ileri gelmektedir. Uzaktan, bazan karıştırdığımız benzeri, Alpaslan Ecevit ya da Bülent Türkeş türünden, bunama işaretleri vermektedir; ancak şu andaki konumundan, önemli günlerde, Ankara'daki bir televizyon stüdyosundan diğerine koşarak yetişmesinden çok mutludur.

Bülent Ecevit, şimdi Türkiye'nin tükenmişlik coğrafyasında bir zavallıdır. Bugün geldiği yerden daha ilerisi için bir hevesi ol-

duğunu düşünmek yanıltıcıdır. Bir: Mesut Yılmaz Hükümeti'ni ayakta tutan, Ecevit Chp'sidir. İki: Amerikan Senatosu'nda büyük işkenceci olarak nitelenen Mehmet Ağar'ı Adalet Bakanlığı'nda tutan Ecevit Chp'sidir. Üç: Çekiç Güç ve Ohal'i sürdüren Ecevit Chp'sidir. Dört: Chp-Dsp ayrılığı, 1991 yılından beri akan oluk oluk kanlardaki sorumluluğa karşın, kütleler önünde bir bulut yaratmak için gereklidir. Beş: Bu ayrılığı önemsememek gerekir; önemli olan, Chp çizgisinin tükenmesidir.

Tükenme, bir boşluk yaratmaktadır.

Ülkemizde şimdi bir Halk Partisi boşluğu vardır.

Bu boşluğu doldurmanın en uygun ve umutlu yolu, "Birleşik Halk Partisi" yaratmaktır.

Kürt halkının yükseliş çizgisi, burda önemli bir dinamiktir.

Ancak Kürt halkının yükseliş çizgisi, yükselişini durdurmuştur. Yer yer gerilemeler gözlenmektedir. Bu mevzii gerilemelerin genel bir ricata yol açmasını önlemek için yeni bakışlara, açılımlara ve yapılanmalara ihtiyaç vardır. "Birleşik Halk Partisi" böyle bir ihtiyaçtır.

Ben, bir yıla yakın bir zamandır, bu ihtiyaca ve "Birleşik Halk Partisi" kuruluşuna işaret ediyorum. PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan da, bağımsız olarak, başka adlarla da olsa, benzer bir ihtiyaç üzerinde durmaktadır. Bütün bunlara karşın, bu alanda henüz olumlu adımlar atılmamıştır. Atılamamasında sorumlulukların büyüğü Hadep'e aittir; Halkın Demokrasi Partisi, "demokrasi" halkın idaresi anlamına geldiği için çevirerek yerine koyduğumda, "Halkın Halkın İdaresi Partisi", Türk ve Kürt halklarının politik mücadelesinde önemli bir yere sahip olmamakla birlikte burada önemli bir engelleyici durumundadır.

Hadep'in bu engelleyici tutumunu üç "uzaklık" ile açıklamak gerektiğini düşünüyorum.

Bir: Hadep, şimdiye kadar görülen tüm Kürdi politik açılımları içinde Türkiye soluna en uzak olanıdır. Türkiye solunun politik de-

neyimleri Hadep'e aktarılamamaktadır. Her ne kadar Hadep içinde hala Türkiye sol politikasından gelen kadrolar varsa da, bunlar ne yapacaklarını bilememekte ve hem de bildiklerini yapamamaktadırlar. Hadep, Türkiye solunun çok uzağındadır.

İki: Hadep, Kürt Halkı'na uzaktır. Yönetici kadrolarının çoğu, benim "Yeni Kürtler" ya da kırmancı diliyle, "Kurden Taze" olarak nitelediğim türdendir; Kürtlüğünü kaybeden ve daha çok 1991 yılından sonra, Kürt Yükselişi sağlam mevzilere ve kütlelere kavuştuğu zaman Kürtlüğünü yeniden bulanlardandır. Bunlar Kürt Halkı'nın mücadele geleneğine uzak kalmaktadırlar.

Bu nedenle, Hadep Yönetimi, Devlet'e yaranma politikası içinde, ilk önce, Kürt kimliği isteklerini ifade edebilmiştir.

Aslında bir Birleşik Halk Partisi için bugün en önemli istek "halk kimliği" olmak zorundadır. Bugün Kürt Kimliği'nin tahrip edilmesi bir yana, Türk Kimliği silinmek istenmektedir. Türkiye'de yayın yapan Amerikan televizyonları başta, bütün sömürgeci organlar, Türk halk kimliğimizi kazıma yarışı içindedirler. Bu nedenle kimlik isteme programlarından vazgeçmek, kimsenin yetkisinde görünmemektedir.

Üç: Hadep, genel olarak politikadan uzaktır. Yöneticileri politik deneyimden yoksundur; herhangi bir politik sınavdan geçmiş olanlar, son derece azdır.

Bunda, iç savaş ve 1993 Yaz Darbesi'nin, Çiller-Güreş-Demirel kanlı taarruzunun etkisi vardır; kadrolar öldürülmüş, hapse atılmış ve göçe zorlanmıştır. Bu büyük bir tahribattır; alan boşaltılmıştır. Ancak tahribatı daha da büyük yapan Hadep'teki yönetici kliğin büyük kariyerizm hastalığıdır; bugünkü yönetici klik, tahribattan hoşnut bir izlenim vermektedir. Bir yanlışlıkla hareketten uzak düşen veya bir yanlış değerlendirme ile hareketten uzak tutulan deneyimli kadroları, Hadep yönetici kliği tümden yok saymaktadır. Bu kliğin, hapisteki kadrolara karşı tutumu ise sadece yüzkızartıcıdır.

Bende bir alet olarak televizyonu reddetmek çok eskidir. Turgut Özal ile Süleyman Demirel'in bizde yedeksubay olarak

yardımcılık yaptıkları zamanda, Birinci Beş Yıllık Plan'da televizyon ile ilgili sorumluluk benim pek genç omuzlarımdaydı; televizyonu getirme söz konusu olduğunda Devlet'in politik ilkesini ben yazdım ve reddettim. Daha sonra, Yüksek Planlama Kurulu'nda, zamanın başbakan yardımcısı Profesör Turhan Feyzioğlu yumuşattı; ancak Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planı'nda televizyonu reddeden formülasyon benim kalemimin ürünüdür. 1962 yılında ünlü gericiler Altemur Kılıç ekibinin tüm hazırlıkları yapmasına karşın televizyonun Türkiye'ye girişini ancak beş yıl kadar durdurabildim. Bunu şunun için hatırlatıyorum; bir alet olarak televizyonu reddim devam ediyor ve şu sıralarda hem çalışmalarım nedeniyle ve hem de bir alet olarak televizyonu sevmediğim için, başında "her hayırlı çorbada tuzum olması" ilkeme uygun olarak katıldığım Med Televizyonu'nun yayınlarına artık pek katılamıyorum ya da pek az katılıyorum. Ancak katıldığım zamanlarda hem bu görüşlerimi ve hem de, Türkiye'de Kürt politikacılarının birliğini savunuyordum.

Irak Kürdistan'ında Kürdistan Demokrat Partisi ve lideri Barzani ile yakınlaşıldığı bir zamanda, Türkiye'de, yurtseverliğini kanıtlamış deneyimli pek çok Kürt politikacısını aforoz etmek anlaşılamaz ve kabul edilemez bir durumdur. Bu durum, en çok 24 Aralık Seçimleri'nde aday listelerinin belirlenmesi sırasında ortaya çıkmıştır. Hadep yönetici kliği, politikadan hiç habersiz bir biçimde, barajı çok aşacağını düşünmüş ve seçilebilecek yerlere sadece ve sadece bu kliğin mensuplarını yerleştirmiştir. Kliğin mensuplarının yetmediği yerde ise ardarda imamları sıralamıştır.

Bunları da, kısaca 24 Aralık 1995 gece yarısı, Med Televizyonu'nunda katıldığım değerlendirme yayınında ifade ettim; deneyimsiz ve politika bilmez Hadep yöneticilerinin aksine, alınan sonucun çok büyük bir başarı olduğunu dillendirdim. Kısa değerlendirmemde, bunda Hadep'in katkısının ihmal edilebilecek düzeyde olduğunu ve bu başarının tekrarlanması ihtimalini de yüksek görmediğimi ekledim. Bunlar, Hadep ile ilgili hastalık teşhislerimin

eski olduğunu göstermektedir. Daha önce bunları daha açık bir biçimde telaffuz etmedim; zamanı gelmiştir.

Hadep Yönetimi'nin, 24 Aralık Seçimi'nde, Türk kökenli adaylarla ilgili politikası ise, iki halkın ortak politik hareket arayışında çok ciddi bir karanlık noktadır. Hadep Yöneticileri, barajı geçeceklerine ve Bölge'den milletvekili çıkartacaklarına kesin bir inançla, bu bölgedeki seçilebilir yerleri, hem kendi kliğine ayırmış ve hem de seçilebilir yerlere bir tek Türk'ü koymamıştır. Aslında seçilmeyecek yerlerde de, Sosyalist İktidar Partisi'nin Genel Başkanı'nın İstanbul'un bir seçim bölgesinde liste başı yapılması dışında, Türkler hep arka plana atılmıştır. O kadar öyle ki, İzmir'de bir bölgede liste başına konabilecek bir Türk bulunamamış ve İstanbul'dan Kürt kökenli bir eczacı buraya aktarılmıştır. Bunlar o zamandan beri çok önemli kaygı nedenleri olarak içimde sakladığım noktalardır.

Bunlar, Tip çizgisinin öğrettiklerine çok ters tutumlardır. Unutmamak gerekir; Tip içinde, Mehmet Ali Aybar'dan sonra genel başkanlığa Kürt kökenli Mehmet Ali Arslan getirilmiş, orada kalması için ısrar edilmiştir. Genel sekreterlikte ve en önemli zamanlarda, Tarık Ziya Ekinci veya Sait Çiltaş örneği Kürtler bulunmuştur; bunlar, o zamanlarda Kürtlüğünü inkar etmiyorlardı ve Parti, bunları Kürt Kimlikleri'ni reddetmedikleri için bu önemli görevlere getiriyordu.

Bunların Hadep'in "Türk" seçim müttefikleri tarafından dillendirilmemesi benim için sürpriz değildir. SİP için bir sorun yoktur; liste yapımı da, SİP'in bu ittifaka isteyerek girdiğini ve sosyalist ilkeleri ve onurunu koruduğunu gösterdiğini ortaya koymaktadır. Diğer tarafın tutumu ise konumuna uygundur; diğer ortak, "kerhen", tabanın ve görevlerin itmesiyle bu ortaklığa girmiştir. Attığı adımın korkusuyla da, "sosyalist" adını da bırakarak, bir Türk-Kürt ortak yürüyüşünden kesin bir kaçış için, kendisini feshetmiş ve bir bataklığa katılmıştır.

Bir nokta var; biz Türkiye İşçi Partisi saflarında sosyalizm ve

halkların yükselişi mücadelemizi sürdürürken, Mahir Çayan, Doğu Perinçek, Ertuğrul Kürkçü, Dev-Genç'in irili ufaklı yöneticileri bizden bir Kürt "halkı" ve bir de "sosyalizm" sözünü telaffuz etmememizi isterlerdi; yapmadığımızda, parti binalarımızı basıyorlardı. Ayrıca bizlere, "pasifist ve oportünist" diyorlardı. Ben o zamanlar, hem neden bize böyle dendiğini ve hem de bu sözlerin anlamını pek kavrayamıyordum. Şimdi çok iyi kavrıyorum; bir Med Televizyonu açıkoturumumda, sürgündeki bir Ödep kurucusunun yüzüne söylediğim gibi, Ödep'i hem pasifist ve hem de oportünist buluyorum.

Başta ödlekler partisi, Türkiye aydınının önemli bir bölümü şimdi, Türkiye Cephesi'nde son derece pasifisttir.

Başta ödlekler, Türkiye solunun şimdiki kalıntılarının çoğu, Kürt Cephesi'nde son derece oportünisttirler.

Şimdi bunlara bakarak, pasifizmin de oportünizmin de ne demek olduğunu öğrenmiş bulunuyorum.

Ancak entellektüel düzeyde, bir kavram olarak, oportünizmi, öteden beri bilmekteyim; burada gözümü açan, ünlü yazar Pasternak'tır. Pasternak'ın romanını, Doktor Jivago'yu, daha ilk çıktığı zaman ve Türkçeye çevrilmeden önce bulup okumuştum; şaşırdığımı hatırlıyorum. Çünkü roman, başından itibaren, çarlık düzenine bir nostalji ve övgüyü yayıyor; ancak sonlarına doğru birkaç sayfalık bir yamada "yine de Bolşevik Devrimi iyi olmuştur" deniyordu. Bu roman, estetik beğenilerimi geliştirmedi; ancak gözümü açmıştır.

Bugünkü oportünizm şudur: Bu kokuşmuş düzenle "barış içinde bir arada yaşama" çizgisini bir yaşam felsefesi yapmak, Jön-Türk ihtilalcilerinin bile tiksindikleri, daha 1900 yıllarında bataklık olan Bab-ı Ali'de bir geçimağı kurmak, sömürgecilerle göbekbağı geliştirmek, uluslararası medyanın kompradorluğunu benimsemek, bunlara uygun bir politika tutturmak ve arada bir de, "Kürt halkı barış elini uzatmıştır, bu eli tutmak gerek" demek ya

da "şimdiye kadar yapamadık, söz veriyoruz, bundan sonra yaparız" yollu sahte gözyaşları dökmektir; yeni oportünizm budur.

Pasifizim ise önce bütün tarihimizi reddetme ve olağanüstü cahilleşmedir.

Mahir Çayan, Tip üyeliğinden hızlı bir muhalefete geçtiğinde, Zonguldak Örgütü'nü elde etmeye çalışıyordu; orada Tip İl Başkanı arkadaşımız Ahmet Hamdi Dinler, mimardı ve Mahir, Ahmet'in mimar olmasını, kompradorluk olarak yorumladı ve Tip'i düzen partisi ilan etti. "Toplu Yazıları" içinde yer alıyor; ancak şimdi, buradan geldiklerini ilan edenler, Ödlekler Partisi'ne, yök üniversitesinde yardımcı doçent, göreve devamı profesörlerin dilinin ucundan çıkacak bir çift söze bağlı, bir genç asistanı başkan kabul edebiliyorlar. Marx'ın, üretim ilişkileri, çalışma konumu çözümlemelerinin hepsini birdenbire çöpe atıyorlar.

Atabilirler; ancak bu durum, yasaların özüne de uygun olmaktan çok uzaktır. Üniversite öğretim üye ve yardımcılarının siyasal partilere üye olmaları çok yerinde ve uygar bir ilkedir. Altmışlı yıllarda hem anayasa ve hem partiler ve üniversite yasaları buna elverişliydi; ancak üyelerin çoğunluğu Tip'i seçtikleri için sonraları, bu imkan kaldırıldı. Şu anda üniversite öğretim kadroları aşırı öçüde sağda, islamcı ve ırkçı bir yapıda oldukları için, sömürge yönetimi, yeniden bir dönüşü başlattı; anayasada, değişikliklerle yolu açtı. Fakat henüz alt yasalar bu imkana göre düzenlenmemiştir; bu nedenle ortada bir boşluk vardır. Ödlekler bu boşluktan yararlanıyorlar.

Yalnız bu yararlanma yanlıştır. Çünkü, Türkiye ilericilerinin etkilediği dönemde bile, parti yöneticilerinin, üniversite öğretim üyesi olma imkanı bulunmuyordu. Tarihimizin en özgür zamanında bile, üniversite öğretim üyeliğiyle parti genel başkanlığını bağdaştırmak mümkün değildi; bu imkansızlık yerindedir. Bir parti genel başkanının üniversite öğretim üyesi olmasını, sağlıklı bir üniversite anlayışı ile bağdaştırmak imkansızdır; ancak, asıl

daha vahim olanı, eninde sonunda bir devlet memurunun, bir partiye başkan olabilmesidir. İnanılması zor ve son derece zavallı bir durumdur.

Ödleklerin ne kendilerine ve ne de parti olarak geleceklerine güvenleri olmadığını ortaya çıkarmaktadır.

Daha da önemlisi, Marx'ı haklı çıkarmaktadır.

Bir: Ödleklerin bu pek şirin başkanı, Neşe Düzel ile yaptığı bir söyleşide, açıkça genel olarak, özelleştirmeyi savunmuş ve Neşe tarafından rezil edilmiştir. Bu kesindir; ancak daha önemlisi şudur: Yök Üniversitesi'nde bir öğretim üye yardımcısının, bir devlet memurunun, oligarşinin programı, özelleştirmeye karşı çıkma özgürlüğü var mıdır?

İki: İstanbul Üniversitesi, bir süre önce, büyük öğrenci eylemlerine sahne olmuştur. Tabandaki hareketlerin içinden büyüme türünden cazip ve kazip bir sloganla ortaya çıkan ödlekler partisinin bu şirin başkanı, eylem halindeki öğrencilerin yanına uğrayamamıştır. Önemli midir? Daha önemlisi şudur: İstanbul Üniversitesi'nde asistan bir genel başkanın, İstanbul Üniversitesi'nde eylem halinde öğrencilerle "dayanışma" gösterisinde bulunması mümkün müdür?

Üç: Kamu sendikaları yönetiminin, ödlekler partisi ile paralel yönde oldukları anlaşılıyor; normaldir. Bunlar, büyük karşı devrimin henüz etkisinden kurtulamayan öğretmen ve memurlardır; normaldir. Bir eylem zincirinden geçmekteler ve geçtikleri sürece, bu bataklığın çekiminden kurtulacaklardır, büyük yüreklilik sergilemektedirler. Yakın zamanda bunların sonuncusu yaşanmıştır; pek çok kamu çalışanımız, pek çok memurumuz, yerlerde süreklenmiş, hücrelere taşınmıştır. Ödlek Partisi'nin şirin başkanı ise bunlara çok üzülmüş ve çok kızmıştır; kızgınlığı ile sakal bırakmaya başlamıştır ve sakallarını kesip, biriktirip, belki üzerine biraz gül suyu döktükten sonra, Ecevit ve Baykal'a göndereceğini ilan etmiştir. Gülünçtür, ancak, küçük bir memur olan bir parti başkanının sakalından başka keseceği ne olabilir?

Bu arada hatırlatabiliyorum, sakal kesme olmasa bile sakal bırakma özgürlüğünü de bize borçludur. Eylülist darbe ile birlikte yök rektörleri öğretim üyelerinin sakal bırakmalarını yasaklamışlardı. Ben, kesmeyi reddettim ve yök rektörüne, beni atabileceğini veya sürebileceğini söyledim; bu "dilekçe" yazım, zamanında basında çıktı ve benim, galiba, "Bilim ve Edebiyat" kitabımda da yer alıyor. Razı oldular, ama, sonra da beni attılar. Yök Üniversitesi'dir.

Pasifizm budur. Pasifizm, tekellerin ekonomik programını, "sol" adına kabul etmektir.

Pasifizm, sakal sıvazlamayı, silah sıkmak sanmaktır.

Pasifizm, yeni yol arayışı adına, dünya sosyalizminin en saygın ilkelerine bir haçlı seferi özlemi duymaktır.

Pasifizm, ülkemizin büyük bir şehvetle sömürgeleştirilmesi karşısında sessiz kalmaktır.

Ülkemiz bugün, Ahmet Mithat Efendi'nin "dekadant" diyerek karşı çıktığı "ala franga" tiplerini aratacak bir soysuzlaştırma hücumu ile karşı karşıyadır; yeni kuşaklarımızda, Türk halk kimliğinin izleri silinmek üzeredir. Artık çıkan bütün dergilerin, açılan bütün içkili yerlerin adları Amerikancadır; medya denilen canavar, akıldışılığı, köksüzlüğü, kimliksizliği yaymayı büyük bir şehvet haline sokmuştur.

Burada öncülük, atv televizyonuna aittir. Şaşırtıcı değildir, "atv", harflerinde, "tv", Amerikanca "ti" ve "vi" seslerinin yerinedir. Buradaki "a" ise, "americain" yerinedir; bu, bir Amerikan TiVi'dir. Bütün programları, Washington tarafından dikte edilmektedir. Amerikan TiVi, halklarımızı çirkin sömürge insanına çevirmek üzeredir.

Bu politikada tarihsel öncülük ise, InterStar tivi'ye aittir; bu televizyon önce, "Star" adıyla sabık ve ölü Cumhurbaşkanı, Amerikancı politikacı Turgut Özal'ın oğlu Ahmet Özal ve Uzan Ailesi tarafından kurulmuştur. Televizyondaki devlet tekelini yırtan, bir Amerikan girişimidir; Türkçe "yıldız" anlamına gelen "star", Ameri-

kan bayrağındaki yıldızları temsil etmektedir. Bu da bir Amerikan tivi'dir ve halkımızın beynine giren bir sömürgeci hançeridir. Bu televizyonun da, dışpolitika haber ve yorumlarıyla ve "yaşam" programlarının tümü, Washington'dan getirilmektedir.

Bu iki televizyon, başka yayınlarla birlikte, bizim Türk halk kimliğimize karşı büyük bir tecavüzdür.

Bu iki televizyon ve özellikle, Amerikan TiVi, Ödlekler Partisi'nin tam destekçisidir.

Rastlantı değildir. Ödlekler Partisi'nin kuruluşunda, dış merkezlerin rolü önemlidir.

Ödlekler Partisi, bu nedenle, başında Damat Ferit'in bulunduğu Hürriyet ve İtilaf Fırkası'nın devamıdır. Yakışıklılığı ile ünlü Ferit, sarayın , şirinliği ile tanınan Ufuk da, Yök Üniversitesi'nin damadıdır.

Med Televizyonu'nda birlikte katıldığımız bir açıkoturumda PKK Genel Başkanı Öcalan, Ödlekler Partisi'nin kuruluşunda Alman etkisine işaret ediyordu. Bu aşamada ve bu etkinlik düzeyinde, Türkiye'deki sömürgeci örgütlerin kurulup geliştirilmesinde, Washington ile Bonn arasında önemli bir rekabet bulunmamaktadır.

Washington ve Bonn'un, ülkemizde, güçlü bir halk hareketi ve partisi istemeyeceği doğaldır. Bu nedenle son küçük yerel seçimde, Ödlekler Partisi'nin, çok gerilemiş bir Hadep ile bir seçim ittifakı yapmaktan kaçınması, eşyanın tabiatına uygundur. Böyle bir ittifak yokken, iki tarafın seçime girmedikleri yerde birbirini destekleyeceklerini söylemeleri ve bunun bir ittifak olarak sunulması ise, sadece oportünizmdir.

İhtiyaç, seçim ittifakı ve son yerel seçimde olduğu türden göz boyamalara değildir. İhtiyaç, iki halkın dinamiklerini birleştiren, açık, legal, ateşli silah kullanmayan, ancak kesinlikle barışçıl olmayan, bir Birleşik Halk Partisi'nedir. Şu anda hem Ödep ve hem de

Hadep, bunun önünde engeldir.

Ödlekler, ikide bir Tip'i yenileyeceklerini söylemektedirler. Tip"in ikinci kez kuruluşu da, Kürt Cephesi'nde cesur bir adımdır. Benim tarafımdan kaleme alınan 1975 tarihli Türkiye İşçi Partisi programı, Kürt Davamız için bugün bile yararlanılabilecek bazı çözümlerin ipuçlarını vermektedir. Sadece bu kadar değil; Tip'in bu ikinci kuruluşu da, zamanında önemli bir Kürt katılımıyla gerçekleşmiştir. Kemal Burkay, Mehdi Zana, Necati Siyahkan, Ziya Acar türünden, Kürt politikasında, o zaman geçmişleri olan, Kürt devrimcileri, hazırladığımız programı kabul ederek kurucu olmuşlardır.

Şimdi hem Hadep ve hem de Tip'i model aldığını iddia eden Ödep, bir çatı altında biraraya gelmeye karşıdırlar. Korku ve kariyerizm, iki yanda, aynı sonucu vermektedir.

Fakat topraklarımızın imkanları bunlarla sınırlı değildir.

Sosyalist yürüyüşümüz, bu ihtiyaca sürekli işaret etmek durumundadır.

Ancak Lenin'den farklı olarak bu boşluğu doldurmayı üstlenmekten özenle kaçınmak durumundadır.

Bugün sosyalist hareketimizdeki en büyük titizlik, ideolojik ve teorik saflık ile yaratıcılık üzerinedir.

Yürüyüşümüz, dünya gericiliğinin adı olan "demokratizm" ile bağlarını kesinlikle kesmek zorundadır. Unutulmamalıdır; "demokrasi" ya da "demokrat" ya da "demokratik" sözlerini, ülkemizde, müstebit Celal Bayar-Adnan Menderes kullandılar. Aydın Menderes'in, Refah'a katılmadan önceki partisinin adı yine "demokrat" olmuştur. Ünlü oligark Cem Boyner'in kurduğu parti de "demokrasi" işaretini taşıyordu. Ecevit de, henüz sol'dan tam kopamadığı bir zamanda gerici rengini belirtmek için, "demokratik" sözcüğüne sarılıyordu. Kıbrıs'ta, Rauf Denktaş'ın ve oğlunun partisi de "demokrat" damgasını taşıyor; Irak Kürdistanı'nda bu damga, aşiretçi

Mesut Barzani'nin elindedir. Zalim Mesut Yılmaz'ın ikinci başkanı olduğu Avrupa partileri birliği de "demokrat" ortak adıyla anılmaktadır. Sarhoş faşist Yeltsin de kendisinin hareketini "demokrat" sözcüğüyle anlatmaktadır. Kohl'un Partisi de, "demokrat" adını kullanmaktadır. Bu işaret, artık bizim uzağımızdadır. Rusya Sosyal demokrat İşçi Partisi'nden bu yana da, bizim taraftan, bu işareti alanların hepsi, karşı tarafa yaranma iç güdüsüyle hareket etmişlerdir.

Burada titizlik gerekmektedir. "Barış" sözcüğü ise, son derece güzeldir; bütün dillerde çekicidir. Kan dökmek ise her zaman kötüdür ve iticidir. Bu nedenle Kürt halkının, kan dökülmesini durdurarak bir çözüm arama istemi son derece saygıya değer bir konumdur. Ayrıca, Kürt Sorunu'nun bir çözüme ulaşması, 1995 yılı sonu itibariyle, Türkiye Devrimi'nin önünü açacaktır; her Türkiyeli devrimci, sosyalist ve halkçı, bu çözüme katkıda bulunmak durumundadır. Burada herhangi bir tartışma bulunmamaktadır.

Ancak İkinci Dünya Savaşı sonu itibariyle, Sovyetler Birliği'nin ve ülkemizde Türkiye Komünist Partisi'nin, "barış" programını uygulama biçimi, barış kavramını lekelemiş ve pek çok "barışçı" ile ilgili kuşkular yaratmıştır. Ülkemizde en son "barış davası" sanıkları, şimdi aramızdan göçük Orhan Apaydın, Erdal Atabek, Ali Sirmen ya da Ataol Behramoğlu, çok öğretici modeller oluşturmaktadır; bugün hayatta olan barış davası sanıkları ve diğerleri, sosyalizme, Sovyet Kuruluşu'na ve halklarımızın halkçı yürüyüşüne azılı düşmanlık içindedirler.

Bu yalnız ülkemize özgü bir durum değildir; Sovyet barış pratiği, az sayıda inanmışların yanında, dünyanın her yanında, kalpazanları, kariyeristleri ve oportünistleri ön plana çıkarmıştır. Çok zaman bunlara, parasız bir seyahat acentası olarak çalışmış ve daha da önemlisi, bu kalpazanları, sosyalizmin ve özgürlük yolumuzun içten mücahitlerinin de önüne koyarak, değer sistemimizi tahrip etmiştir.

Artık titiz olmak zorundayız.

Unutmamak zorundayız; demokratizm ve barışçılık, bir yönetim biçimidir.

Sosyalizm ise bir yaşam biçimi'dir.

Demokratizm, bir metod ve sosyalizm ise bir felsefedir.

Sosyalizm, dünyada cennet'i kurmak için, kesintisiz bir savaştır.

19 Haziran, Ü.Y.

DEMİREL, SİYASETE KAN SOKANDIR

Ben, Paris'e gelirken, vergi rekortmeninin Madam Manukyan, Başbakan'ın Madam Çiller ve Cumhurbaşkanı'nın Morrison Süleyman olduğu bir ülkede yaşamanın onuruma dokunduğunu açıklamıştım.

*

Geldiğimden bu yana Madam Manukyan bombalandı. Madam Çiller, Yüce Divan'ı bekliyor. Politikaya "Morrisson" adıyla başlayan Süleyman Demirel ise kurşunlanmıştır. Bunlar benim marifetim değildir, ancak kutsal tepki'dir.

*

Türkiye'de uç Amerikan çizgisini savunurken, koruma polis ordusu ve televizyon kameralarıyla cuma namazları modasını başlatan bir kimsenin, dini bütün bir yurttaş tarafından kurşunlanması ilahi tecelli sayılmalıdır.

Türkiye Cumhurbaşkanı kurşunlanmıştır.

Demirel'in isabet almaması sevindiricidir.

Politikaya Morrison Süleyman adıyla başlayan ve ilk seçim sınavına, zamanın Amerikan Başkan Yardımcısı Johnson'un koltuğunun altında çektirdiği fotoğrafları dağıtarak giren Süleyman

Demirel, son otuz yılın bütün yolsuzluk ve siyasi cinayetlerinin en önde gelen sorumlusudur. Hiçbir sorunu çözmemiş, sürekli problemleri biriktirmiş, siyasal yaşamımızı kısırlaştırıp bürokratlaştırmış, toplumsal rahatsızlıkları kangrene çevirmiştir. Bütün bunlardan dolayı yargılanması gerekmektedir. Kurşunun isabet etmemesi sevindiricidir.

Demirel, hiç gelemeyeceği ve hiç gelmemesi gerektiği bir yere, Chp-Shp zincirinin ve başta İsmet Paşa'nın oğlu Erdal İnönü'nün ihanetiyle, oturmuştur. Erdal İnönü, tarihimizin en karanlık bu ve benzeri işlerinin aleti olduktan sonra çekilmiştir.

Bugün, Demirel'i, Çankaya'ya gönderen iki partinin Dyp ve Shp-Chp partilerinin, meclisteki temsil sayıları üçte bir düzeyindedir. Demirel'i destekleyenler bugün, mecliste azınlıktadırlar.

Ancak Demirel'in bugünkü konumu, daha pratik nedenlerle tartışmalıdır. Süresini tamamlamadan ölen selefi Özal'ın dönemini tamamlayacağı kabul edilirse, cumhurbaşkanlığı bu yıl bitmek zorundadır. Böyle bir anlayışla, Demirel, bu sürenin ötesinde Çankaya'da kalacak olursa, bu hukuk dışı bir işgal olacaktır ve gayrimeşru ilan edilmek durumundadır.

Bu önemli noktadır: Yaşı ilerlemiş olan Demirel'in bir an önce yargı önüne çıkması zorunluluğu vardır. Bu, otuz yıllık tüm yolsuzlukların ve siyasal cinayetlerin yargılanması demektir. Böyle bir yargılanmaya ihtiyaç vardır. Demirel, politikaya adımını attığı andan itabaren yolsuzluk iddiaları ve suçlamalarıyla karşı karşıya gelmiştir. "Hayali ihracatı" Demirel'in bulduğu ve başta Yahya türünden yeğenleri olmak üzere tüm yakınlarını zenginleştirdiği bir mekanizmadır. Demirel, politikanın ilk basamaklarında, Madam Çiller ölçüsünde mülkiyet düşkünü davranmıştır.

Demirel, sadece yolsuzluk suçlamalarının muhatabı değildir; yolsuzluğa eğilimi olmayanlarla çalışamayan bir politikacıdır. Daha ilk müsteşarlığı sırasında büyük yolsuzluk suçlamalarının hedefi olan Turgut Özal'ı çıkaran ve önemli yerlere getiren Demirel'dir. Özal ekibi içinde kendisine bir yer arayan gayri meşhur

Çiller'i milletvekili ve bakan yapan da Demirel'dir. Özal ve Çiller Ailesi, Demirel Ailesi ile birlikte, Türkiye politikasında en çok yolsuzlukla suçlananlardır.

Demirel, temiz ellerle çalışamayan bir bürokrattır. Demirel, namuslu bürokrat ve politikacıların yanında komplekse kapılan birisidir. Sadece bu kadar değil: 1991 yılında, Mesut Yılmaz'ın sağlam bir çoğunluğu bırakarak seçime gitmesi, bugün "yargısız infaz" denilen siyasi cinayetler dönemiyle ilgili "devlet kararı" sonucudur. Yılmaz, bugün kabul ettiği bu pratiği, o yıl reddetmiş ve yerini Demirel'e bırakmıştır.

Türkiye'de, başbakanların ve devlet başkanlarının bilgisi dışında siyasi cinayet olmamaktadır. Kararı bunlar veriyorlar; kimin ve ne zaman öldürüleceği ise "idari" bir uygulama olmaktadır.

Türkiye'nin büyük siyasi cinayetleri, 1 Mayıs ve Sivas Katliamları hep Demirel dönemindedir. Türkeş ve tayfasının koruyucusu ve başı her zaman Demirel'dir. Türkeş'i iki kez başbakan yardımcısı yapan ve Türkeş'in cinayet şebekelerini açıkça savunan hep bu Demirel'dir.

Türkiye'de başbakan ve cumhurbaşkanlarının bilgisi olmadan siyasal cinayet olamayacağının en açık işareti, 1977 seçimlerinden önce, o zamanlar, Türkiye solunun programlarını kabul eden ve büyük halk desteği gören Bülent Ecevit'e düzenlenen suikast girişimidir. Bu hazırlığı, bir yazıyla, Ecevit'e zamanın başbakanı Demirel ihbar etmiştir. Korkmuştur ve ihbar etmiştir. Korkmadıklarını ihbar etmemiş ve önlememiştir.

Demirel, her kurbandan sonra, hayvanları öldürmenin yersizliği üzerine vaaz veren dindardır. Ancak artık dindarları bile kandıramamaktadır.

Bugün yabancı ve uzman çalışmalara da yansıyan, Demirel'in, Musa Anter cinayetinden hemen sonra, Dostumuz Anter'in vücudu henüz soğumadan, "bunlar birbirini vuruyorlar" iddiası Demirel'in en büyük açıklarından birisidir. Bizler o zaman bilmiyorduk, Demirel, cinayetle birlikte, Anter'i bir itirafçının öldürdüğünü biliyordu; bir cum-

hurbaşkanın, bir siyasal cinayetin üzerinden birkaç saat geçmeden bu cinayetin kimin tarafından işlendiğini bilmesi, ancak cinayeti öncesinden bilmesiyle mümkündür. Demirel ve bunları kabul ederek başbakanı olan Yılmaz, bütün siyasal cinayetleri bilmektedirler.

Bugün ülkemizde yönetenler arasındaki tartışmanın bir cereyanı, bunların üstünü örtmek isteyenlerle bunlara devam etmek isteyenler arasındadır. Demirel'in artık bu yoldan dönmesi mümkün değildir. Türkiye'de adına ister "kontr-gerilla" isterse, benim yaptığım türden "tekelli polis devleti" densin, bu yönetime son verme, Demirel'i yargılamakla başlamak durumundadır. Bu nedenle kurşunun Demirel'e isabet etmemesi çok sevindirici olmuştur.

Ancak sıkılan kurşun, sıkılmıştır. Bu Cumhuriyet Türkiyesi için son derece ağır bir durumdur.

Demirel, tanınmış vurdumduymazlığı ile bu ağırlıktan kurtulma yolunu aramaya başlamıştır. Operasyon yerinden Çankaya'ya ulaşır ulaşmaz, bir açıklamayla, suikastın kendisine olmadığını ileri sürmüş ve böylece, soruşturmayı yapanlara direktif vermiştir. İlk gün, suikastın Demirel'e olduğunu ilan eden polis şefleri, şimdi Demirel'in hedef alınmadığını anlatma sevdasına düşmüşlerdir.

Öyle anlaşılmaktadır, bu dindar insan, havaya kurşun sıkmak için, başka yer bulamamış, Demirel'in üç buçuk metre yakınına sokulmuş, silahını havaya sıkmış ve öyle anlaşılıyor, Demirel'in koruma polisi havaya fırlayıp kurşunun üstüne atlayarak kurşunun yönünü değiştirmiş ve bir gazetecinin ayağına saplanmasını sağlamıştır. Politikaya "va mı, bunun başka izahı" diye başlayan Demirel'in en son mantığı buradadır.

Ülkemizde, koruma polisi ordusuyla ve televizyon kameralarıyla cuma namazlarına gitmeyi moda haline getiren Demirel'in, aşırı dindar ve üniversite mezunu bir yurttaş tarafından öldürülmek istenmesi çok acı ve çok öğreticidir. İçtenlikten yoksun ve bürokratik bir kişisel yaşamın sonradan bir önceki ibret levhasıdır.

Benim durumum ise çok sevindiricidir.

Bir: Demirel, Başbakan olduğu zaman, ben Başbakanlık Devlet Planlama Teşkilatı'nda Uzun Vadeli Planlar Şubesi Müdürü'ydüm. Hikmet Çetin yardımcımdı; Demirel ile çalışmayı reddettim ve çok sevdiğim işimden ayrıldım. İki: Ecevit ile birlikte siyasi haklarının iadesi söz konusu olduğu ve Özal'ın karşı çıktığı bir zamanda, Türkiye solunun da büyük bir yanılgıyla bunları "özgürlükçü" saydıkları tarihte, Toplumsal Kurtuluş Dergimiz'de "veba ile kolera arasında seçim bizim işimiz değildir" dedik ve Demirel'i yine reddettim. Üç: Başka nedenlerle birlikte, Madam Manukyan'ın vergi rekortmeni, Madam Çiller'in başbakan, Sevgili Dostumuz, aramızdan göçük Musa Anter'in "kırk yıllık Yani olur mu Kani" diyerek kişiliğini çizdiği Morrison Süleyman'ın devlet başkanlığı altında yaşamanın onuruma dokunduğunu ifade ederek Paris'e geldim.

Şimdi Madam Manukyan bombalanmıştır. Şimdi Madam Çiller, günlük bombalarla çin işkencesi altındadır. Şimdi Türkiye'de bir cumhurbaşkanı, Morrison Süleyman Demirel'e kurşun sıkılmıştır.

Bunların hiçbirisi benim marifetim değildir. Bunlar bizim, solumuzun, eli mahsulü değildir. Ancak eğer ben Türkiye solunun onuruna payidar isem, ben öyle olduğumu düşünüyorum, bu üçlü gelişme bizim hala, derindeki kaynağı, en derin doğruları duyabildiğimizi gösteriyor. Bu hepimizin duyuşudur.

Büyük Dönüşümüz, büyük Yürüyüşümüz, önümüzdedir.

20 Mayıs ,Ü.Y.

YENİ DEVLET TELEVİZYONU: TGRT

İdeolojik savaşa birinci önceliği tanıyan Türkiye Devleti, kendi televizyonuna güvenemez hale gelmiştir. Devlet bu nedenle, bir tarikatın televizyonunu, yenileyerek Trt'nin yerine koymuştur.

*

Artık, Türkiye Cumhuriyeti, önemli gördüğü ve halka tek elden vermek istediği tüm olayları, Tgrt ve aynı tarikatın sözde haber ajansı olan İha ile yaymaktadır.

*

İha, Kontr-gerilla Film Merkezi'nin adıdır. İha ve Tgrt, polis ve komiserlerin çalıştığı yerdir. Bunlara polis ajanları olarak davranılmalıdır.

*

Bu tarikatların elde ettiği siyasi ve kanlı servetlerin ilk imkanda kamulaştırılacağı bilinmelidir.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti, yetmişli yıllarda, Demirel'in başbakanlığında ve Albay Türkeş ile yeni zengin Erbakan'ın yardımcılığındaki kan dökücü Milliyetçi Cephe hükümetleri ile başlayan,

General Evren ile süren, Demirel-Özal-Çiller aileleri yönetimleriyle bugüne gelen, yirmi yıllık bir ahtapot düzeninden sonra hala, tekelli polis devletini yerleştirmekte güçlüklerle karşı karşıyadır. Washington'un tavsiyelerine de uyarak, artık tekelli polis devletini kurabilmek için, insanımızın, eski sözcükle "temyiz kudreti" ve yeni dille "ayırt etme" yeteneğine karşı bir savaş açmıştır. Tarikatları resmileştirerek örgütlemesi ve politize etmesi bu nedenledir. Ancak, tarikat politikasının yanında bütün televizyonlarıyla, ufo, gaipten gelenler, uçan daireler, cinler, büyücüler, ayva ya da yumurta üzerine yazılı hadis programlarının arttığı görülmektedir. Bu, yeni politikayla tutarlıdır; çünkü, bu kanlı soygun düzeni, güvenliğini, insanımızın bütün akıl yeteneklerinin ortadan kalkmasına bağlamıştır.

TC, şimdi insanımızın akıl düzenine karşı bir savaş açmıştır.

Burada son derece titiz ve çok kararlı olmak durumundayız.

Aydınlık geleceğimiz, bu taarruzu karşılamamıza ve püskürtmemize ve yepyeni akıl düzenimizi yeniden egemen etmemize bağlıdır.

Benim bu alandaki titizliğim bilinmektedir; eylülizmle birlikte, başta Latife Tekin olmak üzere bazı genç romancılara ve genel olarak cin ve büyücü romanları yazdırılmasına bu nedenle karşı çıktım. O zaman da açıklıkla belirttim; benim sanatçının özgürlüğüne saygım sınırsızdır, o zaman da daha çok bu tür romanların kampanyalarla desteklenmesine karşı çıktım ve bunun, Washington'dan kaynaklanan bir yeni program olduğunu o zaman da ifade ettim. Ne yazık olayların gelişmesi beni doğrulamıştır; cinler, büyücüler, akıl dışı yaratıklar, yumurta veya ayva üzerine sözde ilahi yazılar, artık ülkemizin günlük yaşamına sokulmuştur.

Ancak topraklarımızdaki insanlarımızın, akıl düzenine tarihsel bir bağlılığı olduğu anlaşılmaktadır; ahtapot politikası, hala başarısızdır. Bu nedenle, devlet, bu politikasını daha yoğun bir biçimde sürdürmeye karar vermiş görünmektedir.

Modern insanı, akıl düzeninden uzaklaştırmanın en etkili iki

yolundan birisi, işsizlik ise diğeri kan dökümüdür. Devlete, Kürt Savaşı'nda dökülen kanlar, metropollerdeki yargısız infazlar, ülkü ocaklarının yerini alan polisin günlük zulümleri yetmemektedir; trafik kazalarındaki akan kanları, polis baskınları, intihar girişimlerini, planlı mafya baskınlarını filme aldırarak, televizyonlarıyla, her gün ve her an, insanımıza kakmaktadır.

TC, insanımıza, bir mezbahada yaşadığı inancını yerleştirmek istemektedir.

Türkiye'deki hiçbir ajansın gücü, her kanlı trafik kazasını filme çekmeye yetmez; devlet, ülkü ocaklarını aratmayan siyasi polisin yanında, büyük bir "Kontr-gerilla Film Merkezi" kurmuştur. Bu nedenle, artık Türkiye'deki kanlı trafik kazalarının, yangınların, Bizans döneminde bugünkü Sultanahmet Meydanı'nda yapılan aslanlara insan atma sporlarını andıran intihar gösterilerinin, polis baskınlarının hiçbirisi ihmal edilmemekte ve bunların en kanlı yanları, insan vücudunun en çok parçalandığı durumları filme alınmakta ve bütün televizyonlara dağıtılmaktadır. Dağıtım, İha, aracılığıyla yapılmaktadır.

Bir tarikat, bu kan selinden, yeni zenginlikler biriktirmektedir.

Tarikat politikalarıyla, ülkemizin mezbahaya çevrilmesi ve bunların görüntülerinin dağıtımının aynı organda birleşmesi, son derece öğreticidir. Tekelli polis devletinin güven içinde olabilmesinin, ancak tarikatların etkinliğinin arttırılmasıyla ve insanımızın akıl düzenlerinin tahrip edilmesiyle mümkün olabildiği bir kez daha ortaya çıkmaktadır.

Varılan durumda, TC, bütün bozulmuş haliyle kendi Trt'sinin bile içine sığmamaktadır. Tekelli polis düzeni, en önemli olaylarda, artık Anadolu Ajansı veya Trt çalışanlarına güvenmemektedir. Çünkü bu kuruluşlarda polisliğe heves edenler olsa da, burada çalışanların çoğu gazeteci ve televizyoncu olmak istemekte ve geleceklerini mesleklerinde görmektedirler. Ayrıca, kamu personel rejiminin kırıntı düzeyinde kalan zorunlulukları da, tekelli polis rejimini, yeni arayışlara itmektedir.

Türk Silahlı Kuvvetleri'nin, PKK karşısındaki son kayıplarıyla ilgili

olarak Diyarbekir'de yapılan askeri cenaze törenine, aa ve Trt yerine İha'nın alınması ve askeri cenaze törenini sadece İha'nın filme alması çok öğreticidir. Çünkü, Türk Ordusu'nun kayıpları konusunda, PKK kaynaklarının verdiği bilgilerle resmi bilgiler arasında çok büyük bir fark bulunmaktadır. Polis memurlarından veya kontr-gerilla elemanlarından başka herhangi bir kimsenin, cenazedeki tabutları sayması ihtimali vardır.

Demirel'e yapılan suikastı da bütün televizyonlar, İha filmleriyle yayınlamışlardır. Yeni resmi televizyon, "yeni" Tgrt de, bütün dünyanın, Tgrt ve İha'ya dayanarak bu görüntüleri yaydığını iftiharla tekrarlamıştır.

Mayıs ayı içinde, kumardan sonra, kendisini köprüden atan ve ölmeyen bir gencin filmi ise çok açık bir kanıt olmuştur; Tgrt, gün boyu anonslarında, bu intihar sporunun filmini sadece Tgrt'nin göstereceğini duyurmuştur. Fakat her nasılsa, Kontr-gerilla Film Merkezi bu intihar sporunun filmlerini, o gün bütün televizyonlara, doğrudan doğruya dağıtmayı tercih etmiştir. Bunun üzerine, Tgrt, akşam yayınında, "güvenlik kameralarının çektiği filmi" gösterdiğini açıklamak zorunda kalmıştır. Bu açıklama, İha'nın aslında Kontr-gerilla Film Merkezi olduğunu kesinlikle kanıtlamaktadır.

Ortaya çıkan bu durumun, basın ve televizyon dünyasını aşan açıklıkları vardır.

Artık devlet mülkiyeti ile büyük mülkiyet arasında bir ayrım kalmamıştır.

Devlet, tekellerin malı ile kendi kamu mülkiyeti arasında bir ayrım görmemektedir.

Devletin bütçesinden kurulan Kontr-gerilla Film Merkezi mallarının, parasız bir şekilde, Tgrt'ye verilmesi ve "Işıkçı" tarikatının bundan büyük paralar kazanmasında bir sakınca görmemektedir.

Bunun tersi de ortadadır. Bölgeyi yaktıktan sonra "Habitat" Bakanı olan ünlü işkenceci Ünal Erkan ile, çoğunluğu eski Tip'li olan "Habitat" bürokratlarının, Demirel'in başkanlığında, "Habitat"

soytarılığı için, bir otel salonunda, tanınmış zenginlerle, başta tekelli soytarı Sakıp Sabancı'nın tuluatıyla dolar toplamaları, tiksindirici olduğu kadar öğreticidir. Bütçesini, hain bir savaşa, bir büyük ülkücü-polis ordusu kurmaya, yolsuzluklara, örtülü-örtüsüz hırsızlıklara kaptıran Türkiye, eski Tip'lilerin son utanmazlık sahnesi olan bu Habitat soytarılığı için parayı, tekellerinin ahtapot kollarından dilenmektedir. TC Devlet Başkanı, inanılmaz bir aymazlıkla, tekel babalarından dolar üzerinden bahşiş toplamaktadır.

Çöküntü sanıldığından daha yaygındır.

Türkiye Cumhuriyeti, ya tekelli polis düzenini yerleştirecektir ya da yönetimi bize bırakacaktır.

Yönetimi bize bırakmamak için, tek çare olarak, insanımızın akıl düzenini tahrip etmek istemektedir.

Kendi televizyonu yerine geçirdiği tarikatçı Tgrt'yi ayakta tutabilmek için büyük bir transfer politikasına başlamıştır.

Türk ve Kürt halklarının yüzkarası, ağzı bozuk, Simavi artığı, ticari ve özel yaşamı nedeniyle mafya-Mit kontrolünde olan İbrahim Tatlıses, ilk önemli transferdir. Transferi yapan, kontrgerilladır.

Hayat arkadaşlarını ya mafyadan ya da polis memurlarından seçen Muazzez Abacı bunu izlemiştir.

Eylülist cuntanın kirli ağzı, Dalan'ın Belediye Başkanlığı zamanında gazetecilikle ihale komisyonculuğunu bir arada götürdüğü ortaya çıkan, kontr-gerillacı Mehmet Barlas'ın transferi ise hem normaldir ve hem de fazla önemli değildir. Ancak başka transferleri de beklemek gerekmektedir.

Çünkü eğlence dünyasının gözdeleri, mafya-Mit'in cariyeleri ve hadım ağalarıdır.

Şarkıcı Yıldız Tilbe'ye son olarak yapılanlar, bunların hepsine yapılmıştır. Esrar aldığı bilinen Tilbe'nin, işkenceci Orhan Taşanlar, Bursa'ya sürgüne gönderilirken yapılan veda töreninde şarkı

söylemediği için, esrardan gözaltına alındığı iddiaları vardır. Eğlence dünyasının gözdelerinin çoğunun mafya-Mit karşısındaki durumları Tilbe'ninkinden daha dayanıklı değildir.

Ali Kırca-Ertuğrul Özkök-Doğan Hızlan-Hıncal Uluç eliyle kendisini her türlü suistimale peşkeş çeken Sezen Aksu'yu dikkatle izlemek gerekmektedir.

Tgrt'ye transferler ve Tgrt'yi Trt'nin yerine geçirme, Türk kontr-gerillasının eğlence dünyasının gözdelerini kullanarak geliştirdiği ikinci önemli siyasi programdır. Birincisinde, Paris merkezli Ermeni-Asala taarruzunu bozmak için, Emel Sayın, Güngör Bayrak ve Filiz Akın türünden "yıldızları" çoğu Yahudi olan, muhtemelen İsrail Gizli Servisi Mossad'da çalışan garip kişilerle garip bir biçimde evlendirmiş ve operasyon bitince de sessiz bir biçimde ayırmıştır. Bunlardan birisi, daha sonra Mit Müsteşarı ile evlenmiştir. Akın'ın Mit'le evliliğinin, öğrenciliğinde benim tarafımda solculuk yapan bugünkü Mit Müsteşarı Sönmez Köksal'la olan evliliğinden daha eski olması mümkündür.

"Kontr-gerilla" adını, alışılmış olduğu için kullanıyorum. Aslında artık bu deyişi yanıltıcı buluyorum. Ünlü işkenceci ve işkencede öldürülen her gencimizin karşılığında bir Tır'a kavuşan ve Tır filosu kuran İstanbul eski Emniyet Müdürü Şükrü Balcı'nın yetiştirmeleri Ünal Erkan ve Mehmet Ağar'ın bakan oldukları bir zamanda, "kontr-gerilla" yanıltıcıdır. Çünkü, kontr-gerilla, devletin en üst yöneticilerinin uzağında bir gizli oluşumu anlatmaktadır; bugün böyle bir durum yoktur. Şimdi devlet, kontr-gerilladır ve kontr-gerilla ise devlettir. Ortada bir tekelli polis düzenini yerleştirme politikası ve bir ahtapot vardır. Fakat yine de kolaylığı nedeniyle kullanıyorum, kontr-gerilla, bugün yüzde yüz kontrol edebildiği bir televizyona ve bir ajansa sahiptir.

Devlet ile tekeller arasındaki duvarlar yıkılmıştır.

Kamu mülkiyeti ile büyük mülkiyet arasında fark kalmamıştır.

Tekellerin büyüyen mülkiyetlerinin harcında kan vardır, Türk ve Kürt emekçilerinin aziz vücutları vardır.

Doğaldır, bu zenginlikler bizimdir.

Bu nedenle, bu devlet ne kadar çürümüş olursa olsun özelleştirme bizim karşımızdadır.

Tarikatların, Fethullahçı, Işıkçı, Erbakancı mülkiyet birikimlerini halkımıza iade edeceğimiz zaman uzak değildir.

Bu zamana kadar, solcu gençlerimizden, başta İha ve Tgrt çalışanlarının tamamı olmak üzere, televizyoncuların çoğunu, doğrudan doğruya kontr-gerilla elemanı olarak görmelerini, siyasi polisi, bir ülkü ocağı güruhu saymalarını ve emniyet müdürlüklerini, ülkü ocağı binaları olarak kabul etmelerini istiyorum.

Bu güruhtan, yüzlerini esirgemeleri, son 1 Mayıs'ta yaptıkları türden temel çizgi olmalıdır.

28 Mayıs, Ü.Y.

REFAH PARTİSİ KAPATILMALIDIR

Türkiye Düzeni, politikada dini kullanmayı, bir devlet politikası haline getirmiştir. Altmış ve yetmişli yıllarda sol yükselişi ve seksenli yıllarda Kürt yükselişini durdurabilmek için, yobazlığa sığınmıştır. Erbakan, bu sığınmacı politikanın rantını toplamaktadır. Türkiye'deki asıl rantiye, Erbakan'dır.

*

Milli Selamet Partisi'nin veya Refah Partisi'nin, düzene tepkileri oya çevirdiği iddiası çok geride kalmıştır. Her dinci politika, tepki olmaktan ve tepkileri temsil etmekten çıkmıştır. Bu, devletin politikasıdır. Türkiye Düzeni'nde din politikası, devlet politikasıdır. Bu sağ için de sol için de böyledir, Türk için de Kürt için de böyledir.

*

Bugün Hadep ile Demokrasi Gazetesi'nin Altan Tan, Hasan Mezarcı ve İsmail Nacar türünden Erbakan artıklarıyla iş tutmaya başlaması, bir çıkmaz sokağa önemli adımdır. Çiller'in, Yılmaz'ın, Demirel'in yobazlık gösterileri kadar, Hadep ve Demokrasi Gazetesi'nin Erbakan artıklarıyla iş tutması, sadece Erbakan'ın değirmenine su taşımaktır.

Ülkemizde, bugün, zulüm sahiplerinin en büyük kaygısı, insanlarımızın beynini keçelendirmektir. Beynini en çok kullanana aydın dendiği için, zalimler, önce aydınlarımızın beynini keçelendirmeyi büyük politika bildiler. Televizyon ve gazetelerinde aydınlara yönelik hiçbir programın kalmamış olması, zalimlerin, aydınların beynini keçelendirme savaşında zafer kazandıklarını düşündüklerini göstermektedir. Ancak bu düşünce yanlıştır; aydın, yenildiği zaman kendisini tazeleyerek tükenmezliğini göstermektedir. Aydınımızın tazelenmesi, keçelenmeye karşı başkaldırıdadır. Beyinleri keçeleme belası ise bugün kütlelere yayılmaktadır; Refah, bu belanın adlarından birisidir. Bu beladan kurtulmanın bir yolu, Refah'ı kapatmaktır.

Kürt ve bazı Doğu halkların efsanesinde, zulüm, bir zalimin, insan çocuklarının beynini yemesiyle sembolize edilmektedir; modern zamanlarda ve televizyonun yayıldığı dönemlerde, keçelendirme, yeme'nin yerini almaktadır. Bugün dünyanın her yanında, insanoğlunun beynini keçelendirme, dünya gericiliğinin temel politikasıdır. Bugün, sadece ülkemize bakarak yalnızca islamik yobazlığın ilerlediğini düşünmek yanıltıcıdır; bütün dinlerde bir karşı taarruz yaşanmaktadır. Polonya'nın "komünist" olduğu zamanlarda Polonez kardinal olan bugünkü Papa'nın liderliğinde dünya katolizmi tarihinin görmediği bir yobazlık ve aynı zamanda yayılma içindedir; Asya ve Afrika halkları, bu kafası küflü "komünist" Papa'yı, milyonluk kütlelerle karşılamaktadır. Aynı zamanda yahudilik, yobaz derinliğini çoğaltırken büyük bir hücuma geçmiş durumdadır; İsrail'deki son seçim başarıları, yahudi fanatizminin son yayılmalarından birisidir. Ancak hem katolizmin, hem yahudizmin ve hem de islamizmin, hem iseviliğin, hem museviliğin ve hem de muhammediliğin bu son karşı taarruzları yanıltıcıdır, bunlar yüzeydeki gelişmelerdir. Asıl alttaki süreç, dünya insanlığının beyinlerinin keçelenmesidir. Adına "globalizm" denilen, bu yeni dünya gericiliği, ancak dünya ölçüsünde, keçe beyinli insanlarla ayakta durabilmektedir.

Katolizmin, yahudizmin ve islamizmin taarruzunun, dünya sosyalist sisteminin yıkılışı ile eş zamanlı olması bir rastlantı değildir. Bu karşı taarruz ile dünya sosyalist sisteminin içindeki karşı devrim, aynı gericiliğin tek amaca yönelik iki cephesidir. Şu kesindir; sosyalizm, insanlığın en yüksek aşamasıdır. Lenin'in denemesi, içindeki pek çok yetersizlik ve bozulmalarına karşın, bu yolda, insanlığın kendi cennetini arayışı yolunda, bu insanlığın en laik-kutsal yürüyüşünde, çok değerli ve çok coşkulu bir adım olmuştur. Bu bir aydınlık yürüyüştür; ancak karanlık da, aydınlık türünden bir bütünsellik taşıyor. Yeryüzünü, tek başına sosyalist düzeni yıkarak karartmak mümkün olmuyor; aynı zamanda, henüz sosyalist olmayan bölgeleri de karartmak zorunludur. Bu nedenle, karanlığın yayılmasıyla sosyalist sistemin yıkılması, bir bütünün iki cephesidir.

Refah, bir karanlığı yayma politikasıdır.

Erbakan, Türk devletinin demogoji aletlerinden birisidir.

Bunlar, benim "eski" görüşlerimdir ve kesin kanıtlarımdır.

Tekrarlıyorum: 1980 yılı eylül ayının ilk haftasında yayınlanan, "Bir Yeni Cumhuriyet İçin" adlı kitabımda, bir askeri yönetiminin geleceğini, Erbakan'ı hapse atıp, Erbakan'dan daha dinci bir politika izleyeceğini, ileri sürüyordum. Bu görüşlerimi, daha önce, eylülist karanlıkta yayını durdurulan Sosyalist İktidar Dergimizde formüle ediyordum; kitabım henüz kitapçılara ulaşmamışken, Türk Silahlı Kuvvetleri'nin komutanlarının eliyle, ülkemize, eylülist karanlık çöktü ve Erbakan, Ankara'da dinlendirilirken, o zamana kadar görülmemiş bir dincilik başladı. Unutulmamalıdır, Türkiye, kendi anayasasına göre imkansız olmasına karşın, İslam Ülkeleri Birliği'ne, bu eylülist cunta zamanında girdi ve cuntanın başı, alık General Evren, "imamın oğlu" olmakla övünüyordu. Bu da rastlantı değildir; Türkiye'de solun yükselişini, şiddetle birlikte beyinleri keçelendirmeden durdurmak mümkün olamıyordu.

İslamı politikada bir alet olarak kullanmak hem Ankara'nın ve hem de Washington'un temel politikasıdır. İslamik gericilik ile Ankara ve Washington'un bir karşıtlığı olduğunu düşünmek illüzyon'dur. İslamik

dünyada bile Washington'un en yakın dostunun şeriatçı Suudi Arabistan olduğu hep biliniyor. Ankara ve Washington için önemli olan kontrol'dür. Erbakan ve arkadaşlarına, dinden daha çok yalanı bir meslek haline getiren bu ekibe güvenmekte güçlük çekiyor; bunlarla beraber hareket ediyor, ancak, zaman zaman güvensizlik bunalımına girmektedir.

Washington için kontrolun en güvenilir kanallarından birisi ekonomiktir ve bu, azınlıkları zengin etmek ile çoğunlukları, tüketim girdabına atmaktan geçiyor. Washington-Ankara ekseni, nurcularla nakşibendilerin önemli kanallarını, zengin etme ve tekelleştirme yolundadır. Fethullah Hoca'nın ve başında Işık'ın damadı Enver Ören'in bulunduğu İhlas'ın büyük tekeller haline getirilmek istenmesi bununla ilgilidir. Bunlar aynı zamanda Mit ve Cia ile yakın ilişkiler içindeki kuruluşlardır.

Erbakan'ın zenginleşmesi de bu çizgidedir. Hepimizin ailemizden kalma bir evi, bir toprağı vardır; çoğumuz profesörüz ve aramızda kitap yazanlarımız da bulunmaktadır. Erbakan, bunlardan birisidir ve bunlar içinden inanç yolunu seçenlere hiç uymayacak bir biçimde büyük bir zengin olmuştur. Nasıl olmuştur; bunu, bir başka açıklamamda ele alacağım. Ecevit, çirkin ve inanç dünyasında kurumuş Rahşan'ıyla başlattı, Özal dengesiz Semra'sını öne sürdü, Madam Çiller izledi, Demirel pek cimri Nazmiye'sini vitrinledi, Mesut Yılmaz, taşra kabul günlerinin yıldızı Berna'sını denedi ve bunların bir parçası olan Necmettin Erbakan dayanamadı ve karısını çıkarttı. "Al çocuktan haberi" sözü eskidi ve Erbakan'ın eksik eteklisi, adamının zenginliği sorulunca önce "altınımız var" dedi, yetmeyince de, "döviz fiyatta çıkınca döviz aldık" diyerek, Profesör Necmettin Erbakan'ın, borsada döviz üzerine oynadığını, çok açık bir deyişle tekeller dünyasının kumarından zenginleştiğini, açıklayıverdi. Erbakan, siyasette bir rantiye ve ticarette bir döviz kumarbazıdır. Bu ise, genel politikaya uygundur.

Şimdi İhlas Holding'e dönüşen "Türkiye Gazetesi", alık Gene-

ral Evren'in eylülist karanlığında, Mit tarafından parasız olarak dağıtılan bir gazetedir. Tgrt Televizyonu ise, 1993 Çiller-Güreş-Demirel darbesi ile birlikte, resmi televizyon olmuştur. Bütün bunlar, islamik gericiliğin bir devlet politikası olduğunun kesin kanıtlarıdır.

Ancak kanıtlar bu kadarla kalmıyor. Bir: Demirel ne kadar devletten uzaksa, Erbakan da o kadar uzaktır. İkisi arasındaki fark, ikisinin de sözlerine az güvenilir olmalarına karşın, Erbakan'ın yalanı bir inanç haline getirmesidir. Bu nedenle her ikisi de, bazen Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından dinlenmeye alınmaktadırlar; sonra göreve çağrılıyorlar. İki: Martçı Darbe'nin Erbakan'ı, solu durdurmak için generaller tarafından ülke dışından getirilip görevlendirildiği kesindir. Aynı Erbakan, Kürt Yükselişi'ni durdurmak için, devlet tarafından, yeniden görevlendirilmiştir.

Bu arada, Kürt Özgürlük Hareketi'ne sızan bazı dincilerle ilgili bir açıklık gereklidir. Bugün sızdıktan sonra, Kürt Özgürlük Hareketi'nin sol ve sosyalizmle göbek bağlarını koparmasında ısrar eden Altan Tan, devlet tarafından görevlendirilen Erbakan'ın, Türkiye Kürt Masası şefidir. Tan'ın, Erbakan'dan ayrılığı, bu uğursuz politikaya itirazından ileri gelmemektedir; Altan Tan, Erbakan'ın, bir devlet ajanı olan Albay Türkeş'i meclise sokma politikasına karşı çıkmıştır. Bu karşı çıkış, uğursuz bir politikanın özüne değil uygulamalarından sadece birine itirazdır. Hem misyonda ve hem de sol düşmanlığında Erbakan ile Tan arasında bir ayrılık görülmemektedir.

Üç: Hunhar Albay Türkeş'i parlamentoya Erbakan sokmuştur. Bu sokuş da bir devlet politikasıdır. Dört: Erbakan, devletin hiçbir direktifini yerine getirmekten geri kalmamıştır. 1974 yılında, zamanın başbakanı Ecevit'le bir ortak hükümette, sol ve dini inançları yüzünden mahkum olanlar için bir af yasasında anlaşmalarına karşın, islamcıların affı meclisten geçince, verdiği sözü geri alarak, solcuların affına oy vermemiştir. O zamanki Chp-Msp Hükümeti'nin Adalet Bakanı Şevket Kazan'dır. Beş: Bu Kazan, son kez, Bir

Mayıs'ta katledilen üç gencimizin adlarını bile bilmeden "suçlu" olduklarını iddia eden tek hukukçu ve tek politikacıdır. Altı: Bu da rastlantı değildir. Refah, bugün bir polis örgütüdür. Siyasi şubelerdeki, "terörle mücadele" bölüklerindeki polislerin küçük bir bölümü Mhp'li ve ancak büyük bölümü Refah'lıdır.

Yedi: Erbakan, en yakın yardımcılarını, gizli servislerden seçen bir politikacıdır. Uzun zaman yanından ayırmadığı ve 1974 Chp-Msp Hükümeti'nde İçişleri Bakanı olan Oğuzhan Asiltürk'ün gizli servislerle içli dışlı olduğu bilinmektedir. Bu afişe olmuş bir ilişkidir.

Hak-İş, eylülist karanlık tarafından Erbakan'a hediye edilen bir işçi sendikasıdır. Kuruluşu, genaraller ve büyük holdingler tarafından desteklenmiştir ve eylülist cuntayla birlikte, Disk'in yerine itilmiştir. Başkanı Necati Çelik, generallerin bir zavallı çırağıdır ve bugün Erbakan'ın meclisteki vekilidir.

Milli Türk Talebe Birliği, Mtt ise, bizim bağımsızlığa kavuşturduğumuz Tmtf, Türkiye Milli Talebe Federasyonu, yanında tümüyle gizli servis memurlarının yönetim ve denetimindeki bir örgüttü. Bu o kadar öyle ki, Martçı karanlık, bütün öğrenci örgütlerini kapatırken sadece bunu açık tuttu ve Eminönü'ndeki tarihi yapıyı bunlara bıraktı. Mttb içinde çalışanların tümü ya polistir ve ya da gizli servisin adamıdır. Bunun istisnası yoktur. Erbakan'ın, şu andaki meclisteki diğer vekili İsmail Kahraman, Türkiye solunun en yükseldiği bir zamanda bu uğursuz polis kuruluşunun, Mttb'nin genel başkanıdır. Gizli servis adamıdır.

Erbakan, şu anda meclisteki vekillerini, general çıkarlarından ve gizli servis memurlarından seçmiştir. Bunlara güvenerek hükümete gelebileceğini düşlemektedir.

Erbakan hem Devlet'tir. Hem de Devlet'in şamar oğlanıdır.

Ancak sorun, temelinde hiçbir zaman, bir "erbakan" sorunu değildir, çünkü, "erbakan" eninde sonunda, bakan'lık peşinde bir er'dir.

Sorun bambaşkadır. Ben bunun özüne değinmek istiyorum ve her zaman yapıyorum, özünü, somutlukta göstermeye çalışıyorum.

Bir: Mesut Yılmaz'ın öğrenciliğini bilmiyorum. Bildiğim, milletvekili ve bakan olmadan önce, hiçbir iş yapmamış ve amcası "Akçal" ile soyadı ayrı, bu ağır politikacının söyleminde inandırıcı olmayan pek çok noktanın bulunduğudur. Benim dostum Yaşar Kemal'in "dostu" bu zalimin kardeşinin, amcası İzzet Akçal'ın, amcazadesi Martçı darbe bakanı Erol Akçal'ın namaz kıldığı hiçbir zaman duyulmamıştır. Ancak bu zalim, korumacılar taburu himayesinde, belki de bilmediği namazı kılmak için, televizyon kameralarıyla cuma namazı törenleri düzenlemektedir. Bu törenlerin rantını Erbakan toplamaktadır.

İki: Ancak Hüsamettin Cindoruk'u tanıyorum. Hem birlikte, kısa süreli de olsa, politika yaptım ve hem de yaşıtı sayılan kardeşi, üniversite öğrenciliğimden buralara gelinceye kadar yakın arkadaşım oldu. Ailesini ve hatta mühendis olan babasını tanıdım, teyzesi oğlu Emin Çölaşan'la yakınlığımız olmuştur; ailesinde ve benim tanıdığım Hüsam'da, hiç namaz hatırlamıyorum. Bu Hüsam'ın şimdi cuma namazlarına gitmesi ikiyüzlülüktür. Yaptığıyla, akıl düzeni düşmanlığını ve hem de ikiyüzlülüğü körüklüyor; ancak yaptıklarının primi hep Erbakan'a gitmektedir.

Bu, hep böyle olmuştur. Bir politikanın yapanları ve primini toplayanları olmuştur. Yapanlarla rantını alanların aynı olması bir kural olarak ortaya çıkmamaktadır.

Bir: İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra Demokrat Parti ile birlikte dinci politikaların ön plana çıkması üzerine, iktidardaki Chp, aynı yönde adım atmakta gecikmemiştir. Çok zaman Chp, rakibi Dp'nin silahıyla rakibini vurabilmek için çok daha cüretkar adımlar atmıştır. Ancak bunlar, sadece ve sadece Dp'ye yaramıştır. Chp politikalarının primini de, Dp toplamıştır.

İki: Bu bizim de başımıza gelmiştir. Başımıza gelenleri hem yetmişli ve hem de seksenli yıllarda burjuva gazete ve dergilerinde pek çok kez açıkladım. Bir nokta açıktır; Ecevit ve Baykal, ayrı

ayrı zeka testine sokulsalar, tatminkar sonuçlar vermekten çok uzaktırlar. Anlamakta güçlük çekiyorlar; "biz" Türkiye solu, ülkemizdeki bütün taşları oynattığımızda, oy verme planına geldiğinde, oylar bize değil Chp'ye gidiyordu. Yetmişli yıllarda bazı seçimlerde, seçim sandığında, Tsip'ten inançlı parti üyelerinin görevli olmasına karşın, söz konusu sandıktan Tsip'e hiçbir oy çıkmaması, çok üzücü olmakla birlikte bu olguyu anlatmaktadır. Türkiye solu ve sosyalizminin ülkemizdeki bütün taşları harekete geçirmesi, oy planında, sadece Chp'ye yarıyordu ve solun rantiyesi, Chp olmuştur. Chp'nin yüksek oy aldığı zamanlar, solumuzun en yüksek olduğu dönemlerdir. Şimdi değişebilir; ancak süreç budur ve bu mekanizma, yobazlıkta daha etkili olmaktadır. İslamcı yobazlıkla her türlü cilveleşme, Erbakan'ın rantını arttırmaktadır.

Üç: Çiller, Yılmaz, Cindoruk ve Demirel'in, islamcı yobazlıkla cilveleşmesi, Erbakan'a hizmettir. Erbakan, kendi politikaları ve demagojisinden daha çok, bu din dalkavuklarının çabalarının primini almaktadır.

Dört: Bunlar yetmiyor olmalıdır; Erbakan'ın değirmenine su taşımaya, Halkın Demokrasi Partisi ile Demokrasi Gazetesi de katılmış bulunmaktadır. Bunlar, Altan Tan ya da Hasan Mezarcı türü Erbakan artıkları veya İsmail Nacar örneği, gizli servislerle bağlantılı yobazlarla iş tutmaya başladılar. Bu iş tutumunun, diğerlerinden farkı yoktur; bu yöndeki çabaların rantını yine Erbakan toplamaktadır.

Beş: Erbakan'ın, utanma duygularını çatlatan ikiyüzlü rahatlığında bu noktanın rolü olmalıdır. Şu anda ülkemizin en büyük rantiyesi Necmettin Hoca, hem Yılmaz, Çiller, Cindoruk ve Demirel'in ve hem de Kürt Yükselişi'ni bozmak isteyen kariyeristlerin uzattıkları çanaktan karnını doyurmaktadır.

Bu son nokta üzerinde söyleyeceklerim var. Dünya ilericiliğinin dünya gericiliğine bıraktığı bir sözcükle, "demokrasi" sözcüğü ile ifade edilen Hadep ve Gazete'nin, izlediği bu politikada, iyi niyetle hareket ettiğini düşünmek mümkündür. Ancak, Türkiye sosyalist

hareketinin onurlu ve inatçı önderlerinden Behice Boran'ın, böyle durumlar için Frenklerden Türkçeleştirdiği ve çok tekrarladığı bir sözü vardır; cehenneme giden yollar da iyi niyet taşlarıyla örülmüştür. Aynı alanda Kürt Yükselişi'nin çağdaş mimarı Abdullah Öcalan'ın da bir değerlendirmesini aktarmak durumundayım; Öcalan, kemalizm için, "Türkiye halkını silahsızlandırma" nitelendirmesini yapıyordu. Bu gözaçan değerlendirmenin daha yaygın bir geçerliliği vardır; Hadep ve Gazete, şu anda, Türk halkını etkilemese de, Kürt halkını silahsızlandırmak, "desarmer" etmek yolundadır. Bütün bunlara benim ekleyeceklerim olmaktadır; hiç kuşkusuz, Hadep ve Gazete, bütün bunları yaparken, bir rakibi kendi silahı ile vurma taktiğini izlemek istemektedir. Yalnız ben çok iyi biliyorum, bu taktik, rakibi kendi silahıyla vurma taktiği, çok zaman, rakibin silahıyla kendini vurma politikası, olmaktadır. İntihar'dır.

Geçen yılın sonunda yapılan seçimlerle birlikte, 24 Aralık 1995 gecesi geç vakit yetişebildiğim Med Televizyonu yayınıyla başlayarak birçok kez bu nokta üzerinde durduğumu hatırlıyorum. Bu konudaki görüşlerimi bir başka açıklamada dillendirmek istiyorum; bununla birlikte, bu intihar yolundan dönüleceğini düşünüyorum. Şu anda söyleyebileceklerim şudur: Sosyalist İktidar Partisi'nin, Kürt Davamız'da izlediği tutarlı ve bilimimize uygun politikasını sevindirici buluyorum. Sosyalist İktidar Partisi'nin, bu intihar yoluna prim vermeyerek her türlü işbirliğinde Erbakan artıklarıyla yanyana gelmemeye özen göstermelerini de destekliyorum. Bu hem doğru yoldur ve hem de küstahlıklarını, Kürt Yükselişi'ne, bağrından çıktıkları sosyalist hareketimize sırt çevirmeyi dayatma noktasına kadar çıkaranlara, iyi bir derstir.

Bizim yolumuz aydınlık yoludur.

Sosyalizm, Marx'tan, Engels'ten, Lenin'den geçen bir insanlık yürüyüşüdür. Sosyalizm, insanın en yüksek aşamasıdır.

Erbakan, rakipleri için, "bunlar din düşmanıdır, Refah Partisi korkusundan geberin inşallah" demiştir. Bu, Orta Çağ'dır ve Tür-

kiye'de yasalara göre hem suçtur ve hem de parti kapatılmasının en yasal gerekçesidir. Karısının, tevil yollu ikrarına göre, döviz karaborsacısı Erbakan, "Ermenilere oy vermeyin, Rp dışındakilere oy vereni evliyalar çarpar" demiştir; bu, bir yobaz kafasıdır. Ayrıca yürürlükteki yasalara göre suçtur ve Erbakan Partisi'nin kapatılması için kesin, kanıttır. Ancak Erbakan Güruhu, bir devlet partisidir. Hunhar bir polis partisidir.

Bu nedenle her gün bir sol parti kapatmayı isteyen "cumhuriyet" savcılığı ve "yüksek" mahkeme, bu devlet ve polis partisine dokunamamaktadır.

Dokunmak, bizim işimizdir.

15 Haziran, Ü.Y.

TÜRK BAYRAĞINI İNDİRMEK, BİRLİĞİ REDDETMEKTİR

Mustafa Kemal, Üçüncü Selim, İkinci Mahmut, Namık Kemal, Mithat Paşa, Talat Bey, Enver Paşa kategorisinde, Türkiye tarihinin tarihsel kişiliklerinden birisidir. Bizim yolumuz, tarihsel kişiliklere saygıya dayalıdır.

*

Esnaf saygısızlığı yolumuzu döşeyemez. Köylü kıymet bilmezliği, yürüyüş ilkemiz olamaz. Tarihsel kişilerin kişiliklerine küfür bizim dışımızdadır.

*

Kemalizm, Türkiye'nin uzun yürüyüşünde çok kısa bir tarih kesitidir. Bir başlangıç değil, bir dirsek noktasıdır. Kemalizm, Batı devletleri karşısında bir aşağılık kompleksidir. Kemalizm, Doğu Halkları karşısında haksız bir böbürlenme ve tedavisi imkansız bir üstünlük hastalığıdır.

*

Kemal Paşa'ya saygı ve kemalizm'e savaş zorunludur.

*

Bugünkü tekelli polis devletine karşı olmak, Türkiye halkının renklerine ve sembollerine saygısızlığı hiçbir

zaman haklı göstermez. Bu nedenle, ister 1 Mayıs'ta ve isterse son Hadep Toplantısı'nda olsun, Türk bayrağına yapılan saygısızlıklar, sadece sorumsuzluk örneği sayılmalıdır. Abartılmamalı, ancak mutlaka reddedilmelidir.

*

Kendi renklerini yüksek tutmak için onurlu bir mücadele veren yiğit Kürt Halkımızın Türk renklerine saygı, doğasında vardır.

Sadece yürümek değil, yürürken gelişmek ve bu nedenle de incelmek zorundayız.

Akıl, önce tartmak ve sonra ayırmak'tır. Tartarak ayırmasını bilemeyen, akılsız demektir. Akılsız ise, odun anlamına gelmektedir.

Mustafa Kemal'in kişiliği ile kemalizm'i birbirinden ayırmak durumundayız. Tekelli polis devleti ile Türkiye halkını, her zaman birbirinden ayrı tutmaya mecburuz; birincisi, tiksinti ve ikincisi sevgi kaynağıdır.

Tarihsel kişilere saygısızlık, Türkiye solunun geleneklerinde yoktur. Mustafa Kemal, Üçüncü Selim, İkinci Mahmut, Namık Kemal, Mithat Paşa, Niyazi, Talat Bey ve Enver Paşa kategorisinde, Türkiye tarihinin kişiliklerinden birisidir; bunların hiçbirisi mükemmel değildir ve tarihsel kişiliklere soğukkanlı davranabilmek için ise mükemmellik aranmamaktadır. Bu nedenle, Kemal Paşa'nın kişiliğine küfür, fotoğraflarına tecavüz, Türkiye solunun değil, ilkellerin ve yobazların işidir.

Yiğit Kürt halkımızın verdiği mücadelenin bir parçası da, renklerini yüksek tutabilmektir. Bu son derece haklı bir halk mücadelesidir; ancak bu haklı mücadele, Türkiye halkının renklerini ayaklar altına alma veya düşük tutmanın gerekçesi olmaktan uzaktır. Bu nedenle, son 1 Mayıs'ta veya Halkın Demokrasi Partisi'nin son toplantısında örnekleri gözlenen, Türkiye halkının şu aşamada

kendisini özdeşleştirdiği renklere ve bayrağına yönelik saygısızlığı doğru saymak mümkün değildir. Türk solu da, Kürt solu da, devrimci yürüyüşünde, esnaf tipolojisine uygun saygısızlıktan ve köylü pratiğine özgü kafasız aşırılıktan sakınmak zorundadır.

Bu, başlı başına ve kendi halinde, doğru olan bir ilke'dir. Ancak hem başarı ve hem de daha büyük birlikler için gereklilik'tir.

Bizim, yolumuz, yüreğimizi ve aklımızı büyütme yoludur. Büyük Sovyet deneyimi, ne ekonomik ne de uluslararası politik nedenlerden çökmüştür; çöküntünün kaynağında, eski rejimden miras alınan insan'ın, yüreğini ve aklını büyütememek vardır. Yer yer, yönetenleri değil, tümüyle Sovyet insanını bürokratlaştırarak, insanın yüreğini tüketme ve beynini kuşa çevirme süreci bulunmaktadır. Bu süreç, özellikle İkinci Dünya Savaşı çerçevesinde başlamıştır. Uzayı zaptederek kendi dünyasını genişleten Sovyet deneyimi, sokaktaki insanın hülyasını ve aklını genişletemediği için son bulmuştur.

Kemalizm, Türklerin tarihinde, sanıldığından çok daha kısa bir kesittir. Özgün değildir; tarihsel öncülüğü Avrupa'ya kaptırmış bütün Asya-Afrika kavimlerinin tarihinde, Avrupa karşısında aşağılayan yenilgilerin de etkisiyle, bir benzer eğilim olmuştur. Türkiye'deki bunun en uç denemelerinden birisidir ve hem emperyalist Avrupa ve hem de Asya-Afrika halkları için, gerçekten bir deneme olarak kalmıştır. Esasında, Batı devletleri önünde bir aşağılık kompleksini ve komşu Asya-Afrika halkları karşısında ise hastalıklı bir böbürlenmeyi anlatmaktadır. Bu temel özelliği, kemalizmin, tarihin ve bilimin büyük bir tahrifatı olarak gelişmesini zorunlu yapmaktadır. Bu tahrifat nedeniyle, erken sonu, kaçınılmaz ve önlenemez olmuştur.

Mustafa Kemal, on dokuzuncu yüzyılın sonunda, tarihin tanıdığı büyük imparatorluklardan birisi olan Osmanlı İmparatorluğu'nun çöküş yıllarında kişiliğini bulmaya başlayan ve yirminci yüzyılın başındaki devrimci kurtuluş yürüyüşünden etkilenen bir Türk yenilikçisidir; Niyazi ve Enver'in temsil ettiği ekole göre çok tutucudur. Yenilikçiliği, programatik değil alaylıdır; Türkiye ilericilik tarihinde

"Kabe-i Hürriyet" olarak adlandırılan Selanik'te doğuşunun olumlu etkilerini taşımaktadır. "Kahraman-ı Hürriyet" olarak bilinen Enver Paşa ve okulunun kırılmasından ise, bu Kemal Paşa'nın kişisel talihini parlatsa da, olumsuz olarak etkilenmiştir. Böylece kemalizm, ufuk'suz ve hülya'sız kalmıştır. Bürokrat niyetli Türk insanını yaratmaya koyulmuştur.

Bürokrat, güç'e dayanmış bir hiçlik'tir.

Türkiye Cumhuriyeti, hep bir büyük devlete dayanarak, bölgesinde sayılmak istemiştir.

Ancak Mustafa Kemal, zamanının birikimine göre daha geride, çok daha ufuksuz, üst düzeyde bürokratik, kendisini, dışındaki Türkler dahil bütün halklara kapatan, Türkiye halkını tarihinden ve bölgesinden koparan bir yönelişle ve zaman zaman son derece acımasız da olsa, dar bir zamanda, üstün önderlik nitelikleriyle ve sürekli olarak, bir ittifaktan diğerine kayarak, bir kurtuluş hareketini sonuca götürmüştür. Bu nedenle tarihteki yerini almıştır. Yeri, Türkiye tarihinin diğer saygınlarının yanıdır.

Bu yere gözdikmek, Türkiye solunun sorunları arasında yer almamaktadır.

Türkiye halkı ve bu halkın temsilcileri olan Türkiye devrimcileriyle bir yeni birliği gerçekten isteyen halkların sorunları arasında da yer almamak durumundadır. Sorunlar arasında, bunun tam tersi bir tutum vardır.

Eğer Türk ve Kürt halkları, ortakça, karşılıklı saygı ve hiç kuşkusuz sevgiyle bir yeni birlik kuracaklarsa, şimdiden, bu birlikte, Mustafa Kemal ile Şeyh Sait'in fotoğraflarını yanyana asmayı düşünebilmelidirler. Şeyh Sait, aşırı ölçüde dindar, bir tarikata mensup bir Kürt yurtseveridir. Mustafa Kemal de, zamanının ilericilik anlayışının çok gerisinde kalan, modernist bir Türk lideridir; her ikisi de kendi halklarının ideali olmamakla birlikte, halklarının adamı'dırlar. Birlik, bunların ikisini de birlikte önemsemekten geçmektedir; bunun için ise, yüreğin ve aklın büyümesi şarttır.

Bizi, böyle bir akıl ve yürek büyütme serüvenine zorlayan başka gelişmeler de bulunmaktadır. Bir: Türklüğün ilk kodifikasyonunu yapan kimsenin, Diyarbakır doğumlu bir Zaza-Kürt Ziya Bey olması, tarihin önemli paradokslarından birisidir. Ziya Gök-Alp, Kürtlüğe hiçbir saygısızlık yapmadan, yaşamını Türklüğün ilkelerini araştırmaya ayırmış bir bölge aydınıdır. İki: Topraklarımız pek zengindir; Türk yönetenleri tarafından köklerinin kazındığı ve dünya ile Türkiye'de Kürdizmin çok zayıf olduğu bir zamanda, Türk sosyolog İsmail Beşikçi, Kürt Halkı'nın varlık savaşına öncülük etmiş ve pek değerli ömrünü, bu davaya hasretmiştir. Üç: Bir Türk'ün, Ziya Bey'i göklere çıkartırken, Beşikçi'yi reddetmesini, büyük bir ayıp olarak görmek zorunludur; yoksulluk ve küçülme'dir. Benim kitaplarımda Ziya Bey'in çok saygın bir yeri vardır. Benim yazılarımda, Beşikçi, bir aydın yüksekliği'dir. Dört: Bir Kürt için, Dr. Beşikçi'yi benimseyip, Gök-Alp'ı tümden silmek, sadece fakirleşmedir. Her ikisi de bölgemizin zenginliğidir; kuşkusuz, Doktor Beşikçi, her zaman tekrarlıyorum, yüzyılımızın belli başlı yüzaklarından birisidir. Sadece bölgemiz için, yalnızca Türk ve Kürt halklarımız için değil, dünya aydın tarihinin son zirvelerindendir.

Türk ya da Kürt, bölgemiz insanının, Doktor Beşikçi'nin kişiliğinden öğrenecekleri vardır. Türk ya da Kürt, insanımızın, Ziya Bey'in saygın ve araştıran yaşamından çıkaracağı dersler bulunmaktadır.

Bizim yürüyüşümüz, tarihsel kişilikleri yerlerinde bırakıp, kemalizmi, başta Türk ve sonra Kürt olmak üzere bölgemizin insanından kazımayı içermektedir. Tekrarlamakta yarar vardır; Kürt aydınlarında, "Türk" kemalizmin çok derin kanallar açmasına ek olarak, "genel" kemalizm de, her zaman uç verme halindedir. Kürt Yükselişi'nin belli başarılar elde etmesi ve mevzileri tutmasından hemen sonra, bazı Kürt Aydınları'nda gözlenen, dünya tarihi ve uygarlığını Kürtlüğe indirgeme eğilimleri, "genel" kemalist hastalıkla ilgilidir. Ölçüsü ne olursa olsun, belli başarıları, büyük

böbürlenmelere ve yeni tarih tahrifatlarına dönüştürmek, genel kemalist nöbetler arasındadır.

Bunlara şimdi bir de islamcılar katılmaktadır. Bazan aynı kanallarda, bazı Kürt aydınları ile şeriatçılarının, hem kemalizme ve hem de kemalist cumhuriyet'e tek muhalefet olmakla övündükleri görülmektedir; bu, övünmekten öte, gerçekle hiçbir ilgisi olmayan bir böbürlenmedir.

Zaman zaman başkaldırmak başkadır; muhalefet bambaşkadır. Bazan muhalefet başkaldırma'dan daha ciddi bir iş'tir.

Bir: Partiya Karkeran Kürdistan'ın çıkışına kadar, kemalizme ve kemalist cumhuriyet'e, Kürt renklerini taşıyan bir programatik bir muhalefet olmamıştır. PKK Genel Başkanı Öcalan'ın çok önemli saptamaları ve değerlendirmeleri olmuştur; ancak bunlar, henüz Kürt aydınları ve bilim adamları tarafından geliştirilmiş ve zenginleştirilmiş olmaktan uzaktır. İki: Geliştirilemeyen ve zenginleştirilerek kütlelere mal edilemeyen açılımlar, her zaman, silinme tehlikesiyle karşı karşıyadır. Üç: Bunun dışında, Türkiye'de Kürtlük, her zaman Türk gericiliğinin en büyük direklerinden birisi olmuştur. Dört: Bu, bugün her zamandan daha çok doğrudur. 1993 yaz tarihli, Çiller-Güreş-Demirel Darbesi, Hikmet Çetin, Yalım Erez, Necmettin Cevheri türünden Kürtlerin de, desteğiyle yürütülmüştür. Erbakan Gericiliği'nin ise en büyük alanı, Bölge'dir.

İslamcı gericiliğe gelince, Türkiye gericiliği, bir ölçüde de, islamcı gericiliktir. Şeyh Sait'in başkaldırısının tarikatlara dayanmasının verdiği ürküntü ile laisizme pratik bir açılım yapan kemalist cumhuriyet'in, içerde ilk sıkıntılar ve halk muhalefeti ile karşılaştığında, sarıldığı yine islamcı gericilik olmuştur. İslamcı gericilik, Osmanlı öncesinde, Eyyübi, Memlük devletlerinde, Türk-Çerkez-Kürt aşiretlerinin pek çok örneğini verdiği uygulamaya benzer bir biçimde, hep "entriste", sızmacı, olmuştur; "korucu" olarak kapılanmış ve fırsat buldukça yönetimi almaya yönelmiştir. İslamcı gericilik, önce Türkiye Solu'nun yükselişi ve daha sonra

da, Kürt Yükselişi karşısında, kemalist cumhuriyete kendisini peşkeş çekmiştir. Erbakan, bu peşkeş çekmenin somut adıdır; çıkışı, önce solun yükselişini önlemeye yöneliktir ve devlet yönelimlidir. Hem kendisini görevlendirenlerin eteklerini öpmek ve hem de, saray darbesine hazırlanan aşiretlerde görüldüğü üzere, kütlelere, eteklerini öptüklerini kötülemek, Erbakan demektir.

Bir: İslamcı gericiliğin Mustafa Kemal'e yönelttiği eleştiri, Kemal'in gözlerinin rengini aşamamıştır. İki: Mustafa Kemal'in pek çok halkları barındıran ve büyük bir burjuva devrimler okulu olan, Selanik'te doğmuş olması, bir anlamda, kişisel talihidir, islamcı gericiliğin Kemal Paşa küfürleri, Selanik'e takılıp kalmıştır. Bunlar, sadece ilkellik'tir. Üç: İslamcı gericiliğin, Mustafa Kemal'i reddetmesi, sadece tümüyle aydınlığın düşmanı olmasından ileri gelmektedir. Dört: Bütün hareketlerinde, devlete dayanmışlardır. Ancak, aşiret pratiğine uygun olarak, kendilerine verilen misyonu aşıp yönetime sahip olmak istedikleri zaman da, tokatlanmış ve bir kenarda yeniden görevlendirilmeyi beklemişlerdir. Beş: İslamcı alanda, İbda'cılar türü, Türkiye solunun anti-emperyalist programından etkilenenler hariç, bütün muhalefetler güdümlüdür.

Bu tür böbürlenmelere karşı söylenecek olan şudur: Eğer islamcı ve Kürt gericilikleri olmasa, Türkiye Solu'nun, "Türk" gericiliğini yenmesi çok daha kolaydır. Buna eklenecek olan da şudur: Kemalist devletin, önce Türk Solu'nun ve daha sonra da Kürt Solu'nun yükselişi karşısında, hep "Erbakan" adındaki yobazlığa ve demagojiye davetiye çıkarması, tükenmesi demektir.

Son iki darbe ise bu tükenmeyi tamamlamıştır. 1980 tarihli eylülist darbe ile 1993 damgalı Çiller-Güreş-Demirel Darbesi, bir pratikler toplamı olan kemalizmi, pratik olarak bitirmiştir. Osmanlı ikiyüzlülerinin "kanun diye kanun'u ayaklar altına alması türünden, kemalist dönemin bu son darbecileri de, "Atatürk diye Atatürk" diye, kemalizmi, pratikten çıkarmışlardır.

Bir: Kemalizm, devlet işletmeleri ile ekonomik gelişme sağla-

mak ve ekonomiye müdahale etme programıdır, kamu işletmelerini tasviye etmek, ekonomik cephede, kemalizmi bitirmektir. Bitirmişlerdir.

İki: Kemalizm, devletin dinsel bir kimliği ve pratiği olmaması demektir. Anayasaların imkan vermemesine karşın, eylülist dönemde, bir devlet olarak İslam Birliği'ne üye olmak, Türk Devleti'ne resmen bir islamik kimlik vermektir. İslamda zorunlu olmamasına karşın, devlet başkanı veya başbakan koltuğunu işgal eden kişilerin, büyük bir koruma ordusu ile, cuma namazlarına gitmeleri ve bunları televizyonlarla yaymaları, Türkiye Cumhuriyeti'nin laik bir devlet olduğu iddialarını pek gülünç yapmaktadır.

Burada bir parantez açmak durumundayım: İktidarımızda, hem Yılmaz'ı ve hem de Demirel'i, bu fiillerinden dolayı, hem dini siyasete alet etme suçundan ve hem de devlet imkanlarını özel maksatlarla kullanma suçundan yargılayacağımız tabiidir.

Bu parantezin devamı bulunmaktadır: Belki de bu nedenle ve tam bir ikiyüzlülükle, dini siyasete alet eden Türk politikacılarının her gittikleri yere karılarını da götürmeleri bir adet haline gelmiştir. Türk hukuk sistemi bu tür eş gezdirmelerine elverişli değildir. Türk sisteminde, resmiyet planında, sadece cumhurbaşkanlarının eşleriyle birlikte gezmeleri mümkündür; müslüman ülkelerde ise böyle karılarla birlikte resmi gezi hiç yoktur. Örnek alınan Batı ülkelerinde ise başbakan eşleri, başbakanların gezilerine hiç katılmazlar; sadece cumhurbaşkanı eşleri, kocalarının resmi davetlerine iştirak ediyorlar, Nazmiye Demirel'in kamu taşıtlarıyla seyahati usulüne uygundur.

Bunun anlamı şudur: Yılmaz'ın her yaptığı seyahate karısını da alması usule aykırıdır ve kanunsuzdur. İktidarımızda, Yılmaz'ın karısının seyahat masraflarının kendisinden tahsil edileceği kesindir. Ayrıca Yılmaz'ın, kamu uçağını, babasının takası sayarak, oğlunu bindirmek için bir Avrupa ülkesinden diğerine sürmesi, sadece hırsızlık'tır. Hukukta bunun adı, devlet malını

çalmaktır. Demirel'in de, bir sünnet düğünü için, bir kentten diğerine resmi araçla gitmesi, kamu imkanlarını kötüye kullanma anlamına gelmektedir. Bunlar, ciddiyet planında da, kemalizmin mezar taşları olmaktadır.

Üç: Kemalizm, pratikte, büyük devletler politikasına mesafeli olma anlamına gelmektedir. Bu ilke, İkinci Dünya Savaşı ile birlikte ve İsmet Paşa'yla başlayarak hep ihlal edilmiştir. Ancak bu ihlal, hiçbir zaman, Çiller-Güreş-Demirel Darbesi'ndeki kadar büyük ve açık olmamıştır; şimdi Türkiye, Washington'un kaprislerine göre yuvarlanan bir saman çöpü durumundadır. Washington'un bölgedeki politikasını sürdürebilmek için İsrail'le açık ittifaklara girmesi, birkaç yıl öncesine kadar Türkiye'de hiç kimse tarafından düşünülemezdi; artık Türk Devleti, dış politikada, sadece Washington'un uydusudur. Dış alanda da kemalizm bitmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti'nin, Arap Halkları'nı yurdundan eden, yoksul ve çilekeş Arap insanları üzerine sürekli katliamlar düzenleyen, ortak tarihimiz olan Kudüs Kenti'ni gasbeden İsrail ile hainane bir ittifak yaptığı bir sırada, demagog Erbakan Hoca'nın liderliğindeki islamcı partinin Türkiye Meclisi'nde en çok milletvekiline sahip olması son derece öğreticidir. Bir çifte ikiyüzlülüğün kesin ispatıdır. Yahudiler de yaşadığı için Mustafa Kemal'in Selanik'te doğmasını bir kusur sayan yobazlar, en güçlü olduklarını iddia ettikleri ve hükümeti istedikleri bir sırada, Türk Devleti'nin yahudilerle kucak kucağa oturması karşısında sessiz kalabilmektedirler.

Türkiye'de, devlet politikası olarak, kemalizm bitmiştir. Artık demagojisi kalmıştır.

Yalnız kemalizm, sadece devlet politikası alanında bir pratikler toplamı değildir. Aynı zamanda bir tarih tahrifatı ve bir sakat düşünme yoludur. Kemalizm ile mücadelede asıl alan da burasıdır. Fakat, işaret ettiğim böbürlenmeler nedeniyle değinmek zorundayım; bu alanda, islamcı gericilik ve Kürt entelijansiyası, el-

le tutulur bir katkıda bulunmaktan çok uzaktır. Bu alanda, şimdiye kadar biriken katkıların tümü, Türkiye sosyalistlerine aittir. Yeterli değildir; ancak bunlar bizim katkılarımızdır. Ben bu katkılardan sadece bir küçük bölümünü burada hatırlatmak zorunluluğunu duymaktayım.

Bir: Ethem, Çerkez halkından, gözü pek ve halkçı bir gerilla lideridir. Türkiye kurtuluş mücadelesinde pek büyük yararlılıkları olmuştur; mücadeleyi, daha bürokratik ve geleneksel çizgilere çekmek isteyen paşalar triumvirası tarafından tasfiye edilmiştir. Çerkez Ethem'in, kurtuluş mücadelesine kurşun sıkarak hain olduğu iddiaları, kemalizmin büyük yalanlarından birisidir. Bu yalan, düzeltilmiştir.

İki: Sait Başkaldırısı, Kürt halkının Türkiye kurtuluş mücadelesindeki hayal kırıklığının patlamasıdır. Sait'in, bir İngiliz casusu olduğu iddiası, önce Türkiye Komünist Partisi tarafından Moskova'da ortaya atılmış ve daha sonra kemalist tarihin ilkeleri arasına girmiş bir yalandır. Bu yalan düzeltilmiştir.

Üç: Enver, ufku geniş, gözü pek, karyerizmden uzak bir Osmanlı yenilikçisidir. Pek çok hatası olmuştur; ancak, bir müstebit düzeni devirebilmek için, gerilla olup dağa çıkmış bir binbaşı, bir Hürriyet Kahramanı'dır. Kemalistlerin, Kemal Paşa'yı aşırı ölçüde parlatabilmek için aşırı ölçüde karaladıkları ve bu nedenle Türk gericiliği tarafına attıkları, bir burjuva devrimcisidir. Bu karalama düzeltilmiş ve Enver, Türkiye'nin burjuva devrimler tarihindeki yerine konmuştur.

Dört: Abdülhamit, Türkiye tarihinin çözümlenmesi en zor kişiliklerinden birisidir. Hamid'i, yalnızca emperyalistlerin "Kızıl Sultan" değerlendirmesiyle görmek, yalnızca vesveseli yanına bakmak, kemalist tahrifatlardan ve Batı yaranmacılıklarından birisidir. Türkiye tarihinin sağlık, eğitim, kadın hakları alanlarındaki pek önemli yeniliklerinde Hamid'in damgası vardır.

Mustafa Kemal, Hamid ile Enver arasında bir yerdedir.

Beş: Kemal Paşa'nın ölümünden hemen sonra, Türkiye'yi Washington'un bir uydusu yapabilmek için, Sovyetler Birliği'nin, Türkiye'den toprak ve üs istediği yalanı uydurulmuştur. Çerkez Ethem'in hain olduğu yalanının bir süre en çok Çerkezler, Sait'in İngiliz casusu olduğu yalanının bir süre en çok Kürtler tarafından benimsenmesi türünden, Sovyetlerin Türkiye'yi tehdit ettiği, üs ve toprak istediği yalanı da bir süre en çok Türkiye solu tarafından benimsenerek savunulmuştur. Ben, bu yalanı yırttığım zaman, en çok Türkiye solunun tepkisiyle karşılaştım ve şimdi, Sovyet arşivlerinin sosyalizm ve Sovyet düşmanlarının elinde olduğu bir zamanda, herkesi bu yalanı ispatlamaya çağırmak durumundayım. Ancak bu yalan da yırtılmıştır.

Yalanları yırtmak, kemalizmi soymak'tır.

İlk önce, 1986 yılında, İstanbul'da, Şişli'de bir sinemada yapılan, şimdi aramızdan göçük Mehmet Ali Aybar ve Doğu Perinçek ile benim konuşmacı olarak katıldığım, açık parti arayışı toplantısında dillendirmiştim; şimdi tekrarlıyorum: Kemalizm bizi ileriye götürmez. Ancak bizim de kemalizmin gerisine düşmemiz mümkün değildir. Kemalizm, bölge halkları arasında yeni birliklerin ve mücadele planında yeni ittifak ve koalisyonların engelidir. Ancak bizim, 1920 yıllarının gerisinde ittifak ve koalisyon arayışlarımız olamayacağı tabiidir. Bunların ipuçları, ilk kez 1986 yılındaki toplantıda dillendirilmiştir.

Yalnız, bu toplantı, bir başka açıdan da belli bir öneme sahiptir: Eylülist cuntanın ön önemli sansürlerinden birisi de, "Kürt" sözcüğü üzerinedir. Cunta'dan sonra, açık olarak, ilk kez, işte bu toplantıda, "Kürt" sözcüğü söylenmiştir; bir kısa tarih kesitindeki, bu ilk sözün onuru bana aittir. Ancak onur bir yana, bugün bu iki sözün aynı yerde ve tarihte bir araya gelmesini daha iyi değerlendirebilecek durumdayız.

Türkiye'nin kurtuluş mücadelesi, hep Batı'ya eğik ve çarpık olarak yazılmıştır. Silahlı mücadelenin tarihi, Eskişehir yakınından

başlatılmakta ve Afyon üzerinden İzmir'de bitirilmektedir. Bunun bir çarpıklık olduğunu da, yine en çok, telif edilmemiş ve gerçek tarih ortaya koymaktadır. Çünkü bu kurtuluş mücadelesiyle ilgili olarak, "Kahraman" sayılan yöre, Maraş'ta ve başka bir yerdedir, "Gazi" kabul edilen yer, başka bir yörede ve Antep'tedir ve "Şanlı" diye selamlanan coğrafya, daha Doğu'da ve Urfa'dadır. "Kahraman", "Gazi", "Şanlı" nitelemeleri, iki halkımızın Kürt ve Türk halkımızın omuz omuza, bir yiğitlemesinin adı olmaktadır. Bu, bütün yazılı tarihlerden daha tarihtir.

Bu bilimsel tarih'tir. Bu, bilimsel kurtuluş yolu'dur

24 Haziran, Ü..Y

DEMİREL ÜÇÜNCÜ MC'Yİ KURDU

Erbakan'ı, Odalar Birliği Sekreteri olarak politikaya getiren Demirel'dir. Çiller'i, vitrin sayarak politikaya sokan Demirel'dir. Bu, Demirel'in takım yönetimidir. "Milliyetçi Cephe" Hükümeti, 1970 yıllarında, Demirel'in, Erbakan ve Türkeş ile birlikte, sokakları kana bulamak için kurduğu cinayet makinasının adıdır.

*

Ülkemizde polis, artık kanun dışıdır ve bir silahlı parti'dir. TC polis teşkilatı, bugün ülkemizdeki en illegal ve en ahtapot örgüttür. Türkeş Güruhu'nun yerini almıştır.

*

Ülkemizin kentlerindeki bu polis güruhu ile özel tim arasında bir fark yoktur. 1991 yılında, Demirel'e yeni hükümet kapısı açan iç savaş ilanından bu yana, polis, bütün meşruiyetini kaybetmiştir. Bu, Türkeş'in siyasetteki vurucu güç rolünün bitmesine ve karanlık çöpçatanlık döneminin başlamasına yol açmıştır.

*

Demirel-Erbakan-Çiller Hükümeti, tarihimizin en talihsiz dönemlerinden birisidir. Ancak her büyük talihsizlik, aynı zamanda büyük talih kapısıdır. Talihimiz kapımızdadır. Topraklarımızda şimdi, günden güne

gücünü artıran bir devrimci ve sosyalist mücadele ve hareketler vardır. Bu hareketlerin aynı çatı altında olmaması, büyük bir eksiklik sayılmamalıdır. Asıl eksiklik, aydın hareketimizdedir.

*

İç savaşlar, darbeler, sosyalizmin yıkılışı ve Kürt Yükselişi'nde doğru çizgiyi bulamama, Devlet'in rüşvetleri, eski aydın kuşağını bitirmiştir. Biz, bu bitişi, iradi olarak hızlandırdık. Ülkemiz şimdi büyük bir aydın mezarlığıdır. Mezarlıklar yoksa doğumlar olmaz.

*

Şimdi bu karanlık çeteye karşı, tıpkı altmışlı yıllarda olduğu gibi, ancak daha net ve daha ortakçı bir yeni aydın hareketini yaratmak ve başta kamu yönetimi olmak üzere toplumun bütün kesimlerini zaptetmek durumundayız. Bu çok acil ve çok kısa erimde verimi kesin olan bir açılımdır.

Bu bir kan dökücü ve soyguncu Milliyetçi Cephe Hükümeti'dir ve "Mc" hükümetlerinin üçüncüsüdür. İlk ikisini, 1970'li yıllarda, Türkiye solunun yükselişini kırmak ve ülkemizin aydınlık geleceğini karartmak için Demirel kurmuştur. Kurduğu Mc Hükümetleri askeri darbe ile tamamlanmış ve yerini eylülist döneme bırakmıştır.

Politikaya girdiği zamanlar, Amerikan firması Morrison'un Türkiye'de taşeronluğunu yaptığı için "Morrison" Süleyman olarak tanınan Demirel, her zaman görevden atılacağı günün korkusunu yaşayan bir aciz bürokrat olmuştur. Bu nedenle politikada daima eksikli ve aciz kadrolarla çalışmayı bir ilke bilmiştir. Şimdi ölü Turgut Özal, şimdi Başbakan koltuğuna oturan Erbakan ve şimdi Dışişleri Bakanı olan Madam Çiller, politikaya, Demirel tarafından çekilen üç isimdir; Demirel dahil bu dörtlünün adı hep yolsuzlukla birlikte anılmıştır. Demirel dahil bu dörtlünün elleri kanlıdır. Demirel, kendisi dahil, daha

şimdiye kadar yolsuzlukla suçlanmamış hiçbir politikacıyla çalışmamış ve yolsuzlukla suçlanmamış hiçbir politikacıyı, politikaya çekmemiştir.

Demirel, yolsuzların ve eli kanlıların yanında rahata kavuşan bir tip'tir. Demirel, yönetime asker gelmeyince "Milliyetçi Cephe" Hükümetleri kuran bir aciz ve aynı anlamda, bir "demokrat" olmaktadır.

Demirel'in aciz bir bürokrat olmasının dışında üç özelliği bulunmaktadır. Bir: Dindar değil, bir yobazdır. Binlerce korumayla ve televizyon kameralarıyla cuma namazı gösterilerini icat eden bir devlet başkanı sayılmaktadır. Demirel'in bu yanı, Erbakan ile devam etmektedir. İki: Türkiye'deki ilk Amerikan burslusudur. Washington'un burs vererek yetiştirdiği ilk kadro'dur. Aynı zamanda, Washington'un, Amerika dışında kadro yetiştirmek için kurduğu, Washington'daki George-Town Üniversitesi'nden "fahri" doktora alarak Amerikan politikasının sadık izleyicisi olduğunu kanıtlamıştır. Bu yanı, bir Amerikan yurttaşı olan Madam Çiller ile sürmektedir. Üç: Demirel, "dün dündür, bugün bugündür" tekerlemesini icat etmiş ve politikada, "bir gün önce söyleneni ikinci gün reddetme" okulunu kurmuştur. Profesör Erbakan ile Profesör Çiller, asıl "dün dündür, bugün bugündür" okulunda, ordinaryüs profesörlerdir.

"Demirel-Erbakan-Çiller" üçlüsü, "Demirel-Güreş-Çiller" üçlüsünün yerinedir.

Türkiye, bir sömürge'dir.

Bu, bir sömürge hükümeti'dir.

Türkiye, Amerika'nın bir politika laboratuarıdır.

Bu hükümet, Washington'un bir laboratuar testi'dir. İsrail bağlantıları ve çevik güç taahhütleri devam ettiği sürece, PKK'ye karşı Amerikan politikası izlendiği ölçüde, Washington'un, Ortadoğu'da "ılımlı" müslüman hükümetler arayışı için bir deneme olmak durumundadır. Madam Çiller'in ve Türkiye'deki Amerikan kadrolu politikacı ve yayın organlarının, birdenbire, Refah Partisi'nden "ılımlı islam" olarak söz etmeye başlamaları, Washing-

ton lügatının kullanılmaya başlandığını göstermektedir.

Washington şimdi sömürge topraklarda "islam bayrağını" eline alma planları içindedir. Nurcu Fethullah, Işıkçı İhlas-Tgrt'den sonra şimdi nakşibendi Erbakan Tayfası da kendisini Washington'a peşkeş çekme çabasındadır.

Erbakan'ın, bu son ibadetinde, inançsız bir menfaat çetesi olan partisini tutamaması ihtimal dahilindedir. Ancak Hoca'nın ve yakın çevresinin, şu anda, en çok Washington'a ve Genelkurmay'a yaranmaya çalışacağı tabiidir. Generaller için duyulmamış övücü sözler kullanması ve uzatmalı çavuş önündeki bir köy imamının etek öpmelerini aratmaması sürpriz olmamalıdır.

Politik ve program düzleminde bu hükümetin önünde bir güçlük görülmemektedir. Bir sömürgede kurulmuş bir sömürge hükümetidir ve her sömürge hükümetinin sorunları ile karşı karşıyadır.

Türkiye yasalarına göre Erbakan Partisi'nin kapatılması gerekmektedir. Erbakan, ancak sömürgecilere dayanarak ayakta kalabileceğini bilmektedir.

Bunlar, sömürge politikacılarıdırlar ve sadece sömürgeci koltuk değnekleriyle ayakta durabilmektedirler.

Bir: Erbakan, sıradan bir makina profesörüdür. Diğer yobazlardan ayrı olarak geçmişinde politika ya da entellektüel bir dönem yoktur. 27 Mayıs'a yaranmak istemiş ve "Gümüş Motor" denemesiyle, Türkiye'de motor fabrikası kuracağını iddia etmiş, şöhret olmak istemiş ve batırmıştır. Demirel'in zamanın gerici partisi Adalet Partisi'nin yönetimine gelmesi üzerine, Demirel tarafından, Ankara'da Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Borsaları Birliği sekreterliğine getirilmiş; ancak kısa zamanda, tüccar ve esnafı, Demirel için değil kendisi için örgütlemeye başladığı için arası bozulmuştur. Daha sonra Demirel'le çekişmiş ve bu arada zengin olmuştur.

İki: Demirel, kendisi gibi yedeksubaylığını Devlet Planlama

Teşkilatı'nda yapan, ancak yeteneksiz bulunduğu için askerlikten sonra görev verilmeyen Turgut Özal'ı, başbakan olduğu zaman, Devlet Planlama Teşkilatı'nda müsteşar yapmıştır. Devlet Planlama Teşkilatı, bu sırada, "takunyalılar" denilen bir örgütlenmeye sahne olmuştur; Özal, DPT'yi, Erbakan yobazları için örgütlemiş ve bu arada teşvik imkanları nedeniyle, "hayali ihracat" yolsuzlukları keşfedilmiştir. Zamanın başbakanı Morrison Demirel'in yeğeni Yahya Demirel, hayali ihracat nedeniyle, ihraç etmediği mobilyalar karşılığında devletin hazinesini soyduğu için, mahkum olmuştur. Özallar da bu sırada fakirlikten kurtulup zenginlik yolunda yükselmeye başlamışlardır.

Cumhuriyet Dönemi'nde yobazların kamu yönetiminde örgütlenmeye başlamaları Demirel'in başbakanlığıyla başlamaktadır. Bunun aleti, Turgut Özal'dır. Bu örgütlenmenin imamı, Erbakan'dır.

Turgut Özal, daha sonra Erbakan'ın listesinden milletvekili adayı olmuş ve kaybetmiştir, kardeşi Korkut, uzun zaman Erbakan'ın adamı olarak milletvekilliği ve bakanlık yapmış; ayrıca zengin olmuştur.

Turgut Özal daha sonra tekrar Demirel'in kampına dönmüşse de, ilk fırsatta başkaldırmış ve Demirel'in yerini almıştır. Turgut Özal, bir hırsız olarak isim yaptığı ve pek de ilkesiz olduğu için, Demirel, her ayrılıktan sonra her dönüşünde, Turgut Özal'a kucağını açmıştır.

Üç: Madam Çiller, İstanbul Belediyesi İktisat Müdürü iken kentin pek çok arsa ve arazisini üstüne geçiren bir hırsız kamu görevlisinin kızıdır; arsalar satılıncaya kadar gelir getirmediği için Amerikan misyoner okulunda, sıkıntı ile okumuş ve okurken de, zengin çocuklarının yanında kompleks biriktirmiştir. Önemli bölümü müslüman olmayan zengin çocuklarının yanında cocacola içmekte zorlanması, hırsız bir babanın çocuğu olduğu vakıası ile birleşince, bu şişmanca kızda, açgözlülük ve hırs üretmiştir. Çiller, İstanbul'daki Amerikan Koleji'nde isimsiz ve

yazısız bir profesör olduğunda, arazileri paraya çevirmiş bulunmaktadır ve şöhret kapısını aramaya başlamıştır; İstanbul Belediye Başkanı Bedrettin Dalan'ı Turgut Özal'ın yerine geçirmek isteyen cuntaya katılmıştır. Kürt Yalım Erez ile eski solcu Çetin Altan da buradadır; ancak olumsuz gelişme, cuntanın oyunlarını bozmuştur. Bunlardan birisi, Dalan'ın, siyasi işle özel işi birbirine karıştırarak zamanını, Madam Çiller'e şiir yazmakla geçirmesidir; ikincisi ise, Çetin Altan'ın cuntaya Özal'ın casusu olarak girdiğinin anlaşılmasıdır. Özal, İstanbul'da Dalan'ı almadığı bir helikopter gezisiyle, bu ekibi kovmuştur; Milan Kundera'nın romanlarındaki gibi bir ihaneti yaşam biçimi haline getirmiş tiplere düşkün Demirel de, bunları hemen kapmıştır. "Dolan" dediği Dalan'ı ve Çiller-Erez çiftini, Partisi'ne kazandırmıştır. Demirel, Madam'a, "vitrin" demiştir.

İşte otuz yıldır, ülkemizi, General Tağmaç'tan, General Evren'den çok daha bozmuş olan bu dörtlünün kısa romanı budur. Bunların kişisel ve siyasal romanlarında, yalan, dolan, kan ve sürekli hırsızlık suçlamaları vardır. Birbirine ihanet ve birbirine tehdit vardır.

Ancak birbirini en çok bilen ve birbirinin en çok dilinden anlayan da bu dörtlüdür.

Bu anlayışında iki temel çizgisi görülmektedir.

Bir: Demirel'in politikaya soktuğu, Özal, Erbakan, Çiller, ilk fırsatta Demirel'in yerine gözdikmekte ve bunun için çalışmaktadırlar. Her üçü de bunu yapmıştır; çünkü, her üçü de Demirel'i yakından tanıdıkça kafasının ne kadar boş olduğunu görmektedirler. Boşluğu yerinden edip yerine oturmak kaçınılmaz bir dürtü olmaktadır.

İki: Generaller bir yana, Demirel'e her istediğini yaptıran sadece bu üçlüdür. Demirel, son kez, 1979 yılında, Özal'ı müsteşar yapmak istediğinde, Özal, bir değil iki müsteşarlık istemiş ve uygulamada hiç yeri olmamasına karşın Demirel kabul etmiştir. Demirel, Madam Çiller'in her kararnamesini imzalamıştır. Demirel, toplumu yanıltmak için görevlendirdiği Yavuz Donat ve Cüneyt

Arcayürek'in aksine inandırmasına ve son kez Mesut Yılmaz'ın da kanarak kamuya açıklamasına karşın, hem hiç gecikmeden Erbakan'a hükümet kurma görevi vermiş ve hem de getirdiği listeyi, bir zamanlar zamanın cumhurbaşkanı Fahri Korutürk için kullandığı bir sözcükle ve üstelik başına bir "otomatik" nitelemesi eklenerek, tam bir "Çankaya Noteri" olarak çalışarak imzalamış, Erbakan hükümetinin güvenoyu alıp almayacağından kendisi bile emin değilken hükümet listesini gecikmeden ilan etmiştir. Bunun nedeni, Erbakan, Özal ve Çiller'in, Demirel'in yüreğinin de olmadığını çok iyi bilmelerindendir; Demirel, tehdidin dilinden iyi anlayan bir bürokrattır.

Çiller ve Erbakan, sık sık, dediklerini yapmadıkları zaman, Demirel'in cumhurbaşkanlığını 1996 yılında sona erdireceklerini söylemektedirler. Yüz-göz oldukları için de bunu açıkça ve yüzüne karşı söylemektedirler; Demirel'in görev süresi, hukuk planında, tartışmalıdır. Yalnız, Adalet Partisi genel başkanı iken, bizim solcu gençlerimizin her gösterisinde şapkasını alıp istifa eden, sonra her defasında generaller tarafından yerinden edilen Demirel için, koltuğundan atılmak artık bir yaşam biçimi ve kompleksi'dir. Kendileri de pek kompleksli olan Çiller ve Erbakan, Demirel'i istedikleri yere götürebilmekte ve istedikleri kağıdı imzalatabilmektedirler.

Bu, iç mimarisi bozuk, tabanında tehdit olan bir sömürge hükümetidir.

Erbakan, Madam Çiller'i, yolsuzluktan yargılama tehditiyle birlikte hükümet kurmaya ikna etmiş ve her ikisi de, Demirel'e, koltuğundan indirilmek tehditiyle, tayin kağıtlarını hızla imzalatmışlardır. Ortaya, Demirel-Erbakan-Çiller sömürge hükümeti çıkmı-tır; bu hükümet de, Washington'un tehditi altındadır.

Bu sömürge hükümetinin şimdiye kadar ortaya atılan yolsuzlukların üzerini örtmek için kurulduğu görüşü yaygındır; bu görüş doğru olmakla birlikte, pek eksiktir. Çünkü Hükümet'in ortaklarının yolsuzluk bağımlısı oldukları yönünde ciddi işaretler bulunmaktadır.

Bu, yolsuzluk bağımlısı sömürge hükümeti'dir.

Yolsuzluk makinasının benzini ise kan'dır.

Bir: Madam'ın alınteri dökmeden para edinmeyi genetik özellik haline getirdiği anlaşılmaktadır. Milan Kundera'nın tiplerinin ihanet için ihanet etmelerine benzer bir biçimde, Madam da, artık yolsuzluklar karşısında insani frenlerinden yoksun kalmışa benzemektedir; örtülü ödenek kasası ile ilgili ortaya çıkan yarım trilyonluk yolsuzluk bunu göstermektedir. Madam, paraların üstü örtülü kalmasına dayanamamaktadır.

İki: Erbakan Takımı'nın ise her yönetime geldiklerinde yolsuzluk iddiaları gök'e çıkmaktadır. Daha önceki hükümet dönemleri bunları göstermektedir; şimdi de bakan yapılan Fehim Adak'ın Ticaret Bakanlığı, geniş yolsuzluk iddiaları ile çalkalanmıştır. Bunların bir bölümünü, zamanında ben, o sıralarda çalıştığım Cumhuriyet Gazetesi'nde açıklamış durumdayım; yetmiş yılları ortalarında ortaya çıkan demir çelik sıkıntısı, Fehim Adak'ın Ticaret Bakanlığı sırasında bu yobazlara yakın kimselerin zengin olmasına yol açmıştır. Bunlar içinde Özal Ailesi vardır; Turgut Özal'ın başında bulunduğu endüstri ticaret şirketi, Demirel'in başkan ve Erbakan'ın yardımcı olduğu hükümet zamanında, karaborsadan büyük paralar kazanmıştır. Bunların belgeleri zamanında yayınlanmıştır; Özal, hem karaborsadan para kazanmış ve hem de endüstri şirketi nedeniyle, bin dokuzyüz yetmişli yıllarda, emekçi sınıfların kanını emen madeni eşya sanayicileri sendikası, "Mess", başkanlığı yapmıştır. İşte yetmişli yıllarda sol hareketimizin, "Mess'i ezdik" dediği bir zamanda, Mess'in başında, bu dörtlünün birisi, hırsız ve kan dökücü Turgut Özal bulunmaktadır ve bulunuşu, Demirel-Erbakan-Adak sayesindedir.

Üç: Bir üniversite profesörlüğünden büyük bir zengin haline gelen Erbakan'ın durumu ise çok öğreticidir. Yakın zamanda sahneye çıkardığı karısı, bu zenginliğin nedeni olarak, döviz karaborsası yaptıklarını söylemiştir; kuşkusuz, Kadın Erbakan,

altın biriktirdiklerini daha sonra döviz alıp sattıklarını ifade etmiştir. Bu, karaborsanın, karaborsa yapanlar tarafından anlatım biçimidir.

Mercimek Dosyası örnektir; Erbakan Tayfası, yaptığı her işte, kendi cebi ile kamu kasası arasında bir ayırım yapma gereğini duymamaktadır. Bu bir yetişme biçimidir. Bir ahlak'tır. Bunlar, para konusunda, her zaman ahlaksızdır.

Dört: Çetin Altan türünden eskimiş ve düzenle bütünleşmiş solcuların, her islami eğilimde, tüketim toplumuna yönelik bir tepkiyi görmeleri artık sadece bir illüzyondur. Artık Türkiye'nin yobazları, hem zenginleşmeyi ve hem de tüketimi bir şehvet haline getirmişlerdir. Bu sınıfsal olarak böyledir; Refah Partisi'nin tabanı, tekellerin dışında kalan ancak kendisi de büyük olan ve sürekli olarak büyüyen sermaye kesimidir. Bunlar, hükümeti, hükümet imkanlarını daha çok zenginleşmek için kullanabilmek için istemektedirler.

Beş: Bütün bunlar, tümüyle demagojiye dayanan Erbakan Hareketi'nin tekellerden tümüyle bağımsız olduğu anlamına gelmemektedir. Yetmişli yıllarda hükümete girdikleri sırada, Erbakan'ın bakanları tümüyle, o sırada var olan Koç-Sabancı takımı ile Sabancı Sermayesi'nin çıkarlarının savunucusu olmuştur. Erbakan takımı ile çatışmasında, Sabancı Sermayesi arasında o zaman kurulmuş organik bağlar vardır. Çukurova'nın yüzkarası, şarlatan Sakıp Sabancı'nın, İstanbul tekelleri içinde, Erbakan Hükümeti'ni açıkça istemesi, kesesini düşünmesindendir.

Altı: Erbakan Tayfası'nda, ibda türü radikal islamcı haraketlerde görülen anti-emperyalizm ve yurt sevgisi bulunmamaktadır. "Ümmet" inancı bunları her zaman yabancı müdahalesi karşısında duyarsız yapmaktadır; "bayrak" hassasiyeti ise yalnızca, demagojidir ve Kürt devrimci hareketi karşısında bir kışkırtma aracıdır. Bu nedenle, islam dünyasını tatmin edebildikleri ölçüde, bu tayfanın Washington ve Telaviv ile ilişkilerini bozmaları için bir neden görünmemektedir.

Bu, tarihsel olarak bir Mc Hükümeti'dir.

Bu, sosyolojik olarak bir Sömürge Hükümeti'dir.

Bu, politik olarak, Demirel-Güreş-Çiller darbesinin yerine gelen bir Demirel-Erbakan-Çiller Hükümeti'dir.

Bu Sömürge Hükümeti karşısında ise muhalefet, Türk ve Kürt emekçilerinin birleşik halk hareketi olmak durumundadır. İhtiyacımız, felsefi, politik ve örgütsel planda laisizmi savunan, aydınlık, ortakçı, köktenci, halkların özgün kimliklerini geliştirmeyi amaçlayan halk hareketidir.

Talihimiz, buradadır.

Bir: Anap, felçlidir.

Anap'ın, laik cumhuriyet ilkelerini bir kenara bırakıp, Erbakan ile sadece üç-dört yolsuzluk dosyasının açık ya da kapalı tutulması üzerinde bir muhalefet taktiği başarısızlığa mahkumdur. Ancak başkasını yapması da mümkün değildir; öğrenciliğinden beri faşist, bizim ve bu arada benim, fazla zırlandığında yüzüne iki-üç tokat attığımız kompleksli Oktay Agah'ı kültür bakanı yapan, Maraş Katliamı sanıklarını, "birlik" adıyla listesine alan bir yönetimin Türkiye'de önü kapalıdır. Dahası var; Yılmaz, son seçimlerde, Refah Tayfası ile organik bağlar kurmuştur. Yılmaz, Ali Coşkun, Abdülkadir Aksu, Korkut Özal türünden ünlü nakşibendileri, kendi grubuna sokmuştur. Şimdi bu yetmiyor olabilir, grubunu, transferler yoluyla, işkencecilerle, polis şefleriyle doldurmaktadır.

Anap'ın, ayakları bağlıdır. Demirel-Erbakan-Çiller Sömürge Hükümeti karşısında bir muhalefet imkanı bulunmamaktadır.

İki: Edilgen Türkiye solunun, altmışlı yılların sonundan başlayarak eylülist döneme kadar en önemli politik programı, Ecevit'e akıl vermek ve Chp'nin hükümete geldiğinde yapacaklarını saymak olmuştur. Artık ilkesizliği çok açık olan Ecevit'in bir de son derece edilgen olduğu görülmektedir; şimdi tek politikası, Anap ile Dyp'ye "anlaşın" demektir. Ecevit, rakiplerini hükümet

kurmaya zorlamayı politika bilen dünyanın en "acayip" politikacılarından birisidir. Politikası iflas etmiştir. Halklarımızın nefretini hak etmiştir. Bir milletvekili makinası olarak, topladığı eski sol ve eski aydınları, evinin morguna kaldırarak hızla tüketmektedir.

Ben altmışlı yılların sonundan itibaren hep söyledim; Ecevit, bir aydın bataklığıdır.

Altmış yıllarında eyleme giren aydın kuşağımızın tükenmesinde önemli rolü vardır.

Ancak aydın tüketenler, kendileri de tükenirler.

Aydın tükenmez; aydın yaratanlar, kendileri de yeniden varolurlar.

Üç: Chp, Dallas dizilerindeki Ceyar'ın yüzü yağlı ve gözü yaşlı kardeşi Bobi'nin kötü kopyası başkanı Baykal ile birlikte, artık tarihimizin çöplüğündedir. Chp, yönetici kadroları, bir gözü Genelkurmay'da ve diğer gözü inşaat holdinglerinde şaşılardır. Şaşı oldukları için, cezaevinde ölüme yatan candaşlarımız için, nasıl olduysa, Adalet Bakanlığı önüne bir çelenk bırakmak isterken, cani polisler tarafından saçları yolunan hanım üyelerine bile sahip çıkamamaktadırlar. Bunların parti onurları bile yoktur.

Parti onuru olmayan parti yöneticilerinin onurları hiç yoktur.

Talihimiz, bunların tükenmesidir.

Güvenimiz halklarımızdır.

Güvenimiz, başı dik ve hep yükselen halklarımızdır.

Başı omuzlarından düşmüş, yerde, çamura razı halklarımızın bizimle bir ilgisi olamayacağı tabiidir. Yolumuz, başı dik insanlarımızla, başı yükselecek halklarımıza doğrudur.

Bunun için yeterli ölçüde güven kaynağımız bulunmaktadır.

Yiğit Kürt halkımız, insan başının, ancak yükselirken güzel olduğunu anlamıştır. Her gün kanıtlamaktadır. Bölgemiz insanına onur vermektedir.

Yiğit Kürt halkımız, gericiliğin her türlü hile ve kuşatmasına karşın, bir yeni ve zor kapı açmakta gecikmemektedir. Kürt halkımızın yiğit

evlatları, en umutsuz kuşatmalarda, bu kuşatmaların içine dalarak, başta Lenin'in, başta Mao'nun, insanlığın büyük kurtarıcılarının, başka büyük peygamberlerin adını çağırarak kendisini ölüm olarak patlatmaktadır. Kürt halkımızın yiğit evlatları, en umutsuz kuşatmaları patlatarak, Gök'e çıkmaktadırlar. Gök'e yükselmektedirler.

İnsan başı yükselirken güzeldir. Bunlar hepimizin güzelidir.

Türkiye halkımız, tarihin derinliklerinden gelen bir duruluğu ve büyük bir siyasal sezgiyi temsil etmektedir. Son günlerde yaşadığımız bazı gelişmeler bunu bir kez daha göstermiştir. Son Hadep Toplantısı'nda, Kongre Divanı'nın, büyük bir basiretsizlikle önleyemediği ve bu nedenle bir provokasyon değeri kazanan, "Bayrak Olayı" karşısında, halkımızın renk tutkunluğu, başta ülkemizdeki kontr-gerilla'nın iki televizyonu, Trt ve Tgrt tarafından, alabildiğine sömürülmesine karşın, Türk halkımızın çok çok büyük çoğunluğu, soğukkanlılığını hiç bozmamıştır. Halklarımız, renklerine pek düşkün bir halk olmasına karşılık, Kürt halkımıza güvenini hiçbir zaman kaybetmemiştir. Bu son derece sevindirici bir durumdur. Türk halkımız, Kürt halkımızın, kendi rengini, kendi rengi ölçüsünde yüksek tuttuğunu, tarihinden bilmektedir.

Başka sevinçlerimiz de bulunmaktadır. Ben, bu siyasal sürgünlüğümde, Kürt halkımız, Ermeni milleti ve Elen halkı ile, zaman zaman içiçe yaşama ve çok zaman karşılıklı ilişkiler kurma imkanını buldum. Burada gördüğüm şudur: Türk yönetenleri tarafından büyük katliamlara ve zulümlere uğramış bu halklarda, Kürtler, Ermeniler ve Yunan milletlerinde, Türk yönetenlerine karşı büyük bir güvensizlik ve korkunun yanında, Türkiye halkına karşı, çok derin ve silinmesi zor bir sevgi bulunmaktadır. Bu sevgi, Türk yönetenlerinin acımasızlığı yanında, mucizevi bir zenginliktir. Bunun nedenlerini, halkımızın niteliklerinde aramak zorundayız.

Ülkemiz sömürgeleştirildiği bir zamanda bu aramayı daha büyük bir özenle yapmak durumundayız.

Sömürgeleştirme bir kişilik bozma işidir.

PKK Genel Başkanı Öcalan, bir kez, çok yerinde ifade etmiştir; kemalizm, bizi, silahsızlandırmıştır. Bizi, sömürge hücumlarına karşı zayıf düşürmüştür. Bugün Türkiye halkı en çok kişiliğinin yok edilmesi tehdidiyle karşı karşıyadır. Başta iki Amerikan televizyonu, atv ve Star, Türk insanından birer amerikan maymunu çıkarmak üzeredir. "Medya", modernleşme veya globalleşme adına, insanımızı, bütün halk değerlerinden soyutlamak için bir haçlı savaşı açmıştır.

Durumumuzu çok iyi değerlendirmek mecburiyetindeyiz. İşkenceci polis şefi Kemal Yazıcıoğlu ile Ali Kırca arasında bir ayrım olmadığını bilincimize yazmak durumundayız. İşkenceci Orhan Taşanlar ile Ertuğrul Özkök'ün aynı yolun yolcuları olduğunu şimdiden kabul etmek zorundayız. Bir bölüğü kanımıza, bir bölüğü kimliğimize susamıştır. Her iki bölüğü de bize susamıştır.

Korumasız bırakılan halk gerçekliğimiz karşısında, sömürgeci hücumlarını defedebilmek için, Türkmen kaynaklarımıza eğilmemiz kaçınılmazdır; olduğu gibi korumamız söz konusu olamaz. Ancak Türkmen gerçekliğimizin, özgürlükçü-gezgin, ortakçı ve alevi-insancıl çizgilerini yaşatmak durumundayız.

Bölgemizde, aleviliğin iki yanı vardır. Birincisi, bir kültür ya da yaşam biçimi yanıdır. Bir yaşam biçimi olarak alevilik, bölgemizde, Türkmen, Kürt ve Arap ve yer yer de İran halklarının ortak kesitidir. Ortakçı, sevgi dolu, neşeli ve dinin negasyonunu içeren bir yaşam biçimidir. Halk gerçekliğimizin önemli bir bölümüdür. Yüksek tutmak, anti sömürgeci mücadelemizin bir parçasıdır.

Ancak aleviliğin bir de siyasal yanı vardır; bu, aleviliğin, edilgen ve hain yanıdır. Aleviliğin bu yanına ise şiddetle karşı çıkmak durumundayız. Yakın zaman politik mücadelemiz, aleviliğin, her yükselen harekete sızmak istediği, önce misafir olarak gelip sonra ev sahibini kovmaya kalktığını ve arkasından da hareketi satmak istediğini göstermektedir. Bu utanç verici bir durumdur.

Bir: Altmışlı yıllarda Türkiye İşçi Partisi'nin bayraktarlığında toplumcu yürüyüşümüz hız ve kütle kazanınca, aleviler de, toplumcu oldular ve nerede ise, toplumcu yürüyüşümüze damgalarını vuruyorlardı. Ancak ilk mevzileri tutunca gönüllü olarak satmaya kalktılar ve Martçı Darbe ile birlikte de, yürüyüşümüze sazları ve nefesleri ile katılan alevi ozanlarının çoğu, bizim tarafa küfür ve generaller tarafına övgü söylemeye başladılar.

İki: Bununla birlikte ortaya çıkan alevi "Birlik Partisi" denemesi; büyük bir ihanet operasyonudur.

Üç: Seksenli ve doksanlı yılların Kürt Yükselişi de, aleviliğin aynı oyunu bir kez daha oynamasına imkan vermiştir. Aynı biçimde Kürt Yükselişi'ne sızmak, damga vurmak ve sonra da satmak istenmiştir. Kürt Yükselişi'nin yönetimi, bunlara karşı son derece önlemli davranmaktadır.

Bütün bunlar, yeni yürüyüşümüzün, akılla ve akl'ı geliştirerek gerçekleştirilmesini zorunlu kılmaktadır. Akıl, tartma ve ayırmadır. Türkmen-alevi, Kürt-alevi, Arap-alevi ve Anadolu aleviliğinin önemli farklılıklar göstermesine karşın yine de, İran-şii kimliğimiz, bizim sömürgecilere karşı en önemli silahımızdır. Kemalizmin silahsızlandırdığı halk gerçekliğimizi bulmada önemli bir kapı'dır. Ancak politik alevilik, edilgendir ve eninde sonunda bir ihanet kapısıdır.

Bu kadar değil; Türkmen-Alevi kimliğimizin, aslının "tasavvufi" olduğunu, İç Asya'da yoğrulan bir platonculuk sayıldığını, unutmamak durumundayız. Bu yol, akıl yoluna rakip bir yoldur; biz yolumuzu, ortakçı, neşeli, özgürlükçü yaparken, akılcı olmaktan uzaklaşamayız. Benim kitaplarımda yer alan Yunus Emre eleştirisinin önemli nedenlerinden birisi budur; ikincisi, Yunus'un, son derece edilgen olmasıdır. Edilgenin başı, eninde sonunda çamurdadır. Biz, kendi halk gerçekliğimizden başlayarak, dik, hep yükselen, akl'ı kullanan ve aklı sürekli aşan bir yol bulmak zorundayız. Bu, yeni aydın hareketimizdir.

Şimdi eksiğimiz buradadır. Eksiğimiz, başarıya açılan kapı-

mızdır. Çünkü şimdi, bölgemizde, bir türlü yenilmeyen ve her yerde patlayan, bir devrimci ve direngen mücadele başlamıştır. Kan dökücüler, halkımıza ölümü dayattılar ve halkımıza ölümü bir yaşam biçimi olarak zorladılar. Bütün dayatmaları süslemesini bilen halklarımız, ölümleri bile güzelleştirmeye başlamıştır. Yenilmemiz daha da zorlaşmaktadır.

Bu devrimci ve direngen hareketlerimizin şu anda aynı çatı altında olmaması önemli bir eksiklik değildir. Önemli olan yönümüzdür. Ayrıca güçlü bir aydın hareketini yaratmadan bunların aynı çatı altında toplanması hem mümkün değildir ve hem de anlamlı olmaktan uzaktır. Eksiğimiz, aydın hareketimizdir.

Bunun ise temelleri vardır. Ülkemizin, Üçüncü Selim'den başlayan bir yenilikçi aydın birikimi bulunmaktadır. Yenilenmesi ve yeniden yaratılması kısa erimlidir.

Yaratmak, en başta kamu yönetimi olmak üzere, tüm toplumu aydınlığımızla zaptetmek durumundayız.

Bu sömürgecilere, bu Erbakan Tayfası'na, bu Demirel-Erbakan-Çiller Hükümeti'ne en iyi cevabımız budur.

3 Temmuz, Ü.Y.

MÜSLÜMANIN İHANETİ KARŞISINDAYIZ

Çeçenya'da olanlar çok öğreticidir. "Çeçen Celladı" Yeltsin'in seçim şansını artırmak için ansızın ateşkesen ve sarhoş Yeltsin seçildikten sonra ansızın ateşe başlayan da Çeçen yobazlarıdır.

*

Çeçen yobazları ile Washington arasında irtibat vardır. Amerikan basınına göre, bu irtibat, Türkeş Tayfası tarafından kurulmaktadır.

*

Washington için en iyi hükümet, kontrol edebildiği sürece, en yobaz hükümet'tir. Tükürdüklerini yaladığı ölçüde, Erbakan'ı da tutacağı tabiidir. Washington'un, Erbakan'ı, Arap Dünyası'nda bir Truva Atı olarak kullanıp, İsrail karşısında Arap hainlerini güçlendirmesi ihtimal dahilindedir.

*

Türkiye'de şimdi, "Demirel-Erbakan-Çiller" Sömürge

Hükümeti görevdedir. Bu, sosyolojik olarak bir "Sömürge" ve politik olarak ise, bir "Milliyetçi Cephe" Hükümeti'dir.

*

Ülke, Onsekiz'de, Mondoros Mütarekesi dönemindedir. Bu Hükümet, son mevzileri de müstemlekecilere teslim için kurulmuştur. Sermaye ve bürokrasi, çok büyük ölçüde, teslimden yanadır. İlk bakışta koşullar pek elverişsizdir.

*

Ülkemizde, bugün sadece akıl çizgisinin önü açıktır. Laisizmin felsefi ve politik temeli oluşmuştur. Sömürge ile kan dökücülük, kıyıcılık ile sömürge ahlakı, yalan ile zenginlik, bayağılık ile oligarşi, aynı yerde ve aynı tayfada somutlaşmıştır.

*

Bu büyük bir aydınlık'tır. Aydınlık ise başlı başına bir ordu'dur.

İnsanlar dünyası, hem düşünülebilecek en hoş ve hem de zor bir alem'dir.

Zor, ucuna kadar götürüldüğünde, kan demektir.

Ülkemizde zorlu hükümet değişikliklerinin hepsi kana bulanmıştır.

Kanla gelen askeri darbeleri kastetmiyorum; ülkemizde kansız gelmiş görünen bütün zorlu hükümet değişiklikleri kanlıdır. Tartışmalı hükümet değişimlerinin hepsini, bir "gizli el", artık Adam Smith'inki kadar bile gizli olmayan bir el, kana boyamaktadır.

Bir: Artık Ecevit ile ilgili değerlendirmeleri bir kez daha değiştiriyoruz. Ecevit, "bizi", Türkiye ilericilerini ve solunu, boşa çıkartmamıştır; "biz" yetmişli yılların ortalarında Ecevit'i güttük ve Hükümet'in eşiğine getirdik. Devlet, "biz" hükümete geliyoruz

sandı ve önünü kanla kesmeye çalıştı. 1977 yılında tarihe ve toprağa düşen 1 Mayıs Katliamı, 5 Haziran 1977 tarihindeki seçimle gelen hükümet değişimi içindir. Büyük bir kıyıcılıktır; tarihte Süleyman Demirel'in adına ve alnına yazılıdır.

İki: Ecevit'ten kurtulmanın ve daha doğrusu Ecevit'i gerçek yerine çekmenin başlangıcı, eylülist darbeden hemen önceki ve sonuncu Mc'dir. Bu Mc, tarihte kısa süreli Ecevit hükümetleri döneminin bitimidir; bitiminde, Maraş Katliamı var. Demirel, bu katliamdan sonra duruma yeniden hakim olmuştur; bu katliam, Erbakancı, Türkeşçi, sunni yobazların, alevi yurttaşlarına, insan aklının zor alabileceği bir katliam uygulamasıdır. Bu katliamların bir çözümlemesi kitaplarımda bulunmaktadır, ben, bunları yazarken, çok kez gözyaşlarımı tutamadığımı hatırlıyorum. Yeni kuşaklar, bu Tayfa'yı tanıyabilmek için bunları okumalıdır.

Maraş Katliamı'nda zamanın İçişleri Bakanı Hava Kuvvetleri eski Komutanı, bir zamanlar Ecevit'in yıldızı, Chp'li İrfan Paşa'nın büyük sorumluluğu ve işbirliği vardır. Ancak katliamın sanıkları, Türkeş Güruhu ve bunun içinde de Yazıcıoğlu Tayfası'dır. Maraş Katliamı, şimdi, bu Yazıcıoğlu Tayfası'nın adına yazılmaktadır. Mesut Yılmaz, son kez, bu alınları kanlı lekeli Tayfa'yı Meclis'e tayin etmiştir.

Üç: Jandarma Komutanı General Bitlis, gazeteci Uğur Mumcu ve zamanın devlet başkanı Turgut Özal'ın ölümleri, bir tarihçiyi şaşırtıcı ölçüde çok kısa bir zaman aralığındadır. Bunlardan Mumcu'nunki açık katl'dir; Bitlis'in ölümü kaza olarak ilan edilmiş, ben bunun bir siyasal cinayet olabileceğini yazdım ve şimdi bir siyaseten katl sayılmaktadır. Bu çerçevede, kalp hastası Özal'ın ölümünün hızlandırılmış olması mümkündür; ancak henüz bu sadece bir hipotez konumundadır. Yalnız böyle olmakla birlikte, iki siyaseten katl ve bir kuşkulu ölüm vardır; bütün bu ekabir ölümleri arasında, tarihimize gelmiş büyük hainlerden Profesör Erdal İnönü'nün yılışık rolüyle, Morrison Süleyman Demirel, cumhurbaşkanlığı makamına otur-

muştur. Morrison Demirel'in cülusu, Mumcu ve Bitlis'in katli ve Özal'ın kuşkulu ölümü ile tarihdaş'tır.

Yazgı, Morrison Süleyman'ın tüm adım ve merdivenlerini kanla harç etmiştir.

Morrison Süleyman, tarihin en kanlı bürokratlarından birisidir.

Başbakanlık koltuğu boşalmıştır. 1980 yılından önce son kez başbakanlık koltuğuna Maraş Katliamı ile oturan, 1980 yılından sonra ise, Diyarbakır'da Vedat Aydın'ın ve İstanbul'da Devrimci Sol liderlerinin, aynı zamanda ve bir iç savaşı başlatacak ölçüde katliama tabi tutulmaları üzerine, 1991 yılında başbakanlığa yeniden gelen Demirel'in halefini bulmak gerekmiştir. Bu halefin seçileceği sırada ve günde, Amerikan Dışişleri Bakanı Christopher Türkiye'ye gelmiştir ve Demirel de, "vitrin" diyerek Tüsiad'tan aldığı, Amerikan yurttaşı Madam Çiller'in önünü kesebilecek tek aday olan Hüsamettin Cindoruk'un aday olmasını ise, daha sonra Cindoruk'un açıklamasına göre, önlemiştir. Cindoruk'tan rica etmiş ve anlatımına göre, Cindoruk kabul etmiştir.

Madam, koltuğa "taşınmıştır"; oturmasına yetmemektedir. Ülkemizde zorlu hükümet oturtmaları mutlaka katliamlarla gerçekleştirilmektedir; işte Sivas Katliamı, tam bu zamanda ortaya çıkmıştır. Çok açıktır; ancak başta baş sanık belediye başkanı olmak üzere sanıkların önde gelenleri Refah Partili'dir ve katliamın sorumlularını mahkemede savunmak da, şimdiki Adalet Bakanı, Refah yöneticisi 1974 af yasasının büyük yalancısı Şevket Kazan'a düşmüştür. Katliamın maşası Refah Tayfası'dır ve Sivas Katliamı da, artık Refah Partisi'ne yazılıdır.

Bu hükümet, her birine en az bir büyük katliam yazılı, üç partinin oylarıyla kurulan bir Sömürge Hükümeti'dir. Bu bilimsel tanımıdır; şekil olarak bir Milliyetçi Cephe Hükümeti'dir. Diğer Mc örneklerinde olduğu gibi sömürüyü artıracak, dışa bağımlılığı çoğaltacak, toprakları daha çok kanla sulayacak ve muhtemelen yerini, şeklen de generallere bırakacaktır.

Ancak bu hükümet de zorla kurulmuştur. Bu hükümetin de formasyonunda kan izi vardır.

Zor, red oyu verebilecek bazı saylavların iddia edildiği gibi ölümle tehdit edilmeleriyle ilgili görünmemektedir. Bu tehditler olmuştur, ancak bunları abartmamak zorunludur. Asıl tehdit, tam bu Sömürge Hükümeti'nin güvenoyu tartışmalarının olduğu sırada, Kıbrıs'ın Türk kesiminde, yerel konuşmalarda "Kıbrıs'ın Uğur Mumcu'su" olarak adlandırılan bir gazetecinin katledilmesidir. Bilimsel olarak bu katli, Ankara'da yapılmış saymak zorunludur.

Bir: Kıbrıs'ın Türk kesiminde, ancak Türk gizli servisleri adam öldürebilmektedir. Kıbrıs'ta, Ankara'nın izni olmadan hiçbir cinayet şebekesinin harekete geçmeyeceğinin kabulü gereklidir.

İki: Cinayeti üstlenen "Türk İntikam Tugayı", Demirel-Erbakan-Türkeş Mc Hükümetleri zamanında, Ankara'da adını duyurmuştur, yetmişli yıllarda Türkiye soluna yönelik pek çok cinayeti bu isim üstlenmiştir.

Üç: Yetmişli yıllarda Türkeş Tayfası'nın katillerinden birisi, sonra itirafçı ve şimdi mafya yamağı, Tevfik Ağansoy'un itiraflarında, Tit üzerine bilgiler vardır. Bu kalın itirafnamenin aslını bulamayanlar, çözümlemesini benim kitaplarımdan birisinde bulabileceklerdir; Ağansoy, bunun, uydurma bir isim olduğunu ifade etmiştir. "Türk İntikam Tugayı", Türk gizli servislerinin bazı cinayetleri için kullandığı joker isimlerden birisidir.

Ankara'daki kan dökücü şebeke, gelişini, böylesine sembolik bir katl ile taçlandırmak istemiştir. Uğur Mumcu bir kez katledildiği için yerine dublörü öldürülmüştür. Yetmişli yılların cinayetlerini hatırlatmak için Tit adı seçilmiştir. Devamlılık, öğreticidir.

Devamlılık vardır. Bir: Mc'ler, kaçınılmaz olarak Eylülist Darbe'yi getirmiştir. İki: Eylülizm, asıl, ülkemiz insanının aklına ve kendine güvenine yönelik bir darbedir. O zamanlar kullandığım bir benzetme ile, insanımızın aklını, uzun yolda bir küçük taş ye-

dikten sonra tuzla buz olan ancak henüz dökülmemiş otomobil canıma benzetmiştir. Tuz-buz olmuş otomobil camı türü kafa, örümcek kafadan daha kötüdür. Üç: Bugün Refah Partisi yöneticisi ve tabanının kafası örümcek tutmuş kafadan daha vahimdir. Uzun yolda taş yemiş otomobil camına benzemektedir; bu kafadaki her tuz-buz olmuş beneğin doğrusu ayrıdır. Bunların kafasında her gerçekliğin, uzun yolda taş yiyerek tuz-buz olan bir otomobil camındaki cam benekleri kadar doğru'su vardır. Bu nedenle bu kadar çok ve bu kadar kolay yalan söyleyebilmektedirler; yalanları karşısında en ufak bir utanma duymamaları, kafalarının, uzun yolda taş yiyerek tuz-buz olmuş otomobil camı kadar bölmeli olmasındandır.

Madam Çiller'in beyni, insan beynine özgü kayıt yeteneklerinin tümünü yitirmiştir. Necmi Hoca'nın beyni ise uzun yolda küçük bir taş yiyerek tuz-buz olmuş bir otomobil camı türündendir. Bunların her ikisi, Türkiye politikasında aynı türden iki vaka'dır. Bu nedenle ben, özel konuşmalarımda, Aralık 1995 seçimlerinden sonra, beyin ve ahlak düzleminde, en mümkün hükümetin, Madam Çiller ve Necmi Hoca hükümeti olduğunu düşündüm.

Dört: Böyle bir tuz-buz kafa yapısı, Refah yönetiminin en büyük şansıdır. Bu nedenle, hükümet sırasında, şimdiye kadar söylediklerinin tam tersini yapmalarının veya İsrail ile kucak kucağa oturmalarının, Refah'ın taban kaybına yol açacağını düşünmek, sadece illüzyondur. Refah için böyle bir tehlike yoktur. Refah'ın tabanı içinde, kapitalizme, tüketim toplumuna ve emperyalizme karşı olanlar, oransal olarak, çok azalmıştır. Mercimek örneği, tekil değil sosyolojiktir; Refah taşra yöneticileri, çalıp-çırpıp zengin olmak isteyen bir tayfadır. Tabanı ise, Türkiye'nin en çıplak mankenlerini tesettüre alıp, defile izleyendir. Tesettür bunlar için, kirlenmeyi önlemenin değil kirleri saklamanın yoludur. Bunlar, kirlerinden kurtulmayı değil, kirlerini örtmeyi sevenlerdir.

Demirel-Evren-Özal, insanımızın kafasını sömürgeleştirdiler.

Refahlılar, kafaları en çok sömürgeleştirilenlerdir.

Bu nedenle, Refah'ın tabanı, baş hocasının, genelkurmay başkanının maaşını bile dolarla hesaplamasından, bir genelkurmay başkanının maaşının az ya da çok olduğunu anlamak için mutlaka dolara çevirme gereği duymasından kesinlikle rahatsız olmaz, sömürgeleşmiş kafalarda baş ölçü, dolar'dır. Açıktır, hükümetinde yapacakları ile daha önceki söylediklerinin çelişmesi veya islama uymaması, Refah'ta bir taban erimesine yol açmaz; bunu beklemek hayaldir.

Beş: Ancak bunun bir başka uzantısı daha vardır. Bu sömürge hükümetinin kurulması sırasında, İstanbul'un beşte birlik belediye başkanı Tayyip'in veya Yazıcıoğlu tayfasından bazılarının "kan" laflamasını da ciddiye almamak gerekmektedir. Mevlana kenti olmakla övünen Konya'nın kanun dışı valisi ile Konya yobazlarının, kamu uçağıyla cuma namazına gelen Necmi Hoca'ya, önce silah hediye etmeleri ve sonra da nişan almasını istemelerindeki tehdidi görmek, fakat ciddiye almamak zorunludur. Eğer islamcı kesim silaha sarılacak olursa, silahlarını ilk önce, Erbakan Tayfası'na yönelteceklerı kesindir; Türkiye'de, Türkiye devriminden etkilenmiş, anti-emperyalist ve radikal islam, Erbakan ve tayfasından nefret etmektedir.

Altı: Bu, bu tayfanın cinayet işlemeyeceği anlamına gelmemektedir. Polis, yukarıdan aşağıya doğru artan ölçüde Refah çizgisindedir; siyasi polis ve terörle mücadele şubeleri, önemli ölçüde, yobazlardan oluşmaktadır. Bunu anlamak için, benim gibi, Ankara ve İstanbul siyasi polis hücrelerinde yatmış olmak yeterlidir. Burada işkence yapan, artık her gün putperestler örneği, anaları coplamayı bir ayin sanan gaddar polislerin büyük bir bölümü Necmi Hoca yollusudur. Polis hücrelerinde bunu saptamak mümkündür, yalnız bu imkana henüz kavuşamamış bahtsızlar, bunu, bazı gazete haberlerinden çıkartabilecek durumdadırlar; islamcı eylemlerle ilgili gazete ya da mahkeme an-

latımlarının çoğu, önemli sanıkların pek çoğunun yakalandıktan sonra "tesadüfen" elden kaçırıldıkları veya islamcı hücrelerin polis baskınlarını, en son zamanda öğrendikleri saptamalarıyla doludur. Bunlar doğrudur; bunlar, polis içindeki yobaz güruhunun marifetidir.

Yedi: Polisi, ayrı bir siyasi parti olarak örgütleyen Turgut Özal'dır. Genelkurmay önce buna karşı çıkmış ve sonra, hem zorla ve hem de kendi imajını temizlemeye yaradığı için, razı olmuştur. Bu razı olmada, Washington'un, Türkiye Devrimi ve Kürt Yükselişi'ne karşı islamı ileri sürme senaryolarının da etkisi bulunmaktadır. Özal, bu Türkiye'nin en gaddar siyasi partisini, nakşibendi tarikatı çerçevesinde örgütlemiştir; içişleri bakanlarından Abdülkadir Aksu bu tarikattandır. Kardeşi Korkut da içişleri bakanlığı yapmış ve nakşibendi tarikatındadır. Refah, nakşibendi tarikatının yönetimindedir.

İçişleri Bakanlığı, nakşibendi tarikatı için önemlidir. Nitekim bu son Sömürge Hükümeti'nin kuruluşunda tek önemli tartışma bu bakanlık üzerinde olmuştur. Ancak, en azından bu bakanlığın üst kademelerine ayrı bir hizip olarak giren ve Amerikan polis teşkilatına bağlı Ağar-Erkan hücresi, bu bakanlığı elinde tutmuştur.

Sekiz: Bugün varılan nokta, en azından yetmişli yılların Demirel başkanlığındaki Milliyetçi Cephe hükümetleriyle başlayan, eylülist dönemden geçerek kurulan Özal ve Demirel hükümetlerinin devamıdır. Buna karşın gösterilen bazı tepkilerde, bazı çevrelerin, son genel seçim öncesinden başlayarak, Genelkurmay ve medyanın işaretlerine güvenerek, kendileriyle Refah arasındaki farkı abartmalarının ve Refah'ın hükümet oluşunu önlemeye şartlanmalarının rolü vardır. Bunların tepkileri, nesnel konumlarına göre son derece abartmalıdır; tepkileri, Refah hattının yobazlığı üzerine hiç laf kondurmadan, yakın zamanda keşfettikleri yolsuzluk dosyalarının üzerinin örtülmesi kaygısına dayanmaktadır.

Dokuz: Bugün varılan nokta, politikaya girdiği zaman "Morri-

son" adlı Amerikan şirketinin taşaronluğunu yaptığı için kendisine "Morrison Süleyman" adı verilen Demirel'in başbakanlığı ile başlayan otuz yıllık bir sömürgeleşme çizgisinin ulaştığı bir üst düzeydir. Türkiye'de ilk kez, her haliyle net bir Sömürge Hükümeti işbaşındadır. Sömürge hattının bu iki ayağının yan yana gelmesi, tek başlarına hükümet olmalarından daha da sakıncalıdır. Hükümeti, emperyalist dünyada temsil eden ayağı, tam bir sömürge pratiğiyle, ilk olarak büyük devletlerin büyükelçilerini toplayarak hesap vermiştir.

Bu zavallı kadın, Amerikan gecekondularındaki geçerli Amerikancasıyla, televizyondan izledim, düvel-i muazzamanın sefir-i kebirlerine, diplomatik dil bir yana en basit bir resmiyet ilişkisinde bile yeri olmayan bir biçimde, teker teker, "you are wonderful" dedikten sonra, bu Sömürge Hükümeti'ni anlatmış ve bu hükümetin kuruluşu üzerine, ayaklanmalar olmamasından duyduğu sevinci aktarmıştır.

Bu zavallı kadın kendisini halen 23 Nisan müsamerelerinde sanmaktadır. "Harikasın" anlamına gelen bu Amerikanca sözün değil yabancı büyükelçilerine, ciddi bir profesör toplantısında bile kullanılamayacağını bilmemektedir. Ülkemizin her yanından sömürge pisliği akmaktadır.

Bu sömürge hükümetinin yobaz ayağı ise, Mısır'ın Amerikancı Cumhurbaşkanı Mübarek'ten, Mübarek'i öldürmek için suikast üzerine suikast düzenleyen Müslüman Kardeşlere iyi davranmasını istemiştir; Amerikancı Mübarek, Amerikan yurttaşı Çiller'e bunları İngilizce hikaye ile Hoca'yı şikayet etmiştir. Bölgemizin pek çok yanına sömürge pisliği yapışmıştır.

On: Hem Madam Çiller ve hem de Necmi Hoca, Türkiye'de Türkiye'den en uzak iki ademdir. İkisinin de kafası sömürgeleştirilmiştir. İkisi de, birer laf makinasıdır. İkisi de profesördür. Bunlara bir de, bu sömürge hükümetine milli eğitim bakanı olarak giren, üniversiteyi bitirmeden önce sünnetçilik yaparak yolunu bulan, yök eski başkanı

bir başka profesör eklenmiştir. Bu üçü Türkiye profesörleridir. Ne yazık, Türkiye profesörlerinin çok uzağına düşmemektedir; bunları seyretmek, önümüzdeki görevlerin ciddiyetini anlamak için yeterlidir.

Sünnetçiyi bir kenara bırakarak, Madam ile Hoca'yı ele alacak olursak, bunların ikisi de çok zayıftır. İkisi de hem birbirine, hem Washington'a ve hem de generallere mahkumdur. Bu Türkiye'ye gelmiş en zayıf Sömürge Hükümeti'dir.

Bu geliş ise çok öğreticidir. Bu Sömürge Hükümeti'nin meclisteki güvenoylaması son derece öğretici saptamalara imkan vermektedir. Bunları şöyle sıralamak mümkündür.

Bir: Meclis'teki sermaye örgütü temsilcilerinin hepsi, bu Sömürge Hükümeti'nin lehinde oy kullanmışlardır. Odalar Birliği eski Başkanı Yalım Erez, Odalar Birliği eski genel sekreteri Necmettin Erbakan, net bir biçimde bu hükümetin içindedir. Odalar Birliği eski başkanlarından Anap'lı Ali Coşkun'un ise bu hükümetten yana olduğu ve hükümetin güvenoyu aldığı kesinleştikten sonra meclise gelip red oyu verdiği anlaşılmıştır; Turgut Özal'ın bir adamı olarak ön plana çıkan bu nakşibendi müridi, Semra Özal'la tokalaşmayı günah sayacak ölçüde bir yobazdır; dolayısıyla bu Sömürge Hükümeti'ni desteklemesi kendi doğallığı içindedir.

Sermaye kesiminin araştırma örgütlerinden birisinin başkanı olan Madam Çiller'in playboylarından Sedat Saylav da bu hükümet lehine oy kullanmıştır. Bütün bunlar, bu hükümetin bir sermaye hükümeti olduğunu net bir biçimde ortaya çıkarmaktadır.

İki: Tüsiad, hem homojen değildir ve hem de önemli rolünü, 12 Mart Darbesi'ni hazırlarken yapmıştır. Tüsiad şimdi sadece medyayı kontrol edebilmektedir. Medya ise, Madam Çiller'i başbakanlığa oturturken rolünün ve gücünün zirvesine çıkmıştır; şimdi kağıttan bir kaplan'dır. Medya artık Türkiye'de sadece bozmak için vardır; "yapmak" için kesinlikle yoktur. Bunun dışında Tüsiad, bir demek olarak değil, içindeki tek tek oligarklarıyla önemlidir. Sabancı türünden Refah ile organik bağı olanlar, bu Sömürge Hükümeti'ni des-

teklerken, Garih-Alaton-Kamhi türünden ekonomik olarak korkan ve politik olarak Sömürge Hükümeti'nin İsrail bağlantısını tehlikeye sokmak istemeyen musevi sermayesi de, bu hükümete karşı çıkmamaktadır. Laikliği savunmak ise, Tüsiad'a kalmamıştır. Sermaye, bu hükümeti desteklemektedir.

Üç: Tarihte ilk kez üç emniyet genel müdürü, aynı zamanda, parlamentodadır ve aynı parti içindedir; Ağar, Erkan ve Bedük, bu hükümetin ateşli taraflarıdır. Bu hükümet, resmi ve gayri resmi polisler tarafından kurulmuş ve desteklenen bir hükümettir.

Sermaye ve polis bu hükümetin dayanaklarıdır.

Dört: Bürokrasiden gelenler, bu hükümeti istemişlerdir. Bürokrasiden gelenler içinde Söylemez'i saymıyorum; Ufuk Söylemez, Özer Uçuran örneği, Madam Çiller'in yakını olmuş ikinci bakkal çocuğudur. (*) Hayata, babasının bakkal dükkanında, bozuk ayarlı teraziyle peynir satarak hazırlanan bu Madam Çiller yıldızının bir Sömürge Hükümeti'nde yer alması normaldir. Çünkü, satıcı'dır. Ancak doğru yol içindeki bütün çalkanmalara karşın, Ayfer türünden maliye bürokratlarının bu hükümeti desteklemeleri ve Doğan Güreş türünden askeriye bürokratlarının bu hükümete karşı tutum almamaları çok düşündürücüdür.

Öğreticidir. Bürokrat, oturduğu masadan güç alan bir hiçlik'tir. Bir zamanların sözde güçlü generali Güreş, şimdi bir masaya oturmadığı için, oy verme zamanında, küçücük şatosuna saklanan bir bürokrattır. Bu, yeni kuşaklar için çok öğreticidir.

Ancak öğretici olanın öğrenilmesi için de çaba gereklidir.

Devrim yolunda da öğrenme yolunda da kendiliğindencilik bitmiştir.

Beş: Türkiye'de kamu yönetimi anlayışı sona ermiştir. Buna silahlı kuvvetler de dahildir; silahlı kuvvetler henüz, yobazların kont-

** Yalçın Yoldaş kendisi düzeltti. Ufuk Söylemez'in babası Jandarma Genel Komutanı'nın şoförüdür ve 'Anayasa Mehmet' olarak tanınır. (y.n)*

rolünden çok uzaktır. Ancak sermayenin ve Washington'un bütün telkinlerine çok yatkındır. Silahlı kuvvetlerin, bir bütün olarak, ülke çıkarlarına düşkün ve laikliğin koruyucusu olduğu iddiası, sadece bir iddiadır. Silahlı Kuvvetler de, halkla ilişkilere çok önem veren bir siyasal yapılanmadır. Bu siyasal yapılanma, şimdi Necmi Hoca ve Madam Çiller hükümetinin yolunu açma eğilimindedir. Bu politikaya devam ettikleri ölçüde, 9 Mart 1971 tarihinden itibaren Türk Silahlı Kuvvetleri'ne yerleştirdikleri oligarşik yapıyı tehlikeye atacaklardır. Kürt Cephesi'ndeki başarısızlıkları ile Necmi Hoca yollu politikaları birleşince, Türk Silahlı Kuvvetleri'nin oligarşik yapısı alt-üst edilmeye yatkın bir hale gelmektedir.

Bunun dışında, İçişleri Bakanlığı'nın bir yobaz ocağından farkı kalmamıştır. Maliye'nin ise büyük bir edilgenlik içine girdiği görülmektedir. Dışişleri Bakanlığı'na gelince, bu bakanlık, eski solcu Onur Öymen'in Bonn Büyükelçiliği'ne denk düşen dönemden başlayarak hızla faşistleşmektedir. Bugün Avrupa başkentlerindeki büyükelçilerin, Bonn'da Volkan Vural'ın, Viyana'da Filiz Dinçmen'in, Paris'te Tansuğ Bleda'nın tek işi hocaları, imamları, esnafları örgütlemek, eski solculardan bir casus ağı kurmaktır. Türkiye diplomasisinde bu çığırı başlatan faşist Öymen'dir.

Milli Eğitim Bakanlığı ile Kültür Bakanlığı ise, General Evren'in döneminde Türkeş'in kadrolarına bir arpalık olarak verilmiştir. Milli Eğitim Bakanlığı şimdi, Madam kanadından bir sünnetçinin ve Kültür Bakanlığı da, Necmi Hoca tarafından bir mitçinin elindedir.

Aslında bir ekleme gerekmektedir; her tarafı pislik olan siyaset sahnesinin daha pis kulisi hakkında şaşırtıcı bilgiler veren Gülçin Telci, bu sünnetçinin, üniversite çevrelerinde herkesin bildiği Doğramacı bağlantısını tekrarladıktan sonra Fethullah Hoca'nın yamağı olduğunu kaydediyor ve "Rand Corporation'un desteğini" aldığını yazıyor. Rand, Cia demektir; böylece, pek "milli" eğitim bakanlığı, hem sünnetçi hem nurcu ve hem de Cia'ci bir doğramacıya teslim edilmiş olmaktadır.

Altı: Son oylamada, Kürt milletvekillerinin davranışları ise utanç verici olmuştur. Kürt gericiliği, Türk gericiliğinin en çaresiz zamanlarda yardımına koşmaktadır; ancak zaman zaman, bir de tiksindirmektedir. Bu Sömürge Hükümeti'nin güvenoyu alması için kurulan mebus pazarında en çok alış-verişi yapılanların Kürt kökenli milletvekilleri olması, yeni bir gelişme olmamakla birlikte yine de insanı itmektedir. Bu durum, Kürt Cephesi'nde önümüzdeki görevlerin hala çok olduğunu ortaya çıkarmaktadır.

Türkiye'de bir değil iki Kürtlük vardır.

Oylama sırasında ortaya çıkan bir değil iki Kürtlük'tür. Bir yanda, onuru için, özgürlüğü için, sömürge koşullarına razı olmadığı için, kendisini ölüme patlatan Kürt vardır. Diğer yanda ne kendi halkının acılarını, ne Türkiye halkına saygı duyan, borsada hisse senedi değiştirir gibi parti değiştiren, bunu saat başı yapan, yaparken utanmayan, katmerli sömürgeleşmiş kafaları, omuz dedikleri bir tümsekte düz tutamayan Kürt yönetenleri vardır. Bunun anlamı ise, Türkiye Kürtlüğü'nün bölünmüş olduğudur.

Bu bölükten birisi bize yakındır ve birisi bizim karşımızdadır.

Bütün bu saptamalar, bizi, ülkemizin sosyo-politik gerçekliğini, büyük bir açıklıkla yeniden çözümlemeye davet etmektedir. Eski kalıpların yıkıldığı bir eşikteyiz.

Bu davetin kabul edileceği açıktır. Ancak bundan önce de, şu anda ortaya çıkan bir başka açıklık daha vardır: İkinci Dünya Savaşı sonrasında başlayan, ellili yıllarda burjuva demokratik yüksekliğe ve dolgunluğa ulaşan, altmışlı yıllarda sosyalist damarlar kazanan aydınlanma hareketimiz, Demirel-Evren-Özal zinciriyle çökertilmiştir. Necmi Hoca, şimdi bu çöküntünün uğursuz meyvalarını toplamaktadır.

Bu durumda bize düşen ise, bu çöküntüyü kabul ederek, yeni bir aydın hareketi başlatmaktır. Bu aydın hareketi ile kamu yönetiminin her kesimini zaptetmek, buralarda mevziler tutmak ve

kamu yönetimini yeni dönemimize hazırlamak, önümüzdeki en önemli görevimizdir.

Bu Sömürge Hükümeti'nin bize getirdiği yararlar bundan ibaret değildir. Son güvenoylaması, çok kısa erimli politika dünyasında da büyük açıklık ve sonuçları ortaya dökmüştür. Şimdi bunları sıralamak durumundayım.

Bir: Mesut Yılmaz, artık bir siyasal ölü'dür. Yaşar Kemal'den aldığı bir "dostluk" reklamına güvenerek, Anap'ı, olduğundan da sağa açma politikası, bu güven oylamasında iflas etmiştir. Anlaşılmaz bir mantıkla Parlamento'ya soktuğu faşist Türkeş artığı Yazıcıoğlu Tayfası, bu Sömürge Hükümeti'ne güvenoyu vermiştir; gerçekte, Erbakan-Çiller, en çok Mesut Yılmaz'a borçludur.

Borç bununla sınırlı değildir; bundan önceki açıklamalarımın birisinde, Yılmaz'ın ellerini öperek, kendi listesinden meclise tayin ettiği, Korkut Özal, Ali Coşkun ve Abdülkadir Aksu'nun, nakşibendi müridi olduklarını ve son çözümlemede nakşibendi tarikatının isteklerine göre hareket edeceklerini ifade etmiştim. Bu, hiç de önemli olmayan bir öngörüdür, politikayı yakından izleyen ve orta düzeyde bir akla sahip herkes, bu sonuca kolaylıkla varabilir; Yılmaz'ın bunları görememesi, hem politikayı yakından izlememesi ve hem de aklının ortanın altında olmasının sonucudur.

Türkiye'nin yakın siyasal geleceğinde artık böylelerinin yeri olmayacağı açıktır.

Bu açıklığı, Yılmaz'ın anlaması imkansız görünmektedir. Ancak Erbakan artıklarıyla iş tutma eğilimi gösteren Hadep ve Demokrasi Gazetesi'nin, bu gelişmeleri soğukkanlılıkla değerlendirmeleri ve Erbakan artıklarının sadakatinin hep gericiliğe olduğunu görmeleri beklenilmelidir.

İki: Daha önceki açıklamalarımın birisinde Ecevit'in bunamış izlenimi verdiğini dillendirmiştim; güvenoylaması, Ecevit'in bunadığını netleştirmiştir. Bu Sömürge Hükümeti'nin programının

tartışıldığı oturumda, Ecevit, önce güven oylaması alınmadığı takdirde meclisten yeni bir hükümet çıkacağını ısrarla söylemiş ve arkasından da, Baykal'a cevap verirken, "bunların ikisi hükümette anlaşamadı, biz ikimiz girersek mi anlaşacaklar" diye çıkışarak, Refah dışında bir hükümetin mümkün olmadığını ileri sürmüştür. Bu, kesin ve şaşmaz bir bunama endikasyonu'dur.

Bu da şaşırtıcı değildir; Chp-Dsp çizgisi politikada hep bunaklara düşkündür.

Üç: Ecevit'in hem politik çizgi ve hem de akli yetenekleri açısından geldiği düzey, bizi, yetmişli yılları yeniden değerlendirmeye zorlamaktadır. Ecevit'in bugünkü konumu ile Türkiye solunun yükselişi öncesi arasında tam bir uyum vardır. Altmış öncesinde de Ecevit, büyük yanlışlarda küçük düzeltmelerden şehvani hazlar alan bir ikinci adamdı; bizim sol dalgamız Ecevit'i birinci adam yaptı ve adam görüntüsü verdi. Dalgamız çöktü; düştü ve bu kez, Madam ile Yılmaz'ın yanlışlarını düzeltmeyi "İnönü Zaferi" sanan bir zavallı ortaya çıktı. Çocuksuz ve sevgisiz olduğu için de evinin altını özel bir morg yaparak, milletvekilliğine hevesli bazı eski aydın ve eski solcuları buraya depo etti.

Bu saptama, Ecevit'in kendisinden daha önemlidir; Türkiye'de hala önemli ve belirleyici olan Türkiye Solu'dur.

Dört: Dünyada haklı olduğu tek nokta, Deniz Baykal ile ilgili söyledikleridir. Deniz Baykal'ın, üniversite karyerinden gelmesine karşın, sol için yazılmış bir tek kelimesi yoktur ve ne sol ve ne de sosyal demokrasi ile hiçbir ilgisi olmamıştır. Deniz Baykal'ı şimdiye kadar hiçbir sol yöneliş içinde gören bulunmamaktadır; kafası Demirel kafasıdır ve altmışlı yıllarda Demirel'in yanında politikaya gireceği zaman Besim Üstünel tarafından elinden tutularak Ecevit'e yamanmıştır. Kürt Konferansı'na katıldıkları için milletvekillerini partiden atan Erdal İnönü'nün sekreteri ve cürüm ortağıdır. Şimdi, Kürt Sorunu'nu Genelkurmay'a, Türkiye'nin en temel sorunlarını ise kan dökücü bir parti olan siyasi polise

bırakmıştır. Bütün bunlardan sonra, ancak Dallas'lı Ceyar'ın yüzü yağlı ve gözü yaşlı kardeşi Bobi'ye benzer bir zavallılıkla, bu Sömürge Hükümeti'ne karşı muhalefetin liderliğini istemektedir.

Ecevit bunamıştır, Yılmaz siyasi ölüdür ve Baykal, tarihin çöplüğündedir.

Beş: İstanbul Üniversitesi yönetim kurulları, eylülizmin yobaz ve eli kanlı diktatörü General Evren'e fahri doktora vermiştir. Bu, bir üniversiter kuruma düşebilecek en koyu yüzkarasıdır. Böyle bir üniversite, şimdi, yirmi yıldır ilk kez, hükümet paraleli dışında kalmayı göze alarak, bu Sömürge Hükümeti karşısında kaygılarını dile getirmiştir. Bu, güven vermemekle birlikte düşündürücüdür.

Şimdi toptancı olmak aşamasındayız. Öğrencilerini polise teslim eden, öğrenci ve çalışanlarla birlikte kendi kendini yönetmeyi amaçlamayan, bunun için mücadele etmeyen, her birisi bir esnaf loncasına bağlı profesörlerini ayıklayıp kendisini halk sevgisi ve bilimsel yaratıcılık yönünde yeniden kurmayan bir üniversiter kurumun çıkışını fazla önemsemek mümkün değildir.

Bu hükümete karşı kadın kuruluşlarının çıkışını ise daha az ciddiye almak gerekmektedir. Çünkü, kana susamış polis, artık acıdan ve çocuklarımıza sevgiden acı duvarını aşmış olan analarımızı hergün coplamayı, özürlü sandalyasına bağlı olanları saçından sürüklemeyi, bu yetmeyince arkalarından tekmelemeyi, bu da yetmeyince üzerlerine köpek salmayı günlük sadist eğlencesi haline getirmiştir; ben bu sahneleri seyretmeye dayanamıyorum.

Bu böyleyken, meslek sahibi, bazısı profesör kadınlar, Necmi Hoca-Madam Çiller Hükümeti için yakınırken, bunları görmemektedir; herhalde gözlerine mil çekilmiş ve kalplerine çimento dökülmüştür. Böyle bir durumda bunların mücadelelerinin sadece boyunlarına astıkları eşarpları, başlarına geçirmeme üzerine kurulu olduğu ortaya çıkmaktadır. Eteklerini, Necmi Hoca istediği için değil, Paris modacıları emrettiği zaman uzatma özgürlüğünün mücadelesini

verdikleri anlaşılmaktadır; gericilik ile kan dökücülük, yobazlık ve sömürgecilik, polis ile mafya birbirinden ayrılmaz olmuştur ve bunun ucunu görmek, hiç görmemektir. Artık hiçbir bölük pörçük yakınma anlamlı değildir. Karşı koyma, toptan olmak zorundadır. Kadınlara yapılan günlük zulme kayıtsız kalan kadınlar, meyvesizdir.

Altı: Bab-ı Ali Matbuatı'nın bu Sömürge Hükümeti'ne sert bir tepki gösterdiği anlaşılmaktadır; bunda, kendi senaryolarının kabul edilmemesinin yarattığı hayal kırıklığının rolü olmalıdır. Matbuat, bu tepkilerinde, ülkemizdeki tüm bozuklukların Demirel'le başladığı tanısını da dillendirmektedir; ancak bunu sürdürmeleri muhtemel görünmemektedir.

Sabah Grubu, Türkiye'de Washington'un doğrudan organıdır; kesin bir müstemleke basın ve medyasıdır. Doğan Grubu ise bu Sömürge Hükümeti'ne akrabadır. Türkeş'in komandosu, Turgut Özal'ın bakanı, bakanlıktan sonra Çankaya'da Demirel'in "danışmanı" komando Namık Kemal Zeybek bu hükümette bakandır; komando Zeybek, Hürriyet ve Milliyet'in patronu Aydın Doğan'ın bacanağıdır.

Bu eninde sonunda Bab-ı Ali Matbuatı'dır. "Bab-ı Ali" sözcüğü, Mütareke Dönemi'nde esas anlamını yitirerek, "pislik" anlamını kazanmıştır. Matbuat, bugün Bab-ı Ali'yi bırakıp Çifte Telli'ye intikal etse de, kendi içinden temizlenmeyecek kadar pisliğe batmış durumdadır. Bunlar, komprador bir gazozcunun şişman oğlunu "pepsi cola veliahtı" diye adlandıracak ölçüde sömürge kafalı ve gericilik özlemlisidirler. Bu özlemle, Mesut Yılmaz'ın, Avusturya'da kartopu oynarken burnu kanayan oğlunu ziyaret etmek için, evde kalıp kabul gününe hamsi kuşu yapması gereken karısını da yanına alıp, kamu uçağını kullanmasından haz alan zavallılardır.

Bunlar, Türkiye Cumhurbaşkanı koltuğuna oturan bir bürokratın, cuma namazlarını Osmanlı sultanlarının cuma merasimlerine benzetmesinden büyümüşlük kompleksi kazanan zavallılardır. Bu za-

vallıların, Necmi Hoca'nın kamu uçağına binip cuma namazı için Konya camiini seçmesi karşısında söyleyecek sözleri bulunmamaktadır.

Bütün bunlar, bizi, bir süredir benim söyleyip yazdığım bir noktaya getirmektedir: Ülkemiz, 1920 tarihinin gerisindedir ve muhtemelen 1918 sonlarındadır. Ülkemizde, en çok kritik yerlerdeki kafalar sömürgeleştirilmiştir. Ülkemizde, en sömürge kafalardan bir hükümet kurulmuştur.

Bu sahnede, 1918 tarihinden daha olumsuz çizgiler görünmektedir. İslam, bugün o tarihe göre çok daha örgütlüdür ve ilk kez bağımsız bir siyasal örgüte sahiptir. Ancak olumsuzluk siyasal örgütlenmeden daha çok bu örgütlenmenin yönelişinde kendisini belli etmektedir: İslamcı siyasal örgüt, tam bir ihanet içindedir. Tam anlamıyla sömürgecilerin yanındadır. Şu anda, bu ihanet örgütü, ülkemizin bağımsız kalan son mevzilerini de işgalcilere teslim etmenin sancıları içindedir ve ülkemizde bu teslimiyetin hacivat oyunu sahnelenmektedir. Refah, bir hacivat oyunudur.

Yalnız ihanet, yerli hacivattan daha yaygındır. Dünyada islam, Hamas türü birkaç örgüt dışında, tümüyle Washington'un senaryolarını sahneye koymaya hazırlanmakta ya da koymaktadır. Çeçen yobazları, bunun açık örneğini vermişlerdir ve üstelik Necmi Hoca benzeri, bütün dünyayı kendileri kadar aptal sanmaktadırlar. Seçimden çok kısa bir zaman öncesinde, Necmi Hoca'nın Çeçen ikizleri, Çeçenlerin kasabı ve sarhoş Yeltsin'in seçim şansını artırmak için ansızın ateş kesip barış havası verdiler ve Çeçen sorununu barışçıl yoldan çözmek isteyen komünist adaya karşı sarhoşu desteklediklerini açıkça ilan ettiler. Sarhoş seçilince de, Necmi Hoca'ya benzer pişkinlikle ateşkesi bozdular. Şimdi, sarhoş Yeltsin'in askerleri "bizi kesiyor" diye haykırıyorlar. Yaptıklarının adı ihanettir. Çeçen halkını satmaktır.

Fakat bunda, herkesi aptal sanmalarının dışında şaşırtıcı bir

yan yoktur. Amerikan gazetecileri, W. Safire örneği gizli servislerden bilgi almakla tanınanlar başta olmak üzere, Türkiye'nin gizli servislerinin Türkeş üzerinden Çeçenlerle bağ kurduğunu yazmaktadırlar. Bu bağ, aynı zamanda Washington bağı sayılmak- tadır.

Siyasal islamın tam bir ihanet içinde olması, On Sekiz'e göre bir olumsuzluktur; ancak bu, ilk bakışta görünen bir olumsuzluk olmaktadır. Ülkemizin geleceği açısından ise bunu olumluluk saymak gereği vardır.

Siyasal islamın bu satıcılığı karşısında, Kürtlük daha ayn bir dinamik sergilemektedir. On Sekiz'den farklı olan, siyasi Kürtlük'ün bir bütün olarak Türkiye gericiliği ve satıcılığıyla birlikte olmadığıdır. On Sekiz'de bütün olan siyasal Kürtlük, bugün ikiye ayrılmıştır.

Bu ayrılma çok verimlidir ve Türkiye İşçi Partisi'nin miras bıraktığı çok sağlam bir çizgidir; Tip, bir yanıyla da, Kürt yoksul köylülerini, Türk ve Türk gericiliğinden koparma yolu olmuştur. Altmışlı yılların ikinci yarısında, Tip'in inisiyatifiyle gerçekleştirilen "Doğu Mitingleri", Türkiye Kürtlüğü'nün tarihinde çok önemli bir siyasal uyanışın köprü başıdır.

1970 yılı sonbaharında yapılan, ne yazık, Doğu Perinçek ile Ertuğrul Kürkçü'nün basmak üzere nefer topladıkları, Dördüncü Kongre'de aldığı, Kürt Halkı'nın varlığı kararı, kapatılmasına yol açsa da, Kürt yoksullarının uyanışında çok yüksek bir aşama olmuştur. Daha sonraki yıllarda, daha çok Kürt yoğunluklu pek çok sol ve sosyalist örgüt, bu uyanışı daha ileri noktalara çıkarmak istemiştir; ancak Kürt köy yoksullarını bütünüyle Kürt gericiliğinden kurtarıp Türkiye Cumhuriyeti'nin siyasal dengelerini sarsacak hale getiren Kürdistan İşçi Partisi'dir. KİP ile Kürt gericiliğinin etkisi önemli ölçüde kırılmıştır.

Bizim Toplumsal Kurtuluş Çıkışımız, bu siyasal felsefe içinde ve bu tarihsel yürüyüşte yerini ve değerini bulmaktadır. Türkiye'nin aydınlık geleceği için, yoksul Kürt köylüsünü her türlü gericilikten koparmak ve bağımsız bir yürüyüş haline gelmesine

katkıda bulunmak, Türkiye devrimcileri için her zaman vazgeçilmez ve kendi halinde de gerekli bir yoldur.

Yalnız Kürt siyasal hareketliliği de bugün, yaklaşık olarak 1991 yılına yakın bir zaman noktasındaki tarihsel-siyasal çizgileri göstermektedir.

Kendimize, Türkiye aydını ve sol hareketlerimizin toplam konumuna baktığımızda ise, en çok 1958 yıllarına özgü bir gücü tuttuğumuzu açıklıkla kabul etmek zorundayız. O tarihte aydın, birinci soğuk savaşın vurgununu yemiş durumdadır; şimdi ise dünya ölçüsünde ikinci soğuk savaş ile üst üste gelen darbelerin bütün bozucu sonuçlarını içimize almış durumdayız. İlk sosyalist denemenin çözülüşü ile birlikte, bu darbeler, aydınımızın iradesiyle hayalini silmiştir; iradesi ve hayalini kaybeden aydın bitmiştir. Bu ise çok üzücü değil, yeniden yaratmanın imkanını verdiği için de sevindiricidir.

Eğer yeniden yaratma iradesi varsa, silinme ne kadar derinse, sevinç o ölçüde büyük olmak durumundadır.

İrade ve hayal içinse maddi koşullar vardır. Ülkemiz, dünyadaki büyük gerici kasırgaya karşı cenneti topraklarımıza getirme iradesinin kırılmadığı pek az dünya parçasından birisidir; acımasızlar her gün yeni bir kıyıcılık makinası keşfedip uygulamaktadırlar, ancak, direnişin kökü alınamamaktadır. Buradan bakıldığında, topraklarımız, insan aklını zorlayan bir direniş ve bu direnişte yaratacılık sergilemektedir.

Çok gerilere gitmeye gerek görmüyorum; Demirel'in başbakanlığıyla başlayan ve benim "30 yıllık iç savaşlar" dönemi dediğim bu son üç onyılda, Türkiye solunun temel bütün tezleri, bugün haklı çıkmıştır ve haklılığını korumaktadır. Coca-cola'nın yarısının zehir olduğu tezleriyle başlayan yabancı sermaye karşıtı eylemler, boğaz köprüsünün yanlışlığını anlatan kampanyalar, Amerikan askerlerini Dolmabahçe'den denize döken taarruzlar, Türk-Kürt Devrimci Birliğini temel alan politi-

kalar, Filistin'de Arap kardeşlerimizin yanında savaş ortaklığı, bunların hepsi hepsi bugün, hem doğruluklarını bir kez daha kanıtlamakta ve hem de bizlere kimliğimizi vermektedir. Bunların hepsi bizi biz yapan doğrulardır; Filistin'e gitmek bugün Necmi Hoca ve tayfasını utandıran ve utanmaları mümkün olmadığı için boyalarını açığa çıkaran doğrularımızdır. Hiçbir doğrumuzdan geri dönmek zorunda değiliz; dinsel kutsiyetinden arındırıldıktan sonra da Kudüs'ün İsrail'e bırakılamayacağını tekrarlamak durumundayız.

Bizim en büyük doğrumuz politikaya çıktığı gün Demirel'e "Morrison Süleyman" dememizdir. Çıktığı günden itibaren bu korkak, egoist, bürokrat kişiliği iyi tanımamızdır. Bugün Morrison Süleyman'ın Çankaya'da oturması bizi yanlış çıkarmıyor; bu çıkış süreci içinde ülkemizin bir sömürge haline getirilmesi sadece bizi doğruluyor.

Demirel, ancak bir sömürgede devlet başkanı olabilecek birisidir. Bu nedenle ülkemizi sömürgeleştirmekte sakınca görmemiştir.

Bir karşı devrim yapmıştır. Darwin'e karşı bir karşı devrimin uygulayıcısıdır. Darwin, ancak güçlünün, beceriklinin, yeteneklinin ayakta kalabileceğini ve kendisini sürdürebileceğini yazmıştır ve bitkiler ile hayvanlar aleminde bunun böyle olduğunu kanıtlamıştır. Fakat Demirel, hayvanlar aleminde doğru olanı insanlar aleminde yanlış çıkarmıştır; anti-Darwinist bir karşı devrim yapmıştır. Bugün ülkemizde, Demirel dahil, sadece eksikliler, zayıflar, beceriksizler ayakta kalmaktadır ve hatta yükselebilmektedir. Demirel, sadece kör ve topal ağustos böcekleri arasında rahat edebilen bir ağustos böceğidir.

Demirel-Güreş-Çiller, Darwinist anlamda uyumlu bir üçlü olmuştur.

Buradan Güreş düşmüş ve yerine Erbakan gelmiştir. Demirel'in yaptığı anti-Darwinist bir karşı devrim olsa da, Demirel-Erba-kan-Çiller, Darwinist anlamda daha uyumludur. En zayıfların uyumudur.

Ülkemizde karanlık bütünleşmiştir. Topyekün bir gericilik ile karşı karşıyayız. Topyekün gericilik, bize, bütün doğrularımıza sahip çıkarak, aydınlığa doğru toptan atılmaktan başka bir yol bırakmamaktadır. Önümüzde sadece her basamağı toptan toplumcu bir merdiven bulunmaktadır. Kurtuluş'a buradan açılmak, artık bir seçim değil, bir zorunluluktur.

17 Temmuz, Ü.Y.

GÖÇEN YİĞİTLER, İŞGALE CANINI SIKANLARDIR

Ülkemiz, 1919 işgalinden daha acımasız bir işgal ile karşıkarşıyadır. Ülkemiz şimdi, Amerikancı Demirel-Erbakan-Çiller işgal hükümetinin elindedir. İşbirlikçi bürokratlar, yobazlar ve Amerikan uşakları, hükümet olmuşlardır.

*

Böyle bir ortamda, Yaşar Kemal'in uzun sessizliğini, canlarını kurşun yapıp işgalcilere sıkan yiğitler göçmeye başladıktan sonra, işgal rejiminin başı Demirel'e telefon etmek için bozması, Kemal'in sadaka toplamayı bir adet haline getirdiğini göstermektedir. Yaşar Kemal'in nerede yaşadığı anlaşılamamaktadır.

*

Yaşar Kemal'in bu sevimsiz gösterileri sırasında yanına aldıkları için de söylenecek vardır: Türkiye'de Orhan Pamuk adında bir yazar yoktur. Livaneli ise sadece bir tüccardır. Kemal, bir Mesut Yılmaz'dan bir Morrison Süleyman'dan umut çıkartıp pazarlamaktan vazgeçmek

zorundadır. Bu, benim son uyarımdır. Vazgeçmezse, sonucuna katlanmak durumundadır. İşgal önce beyinleri işgal'dir.

*

Ülkemizde ikiyüzlüler çoğalmıştır. Ülkemizin son elli yıllık tarihi, ülkesi için kendisini patlatan Japonlara hayranlık yazılarıyla doludur; "kamikaze" sözcüğü, bu hayranlıkla bütün dillere ve bu arada dilimize girmiştir.

*

Ülkemizin işgalcileri, ülkemizin yüzsüzleri inancı uğruna ölüme giden bir Japon ise, sadece hayranlık duymaktadır. Ancak bu inancı için kendisini patlatan bir Kürt kızıysa, "terörist" olmaktadır. Bu, inancı için, onuru için, işgalcilere kini için, gün gün canını sıkıp kurşun yapan bir Türk yiğit ise, bu da "intihar" olmaktadır.

*

Yalnız kesindir: Yapılanların hiçbirisi karşılıksız kalmayacaktır. Ağar ve Kazan mutlaka yargılanacaklardır. Eğer şansları biraz denk gelir de, yargılama gücümüz gecikirse, kemikleri, mezarlarından çıkartılacak ve mutlaka yargılanacaklardır.

*

Bu yiğitlerimizin heykelleri de, diğer yiğitlerimizle birlikte, üniversitelerimizin bahçelerinde ve yollarında, ama mutlaka gençlerimizin arasında, yerlerini alacaktır. Mutlaka, alacaktır.

Ülkemiz, işgal altındadır.

Ülkemizde bir işgal yönetimi işbaşındadır.

Bu, Amerikancı, bürokrat ve yobaz ve işbirlikçilerinden oluşan bir işgal hükümetidir. Tekelli polis devleti, şimdi, Amerikancı Demirel-Erbakan-Çiller işgal hükümetine kavuşmuştur.

Bu hükümetin oluşumunun hemen öncesinde, daha önceki bir açıklamamda, bu hükümetin, kan dökücülükte diğerlerini aratmacağını ileri sürmüştüm; ne yazık, bu kestirimim çabuk doğru çıkmıştır. Bu hükümette birlikte artan zulüm ve dökülen kanlar, Batı dünyasını da şaşırtmıştır.

Paris'te, Fransız televizyonlarında her akşam görünen manzara, ülkemizin işgal altında olduğudur.

Paris'te, Fransız televizyonlarında her akşam görünen manzara, işgal altında ülkemizde, halkımızın işgala isyan bayrağını kaldırdığıdır.

Canlarını işgalcilere sıkarak her gün biri, ikisi, üçü aramızdan göçen yiğitlerimiz, hücrelerinden göklere başkaldırı bayrağını yükseltmektedirler.

Analar, cezaevi duvarlarını aşamayan ancak acı duvarlarını yerle bir eden analar, Türkiye Kurtuluş Savaşı'nı çok gerilerde bırakan bir direngenliği sergilemektedirler.

İşgal hükümetinin işgal polisi, Birinci Dünya Savaşı sonrasındaki, İngiliz, Yunan ve Fransız işgal polisinden ve jandarmalarından yüzbin kat acımasızdır. Her gün taş hücrelere taşıdıkları anaları, bir de otobüslerin içinde coplayacak kadar kindardırlar. Gençlerimizi arkadan gelip, botlarıyla coplayacak kadar satılmışlardır. Masum gençlerimizi sokakta yürürken vuracak kadar gözleri kanlıdır. Ancak başta İstanbul gençliğimiz olmak üzere tüm gençlerimiz işgal polisine karşı sokak savaşını başlatmışlardır. Kontr-gerilla televizyonu İha-Tgrt, gençlerimizin "İstanbul sokaklarında terör estirdiğini" haber edip ağlamaktadır.

İstanbul sokaklarına egemen olan terör değil, işgale başkaldırı ruhudur.

1995 yılı ikinci yarısı ve 1996 yılı, Devrim Yolumuz'da yepyeni bir dönemecin işaretini vermektedir. Göçen yiğitlerimiz, bütün dünyaya, "Türkiye'de devrimci vardır" demektedir.

1 Mayıs 1996 ve buna tepki olarak bürokrat-yobaz-işbirlikçi hükümetinin kuruluşu ve en sonunda cezaevlerindeki gençlerimizin

canlarını sıkıp işgalcılara karşı kurşun yapmaları, ülkemizdeki tekelli polis düzeninin dayanaklarını daha da ortaya çıkarmıştır.

Bir: Washington, bu hükümeti ve cezaevi politikasını desteklediğini açıklamıştır. Amerikan dışişleri bakanlığı sözcüsü, Amerikancı işgale karşı başlayan isyandan endişe edilmediğini açıklamıştır; başkaldırının bastırılacağından güvenli görünmektedir.

İki: Bu sırada toplanan Milli Güvenlik Kurulu, yobazlarla generaller arasında bir anlaşmaya vesile olmuştur. Bu toplantıdan hemen sonra, Hürriyet'in Mit'te daire başkanlığı yapmış olan başyazarı, pek "laik" Oktay Ekşi, birdenbire yobaz ve yalancı Şevket Kazan'ın destekçisi olmuş ve Kazan'ı "tavizsiz" davranmaya çağırmıştır. Hürriyet'in diğer başyazarı ve her türlü işbirliğinin elemanı Ertuğrul Özkök de, Genelkurmay Başkanı ile Necmi Hoca arasında kurulan ve "son derece önemli" bulduğu ve "Türkiye'de demokrasinin gelecekte alacağı biçim açısından önem taşıyor" dediği ilişkilerden söz etmiştir.

Üç: Bunlara, artık aydın olma zorunluluğunu her hatırladığında, bir de iktidarda kim varsa, bir zamanlar Ecevit, yoksa Mitterand, olmazsa Mesut Yılmaz'ı atamayı unutmayan Yaşar Kemal'in yanına, aydın yamağı olarak Orhan Pamuk ve Livaneli'yi alıp, Morrison Süleyman Demirel ile telefonculuk oynaması eklenmiştir. Demirel, bu oyundan çok memnun kalmış, hoşnutluğunu, Kemal'e "iki kez teşekkür ederek" belli etmiştir; ancak Şevket Kazan'ın söylediğine göre, Adalet Bakanı'nı bir kez bile arayıp cezaevlerini sormamıştır.

Dört: Kemal'in telefonunu, yakın zamana kadar adları "demokratik kitle örgütü" iken son zamanlarda Amerika'nın isteğiyle ve mahkeme yoluyla isimlerini, "sivil toplum örgütü" olarak değiştiren birtakım örgütlerin densiz yöneticilerinin Çankaya çıkıp Demirel'in üzülüp üzülmediğini yerinde denetleme eylemi izlemiştir. Sonra bu densiz yöneticiler, "Sayın Cumhurbaşkanı çaresiz, çok üzülüyor" açıklamasını yapıp kendileri de üzülmüşlerdir. Kemal'in telefon oyunu ve birtakım densizlerin Morrison Süleyman'a çıkmaları, işgalcileri rahatlatmış ve cüretlerini artırmıştır.

Beş: Washington'un Türkiye'ye desteği, dışa değil içe yönelik bir destektir. Amerikan desteği, Amerikancı generalleri daha da cüretlendirmiş, eski aydınların artık sadece kendilerini aldatan aymazlıkları ise, Demirel'in aslını hatırlamasını sağlamıştır ve vazgeçemediği ölüm tutkusunu harekete geçirmiştir. Bu nedenle, Ankara'dan İstanbul'a mutlaka çözüm bulacağını söyleyerek gelen işgal hükümetinin Adalet Bakanı birdenbire celallenmiş, hızını alamayıp, Ecevit'le ve Mümtaz Soysal ile paslaşarak, ölüm oruçlarının sorumlusu olarak, bir zamanlar Soysal'ın hizip arkadaşları ve eski Adalet Bakanları Oktay ve Moğoltay'ı bulmuş ve hücuma geçmiştir.

Altı: Şimdi işgal kuvvetleri topyekün bir hücum hazırlığındadır.

Ancak insanlık tarihi dürüstlüğe dayalı hiçbir işgale tanıklık etmemiştir.

Her işgal yalana dayalıdır. Hamuru tahrifat ve ikiyüzlüklüktür. İkiyüzlülük ise, aslında yüzsüzlüktür.

Kim temizse, ancak işgal saflarında yer alırsa, aldığı andan itibaren kirlenmeye, yalanı meslek edinmeye, ikiyüzlülüğü kimlik yapmaya mahkumdur.

Bu son işgal, bunun ispatıdır.

Bir: Bütün zulümlerin sahibi Amerika'da, Amerikan Senatosu'nda bile adı büyük işkenceci olarak kaydedilen Ağar, Adalet Bakanlığı'nı işgal ettiği zaman, Türkiye'deki sol örgütlerin ve özellikle silahlı mücadeleyi seçenlerin cezaevinden yönetildiğini ileri sürmüştür. Bu sav, daha sonra Adalet Bakanlığı'nı işgal eden yalancı ve yobaz Şevket Kazan tarafından tekrarlanmıştır.

Halbuki bu Ağar ve bu Kazan, bu örgütlerin Abdullah Öcalan, Dursun Karataş ve Garbis Altınoğlu tarafından yönetildiğini iddia ediyorlar; Öcalan, Karataş, Altınoğlu ve diğer liderlerin yurtdışında oldukları biliniyor. Utanmıyorlar; canları isterse, sol örgütlerin ülke dışından yönetildiğini söylüyorlar ve sonra dönüyorlar, en içerden yönetildiğini ileri sürüyorlar.

Kazan'ın bir yobaz olarak yalandan utanmadığı en az yirmi yıldan beri bilinmektedir. Televizyonunu, kontr-gerillanın çektiği filmleri, "iha" koduyla ve muhtemelen de para vermeden gösteren, politik habercilik ve yorumu, muhtemelen asgari ücretle çalıştırdıkları stajyer gazetecilere bırakan, "Türk" medyası, bu Kazan'ı, ısrarla, "1974 Affı'nın mimarı" olarak tanıtmaktadır. Kazan, Yetmiş Dört Affı'nın yalancı ve kasabı'dır. Çünkü bu af, solcularla ve müslümanların affı üzerine, zamanın Chp-Msp Hükümeti'nin anlaşması ile meclise sunulmuştur. Yobaz ve yalancı Kazan ve arkadaşları, müslümanların affı geçtikten sonra solcuların affına oy vermemişlerdir; solcuların affı, şimdi aramızdan göçük Prof. Muammer Aksoy ile Orhan Apaydın'ın dahiyane hukuk formülleriyle, Anayasa Mahkemesi'nden elde edilmiştir.

İki: Yalan, bunların hamurudur. Benim bilgime göre, dünyada en kolay yalan söyleyenler yobazlardır. Meslekleri ve eğitimleri, büyük yalana çok yatkındır. Kazan, yalan'dır. Yiğitler göçmeye başlayınca, meclis kürsüsünden "bunlar, tutsak statüsü istiyorlar, bunlar esir statüsü istiyorlar, bunlar ateşkes istiyorlar, bunlar.." diyerek yalanlarını saymaya başlamıştır; yalan'dır. Çünkü bu istekler, daha çok PKK sanıklarına aittir ve Kürt kardeşlerimiz, Kazan'ın konuşmasından çok önce, muhtemelen Türk yoldaşlarının mücadelesini rahatlatmak için, açlık grevlerini tamamlamışlardır. Yalancı Kazan'ın mecliste bunları söylediği zaman, bu isteklerle ilgili açlık grevi bulunmuyordu; yobazlar, insanın gözünün içine baka baka yalan söyleme hocalarıdır.

Daha önemlisi bu yalanlara kimse karşı çıkmamıştır. Meclis'te ve daha doğrusu Ecevit'in özel morgunda, bir zamanlar Uluslararası Af Örgütü'nün ikinci başkanlığını da yapan, Profesör Mümtaz Soysal adında bir zavallı da, bu yalanlar karşısında susanlar arasındadır. Bir zamanlar Türkiye Barolar Birliği Başkanlığını yapan Önder Sav adında bir zavallı da mecliste bu yalanı dinleyenler arasındadır.

Üç: Bu nitelemeleri kızgınlıktan daha çok, bilimsel ve yerinde oldukları için kullanıyorum. Romancılarımızı, ülkemizde insan aklının trajik gerilemesi ve bir zamanların parlak beyinlerinin keçeleşmesini işlemeye çağırıyorum. Ayrıca insanların uğraş alanlarının kendi kişiliklerine yansıdığını görmek imkanı çıkmaktadır; Bakırköy'den deli doktoru Sağlık Bakanı, büyük bir keşifle, ölüm orucu sonucunda göçmenin "intihar" olduğunu saptayıvermiştir. Bu akıldışı büyük teşhisin ilk alıcısı ise, daha önceki açıklamalarımda bunamak üzere olduğunu haber verdiğim Ecevit olmuştur; deli doktoru Aktuna ve bunama eşiğinde Ecevit, bu yiğitlerle İstanbul köprüsünde intihar numaraları yapan yozları aynı yere koymuşlardır.

Bilgisizlik ve yüzsüzlük'tür.

Türkiye insanı son elli yıldır, ülkesi için, onuru için, işgalcilere karşı bomba olup kendisini patlatan japonlara hayranlık edebiyatı ile doludur. Japonca'da bu eyleme "intihar" değil, "kamikaze" denmektedir. "Kamikaze", kutsal rüzgar anlamına gelmektedir, Japonya'nın Moğollar tarafından işgal edileceği zaman hep ortaya çıkan ve Japonya'yı kurtaran rüzgar'dır. Bu eylem, bir kutsal rüzgar eylemidir ve bu nedenle bütün dillere girmiştir.

Paris'te evimde bulunan Webster's New World Dictionary'nin 797 ve Dictionnaire du Français'in 618. sayfalarında "kamikaze" girişi bulunmaktadır. "Kamikaze", intihar demek değildir ve çünkü intihar'da, bir inancın tükenişi, kamikaze'de ise bir inancın şahlanışı vardır.

Bizim yiğitlerimizin yaptıkları ise kamikaze'den de çok ötedir. Şimdilik bunun "intihar" olmadığını biliyoruz ve şimdilik bunun "kamikaze" eyleminden çok yüksekte olduğunu görüyoruz; ancak şimdilik bunun özel sözcüğünden yoksun bulunmaktayız. Aramızdan göçen yiğitlerimize uygun sözcüğü bulacağımız kesindir.

Yiğitler inançlarını sıkmış ve kurşun yapmışlardır.

Yiğitlerimiz, canlarını inanç yapmışlardır. Şimdi yükselen i-

nançlarıdır.

Ancak bir türün bunu anlaması mümkün değildir. Marx, bu türü, ilk kez Üçüncü Napolyon'u çözümlerken göstermiştir. Bu çözümlemeyi ben daha sonra Turgut Özal'a uyguladım, "hiçbir inancı yoktu ve bu yüzden bir başkasının inancı olabileceğine inanamıyordu", Marx bunları yazmıştır. Bu yazı artık, bunak Ecevit, anayasa eski profesörü Mümtaz Soysal ve anayasa eski doçenti Deniz Baykal için de geçerlidir. Bu zavallılar inançlarını öylesine yitirdiler ki, artık bir canlının inançlı olabileceğine inanamıyorlar.

Fakat hala dünyada görenler vardır. Ülkemizde her gün pek çok gencimiz öldürülürken, pek çok anamız saçlarından sürüklenirken, başta Fransa televizyon ve radyolarının bu büyük inançlılık karşısında, dikkatlerinin önemli bir bölümünü ülkemize çevirmeleri bu nedenledir.

İnanç yumağına baktığı zaman burada bir intihar gören kimse yoz'dur.

Bu yozların, ülkemizde sergilenen bu insanlık yükselişini anlaması mümkün değildir. Bu yozların, yiğitlerimiz aramızdan göçerken, bir de büyük dinlerin büyük inançların, büyük uygarlıkların, büyük peygamberlerin beşiği topraklarımızda büyük inançların her zaman fışkıracağını bütün dünyaya gösterdiklerini anlamaları mümkün değildir. İnsanlığını yitirmişlerin, insanlık patlamalarını görmeleri imkansızdır. İnsanlığı yitirmek, insani değerlere körleşmek'tir.

Topraklarımız mucizelerle doludur.

Ülkemiz, 1918 sonrasındakinden daha acımasız bir işgal altındadır. On sekiz işgalinin başını, İngiliz emperyalizmi çekiyordu; şimdi işgal Amerikan emperyalizmi damgalıdır.

Şimdiki işgal, tekellerin ve yobazların işbirliğiyle gerçekleştirilmektedir. Polis, işgal kuvvetlerinin polisidir. Polis, işgal polisidir.

Generallerin Amerikan işgaline hiçbir itirazı yoktur. Çevik Bir

ve takımı, bu işgalin ajanlarıdır. Silahlı Kuvvetler, Washington'un inisiyatifi ile yobazlarla işbirliği içindedir. Silahlı Kuvvetler, Türkiye politikasında yerini ve gücünü, zaman içinde, polis güruhuna bırakmak üzeredir.

Ülkemizde her başkaldırı eninde sonunda, işgal kuvvetlerine karşıdır.

İstanbul halkı, bugün, 1920 yılında, İstanbul'un İngilizler tarafından işgaliyle kıyaslanamayacak bir direngenlik içine girmiştir. İstanbul sokakları, işgal kuvvetlerine karşı başkaldırılara tarihlik etmektedir.

Aramızdan göçen yiğitlerimiz, işgal kuvvetlerine karşı mücadeleyi onurlandırmaktadırlar. Başkaldırıya, inanç katmaktadırlar.

Bunun bilincinde olmayanlar sadece "aydın" kümesidir. Bu doğaldır; çünkü, eylülist darbeye eklenen Demirel-İnönü hükümetleri, eski aydınların hepsini süpürmüştür. Eski aydınların iradelerini tüketmiş ve hayal güçlerini kazımıştır. Bu bitmeleri demektir.

Ülkemizin yönetenleri ülkemizi aydınsız yönetme politikası içine girmişlerdir. Ancak ülkemizde 1995 yılından itibaren halk direnişi işaretlerini vermeye başlayınca, yeni ve kendi kontrolunda bir aydın kastı yaratmaya karar vermişlerdir; "Düşünceye Özgüklük" adı altındaki girişim, devletin, kendi aydın kastını yaratma çabasıdır. Bu devlet girişiminin önünde olanlar arasında, yetmişli veya seksenli yıllarda tutarlı bir aydın direnişini sergileyen kimseler yok denecek kadar azdır. Kürt Davası'nda tutarlı bir tutumun sahipleri de yoktur.

Bunlar, bizim şimdi aramızdan göçük Aziz Nesin'le birlikte, en zor zamanlarda gerçekleştirdiğimiz, "Aydın Belgesi" çıkışımızı taklit etmek isteyenlerdir; biz, Aziz Bey'le birlikte, sadece belgemize imza atacakları değil, kesinlikle atmayacakları da önceden saptadık. Bizim, faşist ve yobaz Cenk Koray'ın veya yobaz ve çirkin kadın Nilüfer Göle'nin de imzası bulunan bir girişimi aydın saymamız mümkün değildir. Türkiye aydın hareketi, soytarı Cenk

Koray'a muhtaç değildir.

Bugünler, Fransız radyo ve televizyonlarının sürekli olarak Türkiye üzerine yayın yaptığı bir zamandır; pek çok insanın görüşleri yayınlamaktadır. Bu görüşleri yayınlananlar arasında, Necmi Hoca hükümetini bir tek, bu çirkin kadın Göle, savunmuştur; buna göre, son seçimlerde en çok oy aldığı için hükümetin Necmi Hoca'ya verilmesi demokrasi gereğidir. Ancak bu yobaz ve çirkin kadına göre, İtalya'da uzun yıllar en çok oyu İtalyan Komünist Partisi'nin almasına, oyların üçte birisini toplamasına karşın, geri kalan partilerin, İtalyan Komünist Partisi'ni hükümete sokmamak için birleşmeleri demokrasiye uygundur. Bu yobaz ve çirkin kadına göre, 1977 seçimleri de, bir zamanlar babasının da içinde bulunduğu Chp'nin oyların yüzde kırkından fazlasını almasına karşın, Demirel'in olmayan partilerle bir Milliyetçi Cephe hükümeti kurması da demokrasiye uygundur. Aynı yobaz ve çirkin kadına göre, oyların beşte birini alan nakşibendi tarikatının hükümete oturması ise demokrasi zorunluluğudur.

Soytarı Koray'ın nakşibendi tarikatının hükümetini savunan bir kadının ve pek çok düşünce travestisi'nin imzasının bulunduğu bir dilekçeyi, aydın hareketi saymak mümkün değildir. Bu, devletin, Bab-ı Ali bataklığından kendisine yakın bir aydın kastı yapma oyunudur ve İstanbul Dgm, bu oyunun sahnesidir.

Devlet, emekçi halkını seven, ülkesinin yönetim sorumluluğunu duyan bir aydın kuşağının ortadan kalkışından sonra, bir süre, aydınsız bir toplum olacağını düşünmüştür; şimdi, bunun imkansızlığını görmüşe benzemektedir. Şimdi kontrollü bir aydın mihrakı peşindedir.

Ne yazık, Yaşar Kemal, böyle bir arayışa olumlu bir cevap veren konumdadır. Ülkemizin ve halklarımızın sorun ve mücadelesinden uzak, dış bağlantılardan güç almaya çalışan uzun bir aralıktan sonra, Kürt Halkı'na uygulanan acımasızlıklar karşısında duyarlı davranması umut verici olmuştur. Ancak öyle görünüyor, bu duyarlılık, Kemal'in sönmeye yüz tutan şöhretini tazelemesine ve dış dünyadan maddi değeri pek

yüksek birkaç ödül toplamasına yaramıştır ve arkası gelmemiştir.

Yaşar Kemal'in "aydın" kavramını anlamakta güçlükleri olduğu anlaşılmaktadır. Bunu anlatmamız zorunludur.

Amerikan filozof Noam Chomsky, Lord Russel ile birlikte Batı dünyasında aydın soyunun tükendiği inancındadır ve bunu yazmaktadır. Ben buna katılmakla birlikte, düşünce özgürlüğü ile ilgili bir uluslararası toplantıda, Chomsky'nin çözümlemesine iki ekleme yapmış bulunmaktayım; bu eklemelerden birisi, Chomsky'nin kendisidir. Russell ve Chomsky, birisinin felsefesi ve diğerinin lenguistik görüşleri bana çok uzak olmakla birlikte, yaşamlarıyla aydın tanımına çok büyük katkıda bulunmaktadırlar.

Bir: Bertrand Russell, Büyük Britanya'da bir lord ve idealist bir filozoftur; büyük bir şöhrettir. Yalnız bir gün, doğru veya yanlış, silahlanmanın insanlığın karşısına çıkan en büyük tehlike olduğuna inanmıştır; bundan sonra, yaşamını bu tehlikeye karşı mücadeleye ayırmış ve kendi ülkesine göre, her türlü itilip kakılmaya razı olmuştur.

İki: Noam Chomsky, lenguist olmasının yanında, Amerika'da filozof kabul edilmektedir; bütün üniversiteler ve basın, Chomsky'e açıktır. Ancak bir gün Chomsky, medya'nın insanlığın karşılaştığı en büyük canavarlardan birisi olduğuna inanmıştır ve bundan sonra, yaşamının bütün dikkatini ve enerjisini başta Amerikan medyası olmak üzere, insanlığın karşısındaki bu büyük bozguncu kurumla mücadeleye ayırmıştır. Bizim, Toplumsal Kurtuluş'ta bağımsız olarak bulduğumuz teorileri geliştirmiştir; biz de, Chomsky'nin bu yanını, ülkemizde tanıtmış bulunuyoruz. Ancak bu kadar değil, Chomsky, medyaya savaş açınca, bütün medya ve hatta üniversiter kurumlar, Chomsky'ye kapanmıştır; Chomsky, mücadelesini sürdürmüştür.

Aydın davranışı budur: Aydın, Yaşar Kemal'in sandığı ve sergilediği türden, arada bir patlayan çakar-almaz bir tabanca değildir. Aydın, inat olmuş akıl'dır ve aydın olabilmek için, bir inancı sürdürmek zorunludur.

Yaşar Kemal'in davranış ve çıkışlarında daha üzücü ve hiçbir zaman bir aydına yakışmayan yanlar da bulunmaktadır. Her çıkışını, iktidardaki bir kişiye dayandırmaktadır. Artık bu dayandırma hastalığı pek açığa çıkmıştır; bu iktidarda Mitterand olmaktadır, iktidarda Ecevit olmaktadır. Şimdi Kemal'in, çeşitli istihbarat bilgilerine göre başbakan olacağının beklendiği bir zamanda, nakşibendi şeyhi Esat Coşan'la iş tutan, Maraş Katliamı'nın kanları bulaşık Birlik Partisi'ni meclise sokan, öğrenciliğinden beri faşist, o sıralarda bizim arada bir yüzüne tokat vurduğumuz Agah'ı kültür bakanı yapan bir Mesut Yılmaz'da "dost" bulması daha kolay anlaşılmaktadır. Aynı Yaşar Kemal'in, Kürt Davası'nda bir çıkıştan sonra zamanını, dolarla ifade edilen ödüller toplamaya ayırıp, bundan sonra Demirel'i araması ve umut tacirliği yapması da bu cümleden olmaktadır. Demirel, Türkeş katillerine, "ben milliyetçilere katil demem" demesiyle ünlüdür. Demirel, üç yiğidimizi, Gezmiş, İnan ve Aslan'ı darağacına götürmek için insanlık dışı bir gayretin içinde olandır.

Demirel, 1 Mayıs 1977 Katliamı'nın başbakanıdır. Demirel, bütün Mc Hükümetleri'nin mimarıdır. Demirel, ailesi nedeniyle sürekli yolsuzluk suçlamalarının muhatabıdır. Demirel, Amerika'nın ilk burslusu ve Türkiye'nin ilk Amerikancısıdır. Demirel, bütün bunlara karşın, belleğini silerek kendisini araması nedeniyle, Yaşar Kemal'e teşekkür etmiştir; teşekkür yerindedir. Ancak Kemal'in bundan umut çıkarması ise çok büyük bir ayıp'tır. Nitekim, Adalet Bakanlığı'nı işgal eden Kazan, Demirel'in kendisini hiç aramadığını söyleyerek, Yaşar Kemal'in ayıbını yüzüne vurmuştur.

Yaşar Kemal, Çukurova ağalarının yazarıdır. Ancak öyle görünüyor, ağaların olumsuz davranışlarından etkilenmişe benziyor; pek çok davranışı, Çukurova ağaları'nın politikalarına uymaktadır.

Bir: Demirel'le ve kuşkusuz dostu Mesut Yılmaz ile telefon görüşmesini basına açıklarken yanına aldıklarından Orhan Pa-

muk yazar değildir. Türkiye'de öyle bir yazar bulunmamaktadır. Eğer Yaşar Kemal, Orhan Pamuk'u bir romancı sayıyorsa, kendisi de romancı değildir.

Orhan Pamuk, adını, Ecevit'in bürokratlarından, varlıklı babası Gündüz Pamuk'un sağladığı bir ödülle duyurmuştur. Kemal, bu ödülü merak ediyorsa, Atilla İlhan'a sormak durumundadır; olmazsa, ben anlatabilirim. Bunun dışında, Türkiye'de bir romancı olarak kabul edilmesi, daha çok, muhtemelen yahudi ağırlıklı uluslararası lobilerin sayesindedir. Yaşar Kemal, bu lobileri bilecek durumdadır.

Ben roman okurum; roman üzerinde yazarım. Pamuk'un ilk karalamalarından birisini aldım ve bütün gayretime karşın, bir kenara attım. Ancak Yeni Hayat'ını büyük inatla bitirebildim; bunu yazan bir kimseye romancı diyen romanı bilmeyendir. Bunları yazacağım; aslında tam yazacağım sırada Pamuk'un, Yaşar Kemal örneği, Kürt Davası'nda tek atışlık olumlu adımı oldu; beklettim.

İki: Yaşar Kemal'in, Demirel'den umut yaymak için yanına aldıklarından Zülfü Livaneli ise sadece bir tüccardır. Teneke seslidir; Yaşar Kemal'in, böyle bir tüccarın müzik değeri hakkındaki samimi değerlendirmeleri, kendi anlatımıyla, bilinmektedir. Livaneli ile Paris'te yaşayan Nedim Gürsel, Yaşar Kemal'in, Çukurova ağaları örneği, yoktan varettiği iki isimdir; hediyesidirler. Gürsel, şimdi Fransız dış politikasının "Türk" yazarıdır ve Livaneli de, bir zamanlar Sovyet Komünist Partisi'nin "cephe" gülüydü ve şimdi ise Türk Dışişleri Bakanlığı'nın raketindedir. Şimdi dış davetlerin çoğunu, Türk Dışişleri Bakanlığı hazırlamaktadır. Bab-ı Ali yazarlarının bile, diplomaları dahil, her söylediğinin yalan çıkmasından ayrı bir keyif aldıkları, ülkemizde, devlet katları dışında, hiçbir saygınlığı ve değeri olmayan bir kimseyle, neden yazar olduğu bir türlü anlaşılamayan bir başkasını yanına alıp, iktidardaki insanlarla telefon konuşmalarını anlatmak, anlaşılır bir tutum değildir. Güvensizlik saçmaktadır.

Bunlar benim uyarılarımdır.

Hatırlatmalarım da bulunmaktadır. Bir: Bizim kendimize güvenimiz tamdır. Ben, bütün dünya ve Türkiye Kundera ile inlerken, Kundera'nın yazar olmadığını, dünya gericiliğinin Sovyet sistemine karşı sıktığı bir kurşun olduğunu yazdım. "Estetik Hesaplaşma" kitabımda var; şimdi ise dünyada Kundera adında bir y azar bulunmamaktadır.

İki: Bütün dünyanın ünüyle sarsıldığı bir sırada, ben Soljenitsin'in yazar olmadığını yazdım. Sovyet sistemi çöktükten sonra, dünya, önce yazar olmadığını yazdı ve şimdi de "demokrat" olmadığını ekliyor.

Üç: Bunların ikisi de Nobel ödülü sahibidir; yeni bir tür "Küfür Romanları" yazmak istemiyorum.

Dört: Bir zamanlar, Teodorakis, Aytmatov ve Kemal üçlüsü vardı ve uluslararası aydın platformlarının solcu ve doğulu yıldızlarıydı. Şimdi Teodorakis, Yunanistan'ın Mesut Yılmaz'ı sayılan bir adamın yanındadır ve Yunanistan'ın Mesut Yılmaz'ının partisinden milletvekilidir. Bu, sürprizdir. Ama Aytmatov'un şimdi İç Asya ve Türkiye gericiliğinin yıldızı olması ise sürpriz değildir. Yaşar Kemal'den beklenen ya haklarının mücadelesinde en azından bir Russell olması, kırk iktidar telefonundan sonra bir adım atıp bir kenara çekilmekten vazgeçmesi ya da Teodorakis veya Aytmatov'un yolunu izlemesidir.

Tercih kendisinindir.

Bu benim son uyarımdır.

Eklenecek olan ise şudur: Bir uluslararası düşünce özgürlüğü toplantısında, dünya aydın listesine, Chomsky ile birlikte eklediğim ikinci isim İsmail Beşikçi'dir. Beşikçi'de yalnızca Kürt Davası'nda aldığı tutarlı ve inatçı tutumu görmek, büyük bir eksiklik ve haksızlıktır. Beşikçi, aynı zamanda, dünya ölçüsünde, bir aydın tanımıdır. Türk'tür, zamanın en prestijli yeri olan Siyasal Bilgiler Fakültesi'ni bitirmiştir, akademik kariyere girmiştir, yoksul bir aileden gelen İsmail için, artık bütün ikbal kapıları açılmıştır. Ancak Dr. Beşikçi, staj için gittiği bir yerde, Türkçe konuşamayan ve kendi-

sinin Türk olduğunu iddia eden birtakım canlılarla karşılaşmıştır; bu, bilim kafasına takılmıştır. Bu soruyu incelemek, gerçeği bulmak ve yazmak, bundan sonra Beşikçi için bir ahlak olmuştur. Beşikçi "Türk'üm" diyen bu insanlara "siz Kürtsünüz" demiştir; bunu kabul ettirinceye kadar zahmetli bir yol izlemiştir. İşte, aydın olmak budur. Yaşar Kemal'in kalpazanları bırakıp aydın tanımına gelmesi zorunludur.

Bu arada roman yazmayı bitirdiğine göre, roman okumaya başlaması da gerekmektedir. Ben, üniversitelerde doktora düzeyinde verdiğim bilim felsefesi derslerinde okuttuğum Balzac'ın "Mutlak Peşinde" romanını özellikle salık vermek durumundayım; burada da bir asil adam, Baltazar vardır. Baltazar bir gün, birden karbonu parçalama sevdasına düşmüştür ve sonunda bütün yaşamını buna adamış ve her türlü ikbali risk etmiştir. İşte roman ve işte aydın budur. Bütün bir Türkiye gerçekliği karşısında, canlarını kurşun yapıp işgale sıkarken aramızdan göçen yiğitlerimizle ilgili olarak Morrison Süleyman'ın olumlu bir davranış içine girebileceğini düşünmek, aydın olmakla bağdaşmamaktadır; ben böyle bir insanın roman okuduğundan kuşku duymak durumundayım.

Ülkemiz, Amerikancı işgal altındadır. Tekelli polis düzeni, kendisine en uygun, bürokrat-yobaz-işbirlikçi hükümetini bulmuştur. Bu, bir Demirel-Erbakan-Çiller Hükümeti'dir.

Ülkemizde Amerikan işgaline karşı bir başkaldırı başlamıştır.

İşgalcilerle başkaldıranlar arasında bir bataklık bulunmaktadır. Ne yazık, eski aydınların çoğu bu bataklıktadır.

Ancak bu bir mücadeledir. Bu bir işgale karşı savaştır. Bu savaşı ya işgalciler kazanacaktır ve bu takdirde, en azından bir süre için, yetmişli yıllardan beri kurulmak istenen tekelci "barışı" yerleşmiş olacaktır ya da emekçiler, bizler kazancağız. Bizim kazanmamız, bölgemizde, bütün halklar için bir umut kapısı olacaktır.

Yalnız bizim düzenimiz adalet düzenidir. Adaletin başı ise, sorumluların yargılanmasıdır. Bu nedenle bizim düzenimizde, bugü-

nün sorumlularının yargılanacakları kuşkusuzdur. Başta, Amerikan kaynaklarının bile büyük işkenceci olarak kaydettikleri Ağar, başta Nakşibendi çömezi Kazan, yargılanacaktır. Eğer şansları denk olur ve bizim zaferimiz gecikirse, kemikleri mezarlarından çıkartılacak, bir torbaya konacak, sanık sandalyasına oturtulacak ve yine yargılanacaktır. Kuşku yoktur.

Kuşku yoktur, işgale canlarını sıkarken göçen yiğitlerimiz, üniversitelerimizi, bilim ve kültür alanlarımızı süsleyeceklerdir, onurlandıracaklardır. Bunlar, yobazlar tarafından katledilen çağdaş ilk yenilikçimiz Sultan Üçüncü Selim'le birlikte, yobazlar tarafından boğdurulan yenilikçi Başbakan Mithat Paşa ile birlikte, ülke dışında ölen Kahraman-ı Hürriyet Enver ile, ülke dışında ölen Nazım ile, ülke dışında göçen Doktor Hikmet ile, ülke dışında göçen Behice Hanım'la, Mahir'le, Deniz'le, Cevahir'le, Kaypakkaya ile, Hüseyin'le, Hayri ile Haki'yle, Zeynep'le, Musa Hoca'yla, Sultanahmet'te birlikte açlık grevi yaptığımız ve daha sonra Bayrampaşa'da inatla aramızdan göçen Haydar'la, Apo'yla, Fatih'le, Hasan'la üniversitelerimizde yerlerini alacaklardır; heykelleri ile yeni kuşaklar arasında yaşamayı sürdüreceklerdir.

Bu sürgün sürecektir.

28 Temmuz Ü.Y.

İKİNCİ BÖLÜME BİRİNCİ EK:

Demokratik "Sol" Parti için Ecevit'e haksız rekabet davası *

Yürürlükteki Ticaret Yasası ve Borçlar Yasası, çökelek'in peynir olarak satılmasını önleyici hükümler içermektedir. Altın suyuna batırılmış bir bakır parçasını altın olarak satmak da mümkün değildir. Ülkemizde geçerli özel hukuk hükümleri, başkalarının şöhret, isim, itibar ve markalarını haksız olarak kullanmayı da önleyici hükümlere sahiptir. Böyle bir hukuk dünyasında Ankara'da mukim Bülent Ecevit'in, Demokratik "Sol" Parti adı altında politik faaliyet sürdürmesi, Ticaret Yasası ve Borçlar Yasası'nın

* *Ankara 3. Nolu Asliye Ticaret Mahkesi'ne sunulan dava dilekçesidir. (y.n)*

açık hükümlerini çiğnemek anlamına gelmektedir. Ankara'da mukim Bülent Ecevit'in "Sol" şöhret ve itibarını, isim olarak kullanmasıyla, geniş yığınlar önünde, iki yanlı bir haksızlık ortaya çıkmaktadır.

Bir: Ankara'da mukim Ecevit'in, "sol" ile hiçbir ilgisi olmamasına karşın, "sol" sözcüğünün kütleler üzerindeki itibar ve etkisinden yararlanmak istemesi hem haksızlık ve hem de yığınları aldatma amacına yöneliktir.

İki: Düzenin yayınları, sürekli olarak, Ankara'da mukim Bülent Ecevit'ten "sol" bir partinin yöneticisi olarak söz etmektedirler. Kütleler önünde her gün, Ankara'da mukim Bülent Ecevit ile "sol" sözcüğü yan yana telaffuz edilmektedir. Bu, kütlelerin beynine yönelik, haksız bir saldırı ve beyin yıkama eylemi olmaktadır; çünkü, Ankara'da mukim Ecevit'in, aşağıda açıklayacağım bilimsel ve mantıki gerekçeler nedeniyle, "sol" ile hiçbir ilgisi yoktur. "Sol" ile hiçbir ilgisi olmayan bir şey'in, sürekli "sol" olarak, beyinlere kakılması, bizim itibarımızı büyük ölçüde sarsmaktadır. Bu, bizim itibar ve şöhretimize haksız bir saldırı olmaktadır. Hergün, binlerce kez, Ankara'da mukim Bülent Ecevit'in adı, "sol" sözcükle birlikte kakıldığı takdirde, bizim hem sol'u anlatmamız ve hem de itibar ve şöhretimizi korumamız çok zorlaşmaktadır. "Sol" bizim mesleğimiz ve yaşam uğraşımızdır. Ankara'da mukim Bülent Ecevit, her gün, reelpolitik platformda, bizim mesleğimize, yaşamımıza ve uğraşımıza saldırmaktadır. Ticaret Yasası ve Borçlar Yasası platformunda ise, bize haksız rekabet yapmaktadır.

Mahkemeniz'den, yürürlükteki Ticaret Yasası ile Borçlar Yasası'na göre, haksız rekabet yaptığı gerekçesiyle, Ankara'da mukim Bülent Ecevit'i, "sol" sözcüğünü, kendisiyle özdeşleştirecek bir biçimde, kullanmaktan men etmenizi diliyorum. İsteğim sadece, Bülent Ecevit'in "sol" itibarını, kendisiyle özdeşleştirmesinin men edilmesi üzerinedir; bunun dışında, Ankara'da mukim Bülent Ecevit'in, sol'a, hücum veya küfürlerini önlemeye yönelik bir is-

teğim bulunmamaktadır. Bunun imkanızlığı ve böyle bir isteğin gereksizliği ortadadır.

Sol Üzerine

Bir: Sol ve solculuk, bir sürekliliktir. Bülent Ecevit'te bu yoktur. 1960 öncesinde, ben Siyasal Bilgiler Fakültesi Fikir Klübü Başkanlığı, Ankara Üniversitesi Talebe Birliği ve Türkiye Milli Talebe Federasyonu yöneticiliği yaptığım sıralarda, mücadelelerim gereği, o sıralarda, Ulus Gazetesi'nde fıkra yazarlığı yapan Bülent Ecevit'i tanıyordum ve bazı toplantılarda birlikte konuşmacı oluyorduk. Aynı zamanda zamanın muhalefet lideri İsmet İnönü'nün İngilizce çevirmenliğini yapıyordu; yazılarının ve konuşmalarının hiçbirisinde sol izi bulmak mümkün değildir. Dünya ve Türkiye düzenini veri kabul edip çok küçük düzeltmeler önermek, kişiliğinin ve görüşlerinin temelidir. Bu düzeni içine sindirdiği kesindir; bir tür uygar tenekecilik, mesleğidir.

İki: Bir rastlantıdır; 27 Mayıs 1960 Devrimi'nden sonra ben Başbakanlık Planlama Teşkilatı'nda çalışıyordum ve Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planı'nın, zamanın başbakanı İsmet İnönü'nün başkanlığında yapılan Yüksek Planlama Kurulu toplantılarına bir teknisyen olarak katılıyordum. Bülent Ecevit, bu sırada, Çalışma Bakanı olarak Yüksek Planlama Kurulu toplantılarındadır; burada da sol ile ilgili herhangi bir yaklaşımı görülmemiştir. Nitekim, Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planı'nın tartışmalarının ileri bir aşamasında, ben bu sırada uzakta Yale Üniversitesi'ndeydim, önde gelen plancılar, Hükümet'in kabul ettiği planın, düzenin koruyucusu olduğunu düşünerek işlerinden ayrıldılar; Bülent Ecevit, bu sırada da, düzen içinde kalmıştır.

Üç: Türkiye İşçi Partisi, ülkemiz topraklarında büyük bir sol rüzgar estirmiştir ve bazılarına göre, bunu bir "fırtına" olarak da nitelemek mümkündür. İsmet İnönü, önce rüzgarın karşısında bir duvar örmek istemiş, bunun için "ortanın solu" açılımını yapmıştır; fırtına

durdurulamamıştır. İşte bu sırada, Bülent Ecevit, durduramadığı bu fırtınayla birlikte hareket etmeyi seçmiş ve ülkemizde esen yüksek sol dalganın üzerine oturmuştur. Bülent Ecevit'in "düzeni değiştireceğiz" dediği zamanlar ve şair olduğunu ortaya attığı dönemler bu dönemdir.

Ancak fırtınamız dinmiş, dalgamız çökmüştür; Ecevit, inmiş ve aslına dönmüştür. Ancak şimdi asıl toplarına kendisini yeniden kabul ettirebilmek için, bir zamanlar bindiği ve böylece başbakanlık koltuğuna çıktığı, sol'a karşı bir haçlı seferi açmıştır. Anlaşılır bir durumdur.

Dört: Sol'u anlatmak zaman zaman zor kabul edilmektedir. Kitaplarımda benim çok basit tanımlarım vardır.

(a) Üniversite'ye gelen bir öğrenci, ya "bu düzen, Tanrı'nın lütfudur ve çok iyidir" der, ya da "düzen değişmelidir" görüşünü savunur; birinciler sağcı ve ikinciler solcudur.

(b) Solcu olanlar da ikiye ayrılırlar; düzen değişikliğinin, başta işçiler olmak üzere yığınları örgütleyerek ve genel grevler yoluyla gerçekleşeceğine inananlar vardır. Mutlaka politik şiddetin uygulanmasına gerek görenler vardır. Birinciler, "geleneksel" ikinciler ise "devrimci" sayılanlardır. Burada, (b) şıkkındaki ayrım bir yana, "solcu" olmak, düzen değişikliğini istemekle başlamaktadır. Bülent Ecevit'te bu yoktur.

Beş: "sol", aynı zamanda, bir teori demetidir, tarihsel olarak "sol", düzen değişikliğini isteyenlerin, Fransa Ulusal Meclisi'nde sol tarafta oturmalarıyla ilgili olmasına, Fransa'da Sol'un ön politik tarihinin bulunmasına karşın, aynı zamanda, kendisini "marksist" saymayan birisinin solcu olması imkan dışıdır. Kuşkusuz buna Lenin öğretisi eklenmiştir; ancak bugün solcular arasında, Marx ve Lenin ayrımını yapanlar bulunmaktadır. Mehmet Ali Aybar örneği, bir zamanlar Lenin'i de tutmakla birlikte bundan dönenler olmuştur; Mehmet Ali Bey, hatta, Marx'ı Lenin'e karşı çıkarmıştır.

Bu karşı çıkışların, davamızla bir ilgisi bulunmamaktadır; "solcu" olmanın en az kaynağı, Marx'tır. Marx'a gitmeden, Marx'ı benimsemeden, kendisi demese bile kendisine "marksist" denmesine razı olmadan "solcu" olmak mümkün değildir. Bülent Ecevit, bu gerekli koşula göre kesinlikle "solcu" olmamaktadır.

Altı: Burada önemli bir karışıklık yoktur. Bülent Ecevit'in "solcu" olmadığına karar verebilmek için ne simya ve ne kimya gereklidir. Yeryüzünde, Bülent Ecevit'e "solcu" demek imkansızdır. Nitekim, "solcu" denmemektedir; Paris'te yayınlanan ve Fransa Sosyalist Partisi'nin günlük gazetesi sayılan, Libération Gazetesi, örnek kanıttır. Libération'un, yakın zamanda yayınladığı, "Le gouvernement islamiste turc met la justice sous presion" adlı haberyorumda, "... du Parti de la gauche démocratique (Dsp, centre nationaliste, 76 deputés).." ifadesi yer almaktadır. (Libération, 19 Temmuz 1996, s.8) Libération, Bülent Ecevit'in başında bulunduğu kuruluşun adını, Le Parti de la gauche démocratique, olarak yazdıktan sonra parantez içinde tanıtıcı bilgi vermekte, milletvekili sayısının yanında, "centre nationasilte" demektedir; "merkez-milliyetçi" anlamındadır. Marx'a göre, Fransa, sosyalizmin politik yanını sağlamıştır; bu ülkenin politik sözlüğüne göre, Bülent Ecevit, merkez-milliyetçi bir partinin başındadır. Solcu değildir.

Yedi: Bütün bunların yanında, solculuğun bir mertlik yanı, bir hesapsız yiğitleme yanı vardır. Ben derslerimde, konuşmalarımda, solcuyu, hep, dört serserinin, mahallenin Ayşe'sine saldırdığı zaman tek başına olsa da, dayak yiyeceği kesin olsa da, Ayşe'nin yardımına koşan mahallenin delikanlısına benzetiyorum; Ayşe'nin yardımına koşmanın akılla ve hesapla ilgili hiçbir yanı yoktur. Aslında, ahlaklı olmanın akıl ile ilgili hiçbir yanı yoktur; bu nedenle, bana, hep "akılsız" denmiştir ve ben de, bu nedenle, bana hep "deli" denmesinden hoşlanıyorum. Solculuk, budur.

Ülkemizde Ayşe'ler vardır, Zeynep'ler vardır ve "çok şükür, çok şükür" Ana'lar vardır. Bu Ana'ların bir bölümünün ise çocuk-

ları kayıptır ve bir bölümünün çocukları hapisteler; içleri yanmaktadır ve her gün çocuklarını aramaktadırlar. Polis ise hergün bunları toplamaktadır ve her gün bunları coplamaktadır, hergün bunları sürüklemektedir; artık günlük iştir. Alışılmıştır. Ancak aynı polis, bu Ayşe Anaları, bu Zeynep Anaları, her gün, otobüslere bindirip taş hücrelere götürürken, bir de otobüsün içinde dövmektedir. İşte bu çok fazladır. Ben her gün Paris'te bunları, televizyondan seyrederken ağlıyorum; ancak Türkiye'de eğer bir parti yöneticisi, her gün bunları televizyonda seyrederken, ağlamasa bile, "ayıptır yahu, işte otobüse binmiş, ayakta taş hücreye götürüyorsunuz, ayıp yahu, bir de niye copluyorsunuz, günahtır be yahu" demiyorsa, o yönetici kesinlikle solcu değildir. Bülent Ecevit, kesinlikle solcu değildir.

Sekiz: Solculuk çok zor ve çok onurlu bir meslek'tir. Herkes solcu olamaz; derininde bir ahlak'ı ve bir hümanizması vardır. Solculuk, en çok "ceza" sisteminde zorlanmakta ve kendisini açığa vurmaktadır. Örnek olsun, solcu olanların hepsi, ölüm cezalarına karşıdır. Örnek olsun, solcu olanların hepsi cezaevi koşullarının mümkün olduğu kadar insanlaştırılmasından yanadır. Bir solcu için ceza, sadece özgürlüğü kısıtlamaktır. Bunun dışında her türlü insan yaşamı cezaevinde de sürmelidir; bu nedenle, bir solcu, cezaevi dışında ise hep cezaevi koşullarını iyileştirmeyi istemek ve cezaevi içinde ise, insanlığını büyütmek durumundadır.

(a) Bilgisayar nedir? Bilgisayar, çağdaş bir yazı makinasıdır. Dolayısıyla, eğer şimdiye kadar cezaevi içine daktilo veriliyorsa, veriliyordu, kuşkusuz bilgisayar ve en azından kucak bilgisayarı verilmelidir.

(b) Faks nedir? Hızlı mektup gönderme sistemidir. Eğer şimdiye kadar cezaevinde tutulanların mektup gönderme imkanı varsa, bunun hızlısını istemek de haklarıdır.

(c) Telefon nedir? Uzaktan da olsa konuşmadır. Cezaevinde olanlar arada ziyaretçileri geldiği zaman başkalarıyla ko-

nuşabildiklerine göre, telefonla ve üstelik şimdi, hat çekme zorunluluğunu ortadan kaldıran mobil telefonlar olduğu için de, telefonla konuşma imkanına kavuşmalıdır.

(d) Peki, cezaevi yönetiminin kontrolü ne olacaktır? Bir solcuya göre, yazışma ve konuşmanın kontrolu, düşünmenin kontrolüdür. Bu olmamalıdır. Ayrıca çağdaş ceza yönetiminde hafta sonu izinleri ciddi olarak düşünülmektedir. Türkiye'de düşünülme zamanı gelmiştir. Haftasonu ev izni olan bir yerde, bu tür kontrolların hepsi anlamını yitirmektedir.

(e) Peki, şimdi Türk cezalandırma sistemi buna engel midir? Sistemde bunun olduğu anlaşılmaktadır. Otomobil kaçakçılığından mahkum Çolak Tanju adında birisinin, hafta sonlarında barlarda eğlendiğini gösteren fotoğraflar gazetelerde yayınlanmıştır. Çolak Tanju adında bu hükümlü, cezasını çekerken, reklam filmi bile çevirmektedir. Çolak Tanju, istediği zaman telefonla konuşabilmektedir.

Bir solcunun, kaçakçı Çolak Tanju'ya tanınan cezaevi koşullarının, kendisinden esirgenmesine razı olması mümkün değildir. Bir solcunun, Çolak Tanju'ya tanınan cezaevi koşullarının, inançlarından hükümlü veya tutuklulardan esirgenmesine razı olması imkansızdır. Bülent Ecevit'in solcu kabul edilmesi imkan dışıdır.

Dokuz: İntihar, yaşama inancı yitirmektir. Kumarda çok para kaybettiği veya içkiyi fazla aldığı için, Boğaz Köprüsü'ne gidip intihar numaraları yapmak yozların işidir. Ölüm orucuyla veya başka bir yolla bir dava için ölümü göğüslemek ise intihar değildir; inancın, insanın canından daha büyük bir yüksekliğe ulaşmasıdır. İntihar'da inanç tükenişi, ölüm orucu ile göçüşlerde ise inancın taşması vardır.

Bu nedenle, bütün diller, "intihar" ile bu tür eylemleri birbirinden ayırmaktadır. Batı dillerinin çoğunda, bu ikinciler için, bu tür eylemlilikleri dünyaya tanıtanlar Japonlar olduğundan Japonca bir

sözcük, "kamikaze" kullanılmaktadır. Nitekim, Amerika'da her evde olan sözlüklerden birisinde, Webster's New Dictionary'nin 797. sayfasında ve Fransa'da her evde olan Dictionnaire du Français'nin 618. sayfasında "kamikaze" girişi bulunmaktadır. Fransızca sözlük, bunun, Japonlar'da kutsal rüzgar anlamına geldiğine ve Moğollar'ın Japonya'yı her işgal girişimleri sırasında bu rüzgarın çıktığını ve ülkeyi kurtardığına işaret etmektedir.

Bu nedenle "kamikaze" kurtarıcı kutsal ölüm'dür; ülke sevgisi ve geleceğe büyük bir güven ile doludur. Bu ikisini karıştırmak son derece yoz bir tutumdur. Ölüm orucu ile aramızdan göçenleri, Boğaz Köprüsü'nün yozlarına benzetmek, çok büyük bir kültür yozluğunu sergilemektedir. Bülent Ecevit, bunu yapmaktadır. "Sol" ile hiçbir ilgisinin bulunmadığı kesindir.

Demokrasi Üzerine

Bir: Ankara'da mükim Bülent Ecevit aleyhine açtığım bu haksız rekabet davası, firmasının isim olarak "sol" sözcüğünü kullanmasıyla ilgilidir. "Demokrasi" sözcüğüne yönelik herhangi bir isteğim bulunmamaktadır.

İki: Genellikle sanılanın aksine, "demokrasi" sözcüğünü, dünyada hep sağcı politik örgütler kullanmaktadır. Almanya'da sağcı başbakan Kohl'ün örgütünün adı "demokrat" olmaktadır. Fransa'da hep iktidar ortağı, yakın zamana kadar eski cumhurbaşkanı d'Estaing ve şimdi ise Leotard'ın bulunduğu sağcı partinin adında da "demokrasi" bulunmaktadır. Adında açıkça bu sözcük olsun ya da olmasın, Avrupa'da sağ partilerin birliğine "Avrupa Demokrat Partiler Birliği" denmektedir. Türkiye'den Mesut Yımaz, bu birliğin birkaç başkan yardımcısından birisidir.

Avrupa'da "demokrat" nitelemesi, "sağcı" anlamındadır.

Üç: Kıbrıs'ta da, Denktaş Ailesi'nin kurduğu sağ partiler, "demokrat" sıfatını taşımaktadır.

Dört: Ülkemizde parti kurarken "demokrat" adını sadece

sağcılar almaktadır. Benim de önünde olduğum büyük öğrenci ve halk eylemlerinin sonucunda ordu tarafından devrilen Menderes'in Partisi'nin adı, Demokrat Parti'dir. Oğlunun tarikatçılarla birlikte sürdürdüğü partinin adı da Demokrat Parti'dir. Türkiye'nin büyük zenginlerinden tekstil oligarkı Cem Boyner de bir politik hareket oluştururken "demokrasi" sözcüğüne sarılmıştır. Seyahat acentaları sahibi aşırı sağcı Besim'in kurduğu parti de, firmasında, "demokrat" sözcüğünü taşımaktadır.

Ülkemizde de "demokrat" sağ ile özdeştir.

Beş: "Demokrat" sağcı olmakla birlikte, Sovyet dış pratikleri bazı bulanıklıklara yol açmıştır. Bu karışıklıkların, yazılardan gelen nedenlerini bir kenara bırakacak olursak, iki önemli kaynağını görebilmekteyiz. Sovyetler, komünist partilerin illegal olduğu bir zamanda ve ülkelerde, komünist partisi üyelerini, açık alanda, nitelemede güçlükle karşılaşmışlardır; bunu, illegal bir komünist partisinin yaşayan üyesini "demokrat" olarak niteleyerek çözmüşlerdir. "Demokrat", ölür ölmez, Sovyet dilinde, "komünist" olmaktadır.

Bana göre tersi daha doğrudur.

Bunun bir uzantısı da, Sovyet dış politikasına uygun dernek mensuplarını sıfatlama sırasında çıkmıştır; çeşitli ülkelerde birtakım aydınlar, avukat ya da doktorlar, ya inandıkları ya da dış seyahat imkanlarını beraberinde getirdiği için, "barış" derneği türünden kuruluşlara girmişler ve yönetici olmuşlardır.

Sovyetler, kendi dış politika yönelimlerine uygun bu tür kimseleri nitelendirmede güçlük çekmiştir ve bunlara da "demokrat" demiştir. Bu cümleden, Türkiye'de bir zamanlar, şimdi aramızdan göçük Orhan Apaydın ya da Erdal Atabek büyük "demokrat" olmuşlardır. Büyük "demokrat" olmaları, bunların, barış derneği sanığı oldukları zamanda, sosyalizme ve solculuğa çok ağır hücumlar yapmasını engellememiştir. Bu durum kavramlarda önemli bir karışıklık nedenidir.

Sovyet dış politikasına dost "dernek" yöneticiliği nedeniyle "demokrat" olmak, Sovyetler'e yatkın aşiretlerden "demokrat" parti kurmaya bir geçiştir. Bunun ilkini, İkinci Dünya Savaşı sonlarına doğru, İran Azerbaycanı'nda kurulan "demokrat" partide görüyoruz. Bunun ünlülerinden birisi, İran Kürdistanı'nda, Mahabad Kürt Cumhuriyeti'nin kuruluşuna imkan hazırlayan İran Kürdistan Demokrat Partisi'dir. Ancak en ünlüsü ve kalıcısı Mustafa Barzani'nin kurduğu, Irak Kürdistan Demokrat Partisi olmuştur. Barzani, bunu, Sovyetler'den büyük destek umuduyla kurmuştur ve hem nakşibendi ve hem de aşiret reisi olmasına karşın, Demokrat Partisi'nin "marksizm-leninizm ilkelerinden esinlendiğini" programına açıkça koymuştur. Kuşkusuz büyük bir kavram karışıklığına neden olmuştur. Ancak zaman içinde soldan kopması ve ölümünden sonra oğlu Mesut Barzani'nin bu Demokrat Parti'yi, tam bir aşiret partisine dönüştürmesiyle, açıklık kazanılmıştır. Çevremizde de, "demokrat" nitelemesi, sağ siyasal oluşumlar için kullanılmaktadır.

Davamız konusuyla bağlantısı sağlam bir biçimde kurulmazsa, gereksiz sayılabilecek, ancak başka bir yerde bulunması imkansız, bu çok kısa ve çok öz, tarihsel-bilimsel bilgileri, Ankara'da mukim Bülent Ecevit'in firmasının ismi ile ilgili açıklamaları tamamlamak için vermiş bulunmaktayım.

"Demokratik Sol Parti" firmasında geçerli iki sözcüğü, "demokrat" ve "sol" sözcüklerinin bilimsel-tarihsel gelişimlerini ve Ankara'da mukim Bülent Ecevit'in somut durumunu, açıklamış olmaktayım. Değerli Mahkemenizin, "parti" sözcüğü için ayrı bir açıklamaya ihtiyaç duymayacağına inanıyorum.

Bütün bu bilimsel, tarihsel ve mantıksal açıklamalarım sonucunda, Ankara'da mukim Bülent Ecevit'in "sol" sözcüğünü, firmasının adında kullanmasının büyük bir aldatmaca ve bizler açısından ise haksız bir rekabet olduğunun kabulünü ve Bülent Ecevit'in "sol" sözcüğünü kullanmasının men edilmesini dilemekteyim.

Kuşkusuz, Ankara'da mukim Bülent Ecevit'in firmasının adından

"sol" sözcüğü çıkartıldığında ne kullanacağını bulmak, Mahkemeniz'in ve bu arada benim, meşguliyetlerim arasına girmemektedir. Fakat yine de ben, bu alanda uzmanlığıma güvenerek, "sağ" sözcüğünü önermekte bir sakınca görmemekteyim. Bu sözcüğün Ankara'da mukim Bülent Ecevit'e çok uymasının yanında, "Dsp" rumuzunu da değiştirmeyi gerektirmemek türünden bir avantajı vardır. "Demokratik Sağ Parti", hem bilimsel olarak daha uygundur ve hem de "Dsp" olarak kısaltılabileceği için yeni flama yaptırma ihtiyacını da ortadan kaldırmaktadır.

Mahkemeniz'e saygılarımı sunuyorum.

İKİNCİ BÖLÜME İKİNCİ EK:

REFAH DİLEKÇESİ *

Cumhuriyet Savcılığı'na
Ankara

Değerli Ankara Savcısı,

Size, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin başkenti olan Ankara'nın Cumhuriyet Savcılık Dairesi'nin, görevini ihmal etmesi nedeniyle, başvuruyorum. Görevinizi ihmal ediyorsunuz.

Daireniz, yasaların Daireniz'e, zorunlu olarak yüklediği görevleri yapmamaktadır. Bunu duyurmak ve Ankara Savcılık Dairesi'ni, yasal görevlerini yapmak üzere uyarmak amacıyla, yazıyorum.

* *Ankara Cumhuriyet Savcılığı'na sunulan 16Eylül tarihli dilekçe. (y.n)*

Aşağıda, hukuk dayanaklarını kısaca belirttiğim yasal görevleri, bu uyarımdan sonra da yapmamanız halinde, görevlerini yapmamış bir kamu görevlisi durumuna düşmeniz kaçınılmazdır. Bu ise, çok vahim bir durumdur. Önceden bunu da Daireniz'e bildirmek, gereğini duyuyorum.

Şimdi de, hangi sıfatla böyle bir uyarıyı yapma hak ve yetkisini kendimde gördüğümü belirtmek istiyorum; sorumluluk bilinci yüksek bir TC yurttaşı durumundayım. Hiçbir sabıkam bulunmuyor ve şu anda hakkımda açılmış davalar olmakla birlikte, Temyiz kapısı kapanmış hiçbir dava yoktur. Bu başvuru-uyarı dilekçesini yazmamı ilgilendirmediği kesindir; ancak, şu anda Temyiz'in son sözünü söylediği hiçbir mahkumiyetim bulunmadığını ayrıca belirtiyorum.

Hukuk'u ise hak arama sürecinin bir kanalı olarak görüyorum. Üniversite öğrenciliğimde sağlam bir hukuk eğitimi almaya önem verdim ve mahalli idareler maliyesi dersi hariç, bütün hukuk derslerinden hep tam numara aldım, tasmalardan veya bakkalların kapı önüne koyacakları oturaklardan alınacak harçların ezberine dayanan bu dersten ise ne yazık, dokuz buçuk aldığımı hatırlıyorum. Ek olarak, öğrenciliğimde pek çok öğrenci dernek, birlik ve federasyonu yönetiyordum; bu nedenle dernekler yasası ve kongrelerde usül kabul ettiğimiz millet meclisi iç tüzüğünü çok iyi biliyordum. Mezun olduğum fakülte benim zamanımda hukuk fakültesi eşdeğeri sayılıyordu; iki dersten ek sınav verdiğimizde hukuk mezunu olabiliyorduk, bütün bunları, bir savcının gerektirdiği hukuk bilgisini alarak üniversiteyi bitirdiğimi belirtmek için yazıyorum.

Yaşam ise beni, tam bir hukukçu yaptı; kendimi "alaydan yetişmiş" bir hukuk profesörü sayıyorum. Yaşam beni hep hukuk savunması yapmaya zorladı ve bu nedenle de, hukuk alanında, kendimi yetkinleştirme imkanı buldum. Ankara'daki Sevgili Avukatımdan bunun kanıtını da, Makamınıza sunmasını istemiş

bulunuyorum. "Davalarım" başlığındaki kitabımı bütün hukukçuların okuması için yazmıştım; umuyorum, mevcudu kalmıştır. Ancak her halde Makamınıza bir adet takdim edilecektir; bu kitabım, benim mücadele yaşamımdan ve ülkemizin hukuk dünyasından bazı sayfaları anlatmaktadır.

Bir: Eylülist Darbe'den sonra, 1402 sayılı sıkıyönetim yasasına göre üniversite öğretim üyelerinin tasfiyesi benimle başladı. Bizi tasfiye edenler, yasada yaptıkları bazı değişikliklerle, tasfiye edilenlerin, kamu görevlerine bir kez daha dönmelerini bütünüyle önlediklerini sağladıklarını düşünüyorlardı; ama bilmiyorlardı, benim öğrenciliğim, 1960 öncesinde, sıkıyönetim idarelerine karşı mücadele ile geçmişti. Sıkıyönetime karşı mücadelede de kendimi yetkinleştirmiştim; "sıkı yönetim biter bitmez dönerim" dedim. Bunun ayrıntısını, "Davalarım" kitabımda bulabilirsiniz. Çok toplantılar yaptık, aramızda Profesör Yahya Zabunoğlu türünden hukukçular da vardı, hukuk dönüşünü kapalı görüyorlardı. Genelkurmay'a gidip yalvarmamızı öneriyorlardı, reddettim, hukuk kapısını açarak döneceğimizi biliyordum. Danıştay'da dava açtım. Gidişi-gelişi oldu; ancak ülkemden hiçbir zaman umutsuz olmadım. Danıştay Beşinci Dairesi'nin ben davayı açtığımda azınlıkta olan yurtsever üyeleri, sadece hukukçu olarak değil, mahir taktisyenler olarak da hareket etmesini bildiler, zamanı yetkinlikle kullandılar ve kapıyı açtılar. Hepimiz, yerlerimize döndük. Lütfediniz, bu dönüşün ibretlerle dolu öyküsünü "Davalarım" kitabından okumak zahmetini gösteriniz.

İki: Haberim yoktu, seksenli yıllardı, artık ülkemizde mahalle bebelerinin bile tanıdığı PKK lideri Öcalan ile Kyp lideri Talabani bir ittifak kurarak bir açılımı başlatmaya karar veriyorlar. Ankara'da yönetenler ürkmüş, yolu kesmek istemişler, ancak ne yapacaklarını da pek bilememişler, bir gece ansızın beni ve arkadaşlarımı aldılar, hücrelere kapattılar ve sonra tutukladılar. Ben ne için tutuklandığımı bilmiyordum ve bir süre sonra, Ulucanlar

Cezaevi'ne iddianame geldi. Bir tutarsızlık vardı, şaşırdım, güldüm, hazırlığımı yaptım ve ilk duruşmada, Ankara Dgm'de, Dgm'nin bir yanlışlık yaptığımı beni Aziz Nesin yerine tutukladıklarını ileri sürdüm, kanıtladım ve ilk duruşmada tahliye oldum. Şükrediyorum, tam "Aziz Nesin'lik" bir olay, bu kez benim başıma geliyordu; aceleyle, ben Aziz Nesin'in bir yazısından dolayı, Ankara'dan müderris Hafızoğulları'nın ekspres bilirkişi raporuyla tutuklanıyordum; ilk duruşmada beni bıraktılar ve şimdi aramızdan göçük Aziz Bey'i de, tutuklamadılar.

Üç: Eylülist darbenin ilk ağır rüzgarlarından sonra, İstanbul Sultanahmet Cezaevi'nden çıkınca, Aziz Bey ile buluştuk ve cuntaya bir aydın rezistansı hazırladık; Türkiye aydınının efsanevi "Aydın Belgesi" çıkışından söz ediyorum. Kuşkusuz zamanın cunta lideri General Evren bizi "vatan hainliği" ile itham etti ve Ankara Dgm hakkımızda dava açtı. Sanık olarak çıktık; iddianameyi sevimli savcı Ahmet Tercümanoğlu hazırlamıştı; sıra bana geldi, isnat maddesinin yanlış olduğunu ileri sürdüm, doğru maddeyi söyledim, heyet gülüştü ve bir celse sonra, isnat maddesi, benim söylediğim biçimde düzeltiliyordu. Benim hukuk saygım, bana uygulanacak maddenin düzeltilmesine kadar varıyordu. Değerli Savcı, iddialarımı ciddiye almadan önce, lütfen zahmet ediniz, bunları, "Davalarım" kitabımda, dayanakları ve hukuk maddeleriyle birlikte, bulup okuyunuz.

Özetle, Değerli Başkent Savcısı, Makamınıza, hukuku seven, hukuku sindirmiş ve kendisini, yargılana yargılana "alaylı hukuk profesörü" ilan eden, ayrıca profesör olan bir yurttaş olarak başvuruyorum: Vahim bir biçimde görevinizi ihmal ediyorsunuz. Görevinizi ihmale devam etmeniz halinde büyük bir sorumluluğun altına gireceksiniz ve bu sorumluluk, kesinlikle cezai'dir.

Bizim yasalarımıza göre Ankara'nın başkent olması, Ankara'nın bütün siyasal partilere ve Anayasa Mahkemesi'ne de hukuki adres olması sonucunu doğurmaktadır. Partiler ile ilgili

olanlar ve Anayasa Mahkemesi'nde açılacak davalar, Ankara'da ikame edilmek durumundadır. Ankara Savcılık Makamı bu nedenle çok ayrı bir konuma ve göreve sahip olmaktadır.

Ankara Savcılık Makamı'na,

Ankara'da kurulu, başkanlığını Necmi Erbakan'ın yaptığı, Refah Partisi, Türkiye Cumhuriyeti'nin yürürlükteki yasalarını açıkça çiğnemektedir. En kısa zamanda kapatılması için, Anayasa Mahkemesi'nde dava açılması gerekmektedir. Ankara Cumhuriyet Savcılığı'nın Refah Partisi için gerekli dosyayı hızla tamamlayarak, Anayasa Mahkemesi'nde kapatılma istemiyle dava açılması için harekete geçmesi gerekmektedir.

Bu gereği yerine getirmeyen Ankara Savcılık Dairesi, açıkça ve ağır bir biçimde görevini ihmal etmiş olacaktır. Kamu görevlilerinin görevlerini ihmal etmelerinin sonuçları için ilgili maddeler yasalarda mevcuttur.

Bir: Necmettin Erbakan, seçim kampanyası sırasında sık sık, kendilerine oy vermeyenleri "evliyaların çarpacağını" ileri sürmüştür. Bu açık bir biçimde, siyasal yarışı, din esasına dayandırmak ve kamplarına ayırma demektir. Siyasal bir ahlakı bozmasının yanında, pek açık bir suçtur.

İki: Yakın zamanda, Türkiye cezaevlerinde görkemli bir ölüm orucu çıkışı başlatılmıştır. Gençlerimiz, onurlu bir yaşam için, dünyada benim bildiğim en üst teori olan, kendi canlarını reddetme pratiğini gerçekleştirmişler, inanmanızı diliyorum, Paris'ten bütün dünya radyo ve televizyonlarını izleyebiliyorum, ülkemizin gençliği bu pek teorik eylemleriyle, bütün dünyayı sallamışlardır. Bu durumda, başında Profesör Necmi Erbakan'ın bulunduğu Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti, bu görkemli gençlerin isteklerinin bir bölümünü kabul etme gereği duymuştur ve iyi duymuştur.

Ancak Necmi Hoca Hükümeti'nin Adalet Bakanı ve Refah Partisi yöneticisi Kazan, bu anlaşma kararını, anlaşma gününün, Peygamberimiz Muhammed'in doğum günü olması esa-

sına bağlamıştır. Bakan Kazan, akıl esasına göre yönetilen hiçbir toplumda görülmemiş bir küstahlıkla, ülkemizin o günlerde pek önemli bir kamusal sorununu karara bağlamanın dayanağı olarak, sözkonusu günün Kadir Günü olmasını göstermiştir. Bu ise, bir kamu kararını, dini esaslara bağlamaktır. Bu ise, kanunlarımıza göre, kesinlikle suçtur ve bunu telaffuz eden Parti'nin derhal kapatılması kaçınılmazdır.

Yasaların açık ihlali ve ülkemizi dini akidelerle yönetme konusundaki bu pek açık kanıt karşısında, Refah Partisi'nin kapatılması için Ankara Cumhuriyet Savcılık Dairesi'nin harekete geçmemesi, açık ve vahim bir görev ihmalidir.

Öte yandan, Daireniz'in görevlerini bu denli açık bir biçimde savsaklaması karşısında, hukukçular tarafından, hukuk kuruluş ve kurumları tarafından uyarılmamanız, eğer böyle bir durum sözkonusuysa, tüm hukuk toplumumuz açısından büyük bir ayıptır.

Üç: Refah Partili Adalet Bakanı Kazan'ın, Bağdat dönüşünde, Kur'an'ı ezberleme ölçüsüne göre, ceza indirimi projesini incelenmek üzere Adalet Bakanlığı'nda dosyaya alındığını söylemesi, devletin dini esaslara göre yönetilmesi yönünde fütursuz ve küstah bir adımdır. İpokrit Bakan'ın, hem bunu açıklaması ve hem de "şimdilik uygulamayacağını" söylemesi, hukuk düzleminde sorumluluktan kurtulmak için yeterli olmaktan çok uzaktır. Böyle bir akıl dışı pratiği, incelemek üzere Adalet Bakanlığı dosyalarına almak, bunu dosyalamak veya incelemek için herhangi bir kamu ajanını görevlendirmek, ülkemizin dini esaslara göre yönetilmesi yönünde küstah bir yönelmedir ve bu partinin kapatılması için yeterlidir.

Değerli Ankara Savcısı,

İyi bir hukuk mantığına sahip misiniz, bilmiyorum. Hukuk mantığı, düzlem mantığı'dır. Bu, kapatılma gerekçelerinde ö-

nemli bir anlayış'tır.

Dini esas bir düzlemdir ve akli esas ayrı bir düzlemdir. Hatırlanmalıdır. Anayasa Mahkemesi, "bütünlük" ve "bölme" kavramlarını da birer düzlem saymaktadır. Ankara Savcılık Dairesi, 1970 yılında, "Kürt halkı vardır" sözünü "bölme" düzlemi içinde mütaala ettiği için, Türkiye İşçi Partisi'nin bu sözünün, fiilen bir bölme sonucuna yol açıp açmadığına bakmaksızın, bu parti hakkında kapatma davası açmış ve Anayasa Mahkemesi bu yönde karar vermiştir. Aradan geçen zamanda Ankara Savcılık Dairesi, pek çok sol partiyi, "bütünlük" düzlemine aykırı düştükleri gerekçesiyle Anayasa Mahkemesi'ne götürmüş ve bu yönde bir refleks edinmiştir. Ankara Savcılığı'nın bu eylemleri hukuk düzleminde pek çok tartışmayı beraberinde getirmektedir, ancak, Refah Partisi, sözcülerinin bu açıklamalarının, bir devlet kararının, bir cezaevinin açılıp kapatılması ya da yönetilmesi türünden tümüyle çağdaş kamu işlemlerinin, Peygamber Muhammed'in o günde doğmasına bağlanmasının veya Kur'an ezberleme derecesinin bir kamu kararına temel olmak üzere dosyaya konmasının, akıl düzlemine tam bir tecavüz ve kamu yönetimini şeriata dayandırma demek olduğunda hiçbir tartışma bulunmamaktadır. Bu nedenle, Refah Partisi'nin kapatılması hukuk açısından kaçınılmaz olmaktadır.

Dört: Benim bu başvurum, Türkiye Barolar Birliği Başkanı Profesör Eralp Özgen'in, Adalet Yılı'nın açılışındaki konuşması ile ilgili değildir. Ben uzun zamandır böyle bir başvuru için hazırlanıyordum; Profesör Özgen'in açıklaması zamanlı gelmiştir ve ayrıca bir başka açıdan beni sevindirmiştir. Sevincim, hukuk düşüncesinin yeniden canlanmaya başlaması ile ilgilidir. Bir uyanışın ipuçları ortaya çıkmaktadır.

Profesör Özgen'i asistanlığından hatırlıyorum, tanıdığım bir insandır, dostluğum olmamıştır ve aydınlık kafalı biliyordum. Ancak ceza hukuku profesörü olarak, Ankara Dgm'de bir dava-

ma bilirkişi olduğunda ve benim sadece "Kürdistan" sözcüğünü kullandığım için suçlu olduğumu rapor ettiğini görünce, çok üzüldüm. Belki de bu bilirkişi raporu ile mahkum oldum, dava temyiz aşamasındadır; ancak, mahkum olmaktan daha çok, ülkemizin son yıllarda içine düştüğü cadı kazanı'nın tahribatının ölçüsünü görmekten derin üzüntü duydum.

Halbuki, çok şükür, ülkemizde, "Kürdistan" sözcüğünü telaffuz etmek suç değildir; örnek olsun, ünlü Kürdolog, dostumuz, Martin van Bruinnessen'in "Kürdistan Üzerine Yazılar" kitabı, İstanbul, İletişim Yayınları ve birinci baskı tarihi 1992, hala piyasadadır. Ne yazık, bu davam daha yakın tarihli olduğu için ayrıntısı "davalarım" kitabımda yer almıyor; halbuki, Profesör Özgen, sadece, başka hiçbir iddiada bulunmadan, hiçbir mantık ve hukuk dayanağına başvurmadan, benim "Kürdistan" sözünü telaffuz etmemi suç nedeni buluyordu. Şimdi konuşmasını okuyunca, sevindim, sevgi duydum, kıvançla doldum, ülkemizdeki cadı kazanı'nın altındaki ateşin sönmeye başladığını hissettim. Profesör Eralp Özgen'e kızgınlığım kalmadı. Çünkü tam olmasa da akıl düzlemini savunuyordu. Çünkü önemli olan uyanmaktır.

Adalet Yılı'nın açılışında, belki Ankara Savcısı da törendeydi, Baro Başkanı Profesör Özgen, şunları söylüyordu: "Ülkemiz trafik kazalarını yasal ve teknik önlemler almak yerine mevlüt okutarak ve kurban keserek önlemek isteyen, yağmur yağmasının çaresini duada bulan, bütçe açığına karşı da Allah'ın nimetlerini kaynak gösteren ve dini politikaya alet eden bir zihniyetle idare edilmektedir." Doğrudur, ancak eksiktir. Sözkonusu olan dinin politikaya alet edilmesi değil, kamu düzeninin dini esaslara oturtulmasıdır.

Değerli Savcılık Makamı, görevinizi artık savsaklamamak durumundasınız. Makamanız'ı derhal Anayasa Mahkemesi'nde kapatma için dava dosyasını tamamlamaya davet ediyorum.

Ben Türkiye üniversitelerinde yıllarca iktisat, planlama ve

maliye dersleri okuttum; peki, bütçe açığını Allah'ın nimetleri ile karşılamak esas ise, bizler, nasıl iktisat, maliye ve planlama okutabiliriz? Derslerimizde, vergi esnekliğini, bütçe denkliğini, harcama çoğaltanını, bütçe açıklarının enflasyonist baskı yaratmasını nasıl anlatabiliriz? Öğrencilerimiz, "hoca, uzattın, yorma kafanı, Allah'ın nimetleri var, kapatırız" derse, biz ne diyebiliriz? Görülüyor, burada sözkonusu olan sadece dini politikaya alet etmek değildir; akıl ve bilim düzenini atıp şeriat mantığını temel almaktır. Vahimdir.

Değerli Savcı, kuşku duymadığınızı tahmin ediyorum, cevabımız vardır: "Sevgili öğrencilerimiz, bunu söyleyenler, yobaz'dır" deriz. Devam ederiz, "Sevgili öğrencilerimiz, bu yobazların babası şu anda Çankaya'da oturan zattır" deriz; Erbakan'ı politikaya sokanın Demirel olduğunu anlatırız. On iki Mart'tan sonra Necmi Hoca'yı parti kurmak üzere göreve davet edenlerin muvazzaf generaller olduğunu söyleriz. Bugünkü generallerin, yobazlara hiçbir itirazı olmadığını da anlatırız.

Kimsenin kuşkusu olmamalıdır, her yerde aklı savunmak zorundasınız. Sizler de Savcılık Makamı, hukuk içinde kalmak zorundadır. Çünkü, asıl akıl, bir düzlemdir. Akıl düzleminin bir noktasındaki gedik, bütünüyle düzlemin yamuk olması demektir. Bu nedenle, lütfen, görevinizi ihmal etmemenizi istemek zorundayım.

Size, görevlerinizi hatırlatıyorum. İhmal ettiğiniz görevleriniz çoktur.

Bunların bir bölümü de, başında sınıf arkadaşım Vecdi Gönül'ün olduğu Sayıştay'ı ilgilendiriyor. Gönül'e görevlerini hatırlatacağım, ancak buradaki ihmal, bir yanıyla Ankara Savcılık Makamı'nın sorumluluk alanına da girmektedir.

Bir: Türk mali-hukuk sisteminde, "temsil" hakkına sahip olan sadece cumhurbaşkanı'dır. Bunun anlamı şudur: Türk hukuk

sisteminde yalnızca cumhurbaşkanlarının bütün hareketleri devlet işi sayılmaktadır. Başbakanların ve bakanların ise, böyle bir temsil durumları yoktur.

Bunun anlamı da şudur: Başbakanlar kamu harcamaları düzleminde, birer kamu görevlisidir. Bunun anlamı da şudur: Hiçbir başbakan, hafta sonu tatiline gitmek için, eğer bir biçimde bir kamu görevi ile bağlantı kurulamıyorsa, kamu aracını kullanamaz, bu, kesindir.

Şimdiye kadar başbakanlar ve bakanlar, özel eğlencelerini kamu işleri ile gizlemeyi başarmışlardır. Nitekim, yakın zamanda, bir bakan, bir eğlenceye devlet helikopteri ile gidince itirazlar olmuş ve bunun üzerine, "hayır, ben bakanım, giderim" diyememiştir ve bunun yerine, "orada bir teftiş yapacaktım" yalanını uydurmuştur. Yalanı kabul görmüştür.

Ancak politikada yalanı pek sevdiği artık kesinlik kazanan Başbakan Necmi Erbakan'ın hafta tatilleri için kamu araçlarını kullanırken kendisine bir kamu görevi mazereti bulma zahmetine katlanmadığı görülmektedir. Bu nedenle kamu aracını kullanması kanun dışıdır.

Ankara Savcılık Makamı'na bu kullanım için yasal takibat yapmak ve Sayıştay'a da bu parayı Necmi Hoca'dan almak düşmektedir. Çünkü nasıl bir kamu görevlisi şoför, kamu otomobilini, hafta sonunda yakınlarını, Kızılcahamam'a pikniğe götürmek için kullanamazsa, Başbakan Erbakan'ın da, kamu uçağını, Altınoluk'ta karısını görmek için kullanması mümkün olmamaktadır. Hem ayıp ve hem de kanunsuzdur.

İki: Aynı durum sabık başbakan Mesut Yılmaz için de geçerlidir. Yılmaz, kısa başbakanlığının ilk günlerinde, bir toplantı için kamu uçağıyla Paris'e gelmiş ve uçağı, Viyana'da kartopu oynayan yavrusunu almak için Viyana'ya çevirtmiştir. Bunlar, görgüsüzlük olduğu kadar da kanunsuzluktur.

Başbakanlar Necmi Hoca ile Mesut Yılmaz'ın yaptıkları kamu malını çalmaktır. Hırsızlıktır. Haklarında hırsızlara yapılan tatbikatın yapılması zorunludur.

Üç: Ankara Savcılık Dairesi alanındaki bir büyük kanunsuzluk da, cuma namazlarıdır.

Yasalarımızda başbakan veya devlet başkanının cuma namazına gitmesini engelleyen bir hüküm bulunmamaktadır. İsteyen kamu görevlisi camiye, isteyen kiliseye gitme özgürlüğüne sahiptir ve bu, bir gösteriş haline getirilmediği sürece, saygındır.

Ancak yasalarımızda bir başbakan veya cumhurbaşkanına, cuma namazı için koruma vermeye imkan sağlayan hiçbir hüküm bulunmamaktadır. Cuma namazı bir kamu görevi değildir, ayrıca islama göre, farz olmaktan da uzaktır. Bu nedenle Başbakan Erbakan ile Cumhurbaşkanı Demirel'in, cuma namazları için koruma tahsisi, açıkça, Cumhuriyet yasalarına aykırıdır. Bunu bir gösteriş haline getirmeleri de, islami ilkelere ters düşmektedir. İslamda, bir tabur korumayla cuma namazına gitmek yoktur; gidenleri, insafsız saymak gereği vardır.

Öte yandan, Necmi Hoca'nın, cuma namazları için, özel korumalarını kullanmasında hiçbir sakınca bulunmamaktadır. Ülkesini seven, tutumlu ve dini bütün bir cumhurbaşkanının da, benzer bir tutum izlemesi zorunludur.

Diğer yandan, Demirel'in, cuma namazı için Necmettin Erbakan'dan özel koruma istemesi veya telefonla anlaşarak aynı korumaların korumasında cuma namazına gitmeleri daha uygundur.

Bunun dışında, artık Abdülhamit'in cuma törenlerinden de daha gösterişli bir hal alan bu cuma namazları için, birer kamu ajanı olan ve kamudan maaş ve ödenek alan polis memurlarının kullanılması mümkün değildir. Cezai müeyyidesi vardır ve bunu izlemeyen Savcılar da görevlerini savsaklamak iddi-

asıyla karşı karşıyadır.

Değerli Savcılık Makamı,

Hukuki dayanaklarını açıklıkla yazmış bulunuyorum.

En kısa zamanda, ülkemizi dini esaslara göre yönetme yönünde eylem halinde bulunan Refah Partisi'nin kapatılması ve kamu araç ve ajanlarının özel çıkarlar için kullanılmasını önleyici yönde harekete geçmenizi bekliyorum.

Geçmemeniz mümkündür.

Ancak bu bizim harekete geçmeyeceğimiz anlamına gelmemektedir.

Makamınız'a derin saygılarımı sunuyorum.

16 Eylül '96

Ülkemizde karanlık bütünleşmiştir. Topyekün bir gericilik ile karşı karşıyayız. Topyekün gericilik, bize, bütün doğrularımıza sahip çıkarak, aydınlığa doğru toptan atılmaktan başka bir yol bırakmamaktadır. Önümüzde sadece her basamağı toptan toplumcu bir merdiven bulunmaktadır. Kurtuluş'a buradan açılmak, artık bir seçim değil bir zorunluluktur.